

གསར་མང་། ༩

འདོན་མང་། ༡༢

རྒྱུ་ལྷན་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུ་ལྷན་

སྐབས་བཅུ་བདུན་པ།
ཆོག་ས་དུས་གསུམ་པ།
གྲོས་ཆོག་ས་ལས་རིམ་གསར་ཤོག།

བོད་ཀྱི་ལ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༥ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༥

ཕྱི་མ་སྒྲིག་ཆེགས་ཆུང་།

ཕྱི་མ་སྒྲིག་པ།

བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ།

གསར་འགོད་པ།

སློབ་ཐང་མཆོ་མོ།

དུན་ཆེགས་འབྱོར་རྒྱལ།

ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ།

ཡོན་ཏན་དབང་ལྷན།

བྱམས་པ་སློབ་ཐང་།

ཏཱ་མཁྱིན་མཆོ།

བྱམས་པ་ཆོས་འཛོམས།

ཀློག་པ་འགོད་འཇུག་པ།

སློབ་ཐང་མཆོ་མོ།

དུན་ཆེགས་འབྱོར་རྒྱལ།

ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ།

Tibetan Parliament-in-Exile,
Central Tibetan Administration,
Gangchen Kyishong, Kangra
Dharamsala-176215, H.P. INDIA
Ph. :+91 1892 222481
Fax : +91 1892 224593

Web:
www.chithu.org
www.tibetanparliament.org

དཀར་ཆག

ཨང་།	གནད་དོན།	ཤོག་གྲངས།
	ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱན་གཉིས་པ།	
༡	དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༠ པ།	༡་་་༡༣
༢	གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༡ པ།	༡༣་་་༡༣
༣	གོང་གསལ་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༠ པ།	༡༤་་་༡༥
	ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱན་གསུམ་པ།	
༤	ལྷ་མ་གྲུང་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༠ པ།	༡༦་་་༥༣
	ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱན་བཞི་པ།	
༥	ལྷ་མ་གྲུང་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༠ པ།	༥༤་་་༥༥
༦	ལྷ་མ་གྲུང་ལས་ཁུངས་གོ་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་ཅིས་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་དང་། གཏན་འབེབས།	༥༩་་་༥༧
	ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱན་ལྔ་པ།	
༧	ལྷ་མ་གྲུང་ལས་ཁུངས་གོ་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་ཅིས་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་དང་། གཏན་འབེབས།	༦༠་་་༡༣༤

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གྱི་ཐུན་ ༩ ལ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་འགོ་འཛུགས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་གཉིས་ལ། དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད།
ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩༠ ལ་གཟིགས་རོགས་གནང་། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་སྟེན་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༩༠

༡༡། བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ཁྲིམས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་སྟེན་གསལ་བཤད་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི།
དོན་ཚན་ཞིག་ཅིག་ལ། གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད།

༡ གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་གསལ་དུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཟིན་པའས། བྱ་རྒྱུར་བསམ་ཞིབ་
བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གསལ། ལག་ལེན་བསྟར་བཞིན་པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་གལ་ཆེའི་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ།
ཡང་ན་ཉེ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་ཞིག་གི་སྐོར་བཀའ་ཤག་གིས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་གསལ་
བཤད་འབྲེལ་བཞིན་བྱེད་རྒྱུ་ལེ་འདུན་བཏོན་པའས། སྤྱི་འཐུས་སུ་བྱུང་གིས་གསལ་བཤད་དགོས་པའི་གྲོས་
འཆར་བཏོན་པ་ལ་དེ་དོན་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་ངས། འབྲེལ་ཡོད་བཀའ་སློན་གྱིས་གསལ་
བཤད་འབྲེལ་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་ཡོད་ཆེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་ཚབ་ཐོག་ཐོག་འཛིན་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་
གོ་སྐབས་སྐོང་དགོས།

ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ཚོགས་དུས་སྟོན་མའི་སྟེང་། བཀའ་ཤག་གིས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་འབྲེལ་བ་
འཛིན་སྟངས་དང་། འགན་ཁུར་ལྷ་སྟངས་སྐོར་རོབ་ཅན་སྟན་གསན་ལྷས་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་རིང་གི་གཞུང་འབྲེལ་
གསལ་བཤད་འདི་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་བཀའ་འཁོལ་དང་འབྲེལ་དུས་ཚོད་རྩར་བཅད་གནང་བར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷས་ཐོག། །སྐབས་ ༡༩ པའི་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་། འཛིན་སྐྱོང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
ལས་དོན་བྱེད་སྟེན་སྐོར་སྤྱི་ཡོངས་ནས་གྲོས་ཚོགས་སུ་སྟན་གསན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

༡༡ བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སྐོར།

༡༡.༡ སྐབས་ ༡༩ པའི་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་གྲོས་ཚོགས་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་གཞིར་བརྒྱུད་བོད་རྒྱལ་དཀར་མེད་ཐབས་སུ་ཡ་སྤྱི་ཙོར་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་སྤྱི་ཚབ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དབར་གྲོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་ལ་སུ་མ་ཐུང་འབད་བཅོན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཅ་དོན་གཞིར་བརྒྱུད་སྟེ། བན་ཚུན་འབྲེལ་མཉམ་དང་། བརྟེན་མཐོང་མཐོང་མ་ཐུན། བོད་རྒྱ་གཉིས་
པན། རྒྱ་ནག་གསལ་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་གྲོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་འབད་བཅོན་གང་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

༡༡.༢ དེ་ལྟའི་དཀར་མེད་ཐབས་ལྟར་བརྒྱུད་དུ་མའི་ལམ་གྱི་དམིགས་ས་གཙོ་བོར་ནི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་འཛིན་
དང་། འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་སོར་ཚུད། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱོབ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་པས། སྐབས་དུས་སོ་

མེད་གནས་སྒྲངས་དང་། འབྱུང་འགྲོས་ལ་དཔག་པའི་ཐབས་རྩལ་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟོན་མེད་
རེད།

ཀ་༣། ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་གཅིག་ཅེས་ཀྱི་རིང་། བོད་ནང་དེ་སྔ་བྱུང་མ་ཕྱིང་བའི་གནས་སྒྲངས་ཏེ་ཅང་ཇ་དྲག་ཆགས་
ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་གཏོར་གཏོར་བའི་སྤྱི་དྲུས་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་
ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་མཆོན་
པའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནག་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་ཐབས་མངོན་སུམ་འཛེམས་མེད་དུ་སྤེལ་གྱི་
ཡོད་པ་སྟེ།

ཀ་༣.༡། བོད་ནང་གི་སྟོན་འགྲོ་སྟོན་གྲུ་ནས་མཐོ་སྟོན་བར་དུ་རྒྱ་སྐད་ཁྲབ་སྤེལ་གྱི་དམིགས་ཆ་དང་ལོག་ནས་བོད་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་སྟོན་གཉེར་གྱི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཡང་བོད་པའི་སྟོན་གྲུ་ནས་གཏན་
འཇགས་སྟོན་གྱི་ནང་བཅུག་སྟེ་བོད་རིགས་ཀྱི་བསྐྱར་གྱི་སྤྱི་དྲུས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ༢༠༠༩
ལོར་རགས་ཅིས་བྱས་པའི་གྲངས་ཐོ་ལྟར་ན། བོད་ཁྲུལ་གྱི་གཞི་རིམ་སྟོན་གྲུ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༩ ཅུ་ཞིག་
གཏན་འཇགས་སྟོན་གྱི་ནང་བཅུག་ཟིན་འདུག་པ་དང་། གྲངས་ཆ་དེ་དག་ལོ་རེ་བཞིན་འཕར་གྱི་ཡོད།

ཀ་༣.༢། བོད་ཡིག་སྟོན་གཉེར་བྱ་ཡུལ་མཐོ་སྟོན་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་ཆ་ཡང་བསྐྱར་བཅས་
བྱས་འདུག་པ་དང་། བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་གི་ས་གནས་སྤྱིག་འཛུགས་པལ་མོ་ཆེར་ལས་བྱེད་གསར་
འདེམས་སྐབས་བོད་ཡིག་གི་རྒྱགས་ཤོག་ཕྱིར་བསྐྱར་བྱས་ཟིན་འདུག།

ཀ་༣.༣། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྲུག་གོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བར་སྐྱད་འདེད་ཟེར་བའི་སྤྱི་
དྲུས་ལོག། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་བྱུང་འཕེལ་ལོ་རྒྱུས་དང་དངོས་ཡོད་གནས་སྒྲངས་ལ་འབྲེག་བརྗོད་
དང་། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་ནས་སྒྲངས་འཛིན། དགོན་པར་བཅའ་སྟོད་ལས་བྱེད་པའི་
སྤྱི་ཆ་དང་གྲངས་ཀ་སྤར་ཏེ་དགོན་པའི་སྤྱིག་འཛུགས་དང་། གྲུ་བཅུན་གྱི་འཆོ་བར་སྒྲངས་འཛིན་དང་།
སྟོན་གཉེར་གྱི་རྒྱན་ལྡན་སྤྱིག་སྟོན་ལ་སྟོ་ཀུན་ནས་ཆོད་འཛིན། དེ་བཞིན་བོད་རྒྱ་གཉེན་སྤེལ་ལ་སྤྱི་སྟོང་
དང་། ངལ་ཅོལ་རྩལ་ལྷགས་ཕྱིར་གཏོང་ཟེར་བའི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་པའི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་རྒྱུས་ས་
གནས་གཞན་དུ་ལས་ཀ་བཀོད་སྤྱིག་ བོད་རིགས་མཐོ་སྟོན་ཐོན་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་གི་ཁེ་ལས་སྟེ་ཁག་ཏུ་
ལས་ཁུགས་བཀོད་སྤྱིག་སོགས་བརྒྱུད་བོད་རིགས་ཀྱི་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་ཇ་དྲག་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་
བཀའ་ཤག་གི་གསུམ་བཅུ་དུས་ཅན་གྱི་གཏམ་བཤད་དུ་འང་རགས་རིམ་ཅུ་བཀོད་ཡོད།

ཀ་༤། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་དྲུས་འདི་ཆོ་ཆང་མ་གྱུར་ཏེ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་འདུས་བྱལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བརྟན་བཞེངས་ཟེར་
བའི་དར་ཆའི་ལོག་ནས་སྤེལ་བཞིན་པ་དང་། གསལ་མོར་བཤད་ན། དེ་ནི་བོད་རིགས་ཐེ་བའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁོངས་ཀྱི་
གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཆང་མས་རང་ཉིད་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་རྒྱགས་འདུ་ཤེས་དོར་ཏེ། གྲུ་བཅུན་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་
རྒྱགས་འདུ་ཤེས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་དོན་རེད། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་ཅང་ཅེ་ཟླའི་
ཤོད་སྒྲངས་ཤིག་རེད། དེ་དུས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གིས་དེ་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཡོད། ད་ཆ་གྲུ་བཅུན་མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཟེར་དུས་ཆང་མ་རྒྱ་རིགས་ཅན་དུ་བསྐྱར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་གོ་བ་རྒྱུངས་ཏེ་སྤྱི་དྲུས་སྤེལ་གྱི་འདུག།

ཀ་༥། དེས་མ་ཆད། རྒྱ་གཞུང་གིས་ད་དུང་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཅིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༢༡ ཉིན། སྐབས་ ༡༣ པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཆེན་གསར་

ཐེངས་ ༣༩ པའི་ཚོགས་ཐོག་ཏུ། དམངས་འཐུས་ཁྲིམས་ལུགས་ལས་དོན་ལྷན་ནས་ཁྲིམས་སྒྲིལ་བསྐྱར་ཞིབ་
ལས་དོན་གི་གནས་སྟངས་སྟུན་ཐོ་བཏོན་པའི་ནང་། གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་
འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་སྒྲིག་ཁག་ཅིག་ནུས་མེད་བཏང་ཡོད་ཅེས་གསལ་འདུག དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་
རྒྱབ་རྟེན་རི་ཡིན་སྟོར་ལ་རྒྱ་ནག་དམངས་འཐུས་ཁྲིམས་ལུགས་ལས་དོན་ལྷན་གྱི་འགན་འཛིན་གྱིས་གསར་
འགོད་པར་ལན་འདེབས་བྱེད་སྐབས། དེ་ནི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༩ པར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་སྤྱོད་
སྐད་ཡིག་ལུ་ལུ་ཐུང་ཏུ་ཁྱབ་གདལ་བྱེད་དགོས་ ཞེས་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ལུགས་བསྐྱངས་འདུག

ཀ་༥་༡། རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་བཞི་པར། མི་རིགས་སོ་སོར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་སློབ་གཉེན་དང་།
གོང་སྤེལ་གཏོང་བའི་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོབ་ཐང་འགན་ཐུང་བྱས་
ཡོད་པ་དང་།

ཀ་༥་༢། མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་སོ་སྤྱག་པར། མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་བཅའ་ཁྲིམས་
སུ་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་གནས་ཀྱི་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་གསལ་བྱེད་ཚུགས་དང་།
ཁྲིམས་ལུགས་གཏན་འབེབས་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ས་གནས་དེ་གའི་སློབ་གསལ་འཆར་འགོད་དང་། རིམ་
བ་དང་རིགས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་བྱ་འཇུགས་གཉེན། སློབ་ཡུན། འཇུགས་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས། སློབ་ཁྲིད་
ནང་དོན། སློབ་ཁྲིད་སྐད་ཡིག་དང་། སློབ་འཇུག་བྱེད་ཐབས་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཚོག་ཅེས་སློབ་ཁྲིད་ནང་
དོན་དང་། སློབ་ཁྲིད་སྐད་ཡིག་གཏན་འབེབས་ཀྱི་དབང་ཆ་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་གནས་ཀྱི་རང་སྐྱོང་སྡེ་
ཚན་ལ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་།

ཀ་༥་༣། མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་སོ་བདུན་པར། གངས་ཉུང་མི་རིགས་མང་བའི་
སློབ་བྱ་དང་འཛིན་བྱ་རྣམས་སུ་གངས་ཉུང་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་དེབ་བཀོལ་སྤྱོད་དང་། གངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཐོག་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གནས་སྟངས་ལ་གཞིགས་པའི་སློབ་རྒྱུ་
འཛིན་རིམ་དམའ་བའམ། འཛིན་རིམ་མཐོ་བ་ནས་བཟུང་ནས་རྒྱུ་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་འགོ་འཇུགས་
དགོས་ཞེས་རྒྱ་སྐད་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལོ་མཚམས་གསལ་པོ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དམངས་འཐུས་རྒྱུན་ལས་
ཀྱི་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ལྟར་ན་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༩ པ་དང་འགལ་ཅིག་པའི་འབྲེལ་བཟོན་བྱེད་དགོས་
ཆགས་ཡོད།

ཀ་༥་༤། རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༤༧ པར་གསལ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ཡིག་
འབྲེལ་བཟོན་ཀྱི་དབང་ཆ་དེ་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་མིན་པར། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་
ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་སུ་ལྷན་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་མ་
ཚོགས་པའི་དུས་ཡུན་རིང་། རྒྱུན་ལས་སུ་ལྷན་ཟེར་བ་དེས་ཁྲིམས་ཡིག་དེའི་གཞི་ཅིའི་ཅ་དོན་དང་མ་
འགལ་བའི་ཐོག་ནས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་
སྟོན་འཕྲི་བཟོ་བཅོས་ཀྱང་བྱེད་ཚོག་གི་ཡོད།

ཀ་༥་༥། རྒྱུན་ལས་སུ་ལྷན་ནས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གིས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ན་ཅ་ཁྲིམས་ལ་འགལ་
འདུག་ཟེར་དུས། དེ་ལ་གཞོན་ལེན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་མེད། ཡིན་ནའང་རྒྱུན་ལས་སུ་ལྷན་ཟེར་བ་དེས་ད་
པར་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆགས་དོན་ཚན་

ལ་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཡོད་པ་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང་ལ། ཉེ་ལམ་ཕྱི་ཁྱོད་ ༣ ཆོས་ ༩ ལས་ ༡༡ བར་ཆོག་གས་
 པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་འཕུས་ཆོག་མཆོག་ཉུང་ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱས་
 ཡོད་པ་གོ་ཐོས་མ་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོབ་ཐང་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་མེད་པ་བཟོ་
 རྒྱུ་ཉེན་ཁ་དེ་དུང་ལུ་མ་ཐུད་ལྟག་ཡོད།

ཀ་༦། རྒྱ་ནག་གིས་ཡར་རྒྱས་དང་། བརྟན་སྡོད་། མི་རིགས་མ་ཐུན་སྤྱིལ་སོགས་ལ་ཁ་གཡང་ཏེ་བོད་དང་། གངས་ཉུང་མི་
 རིགས་གཞན་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་། བཟུ་གཞོག་གི་སྲིད་རྒྱུས་གདུག་རྩལ་ཅན་ཞི་ཅིག་འཛིན་བཞིན་པ་དེ་དག་
 གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ནས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁ་གཡང་དུ་སློང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད།
 གང་ན་གཉའ་གཞོན་ཡོད་ན་དེ་ལ་ངོ་ཚྭ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་མཐོ་ཅི་དུང་གིས་སྡོན་མ་ནས་སྡོན་མཆོག་
 བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོས་ཉིད་རེད།

ཀ་༧། མང་ཆོག་གས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ལ་གྲུས་བཅི་རྩལ་ཅན་ཡོད་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅ་བརྒྱུ་དུ་གཏོང་བ་དང་།
 བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱལ་བ་ཤིག་གཏོང་བའི་སྲིད་རྒྱུས་འདི་རིགས་བོད་རྒྱུ་མི་རིགས་གཉིས་ཀར་
 གཞོད་པ་མ་གཏོགས་སུ་ལའང་ཕན་ཐོགས་སྟེ་གཅིག་མེད་པས། སྲིད་རྒྱུས་དེ་ཆོ་མཆོམས་འདོག་དང་། ཡོ་བསྐང་།
 བསྐྱར་བཅོས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སྲིད་རྒྱུས་བཟོ་མཁན་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་
 མཁན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཡིན་པས། གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་རྒྱ་གཞུང་རང་ལ་གོ་བརྟན་སྡོད་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་སུ་ཞུ་གདུག་བྱས་ཐོན་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ང་ཆོའི་བརྒྱུ་དུ་མེད་པའི་ལས་འགན་ཡིན།

ཀ་༨། རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་རིགས་རྒྱ་བསྐྱར་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་དེའི་མཐུག་འབྲས་ཡང་བ་དེ་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ཁ་གས་ནང་ཆང་
 མའི་མཐོང་ཆོས་སུ་མངོན་རྒྱུ་ཡིན་པས། ང་ཆོ་ཁུ་སིམ་མེར་སྟོད་ཐབས་མེད་པ་དང་། ང་ཆོས་རྩ་བ་གནས་སྟངས་
 དེ་ཆོ་བརྒྱུ་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ཀ་༩། བརྒྱུ་ཐབས་རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། ང་ཆོའི་སྟོབས་ལུགས་ཆེག་བསྐྱེལ་དང་། རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་
 བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་གཞན་ལ་བསྐྱུགས་ནས་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེར་སོ་སོ་ནས་འགོ་འཛུགས་དགོས་
 ཀྱི་འདུག ང་ཆོ་མཇུག་གཅི་རྣམས་པ་ཆོ་ནས་འགོ་འཛུགས་དགོས་ཀྱི་འདུག མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་ང་ཆོར་འགན་དབང་
 བསྐྱར་བ་ནང་བཞིན་སོ་སོའི་འགན་དབང་གི་ས་མཆོམས་ཟིན་ཏེ་ཏག་ཏག་ལག་བསྟར་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་
 ཆོའི་མང་གཅི་ཀ་བ་གསུམ་དང་། རང་དབང་ལྡན་པའི་སྡེ་ཆུ་ཁག་གི་འགན་དབང་ཆ་བགོས་གནང་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་
 ཏག་ཏག་ཅིག་ལག་བསྟར་གནང་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆང་མ་ཆགས་ཚུད་པོ་དང་རྒྱས་པ་
 ལྡན་པ་ཡོང་གི་རེད། མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་གཞུང་ལ་བཅི་མཐོང་གནང་གི་རེད། གཞུང་མང་གི་འབྲེལ་བ་དམ་ཐབ་ཡོང་
 གི་རེད། ལས་གཞི་ཁག་ལམ་སྟོང་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛུམ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་ལྷག་ཁ་གས་ནང་འཛོར་
 ལས་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅེས་གཉིར་ཐོག་གདུང་ལུགས་ཆེལ་བསྐྱེལ་ཡོང་གི་རེད། ཁ་ཕྱོགས་
 གཅིག་གི་སྟེང་གོམ་པ་མཉམ་སྟོ་ཡོང་བྱུང་གི་རེད། ལྟ་བུ་ལངས་ཕྱོགས་མ་ཐུན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱས་པ་མཉམ་
 སྦྲུངས་ཡོང་བྱུང་གི་རེད། བཀའ་ཤིག་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་ངོས་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་ཆོད་སེམས་
 བརྟན་པོ་ཡོད།

ཀ་༡༠། བོད་ནང་མཆོན་ན། ཀུན་གཟིགས་ལ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཐོང་བཅུ་པ་དང་། ང་ཐོད་ངག་དབང་འཛིགས་མེད་དང་། འབའ་བ་
 ལུན་ཆོག་གས་དབང་རྒྱལ་སོགས་སྐུ་འཆོ་གཞེས་སྐབས་སུ། བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་

ཆོས་གཅེས་སྤང་དགོས་པའི་དགོངས་འཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྐབས་འབྲལ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་
 བན་ཁུས་ངེས་ཅན་ཐོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་གནས་སྤངས་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱར་གསེ་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་
 ནའང་། བོད་མིའི་ལས་དབང་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་གྱི་བོད་རིགས་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁྱེད་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན་
 མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཐབས་ཤེས་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅེས་སྤང་
 ཐོག་འབད་བཅོམ་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་རྣམས་ལས་ཁྲིམས་དང་མ་ཐུན་པའི་སློན་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་དང་།
 རྒྱ་ཡིག་སྤང་སྟེ་བཞག་དགོས་ངེས་ཀྱི་གདོང་ལེན་གནང་ངེས་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཀ་༡༡། བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་དང་རྒྱ་ཡིག་གི་ཐོབ་ཐང་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནག་གིས་ཅ་
 ཁྲིམས་ཀྱིས་འགན་ལེན་བྱས་པའི་བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། གཞིས་བཞུགས་བོད་རིགས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོང་
 མས་དེའི་ཐོག་འབད་བཅོམ་སྟོང་མེད་གནང་བའི་རེ་སྤུལ་ཞུ་གི་ཡོད། ཉེ་ལམ་ཆོ་འབྲལ་སློན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་
 སྤྱི་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་སྟོབ་གཉེར་
 དང་གཅེས་སྤང་གི་གལ་གནད་སློར་ལ་བཀའ་སློབ་ནན་གསལ་ལེབས་པར་ཆོང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས།

ཀ་༡༢། བཅོན་བྱོལ་ནང་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ཏུ་བཀའ་ཤུགས་གི་ངོས་ནས་བོད་མིའི་ངོ་བོ་གཅེས་
 ཉར་ཐོག་དེ་ཡོད་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་མ་ཐུན་རྒྱུན་གང་ཡོད་ཡར་རྒྱས་གང་ཐུབ་གཏོང་ཐབས་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་ལག་
 བསྟར་བྱ་རྒྱུ་དང་། མང་ཆོག་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་གནང་བའི་འབོད་སྤུལ་ཞུ་
 གི་ཡོད།

ཀ་༡༣། མའོ་ཅི་ཏུང་གིས་བཅོན་དབང་གི་སློན་ནས་བོད་མི་རིགས་ཅ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དེར་བོད་མི་ཆོས་
 གདོང་ལེན་མཐར་སྐྱེལ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མི་རིགས་སུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་སྤྱི་རྒྱུས་གཏུབ་
 རུབ་ཅན་འདི་ཡང་གཞིས་ཁྱེས་བོད་མི་ཐུན་མོང་གི་འབད་བཅོམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྲོང་འགོ་རུ་མི་འཇུག་པའི་
 ཡིད་ཆེས་ཡོད། དེ་ལམ་གྲོང་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

ཀ་༡༤། ལུ་རུ་སུས་ཡུ་ཁེ་རན་ལ་བཅོན་འཛུལ་བྱས་པ་དེས། མ་འོངས་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲིག་ལམ་ (International
 order) བསྐྱར་སྤྱིག་ཡོང་ངེས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཏོང་ཐབས་ཅིག་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་མང་གཅོད་ཡུལ་ལུང་
 ཁག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་དང་། ཆོང་འབྲེལ། དམག་དོན་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུས་ལ་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་འགྱུར་བ་ངེས་ཅན་ཞིག་
 འགོ་སྤྱོད་པའི་ཆོད་དབག་ཁྱེད་ཆོག་པས། བཀའ་ཤུགས་གིས་དེ་འགྱུར་འགོས་དང་བསྟན་པའི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་
 བྱས་ཏེ། ལས་གཞི་འཆར་འགོད་དང་ལག་བསྟར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། ང་ཆོས་འབྲུ་ཆེས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐ་ཞན་
 འདི་མགྲོགས་ནས་སྤྱར་དུ་ཞི་བའི་སློན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དམག་འཁྲུག་གི་ཁྲོད་དུ་འདས་གོངས་ཕྱིན་པ་
 རྣམས་ལ་ཐུ་དན་རྗེས་བློན་དང་། མས་སློན་ཐོག་པ་དང་། བཅོན་བྱོལ་དུ་ཁྱུར་བ་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་དྲུག་ལྷག་གི་གོང་ལོ་དུ་བོད་མི་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་རིགས་སྤངས་ཐེན་པ་
 དང་། ང་ཆོ་ད་དུང་ཡང་རང་གི་པ་ཡུལ་དུ་ལོག་པའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་པར་མི་ཡུལ་ལུང་པར་ཁྱུར་ནས་ལྷག་ཡོད།
 ང་ཆོར་ལུང་པ་འགྲོག་པའི་སེམས་ངལ་དང་། གཞན་ཡུལ་འགྲིམས་པའི་ལུས་ངལ་གྱི་སྤྱོད་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་པས།
 ཁོང་ཅག་རྣམས་ལ་ང་ཆོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཡོང་བའི་རེ་སྤུལ་ཞུ་གི་ཡོད། ང་ཆོས་དུས་ནམ་ཡང་བཅོན་
 འཛུལ་ལ་ངོ་ཆོལ་དང་། གནའ་གཞིན་ཐོག་མཁན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་གི་ཡོད།

- ༡.༡༥། ང་ཚོས་རང་དབང་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གཞུང་མང་གཉིས་ཀར་འཆར་གཞི་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་
 འབེན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་རྒྱ་དང་། བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་། བོད་
 དེགས་ཚོགས་པ་ལས་བོད་དེགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་རུས་ཤུགས་སྐྱུལ་སྤེལ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེར་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་ནས་པ་ཁྲབ་ཁོངས་སོ་སོའི་གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས། རྫོང་ཁྱེ་གནས། བརྒྱལ་ལས་
 བཅས་པར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་དང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་འཆོལ་བའི་ལས་དོན་ཐོག་འགན་ཁུར་སྤར་ལྷག་
 ལེན་སྤྱབ་པ་ཡོང་ཆེད། ཨ་རི་དང་ཡུ་རེབ་ཏུ་བོད་དེགས་འབྲེལ་མཐུན་པ་གཅིག་རེ་བསྐོ་རྒྱ་ས་མིག་བཏོད་ཡོད།
- ༡.༡༦། གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་། རྫོང་པ་ཁག་བཅས་ནས་དང་
 རྒྱངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་ལ་བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུ་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་
 འཐབ་ཚེད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱ་གཞུང་མང་གཉིས་ཀའི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་
 མཚུངས་ཡིན་ནའང་། གཞུང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་དང་ཐབས་ཁྲིམས་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ས་
 འགོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། གཞུང་ཁོངས་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་གཞུང་ལ་བརྟེན་མ་
 དགོས་པར་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྤྱོད་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་ཡུལ་དུ་ས་
 གནས་བབས་དང་། ལས་དོན་དགོས་མཁོ་རྗེས་འབྲས་ཤུགས་རྒྱུན་ལ་དཔག་པའི་སྐབས་རེར་འཛིན་སྐྱོང་དང་
 གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་པ་མཉམ་ཁུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་ཚོམ་དགོས་པའང་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད།
- ༡.༡༧། བོད་ཀྱི་རྒྱ་རྩལ་དང་། ལྷ་གར་སོགས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དོན་དེའི་
 བསྐྱུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱ་འང་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་ལ། སྲིད་སྐྱོང་དང་བཀའ་སློན་ནམ་པ་
 གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་དེགས་གཞིན་སྤྱི་ཚོར་བྱུང་དུ་སྤྱག་འཕྲད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོར་
 བརྩི་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བ་དང་། བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྤྱག་འཕྲད་བྱས་ཏེ།
 མ་འོངས་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་འཆར་གཞི་སྤྲིག་ཅིས་ཡིན།
- ༡.༡༨། འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚུགས་སེལ་བའི་ལས་དོན་འདིའི་ཆེད་དུ། སློབ་སྟོན་པ་གསུམ་དང་། དྲུང་ཆེ་
 བཞི་ལས་བྱུང་པའི་གཏན་འཇགས་ཐབས་ཁྲིམས་ཚོགས་ཚུང་བྱུར་བཙུགས་ཀྱིས་སྟོན་འགྲོའི་བྱ་སྤྲིག་ཞུ་སྟོན་མས་
 སྤྱབ་བཞིན་པ་ཡིན། དེར་སང་གཞིས་བྱེས་དབར་འགྲོ་ཡོང་དམ་བསྐྱུགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས། བོད་ནས་ལེབས་
 མཁན་ཉུང་བ་དང་། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རག་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད་ནའང་། བདེ་སྤྱང་དང་། ཕྱི་དྲིལ། སྲིད་ཁྲིམས་
 ཉམས་ཞིབ་ཁང་བཅས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཁུངས་གསུམ་ལ་ལས་འགན་ཆ་བགོས་བྱས་ཏེ། གནས་
 ཚུལ་འཆོལ་སྤྱོད་དང་། ཉམས་ཞིབ། དབྱེ་གསེས། འབྲེམས་སྤེལ། རྗེས་འབྲེལ་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་
 (Feedback) བཅས་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ (Information
 Management System) བཅོས་སྤྲིག་བྱས་ཡོད།
- ༡.༡༩། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་དང་། བདེ་སྤྱང་། ཕྱི་དྲིལ། སྲིད་ཁྲིམས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་དྲུང་འཕར་
 དང་། མཐོ་རིམ་ལས་བྱེད་ཁག་ཅིག་ལས་བྱུང་པའི་གཟུང་ལྷ་བའི་ཚོགས་འདུ་ཚུགས་རྒྱའི་ལམ་སྟོལ་བསྐྱར་གསོ་
 བྱས་ཏེ། བདུན་རེའི་གསར་གནས་གལ་ཆེན་ཐོག་གོ་བསྐྱར་སྤྱངས་བཤད་དང་། ཆེག་ཐོ་རྒྱུ་འབྲེལ་ཡོད་སོ་
 སོར་འདོན་འབུལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད། དེ་གཞན་བཞིན་བོད་དོན་དང་རྒྱངས་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་གྱི་བྱེད་སྐོ་
 ཁག་ཅིས་ལོ་གསར་པ་ནས་དངོས་སུ་འགོ་འཇུགས་བྱེད་འཆར་བསྤྲིགས་ཡོད་པ་དེར་མཐུན་འགྱུར་སྤྲོད། ཕྱི་དྲིལ་

ལས་ཁུངས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་ཅིག་ལ་ལས་བཞོམ་བྱས་ཐོན་ཡོད། ལྷ་གཉུག་ལས་འགུལ་སྒེལ་སྐབས།
དང་ལྷངས་ལྷ་གཉུག་པ་ནམ་པས་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་ཁྲིམས་ལངས་སྤྲོགས་འབྲེལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། སོ་སོ་སྤྲོད་
ཀྱི་ལངས་སྤྲོགས་བརྟེན་བ་ཡིན་ན་འགལ་ཆར་མཐོང་གི་མེད།

ཀ་༢༠། ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་གྱི་མཆན་ཐོག་ཏུ་བོད་ནང་གི་ཇ་དག་གནས་སྐྱེད་སྐྱོར་གྱི་དན་ཐོ་ཡིག་ཆ་ཞིག་
འབུལ་རྒྱུ་ལྟེ་བྱ་སྤྲིག་བྱས་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་མཆན་དུ་མའི་དབང་གིས་ཡིག་ཆ་དེ་གནས་སྐབས་རིང་བྱིར་འཐོན་བྱས་
ནས་བཞག་ཡོད། དུས་སྐབས་འགྲིག་བ་བྱུང་ན་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

ཀ་༢༡། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་རང་དབང་ལུང་པའི་གྲོས་ཚོགས་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་པའི་གྲོས་ཚོགས་
ལ་འབྲེལ་བ་འཛུགས་སྤྲོགས་ཐད་འཛིན་སྐྱོང་ནས་མཐུན་འགྱུར་གང་ཡོད་ལྷ་ཅིས་ཡོད་སྐོར་ཚོགས་དུས་སྤྱི་མའི་
སྐབས་ལྷས་ཐོན་བ་ལྟར་ཡིན།

ཀ་༢༢། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབས་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འཁྲོག་བརྟེན་བྱས་པའི་ལྷགས་རྒྱུན་ངན་པ་
ནམས་མེལ་ཐབས་སྤྱ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པའི་བཞེད་སྲོལ་དང་། ཉེ་ལམ་རྒྱ་རིགས་ཉམས་ཞིབ་པ་
ཡི་ཏུ་ཉན་ཞིན་ལགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡིག་ཆ་དང་ལ་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་དེབ་དང་། མའི་ཁེལ་ཐན་
ཐལ་པ་ཐན་རག་ལགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནའ་དེང་ཁྲིམས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དབྱེད་པའི་སོགས་
སུ་བོད་རང་བཙན་གྱི་གནས་བབས་གསལ་འདོན་གནང་འབུག་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་བོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་
ཤས་རེད་ཅེས་བརྟེན་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་དོན་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
ཁྲིམས་ལ་གཏོང་འཛིག་ཡོང་བའི་འཕོད་སྤྱུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཀ་༢༣། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་སྲིད་པ་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་བྱིས་མཆོས་སུ་གནས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མཛུལ་འབྲེལ་གཏོང་
ཐབ་ཡོད་ཅིང་། བསྐྱལ་བ་མ་འདྲིག་བར་དུ་ད་དུང་མཉམ་གནས་མཉམ་འཛོད་གོས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། བཀའ་ཤག་གི་
ངོས་ནས་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཛུལ་འབྲེལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོར་བཅིས་ཏེ། རྒྱ་རིགས་མང་
ཚོགས་ལ་འབྲེལ་གཉུགས་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ནམས་ཁོང་ཚོར་ངོ་སྤྲོད་བརྒྱུད་པན་ཚུན་ནམ་ཉིག་
དང་ལོག་ཉིག་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་སུ་མཐུད་འབད་བཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཁ། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན།

ཁ་༡། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་དག་པའི་དབུ་མིན་འོག་སྤྱི་མེས་ཆེ་བའི་སྤྱི་ཞབས་
འདེགས་པ་གང་མང་གི་འབད་འབུངས་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་མིའི་འདུ་གནས་ཁག་འཛུགས་སྐྱོན་གནང་བ་བརྒྱུད་
གཞི་རིམ་གྱི་སྤྲིག་འཛུགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པོ་ཚུགས་སུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་
ཀྱི་རྒྱས་ལྷགས་ཀྱང་ཉམས་མེད་རྒྱུན་སྲིད་བྱེད་སུ་བ་ཡོད།

ཁ་༢། བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་གྱི་ལས་དོན་རྒྱས་ཐུན་ཆགས་ཚུད་ཡོང་བའི་མང་གཞི་གལ་ཆེ་གོས་
དེ་ནི་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཆགས་ཚུད་ཡོང་དགོས་པ་དེ་རེད། མང་གཞིའི་ལམ་སྲོལ་ནང་སྤྲིག་འཛུགས་ཆགས་
ཚུད་ཡོང་བ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་ཐེར་དུས། ཁྲིམས་སྤྲིག་ཆང་
མ་མང་ཚོགས་ཀྱི་མཛོན་འདོད་དང་ཁེ་པན་ལ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲིམས་སྤྲིག་གི་ནང་མང་
གཞིའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྤྱི་ཚོན་ཁག་འགན་དབང་ཆ་བགོས་དང་ཆོད་འཛིན་གསལ་པོ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་

རེད། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བའི་ཆང་མས་ཁྲིམས་སྤྲིག་ལ་བརྟེན་བཀུར་དང་། སོ་སོའི་འགན་དབང་གི་ས་མཆོམས་ཉག་
 ཉག་ཟིན་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་རེད། འགན་དབང་གི་ས་མཆོམས་ཉག་ཉག་ཅིག་ཟིན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཁྲིམས་བཟོ་དང་།
 ཁྲིམས་འཛིན། འཛིན་སྐྱོང་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་པན་ཚུན་འགན་དབང་ལྡིང་མཉམ་སྦྲངས་འཛིན་ཡོང་
 ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་འཛུགས་ཆགས་ཚུད་པོ་དང་། ལུས་ལྷན་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

ཁ་༣། དེར་བརྟེན། མང་གཙོའི་ལམ་སྐོལ་ནང་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་དེ་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཡོང་ཁུངས་སོ་སོའི་མི་
 མང་གི་སྐྱ་ཆབ་རེད། ཡོང་ཁུངས་གང་ཡིན་དེའི་མི་མང་གི་མདོན་འདོད་བསྐྱུལ་ནས་ཐེབས་ཡོད་རེད། མདོན་
 འདོད་དེ་དག་གོས་ཆོགས་སུ་སྦྲངས་དགོས་པའང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་འཐུས་སུ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་
 རྒྱུ་བོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འགན་བཞེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། བོད་སྤྱི་པའི་འཐུས་མི་གནང་དགོས་པའི་སྐོར་སྤྱི་ཙོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྲ་རྒྱུ་རིམ་པར་གསུངས་ཟིན་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ཆེ་ས་བོད་ཀྱི་ཅ་
 རོན་ལ་ཐུག་དུས་བོད་སྤྱི་པའི་བདེ་ཅུང་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་འགན་ཐུག་བསྐྱར་གནང་རྒྱ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། འདི་ནང་བཞེན་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཆགས་ཚུད་དང་། སྤྱི་
 ཆོགས་འཆམ་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཀྱིས་ལས་དོན་ལུས་ལྷན་དང་། ཐུབ་འབྲས་ཐུགས་འཕེར་
 འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །བཀའ་འགག་གི་ངོས་ནས་གོས་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་
 བཟོའི་ལས་དོན་སྐྱབ་པར་མཐུན་ཆུན་གང་དགོས་འབྲུལ་གྱི་ཡིན།

ཁ་༤། དེར་སང་བཅོན་ཕྱོད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲིམས་སྤྲིག་གི་གོ་བ་ལེན་ཕྱོགས་དང་། འབྲེལ་བཟོད་བྱེད་
 སྦྲངས་ཐོག་གནས་ཚུལ་ཁག་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། མང་གཙོའི་འབྲེལ་ཕྱགས་འབྲེལ་སྦྲངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤའ་ན།
 ཁྲིམས་ལུགས་གོ་དོན་ལ་སྐྱོན་ཀ་བྱུང་སྐབས་ཐབས་ལམ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད། ཐབས་ལམ་གཅིག་ནི་ཁྲིམས་
 ཞིབ་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུག་བྱས་ཏེ་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་ན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་
 བསྐྱར་བཅོས་བརྒྱད་ནས་གསལ་ཁ་བཏོད་དགོས་ཀྱི་རེད། བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྤྲིག་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་སྐྱ་
 དབང་གོས་ཆོགས་ལ་ཡོད་པས། ད་རེས་གོས་ཆོགས་ཆོགས་དུས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་
 ཆོགས་ཚུང་ཞིག་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད་ཤིང་ཡིན་ལ། ང་ཚོར་ཁྲིམས་དོན་གྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་གཞི་རྒྱུ་མས་གཙང་མ་
 བཟོ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་། འབོད་སྐུལ་ཡང་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་གནང་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བཀའ་འགག་གིས་འཛིན་
 སྐྱོང་གི་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས། ཁྲིམས་སྤྲིག་ལ་གོ་བ་ལེན་ཕྱོགས་ཐོག་དོན་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་
 ལག་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཁ་༥། བཀའ་འགག་སྐབས་ ༡༦ པའི་སྤྱི་ལོ་ལས་ཁུངས་འགོ་འཛུགས་བྱེད་སྐབས། ཏྲག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ ༡༩
 པའི་འགོ་སྐྱོར་སྐབས་ལུགས་ཆེར་བྱུང་གང་ལ་འབྲེལ་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། ལས་འགན་གཙོ་བོ་རིམས་འགོག་གི་སྡོན་
 ཁབ་རྒྱག་རྒྱ་དང་། སྐྱོན་བཅོས་མཐུན་ཆུན་སྤྱོད་སྤྱོད། ཉན་ཡམས་དབང་གིས་འཆོ་གནས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་
 མཁན་ལ་རོགས་རམ་བཅས་གནད་དོན་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན།

ཁ་༥༡། ད་བར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་བལ་གཉིས་ནང་རིམས་འགོག་སྡོན་ཁབ་དང་པོ་བརྒྱབ་ཟིན་པ་
 བྱངས་ ༡༡༥༩ དང་། སྡོན་ཁབ་གཉིས་ཀ་བརྒྱབ་ཟིན་པ་ ༥༧༧༩ དང་། ལུས་བསྐྱེད་སྡོན་ཁབ་བརྒྱབ་

ཐེན་པ་གངས་ ༤༣༣༤ བྱང་ཡོད། ཏོག་ནད་ཐོག་མཁན་གངས་ ༤༡༤༥ དང་། འདས་ཤོངས་སུ་གྱུར་
བ་གངས་ ༡༦༥ བྱང་ཡོད།

ཁ་༥༣༡ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡ ནས་ད་བར་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་སྟོར་འབྲུམ་ ༥༣༤༥༦
སྟོན་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ཉིན་སྟོར་འབྲུམ་ ༤༦༦༤༡ ལྷག་སྟོན་བཅས་
མཐུན་སྟེན་སྟོར་སྟོན་ཐད་བཏང་ཡོད་ལ། ནང་སྟོན་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ནད་ཡམས་དབང་གིས་འཆོ་
གནས་ལ་དཀའ་ངལ་ཅན་དང་། ཆས་གཅོང་ཉམ་ཐག ནད་མནར་བ་གངས་ ༣༢༤ ལ་ཁྱོན་ཉིན་སྟོར་
འབྲུམ་ ༣༡༣༢ རོགས་རམ་བྱས་ཡོད་བ་དང་། མི་གངས་ ༣༢༢ ལ་ཉིན་སྟོར་ ༤༡༡༢༤༠ གནས་
པའི་སྐམ་ཐས་བགོ་འགྲེམས་བྱས་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་གྲོང་གསེབ་ཁག་ ༤ ཀྱི་སྟོན་ཁབ་ནད་ཉིན་སྟོར་
འབྲུམ་ ༥༦་༥ གནས་པའི་ཏོག་ནད་སྟོན་འགོག་ཡོ་ཆས་དང་། ཁ་རས་ཕུལ་སྟོན་བཅས་ཁྱོན་བསྟོམས་
སྟོར་འབྲུམ་ ༣༥་༤་༤༡ འབྲུལ་འགྲེམས་བྱས་ཡོད། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་སྟོན་སྟེ་ཁག་གསུམ་
ལ་ཏོག་ནད་སྟོན་འགོག་ཡོ་ཆས་དང་། ར་བྱ་ཆོགས་ཚུང་གི་ལས་དོད་སྟོར་འབྲུམ་ ༥༤་༤༦ ཅས་
བཏང་ཡོད།

ཁ་༦༡ རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནད་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་ཁབ་ལྟར་སྟོན་དང་མཁོ་ཆས་མཐུན་སྟེན། སྟོན་ཁབ་རྒྱག་ཆད་
བཅས་ལ་བསྟན་བདག་སྒྲ་ཆེན་ཆས་བ་དང་། དགོན་སྟེ་ཁག་ ཆོགས་བ་དང་སྟེར་བ་མང་དག་ཅིག་དང་། ལྷག་པར་
དུ་ཕྱི་རྒྱ་ལ་དུ་གནས་བཞུགས་བོད་མི་ཆོས་མཉམ་རུབ་རྒྱ་ཆེར་གནད་བར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དབུས་དང་ས་གནས་ཀྱི་ཏོག་ནད་ར་བྱ་ལས་འགྲུལ་ཆོགས་ཚུང་དང་། དབུས་སའི་འཕྲོད་
བསྟེན་དང་། སྟོན་ཅིས་ཁང་མ་ལག་སོ་སོའི་སྟོན་བ་དང་། སྟོན་ཞབས་བ་བཅས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་གང་ལེགས་
བཞེས་པར་ཡང་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ཁ་༥༡ འཛིན་སྟོང་གི་ལས་དོན་ནམས་ཆགས་ཚུད་རུས་ལྟར་ཡོང་བ་ལ། སྟོན་རུས་ཕྱི་གསལ་ནད་གསལ་དང་། འཆར་
གཞི་གོ་རིམ་ལྟར་བ། བྱུང་འབྲས་ཕུགས་འཕེར་ཡོང་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་སྟེ་ཞུ་འདི་
ལས་བྱེད་རུས་རྩལ་ལྟར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལས་བྱེད་ནི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐལ་ཆོགས་ཡིན་ཞེས་གསུང་
སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ལས་བྱེད་པའི་སྟོན་གཞི་ཆགས་ཚུད་དང་། ལས་ཆེད་རུས་རྩལ་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་ལ་སྤྱི་གཞུགས་
གཞི་ལྟར་ལས་འཕོར་ཉམས་ཞིབ་དང་། ས་མིག་བཅས་སྤྱི་གཞི་གི་འགོ་ཕུགས་བཅོས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཞིམས་སྤྱི་གཞུགས་
ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༤ ཉིན་བཀའ་བྱང་གིས་
འགོ་ཁྲིད་པའི་ལས་འཕོར་ཉམས་ཞིབ་ཆོགས་ཚུང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ། ལས་ཁུངས་མ་ལག་སོ་སོའི་ལས་འཕོར་ལ་
ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་བྱུང་དོན་སྟོན་ཐོ་འབྱོར་བ་གཞིར་བཟུང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༦ ཉིན། བཀའ་འགག་
གིས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བྱེད་ས་མིག་ ༦༦༦ གཏན་འབེབས་ཀྱི་
རྩ་འཛིན་བཀོད་ཁྲབ་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡་༥་༢༤ ཉིན་ངོ་ཡོད་ལས་བྱེད་གངས་ ༥༦༥
ཡོད་འདུག་ལ། སྐབས་དེར་ ༢༠༡༤ ལོར་གཏན་འབེབས་གནད་བའི་ས་མིག་གངས་ ༥༠༥ ཡོད་པ་ནས་ས་མིག་
གངས་ ༣༤ ཁུ་བསྐྱ་བྱས་ཡོད།

ཁ་༥༡༡ རྩ་འཛིན་དེའི་ནང་།

- ༡། བཀའ་ཤག་གོང་མ་སོ་སོའི་ས་མིག་སྟོ་བཟུག་གི་ལམ་སྟོལ་ཞིག་ཕྱག་བསྟར་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནང་
 འདུག་པ་དེ་ཕྱིར་བསྟུན་བྱས་ཏེ། ས་མིག་གསར་གཏོད་དང་བརྗེ་བསྟུང་། ཕྱིར་བསྟུ་རི་དགོས་འདེམས་
 ལྷན་སྤྲིག་གཞིའི་ཆ་རྒྱུན་འོག་ནས་མ་གཏོགས་བྱེད་མི་ཚོག་པ་དང་།
- ༢། འདེམས་ལྷན་སྤྲིག་གཞི་དོན་ཚན་ ༡༩ རང་གསེས་ ༩ བ་བསྐྱར་བཅོས་གཏན་འབེབས་མ་སོང་བོར་དུ།
 རང་གསེས་དེར་གསལ་གྱི་དམིགས་བསལ་དགོས་གཤམ་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་ ༡༥ དེ་རིགས་བསྐྱོ་གཞག་བྱ་
 རྒྱུ་མིན་པ།
- ༣། ཁྱད་ལས་པ་བསྐྱོ་གཞག་གི་ཆ་རྒྱུན་ཏེ་ལོ་མང་ལག་བསྟར་གནང་དང་གནང་ཐུས་དེ་དག་ལ་སྤྲིག་
 མ་ཐུན་གྱི་ལམ་ཞིག་མ་བསྐྱུན་བར་དུ་ལས་བྱེད་དེ་རིགས་བསྐྱོ་གཞག་བྱ་རྒྱུ་མིན་པ།
- ༤། ཟུར་འཛོག་ས་མིག་ཐོག་ཡོད་པའི་རང་ཁོངས་སམ། དབུས་རང་ཁོངས་གང་ཡང་ཟུང་བྱུང་བར་གྱི་གནས་
 རིམ་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཐོགས་རིམ་སྤྱར་བཤམ། བསྐྱོ་གཞག་མི་ཚོག་པ་བཅས་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད།
- ཁ་ཕ་༡། དེ་བཞིན་དུ། བཀའ་ཤག་གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་གནས་སྟོ་སྤྲིག་གཞིར་བསྐྱར་བཅོས་
 བྱས་ཏེ། བཀའ་བྱང་དང་བཀའ་སྟོན་ལས་ཁྱད་ས་བདུན་གྱི་བྱང་ཆེ་ལས་བྱུབ་པའི་གནས་སྟོ་ཚོགས་ཆུང་
 རས་ལས་བྱེད་གནས་རིམ་བྱང་བྱང་དང་དེའི་མན་གྱི་གནས་སྟོ་ལ་འགན་ཁུར་དང་། བྱང་འཕར་ཡན་
 བཀའ་ཤག་གིས་གནས་སྟོ་བཀོད་སྤྲིག་བྱེད་ལམ་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
- ཁ་ཕ་༢། འཛིན་སྐྱོང་གི་བྱུང་ཁོངས་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དབུས་དང་། ས་གནས། སྤྱི་ཚབ་དོན་ཁང་བཅས་ཀྱི་ལས་
 བྱེད་རྣམས་གཅིག་གྱུར་དུ་དོས་འཛིན་བྱས་པའི་ཐོག་ནས། དོན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ལ་ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་
 སྟོལ་ཞིག་བཅོས་འདུག་པ་ཕྱིར་བསྟུ་བྱས་ཡོད། ཟུང་བྱང་གནས་རིམ་བར་གྱི་ཞབས་ལོ་བརྩམས་ཀྱི་
 ལས་བྱེད་རྣམས་དབུས་དང་ས་གནས་གཉིས་ཀར་ལས་གནས་གང་བྱང་ཐོག་གནས་སྟོ་ཐངས་གཅིག་
 གཏོང་དགོས་པ་དང་། དབུས་དང་ས་གནས་ལས་ཁྱད་ས་ཁག་གི་བྱང་བྱང་དང་། དེའི་མན་གྱི་ལས་བྱེད་
 རྣམས་ལས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ལས་ཡུན་ལོ་བཞི་རེ་སོང་མཆམས་གནས་སྟོ་བྱ་རྒྱུ། དམིགས་བསལ་དགོས་
 གཤམ་བྱུང་ཆོ། ཟུང་བྱང་དང་དེའི་མན་གྱི་འགན་འཛིན་སྡེ་ཚན་དང་། སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁྱད་ས་ཁག་
 གི་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་རྣམས་ལས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མང་མཐར་ལོ་ལྔ་དང་། དབུས་དང་ས་གནས་ཀྱི་
 ལས་བྱེད་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་མང་མཐར་ལོ་དྲུག་བར་ལས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཚོག་པའི་ལམ་
 སྟོན་བྱས་ཡོད།
- ཁ་ཕ་༣། དེ་བཞིན་དུ། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལ་གོ་བསྟུར་རིམ་བར་བྱས་ཏེ། བཀའ་
 ཤག་གིས་ལས་བྱེད་སྒྲུང་དོར་དང་ཐོབ་ཐང་སྤྲིག་གཞིར་བསྐྱར་བཅོས་འཆར་འབྲུལ་ཞུས་པ་འདེམས་ལྷན་ནས་
 གཏན་འབེབས་གནང་ཉི་ཡོད་པ་དེའི་ནང་། ཁྲིམས་ལྷགས་ཀྱི་ཉལ་བྱུབ་དང་། ལུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་ལྷགས་དང་མ་ཐུན་
 བར་བཅོ་རྒྱུ་དེ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཨང་དང་མོར་བཞག་སྟེ། ལུལ་དུས་དང་བསྐྱུན་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
 དང་། ཁེ་ཕན་ཆ་ཤས་ཤིག་སྤར་ཆ་བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་རིང་མིན་ལས་བྱེད་རྣམས་བར་དོ་སྟོན་ཞུ་འཆར་བསྤྲིགས་
 ཡོད།

- ཁ་༥༥ ལས་བྱེད་པའི་འཛོལ་རྒྱ་ས་བཞེངས་སྒྲུབ་ (Capacity- Building) གནང་རྒྱུ་རྟོག་པོ་བཟུང་སོ་སོའི་འབད་བཞུགས་
དང་། སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མ་ཐུན་ཁྱེད། བོད་རིམ་ནས་གསོ་སྦྱོང་བཅས་ལུ་ལག་གསུམ་ག་ཡ་མ་བྲལ་བར་འབྲོད་གོས་
བ་གཤམ་ཆེན་པོར་བཅུ་གི་ཡོད་ལ། དེ་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ནམས་རིམ་པས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།
- ཁ་༥༦ ཆོགས་དུས་འདིའི་སྤྱི་འདུམས་སྒྲིག་གཞི་བསྐྱར་བཅས་ཁྲིམས་འཆར་ཞིག་འབྲལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཏན་
འབེབས་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བྱེད་ལས་པའི་སྒྲིག་མ་ཐུན་ཡོད་རྒྱ་མ་བཟད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དང་། འབྲོ་སྤངས་གང་འཆམ་ཆགས་ཚུད་ཡོད་རེ་འཆང་གི་ཡོད།
- ཁ་༥༧ བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤ པའི་དོན་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མི་འཛོར་གྲངས་བཤེར་གྱི་ལས་གཞི་ཞིག་འགོ་
འཛུགས་བྱེད་འཆར་ཡོད་པ་དང་། དེས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཁག་ཆན་རིག་དང་མཐན་པའི་སྒོ་
ནས་འཆར་འགོད་ (Scientific planning) དང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་གྲངས་ཐོའི་གཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཆང་ཞིག་རག་
པའི་རེ་བ་འཛིན་གྱི་ཡོད།
- ཁ་༥༨ བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཞུས་ཏེ། ལོ་འདིའི་ནང་མ་འོངས་པའི་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་ལས་འཆར་ཁག་བཅོ་ཅིས་ཡིན།
- ཁ་༥༩ མ་འོངས་པར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཆེ་ཁག་ཆང་མར་ཨང་རིམ་བཞོད་དེ་བྱ་ལམ་ནས་ཆང་མས་
གཟིགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བཅོ་ཅིས་ཡིན།
- ཁ་༦༠ རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དང་བོད་རིགས་བྱ་བཅུན་གྱི་བསྐྱར་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ ༤༤ དང་ ༣༤
ཆགས་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་རིགས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིག་ཞུགས་ཀྱི་གྲངས་འཛོར་དུ་དབྱེད་པའི་མང་བ་
འཕར་སྤྱད་སྐབས། བོད་རིགས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བཅུན་ནམས་ལ་མ་ཐུན་ལམ་དང་། མཉམ་ཐུབ་ཞུ་སྒྲོར་འབད་
བཞུགས་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ཆེན་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་དང་། རིས་མེད་མཁས་པའི་བཟོ་སྐྲུག་དག་
འདུན་པའི་ཆན་རིག་སློབ་གཉེར། རྒྱ་གར་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་དགོན་སྡེ་དབར་བརྩེ་
རེས། དེ་བཞིན་དུ་པ་ལི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པར་འབྲེལ་ལམ་འཛོག་རྒྱ་དང་། བྱ་བཅུན་ནམ་པས་སྒྲན་ཞབས་སློབ་
སྦྱོང་དང་། རྒྱ་ཡིག་གཞན་སློབ་གཉེར་ལ་མ་ཐུན་འཇུག་རོགས་རམ་སོགས་འབད་བཞུགས་གང་ཡོད་ཞུ་ཅིས་ཡིན།
- ཁ་༦༡ མི་འཛོར་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་ཏེ། གཞིས་ཆགས་དང་། སློབ་བླ་སྒྲིབ་སྒྲིལ་གྱི་ལས་གཞི་འགོ་འཛུགས་
དགོས་གཤམ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། གཞིས་ཆགས་རྒྱན་གནས་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ། ལས་གཞི་འཆར་འགོད་དང་ལག་
བསྟར་བྱེད་སྐབས། གཞིས་མི་ནམས་ལས་གཞིའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། གཞིག་ཆགས་
ཁག་གི་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་དང་། སྒོ་སྒྲུགས་གསོ་སྦྱོང་། སྤྱད་ཆོང་བཅས་པའི་འཆོ་རྟེན་ལ་ཞིབ་འཇུག་འབྲས་གཅོང་
བྱས་པའི་མཛང་གཞིའི་ཐོག་ཁྲིམ་གཞིའི་སྒྲིག་བཞོད་འཛུགས་སྒྲུབ་དང་། རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་གཙོས་པའི་ཡུལ་སྒྲོར་བ་
ནམས་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་མ་ཐུན་ཁྱེད་དུ་ཆོང་ཁང་དང་ཟ་ཁང་སོགས་འཛུགས་སྒྲུབ། གཞོན་སྤྱིས་
ལས་མེད་ཆོའི་འདོད་པ་དང་དགོས་མཁོ་གཞིར་བཟུང་ལས་རིགས་སྦྱོང་བཅར་དང་། མ་ཅུ་གཡར་གཏོང་སོགས་
འཆར་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱད་ཆོང་བའི་ཆེད་དུ་ལས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ས་མིག་བཏོད་ཡོད།
- ཁ་༦༢ བོད་ནས་རྗེས་འབྱོར་དང་། ད་བར་གཞིས་ཁང་བཞོ་འབྲེམས་མ་བྱུང་པའི་ཁ་འཛོར་བོད་མི། དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ལ་
བྱང་དང་། འབྲས་སྤོངས་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་བོད་མི་འདུ་གནས་ཁག་ཅིག་བཅས་ཀྱི་ཆེད། རྫོང་དུས་གཞིས་ཆགས་ཁག་
བདུན་ནང་ཁྲིམ་ཆང་ཆེག་སྦྱོང་དགུ་བརྒྱ་ལ་སོ་སོའི་འཁོས་བབ་དང་འདོད་མོས་ལ་གཞིགས་ཏེ། གཏན་

འབེབས་ཚད་གཞི་དང་ཆ་རྒྱུན་ལྷན་སྦྲེང་ཁང་འཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་གཞི་གང་ཐུབ་ལག་བསྟར་བྱ་འཆར་ཡོད།
གནས་སྐབས་ཐོ་གཞུང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཞིབ་འཇུག་དོན་མོ་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པ་དང་། ཆ་རྒྱུན་ཁག་ལའང་བསྐྱར་
ཞིབ་ནན་པོ་བྱེད་ཅིས་ཡིན། ལས་གཞི་དེས་སྔོན་ཁང་མེད་མཁན་ཆོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུ་མ་ཟད། འཛུགས་སྐྱོད་བྱ་
ཡུལ་གཞིས་ཆགས་རྒྱུན་གནས་ལའང་མན་ཐོགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་འཛིན་གྱི་ཡོད་ལ། བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་མ་ཙཱ་
ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ལས་གཞི་དེ་དུས་ཚོད་གང་ཙམ་འགོར་སྲིད་པ་རེད།

ཁ་༡༢། བཅན་བྱོལ་བོད་མི་རང་ཁ་རང་གསེའི་འཆར་སློན་རྣམས་དཔལ་འབྲེལ་བཀའ་སློན་གྱི་སྔོན་ཅིས་གཏམ་བཤད་ནང་
བཀོད་ཡོད།

ཁ་༡༣། བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་བོད་ཕྱག་ཁྲིམ་སྡེ་དང་། མ་ཡུ་རེ་བོད་ཁྲིམ། སི་ཨོ་ཏ་བཅས་སློབ་སྡེ་ཁག་གསུམ་གྱི་འགོ་
ཁྲིད་རྣམ་པ་གདན་འདྲན་བྱས་ཏེ། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༡༠ རེད་སློབ་ཕྱག་གི་གྲངས་འཕོར་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཙམ་མར་
ཆག་པ་དང་། བོད་སློབ་འཛིན་ཆོགས་ཁོངས་ཀྱི་གཏན་སློབ་ཁག་བྱུག་ཅིས་སྔོན་བྱེད་གཏན་འཁེལ་བའི་གནས་
སྟངས་གཞིར་བཟུང་། སློབ་ཕྱག་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་དགའ་ཇི་ལེགས་གོ་བསྟར་བྱས་པ་ཡིན།
བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ ༡། སློབ་ཕྱག་ཆོ་པ་མའི་གཞིས་སྒྲར་དང་ཐག་ཉེ་བ། ༢། འགོ་སོང་འཕར་བསྐྱོས་དང་ཆུད་
མོས་སུ་མ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཕྱག་གི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱུང་བ། ༣། སློབ་ཕྱག་གི་སྲིད་ཁྲིམ་
དང་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་སྤྱི་མཆུངས་སུ་སྒྱུར་སྔོན་སླབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཆན་ལ་གཞིགས་ཏེ། རྒྱ་གར་
ནང་གི་སློབ་སྡེ་ཁག་གསུམ་ལ་ས་ཁོངས་ཆ་བགོས་བྱས་ཏེ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆར་གཞི་སློབ་པ་ཞིན་ཡོད།
ཞིག་བཏོན་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་སློབ་སྡེ་སོ་སོས་རང་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆར་གཞི་སློབ་པ་ཞིན་ཡོད།

ཁ་༡༤། བཀའ་ཡིག་ཁྲབ་ཁོངས་ལོ་རྒྱུས་འབྲེ་ཅོམ་ཆན་པ་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་ཏེ། བོད་མའི་སློབ་ཕྱག་གི་ཡིག་ཆ་གས་
ཡོངས་རྒྱུགས་གྲངས་མངོན་ནང་དུ་གང་མགྱོགས་འཇུག་འགོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཁྱེ་ ༩ ཆེས་ ༡ ནས་
ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འཕྲིན་འབྲེལ་གཏོང་ཁག་ཀྱང་ལོ་རེམ་ལུགས་ལྟོག་གིས་གྲངས་མངོན་དུ་བཅུག་སྟེ།
ཡིག་ཆ་གས་ཀྱི་གྲངས་མངོན་ཆད་ལྡན་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ། རེམ་པས་སྤྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་
ལས་དོན་རྣམས་བྱ་ཐོག་ནས་བྱེད་སླབ་པའི་ཨི་འཛིན་སྒྱུར་ (E-governance) འབད་བཅོན་བྱ་རྒྱུ།

ཁ་༡༥། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་བྱུང་མཆན་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་ནི་བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༩
པའི་ལས་འགན་གཙོ་གནད་ཆེ་གོས་དེ་ཡིན་པས། སྐུ་བྱུང་དན་བསྔོ་བྱེད་མཁན་ལ་དོགས་ཚོན་དང་། མཆན་སྟོན་ཀྱི་
མཁན་གང་ན་སུ་ཡོད་པ་རྟོག་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། དགོས་ངེས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཁ་༡༦། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་གཞིའི་ནང་སྔོན་འགོག་གི་བྱེད་སློན་རྣམས་གལ་ཆེར་བཅིག་ཡོད། ས་གནས་སྐྱོད་ཁང་རྣམས་ཀྱང་
ཐག་ཉེ་སར་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱོན་བཅོས་བཟྍ་དབྱེད་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ལ་དཔག་པའི་དགོས་མཁོ་གང་དགོས་
ལྟར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཅིས་ཡིན་ལ། སྐྱོན་བཅོས་ལྟ་སྒྲིང་ལས་གཞི་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དགོས་མཁོ་རྩི་
ཆགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

ཁ་༡༧། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་
འབྲེལ་ལམ་མཐོར་འདེགས། འཛིན་སྒྱུར་གི་འགོ་སྟངས་དུས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་མཐུན་ཞིང་། སྤྱི་སྟོམས་བྱང་
བདེན་གྱི་ཆངས་ཐིག་གསལ་པོ། ཁྲིམས་སྒྲིག་ལྟར་ལམ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་འབད་བཅོན་བྱེད་
བཞིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་འགན་དབང་ས་མཆོས་འཛིན་མེད། ལས་བྱེད་རྒྱས་ཅལ་གོང་མཐོར་

བཏང་སྟེ་ལས་ཆོད་ལྡན་པ། གཞུང་མང་འབྲེལ་ལས་དཔལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སྒྱུ་སྤྲོད་པ་མཉམ་སྦྲེང་། འཁོས་དཔལ་ལ་
རོགས་སྐྱོར་མ་ལྟག་པ། ལས་གཞི་ཁག་བར་འབྲིག་པོ་དང་ཐུགས་འཕེར་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གོམ་བ་མདུན་སྟེའི་
འབད་བཅོམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དཔལ་ལྡན་ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་།

སྐབས་ ༡༩ པའི་བཀའ་འགྲེལ་གི་ངོས་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་། འཛིན་སྐྱོང་། སྤྱི་ཆོག་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་
སྐོར་སྤྱི་ཡོངས་ནས་སྟོང་བསྐྱེད་ཤིག་སྟེན་གསན་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་སྟེན་
གསན་ཞུ་དགོས་བྱུང་ན་སྐབས་འཕྲུལ་སྟེན་གསན་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གི་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་གསུམ་པ། དཔལ་ལྡན་བཀའ་འགྲེལ་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་བཟོ་སྐྱོང་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར།
ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༡ པ་ལ་གཟིགས་རོགས་གནང་། གྲོས་འཆར་འདོན་མཁན་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
མཆོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྡན་ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་།

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༢༡

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར།

༢༢། །དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་དཔལ་ལྡན་བཀའ་འགྲེལ་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་གནང་བར་སྤྱི་ཡོངས་
བཟོ་སྐྱོང་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་ནས་བྱེ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་ ༣ ཆེས་ ༢༩ ལ།

ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གི་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྡན་ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༡ པ། དཔལ་ལྡན་བཀའ་འགྲེལ་གིས་གཞུང་འབྲེལ་
གསལ་བཤད་གནང་བར་སྤྱི་ཡོངས་བཟོ་སྐྱོང་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གི་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གྲོས་འཆར་དེ་ཚུད་པ་ལ་དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཅང་ཚུད་པ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས་
གསུང་རོགས་གནང་། སྐར་མ་ ༥ རེ་བཞེས་རོགས་གནང་། ཐུག་རྒྱུང་མཁན་ཆོས་རྒྱུད་གནང་རོགས་གནང་སྟེ།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཛམ་དབའ་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས།

དབའ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་
ལས་ཉིན་ ༤ པའི་སྐར་ལ་དབའ་ལྷན་བཀའ་ལག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་གཅིག་གནང་བ་རེད། དེའི་སྐར་ལ་སོ་
སོས་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤམ་ཞིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་། བཀའ་ལག་གསལ་བཤད་ཀྱི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སློང་ལ་
རེད་འདུག དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གི་གནས་བབ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རེད། དེའི་དཀའ་མེད་
ཐབས་ལམ་སློང་སྤྱོད་ཚན་ཞུས་གངས་འགའ་ཤམ་ཞིག་དང་། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་བདེ་དོན་སྐར་ནས་ཞུས་གངས་འགའ་ཤམ་ཞིག་འདུག
ཚུར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ན་དོན་ཚན་བཞི་སྐར་ནས་རེད་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནའང་བཀའ་ལག་གི་གསལ་བཤད་གཙོ་བོ་དེ་དབུ་མའི་
ལམ་ཐོག་གསུངས་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་བ་དང་པོ་དེར། ཞོག་ཞེས་ ༡ པར། "དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དམིགས་སུ་གཙོ་བོ་ནི།
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་སྣང་སྤྱོད་འཛིན་དང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སོར་ཚུད། བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་སྤངས་སྐྱོབ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་
པས། སྐབས་དུས་སོ་སོའི་གནས་སྟངས་དང་། འགྱུར་འགྲོས་ལ་དབའ་པོའི་ཐབས་ཁུས་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
པ་སྟོན་མེད་རེད།" ཅས་གསུངས་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐབས་བྱས་དེ་ཡང་དུས་ཚོད་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པའི་རྣམས་པ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། དེ་བ་དང་པོ་འདི་ཡིན།

དབུ་མའི་ལམ་ཐེངས་བ་དེ་ཁ་སང་དེ་རིང་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། གནད་དོན་དེ་
ཆང་མས་མཁྱེན་དགོས་པ་ཉ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་དང་། དོན་རྟོགས་དགོས་པ་དེའང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡར་ལང་བཞིན་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ངོས་ནས་བསམ་སྟོབ་པ་ཡིན་ན། དབུ་མའི་ལམ་ཐོག་
ག་ཆོད་ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གོ་རྟོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ཟབ་པོ་
ཞིག་ཡོད་གི་མི་འདུག གནད་དོན་འདི་ཐོག་ང་རང་གིས་ང་རང་ལ་དེ་བ་གཏོང་དགོས་རྒྱ་ཞིག་རེད་འདུག བྱག་རྟོགས་སྤྱི་
འཐུས་རྣམས་པ་ཆོར་བསམ་སྟོབ་པ་ཡིན་ནའང་། དབུ་མའི་ལམ་ཐོག་གོ་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་མེད་ན། ང་ལ་
ཆོར་སྤང་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཡོད་གི་འདུག དཔེར་ན། ས་གནས་ཆ་བགོས་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག ཞུ་གཏུག་གི་ལས་
འགུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གང་དུ་འདྲེས་སྤྱོད་ཐེབས་པའི་སྐབས་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་
གནས་བབ་འགའ་ཤམ་ཞིག་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་ཡིད་ཆེས་
ཡོད་མཁན་ཐེངས་དགོས་ན། དེ་ལས་ཆེ་བ་ཞུས་ན། དབུ་མའི་ལམ་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན། དེ་ཆོར་དབུ་མའི་ལམ་དོ་སྣང་བྱེད་
དགོས་རེད་ཐེངས་སྤེ་ཆོན་ཆ་བགོས་བྱེད་པའི་སྐབས་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བྱུང་རིམ་མ་གཏོགས། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ལྟ་
བྱུང་ཐབས་མོ་ཞིག་འཆད་བྱུང་གི་མི་འདུག ཆོར་སྤང་དེ་ང་ལ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཡོད་གི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་བཅོམ་བྱོལ་བོད་
མིའི་མཛད་གཙོ་རྣམས་པར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐོག་གོ་རྟོགས་ག་ཆོད་ཅིག་སྐབས་ཡོད་ན། དེ་བ་དེའང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་གི་འདུག དེ་གཅིག་རེད།

དེ་ག་ནང་བཞིན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ནང་ལ་
གདན་ཞུ་དགོས་རྒྱ་དེ། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྐབས་སྟེ། འབོད་སྤྱོད་པོ་ཞིག་རེད། རེད་དེ། འབོད་སྤྱོད་པོ་ལག་
ལེན་ལ་བསྐྱར་ཡོང་པའི་སྐབས་སྟེ། ག་ཆོད་ཅིག་བསྐྱར་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ངའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དོགས་པ་རྣམས་
རྟོག་ཅིག་ཡོད་གི་འདུག ང་རང་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་མིག་བལྟས་ན། ལོ་རབས་བདུན་བཅུ་དོན་གངས་སྐབས་སྟེ། བར་ཁ་ནས་
རྒྱ་གཞུང་གིས་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ནང་ལ་གདན་ཞུ་ཐེངས་མ་མང་པོ་ཞུས་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་
སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམས་པའི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་ཡིན་ན། བྱེད་པར་དུ་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

སྐྱུ་ལྷའི་གནས་བབ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས། མི་མང་གི་འདོད་སྒོ་མཐུན་དང་མ་མཐུན་པའི་སྐྱང་ནས་གདན་ཁྱེད་སྐབ་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་གལ་སྲིད་ཐོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་གནས་བབ་ཅིག་གི་སྐྱང་ནས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐོད་ལ་གདན་ཁྱེད་རྒྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དེར་མོས་མཐུན་བྱེད་སྐབ་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། འོགས་གཅིག་གིས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐོད་ལ་གདན་ཁྱེད་སྐབ་པ་ཡིན་ན། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྐྱུ་དབང་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱས་པ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་གོ་གནས། དེ་རིགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གིས་དེར་ག་ཆོད་ཅིག་མོས་མཐུན་བྱེད་སྐབ་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། དེར་ད་ལྟའི་འཛིན་སྐྱོང་གསར་བས་ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད། གལ་སྲིད་ང་ཆོས་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས་ནས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐོད་ལ་གདན་ཁྱེད་གོ་སྐབས་བྱུང་ནའང་། ད་ལྟ་ངས་ཁྱས་པ་དེ་རེད། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གོ་གནས་དང་གནས་བབ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱང་ནས་མོས་མཐུན་བྱེད་སྐབ་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། དེར་བྱེད་སྐབ་པའི་གདེང་ཆོད་ག་ཆོད་ཡོད། དེ་གཅིག་ཁྱེད་རྒྱ་ཆུ་ཡིན།

སྐར་མ་ ༥ མ་གཏོགས་མེད་དུས་ཆོད་མང་པོ་མི་འདུག

དེ་བཞིན་ཤོག་གངས་ ༥ པའི་ནང་དུ། "ང་ཆོད་སྟོབས་ཤུགས་ཆེག་བསྐྱེལ་དང་། རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲངས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད།" ཅས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་གསུངས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དགོས་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེའང་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་འཁུར་རེད། འཛིན་སྐྱོང་དུས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་མི་རིགས་འདྲ་མིན་ཡོད་ནའང་འདྲ་འདུག གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེས་རྒྱས་པ་ཆེག་བསྐྱེལ་དང་གོང་འོག་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐྱང་ནས་ཁ་སྤྱོད་པ་འཕེན་དགོས་པ་དེ་ཉ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འདི་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་འཁུར་རེད། རྒྱུ་ཉུ་མེད་པའི་འགན་འཁུར་ཆགས་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་འདིའི་སྐྱང་ནས་ངས་གནས་ཚུལ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཁྱེད་རྒྱ་ཆུ་ཡོད། དུས་ཆོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་འདྲང་གི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་སྐབས་ ༤༡ རོག་བཀའ་སློབ་ཅིག་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་དུ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། "བཅན་བྱོལ་ནང་མང་གཙོའི་གོ་སྐབས་སྐབས་ཆེན་དེར་འགོག་རྒྱ་མ་འཕྲད་པ་མིན་པར། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོབས་ཤུགས་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་ཆགས་ཁེ་བན་ལ་དོ་སྤོག་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པའང་སྒོས་མེད་ཡིན་པས། དེ་དག་དང་། མང་གཙོའི་གོ་སྐབས་མེད་མཁན་ཆོས་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ལ་འགོག་རྒྱ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་བཙོས་ཡོད་ནའང་། ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལག་བསྟར་གྱི་སྐབས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཏན་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཐུ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་རབས་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་གོ་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱར་བཅོས་རྣམས་བཀག་འགོག་གཏན་ནས་བྱེད་སྐབ་མེད།" ཅས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིགས་ལ་འགོག་རྒྱ་བཙོས་མཁན་དེ་སྤྱི་ཐེངས་པ་ཡིན་ན། འོག་དེར་ "རྟིང་མའི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་འོས་གཞིའི་ཁོངས་ནས་རྩ་དགོངས་ཁྱས་ཏེ།" ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འདས་པའི་རྒྱ་བ་བཞི་ལྟའི་ནང་དུ་དེའི་སྐྱང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན། ཞིབ་འཇུག་ཆ་ཆང་བྱས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་གནས་བབ་ཅིག་དངོས་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་བཞེད་རེད། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས། ད་ལྟ་ཡར་ལངས་པའི་མི་དེའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་། རྒྱས་པ་མོས་ལ་བཙུགས་ནས་དགོངས་དག་ཁྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་གཅིག་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་འདས་པའི་ཉམས་ཞིབ་སྐྱང་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་འདྲ་ཙམ་ཉིད་ནས་རེད་མི་འདུག སྐབས་དེ་དུས་འགོག་རྒྱ་འཕྲད་པ་དེ། རྒྱ་འགྱུར་རྟིང་མའི་འཐུས་མི་ལོ་རྒྱུ་པའི་དབང་གིས་ལས་དོན་བྱས་མ་སྐབ་པ། ཡང་ན། སྒྲ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་གོ་གནས་དེར་སྐབ་པའི་ཤུགས་རྒྱུ་གྱིས་ཐེར་དགོས་རེད་སྟེ། དཔེར་ན། ཁ་སང་དེ་རིང་ཁ་སང་ང་ཆོ་སྤྱི་

འགྲུང་རྒྱུ་མའི་སྐྱབས་མའི་གོ་ས་མཐོན་པོ་ཡོད་མཁན། ཡ་སྐྱབས་མའི་ཞི་ཆེན་རབ་འབྱམས་རེད། རྒྱུ་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་
བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༥ རྗེས་འཕྲོ་ཡི་འདུག ། རྗེས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ཆོ་ཡང་སྐབས་དུས་
 འོས་ཤོག་ནང་སླེབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཁོ་ཆོས་དེའི་འོག་ན་འདུག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་
 པར་བརྟེན་ནས་གནས་སྟངས་དེ་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་བོར་དུ་འགོག་རྒྱུ་དེར་རྒྱ་མཚན་དེ་རིགས་བྱངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་དེ་རེད། ད་རེས་ང་ལ་གནས་བབ་འདིའི་སྐར་ནས་དུས་ཆོད་འདད་གི་མེད་དུས།
 དངོས་གནས་བྱས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་བབ་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་གསལ་བ་ཤད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམས་བྱུང་སྟེ།
 དུས་ཆོད་འདད་གི་མི་འདུག གང་ལྟར་ངས་དོག་དོག་བཤད་ན། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་དེ་རིགས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་
 ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཞིབ་འཇུག་མེད་པའི་བཀའ་སློབ་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག བསམ་ལོངས་འཆར་ལོངས་མེད་པའི་བཀའ་སློབ་
 དེ་རིགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་དང་། སྤྱི་ཆོགས་འཆམ་མཐུན་གྱི་གནས་བབ་དེ་ཡོད་གི་མ་རེད། སྤྱི་
 ཆོགས་ཁ་བྱལ་ཆགས་ཀྱི་རེད། སྐབས་དེ་དུས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་
 ཤག་ཡོད་དུས། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་གྲོས་བསྟར་བྱེད་དགོས་ནའང་འདྲ་འདུག གྲོས་བསྟར་བྱས་ན་དེ་རིགས་ཕྱིར་
 འཐེན་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། མ་འོངས་པར་སྤྱི་ཆོགས་འཆམ་མཐུན་ཡོད་གི་རེད། རུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཡོད་གི་
 རེད།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལེ་ཆོན་གསུམ་འབྲ་
 ཞིག་གསུངས་འདུག འདིའི་ནང་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་། འཛིན་སྐྱོང་། སྤྱི་ཆོགས་ལས་དོན་ཞེས་གསུངས་འདུག དེའི་ནང་ནས་
 འཛིན་སྐྱོང་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དེ་ཆོ་ཁ་སངས་ཉིན་གྲངས་བརྒྱ་ཡན་མན་ནས་བཤད་བསྟན་པ་དེ་ལས་གོ་མ་ཐོང་བ་
 ཞིག་འདིར་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་གང་ཡང་ཁྱུ་རྒྱ་མེད།

དུས་ཆོད་མང་པོ་མེད་དུས་དང་པོ་འདིའི་ནང་དུ་ "བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས།" ཟེར་བ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་
 རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ནང་བཞིན་ "བོད་རྒྱའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དམིགས་ས་གཙོ་བོ་ནི།
 བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་འཛིན་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སོར་ཚུད། བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་སྤང་སྐྱོབ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་
 པས་" ཞེས་ཟེར་ཡོད་པ་རེད། བོད་རྒྱའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་དང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ནང་ལ་ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་
 གིས་ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙ་
 ཁྲིམས་སྒྲིམ་གཞི་འོག་ལ་ང་ཆོ་གནས་ཐུབ་པ་དེ་ལ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཟེར་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ།

དེ་ནས་མར་ ༡༡:༣༡ "དེ་བཞིན་བོད་རྒྱ་གཉེན་སྦྲེབ་ལ་སྦྱལ་སྤོང་། ངལ་ཚོ་ལ་རུས་ལུགས།" གང་ལྟར་རྒྱ་མིའི་
 དཔེ་མང་པོ་ཞི་བླ་ཅིག་བྱངས་འདུག དེའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་ལྟར་ཁྱུ་རྒྱ་དེ། ང་རང་ཆོས་འགན་འཁུར་དགོས་པ། དཔེར་ན།
 འདིའི་ནང་དུ་བོད་དང་རྒྱ་གཉེས་གཉེན་ཆོན་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་རྒྱུ་དེ་འབྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 བཅོན་ཁྲོལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཉུང་ཉུང་རེད། ཕྱིའི་ལུང་པ་ཁག་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་གཞོན་ཡོད་རེད། དེའི་

ནང་ནས་མི་ཆེན་དང་། དཔོན་རིགས། སྤྱི་དང་དེ་ཆོའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་ག་ཚད་ཡོད་ཅེད། དེ་ཆོ་ལ་ང་ཚོས་དོ་སྣང་གེད་
དགོས་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། དེ་ཆོ་ལ་དམིགས་བསལ་རེ་འདུན་དང་སྟན་ཏུ་བརྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། དེས་ག་ལེར་འགྲོ་
བརྒྱུ་འགྲོ་ཡི་མ་རེད་དམ། བར་རྒྱ་ནག་ལ་ང་ཚོས་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་དེ། དེ་ནང་བཞིན་ཚུར་ང་ཚོའི་མགོ་
ལ་འབབ་ཡོད་རྒྱུ་འདྲི་ཉེན་ཁ་གཅིག་མཐོང་སོང་ཏུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་མར་ཤོག་གངས་ ༥ ནང་ལ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ནང་དུ། "རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་རིགས་རྒྱ་བསྐྱར་གྱི་སྲིད་ཁྲིམས་དེའི་
མཛུགས་འབྲས་ལ་ང་བ་དེ་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ཁ་གསལ་ནང་ཆང་མའི་མཐོང་ཆོས་སུ་མངོན་རྒྱ་ཡིན་པས། ང་ཚོ་ཁྱ་སིམ་མེར་སྡོད་
ཐབས་མེད་པ་དང་། ང་ཚོས་ཇོ་དག་གནས་སྐྱེད་དེ་ཆོ་བརྒྱུག་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།" རྒྱ་ནག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་ཇོ་དག་གནས་སྐྱེད་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག་མཆིགས་འཛིན་གྱི་སྲིད་ཁྲིམས་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་དེ་
འཛིན་པ་རེད། ཉག་པར་རེ་བཞིན་སྤྱད་ཏུ་སྤྱད་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགྲ་ཅལ་སྤྱད་ཀྱིས་
རེད་དེ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བརྒྱུག་སྤྱད་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ད་རེས་བཀའ་ཤག་གིས་དམིགས་བསལ་ཁྱ་སིམ་མེར་མ་
བསྐྱར་པའི་ཐོག་ནས་ཇོ་དག་གི་གནས་སྐྱེད་བརྒྱུག་ཐབས་མི་འདྲ་བ་ག་རེ་ཡོད་ཅེད། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་པ་གི་དེ་
བརྒྱུག་སྤྱད་ཀྱི་རེད་ཟེར་བའི་དམིགས་ལུལ་འདྲ་པོ་དང་དེ་འདྲ་ཡོད་དམ་ཏུ་རྒྱ་ཡིན།

དེའི་འོག་ལ་གོང་དུ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ལུང་འདེན་བྱས་པ་ནང་བཞིན། ང་ཚོ་མཇོང་གཙོ་ཆུང་པ་ནས་འགོ་
བརྒྱུགས་ནས་མཐུན་སྦྲིལ་བྱེད་དགོས་ཅེད་ཟེར་བ་དེ། བཀའ་ཤག་གི་གསུམ་བཅུ་འདྲི་དུས་ཅན་གྱི་གསུང་བཤད་ཡིན་ནའང་
འདྲ། མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་གསུང་བཤད་ཡིན་ནའང་འདྲ། འདིའི་ནང་དུ་འདྲ་འོག་དེར་ཐེངས་གཉིས་གསུམ་ཞིག་འདོན་གྱི་
འདུག དེ་ཡིན་དུས་བཀའ་ཤག་གི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་འགན་དབང་ལྗེ་དཔོན་མཆོ་མཆོ་
གསུང་དུས། བཀའ་ཤག་དེ་ཉག་ཉག་བསྐྱར་ཡོད། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གཞན་པ་དེ་ཆོ་ལྗེ་དཔོན་མཆོ་མཆོ་ཉག་ཉག་བྱེད་གྱི་མེད་པ་འདྲ་
པོ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན། གནས་སྐྱེད་པར་འདྲ་ཞིག་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་ཡར་རྒྱས་གང་འདྲ་གཏོང་
དགོས་ཀྱི་འདུག ད་ལྟ་ག་པར་བསྐྱེད་པས་འདུག གནས་སྐྱེད་དེ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཏུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༦ ལོའི་ནང་དུ་ "༡༩༩༢ ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་སུས་ཡུ་ཁེ་རན་ལ་བཅན་འཛུལ་བྱས་" ཟེར་ནས། དེ་རིང་
བཀའ་ཤག་གིས་ཆིག་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་འདུག ཆིག་དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དུས། མདང་དགོང་ང་ཚོས་རྒྱ་སོག་སྤྱི་ཚབ་དོན་
གཙོ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚབ་པ་ཏང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་དེ་ཆོ་གཏོང་ས་རག་གི་རེད་དམ་མ་རེད། གནས་སྐྱེད་པར་འདྲ་
ཞིག་ལ་འགྲོ་ཡི་རེད། ཆིག་དེ་རིགས་ང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ན་ག་པར་སྐྱེད་པས་ཀྱི་རེད། (Russia) མི་ཡིན་
ནའང་འདྲ་འདུག ཡུ་ཀ་རན་གྱི་མི་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག དམག་འཐབ་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་མཁན་ཆང་མ་ལ་གཏུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་མཉམ་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་དེ། ཆིག་འདིས་གནས་སྐྱེད་དེ་ག་པར་འགྲོ་ཡི་རེད།

གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་དེ། ཤོག་གངས་ ༧ ཀྱི་ཀྱི་ ༡༩༩༡ ནང་ལ་འདུག འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཐབས་ཁྲིམས་ཆུང་ཆུང་
འཛུགས་བྱས་ཡོད་སྐོར་གསུངས་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་ཐབས་ཁྲིམས་ཆུང་དེས་སྡོན་མ་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་
ཆོགས་ཆུང་གི་ལས་དོན་དེ་ཆོ་མཛུགས་སྐྱོང་གི་ཡོད་ཅེད་དམ། ཡང་ན། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཆོགས་ཆུང་གི་ལས་དོན་དེ།
ལས་བྱེད་དེ་ཆོ་ཆང་མས་མཆམས་བཞག་པ་ནང་བཞིན་ལས་དོན་དེར་ས་མཆམས་ཞིག་པར་བཞག་ནས། ད་ལྟའི་ཐབས་
ཁྲིམས་ཆུང་དེས་ལས་གཞི་གསར་པ་ཞིག་འགོ་བརྒྱུགས་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ཅེད་དམ། གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ཏུ་རྒྱ་
ཡིན།

དེའི་རྒྱལ་ལ་ "དང་སྒྲུང་སྤྱི་ལུགས་པ་རྣམས་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ལངས་ཕྱོགས་འབྲེལ་བརྩེད་བྱས་
 རྒྱུ་ལྟར་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་བརྩེད་པ་ཡིན་ནའང་འགལ་སྒྲུང་མཐོང་གི་མེད།" ཟེར་དུས། དཔེ་ཆ་བཞག་ན། བོད་དོན་
 ལྟ་བུ་གྲེད་མཁན་གཅིག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བྱས་ཆ་ཆར་བཤད་ཆར་བའི་རྒྱུ་ལྟར་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་
 གནས་བབ་དང་། ད་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་དེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བོད་མི་རིགས་ལ་བདེ་སྤྱི་དུས་ལྟར་བ་
 ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱུ་བ་ན། འགྲིག་གི་ཡོད་པ་ལ་དོན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ། གལ་ཏེ་དོན་འཛིན་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལྟར་སྤྱི་ལུགས་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ལྟ་ཡི་ཡོད།

འོག་དེར་ ༡༩༩༠ ལོར་ལ་ "རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཐོག་ཏུ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྤངས་སྒྲོར་གྱི་བྱ་
 ཐོལ་ཆ་ཞིག་འབྲེལ་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་ " ཟེར་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཆ་འཛིན་བྱེད་པ་དེ། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༠༩ ལོར་སྤྱད་པའི་ "བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར།" ཟེར་བ་དེར་
 དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་ "བླ་མོ་" ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་ "བསམ་འཆར་" དང་ཁྱད་པར་ག་རེ་ཡོད་
 རེད། དྲན་ཐོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནི་ཆོག་ནས་སྤངས་ཡིན་གྱི་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་དོས་གནས་བྱས་ན་བླ་མོ་ཟེར་དུས། སོ་
 སོས་མ་བརྩེད་པའི་ཆེད་དུ་ཐོ་འགོད་བྱས་པ་འདྲ་ཞིག་རེད་སྟེ། ཡང་ན། སོ་སོས་གང་དྲན་པ་དེ་ཐོ་འགོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་དེས་ཀྱས་པ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཐོན་གྱི་རེད། སྟོན་མ་ང་ཆོས་ "བསམ་འཆར་" ཟེར་བ་རེད། ད་ལྟ་ "བླ་མོ་"
 ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་ལྟར་ལྟ་བུ་གྲེད་ཀྱི་གནད་དོན་འདྲ་ཞིག་ཟེར་མ་སྟབས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་རེད། ད་ལྟ་སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་
 མི་འདུག་ཟེར་བ་དེ། འབྲེལ་བ་གང་ལ་གང་འཆོམ་བྱུང་ནས། བྱེད་རང་ཆོས་དེ་འཁྱར་ཡོང་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་ནས་
 བཀག་པ་རེད་དམ། ག་རེ་རེད།

མཐའ་མ་དེར། ༡༩༩༣ ལོར་ "བཀའ་ཤག་གི་དོས་ནས་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཛའ་འབྲེལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་རྒྱ་
 གལ་ཆེན་པོར་བཅིས་ཏེ།" ཟེར་བ་ཞིག་འདུག ཆོག་དེ་ཆོ་སྤོབ་ཡོང་དུས། ད་གིན་འགོ་ནས་མར་སྒྲོག་ཡོང་དུས་བོད་རང་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་ཉན་བསྟན་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག དང་ཐོག་ང་ཆོས་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ཁ་གཏད་གཅིག་དུས་གནད་
 འགག་དེ་ཆོ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་མ་གཏོགས། འབྲི་སྤངས་ཤིག་ཡོད་རེད་སྟེ། གྲང་རྒྱུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ། སྟོན་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཆོག་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་མི་
 རིགས་འཆམ་མཐུན་ཟེར་བ་དང་། མཛའ་འབྲེལ་ཟེར་བའི་གནས་སྤངས་འདྲ་པོ་རེད། དེ་དང་ཁྱད་པར་གང་འདྲ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་
 རེད། མཛའ་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་ང་ཆོས་ལ་ཆུང་མེ་མཛའ་བརྒྱུ་པ་སོང་ན།
 ང་ཆོས་པར་མཐོ་མོ་སྤྱོད་དགོས་རེད་དམ། ཡང་ན། གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཛའ་འབྲེལ་བྱེད་སྤངས་གང་འདྲ་
 ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་རྒྱ་ལྟར་ཡིན།

ཆོག་གཅིག་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འབྲུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

སྤྱི་འབྲུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཅིག་མཆོག་ བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༠ སྟོར་བསམ་འཆར་འགའ་
 ཤེས་ཤིག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་བཏང་འདིའི་ཤོག་ལྟེ་ཆར་མར་བཟོ་སྤྱོད་ལྟ་དགོས་པ་དང་ལྟ་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་སྟེ། ཡིན་

ནའང་། དུས་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ནས་མང་པོ་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག

དང་པོ་དེ། ཀ བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སྒྲོར། ནས་ཞུ་བ་ཞིན་ཡོད། འདིའི་ནང་དུ་ང་ཚོས་དབུ་མའི་ལམ་ ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་ཆབ་དང་མཉམ་དུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐུ་མ་ཐུང་འབད་བཅོལ་བྱས་ནས་ཐག་ གཅོད་གཅིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་རེད་འདུག མཐུག་དེར། "རྒྱ་ནག་གཞུང་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ བརྒྱད་གྲོས་མོལ་ཡོང་ཐབས་འབད་བཅོལ་གང་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་" ཞེས་གསུངས་འདུག སྤྱིར་བཏང་ཆོག་ཚུང་ཆུང་རེད་དེ། ངའི་གོ་བ་ལེན་སྐྱངས་དེ། སྤོན་མ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་སྐབས་སུ་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ "བྱ་ རྒྱ་ཡིན།" དང་ "བྱེད་རྒྱ་ཡིན་" ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ལ་གོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་འདུག་དཔེ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་ངས་དེར་ངས་ འེས་བརྟན་པོ་རྟེན་ནས་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་ "བྱེད་ཀྱི་ཡིན་" ཟེར་དུས། ཆོག་དེ་ཐག་ཉེ་བ་དང་། ཐག་རིང་ བ། ད་ལྟ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་ཀྱི་ཡོད་ན་བསམས་བྱུང་། དེ་ཡིན་དུས་སྤོན་མའི་ཆོག་མེད་སྤྱོད་བྱེད་སྐྱངས་དེ་རེད་མི་ འདུག དེ་ཡིན་དུས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་ན་བསམས་ནས་དོགས་འདི་གཅིག་ཡིན།

དོན་དག་གཅོ་བོ་ག་རེ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་འབྲུ་དེ་བསྐྱར་དུ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ཞུ། དེའི་འོག་དེར། "ཀ་༣༡ དེ་ལྟའི་དཀའ་ སེལ་མ་བྱུང་བར།" གསུངས་འདུག "དེ་ལྟའི་" ཟེར་དུས་གོང་དེར་ཐ་སྐྱད་དེ་མ་ཐག་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་འདྲ་ཞིག་རེད། དེ་ ཡིན་དུས་ང་ཚོས་དཀའ་ངལ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་པ་དེ། གོང་གི་ཐ་སྐྱད་ནས་བསྐྱག་ས་མི་ འདུག་སྟེ། དོན་དག་དོག་དོག་བོད་རྒྱ་གཉིས་དབར་ཞི་འགྲིག་ཡོང་བའི་གནད་འགག་ཅིག་ཡིན་ས་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ངས་ བཀའ་འགག་ལ། ད་ལྟའི་གཅིག་བྱ་མ་རེད། བཀའ་འགག་སྐབས་བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྔ་བ་ཆང་མའང་ངས་ཐུ་ མ་ཐུང་ནས་དེ་བ་འདི་འདི་བསྐྱད་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་འདྲའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གཞུང་འབྲེལ་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་འོག་ལ་རྒྱ་ནག་འབྲོངས་གསུམ་ཁས་ལེན་བྱེད་ པའི་གནས་སྐྱངས་ཐོག་ནས། ང་ཚོས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱ་ནག་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་སྐོབ་ཐང་དེ་ རྒྱ་ནག་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་གི་སྐོབ་ཐང་རྒྱ་ནག་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་གདེང་ཚིང་དེ་ག་ ཚོད་ཅུ་མ་ཞིག་ཡོད་ན། རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡ ལ་རྒྱ་ནག་གིས་ཉོང་གོང་ཅིས་སྤངས་ ནས་ད་བར་ལོ་དྲུག་ལྷག་ཅུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་ད་ལྟ་ཉོང་གོང་གི་གནས་སྐྱངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ འདུག བྱས་ཅང་ང་ཚོས་སྤྱིར་ལམ་དང་མགྲོགས་པོ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་སྐྱངས་འེག་ཡིན་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲའི་ཐག་གཅོད་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞིག་ངའི་ངོས་ནས་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག གལ་སྤྱི་དེ་ཞིང་རྒྱ་མ་ པས་དེ་འདྲ་གཟིགས་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་འདིའི་ནང་དུ་འཁོད་པ་ནང་བཞིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་གདེང་ཚིང་དེ། རྒྱ་མཆོན་ག་རེའི་སྐོབ་ཐང་ཉེན་ཀྱི་འདུག དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ ཀ་༣༡ "ནང་ཚོས་གཉིས་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་" དང་། ཀ་༣༣ "ནང་བསྐྱར་བྱུང་གོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་ བར་" ཟེར་བ་ཞིག་འདུག འབྲེལ་བ་འདྲ་ཞིབ་ཐ་བརྒྱབ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནའང་། "རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བསྐྱར་" ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་མེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ། ང་ཚོའི་ནང་ཚོས་དེ་ལ་རྒྱ་བརྒྱད་དང་། ལྷོ་བརྒྱད། བོད་བརྒྱད་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་ པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་གོ་བ་གང་འདྲ་རེད། "ཀྱང་གོ་ཅན་" ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་དེར་དུས་མཆོམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ ཞིག་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་ཆོ་གོ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཞག་ཡིན་ན། དེ་བ་གཅིག་ཡིན།

དོན་དག་གཞན་པ་དེ། ཀ་༣༡ པའི་ནང་དུ། གོང་གི་འབྲེལ་བ་འདྲ་ཆ་ཆང་སྟོག་མི་དགོས་པ་ཞུ། "ཀྱང་ལྷ་མི་རིགས་ ཀྱི་དོ་རྟགས་འདུ་འེས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་དོན་རེད། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་ཅང་ཅེ་ཕྱིའི་ཕོད་

སྒྲུངས་ཤིག་རེད།" ཅེས་ཟེར་འདུག དེའི་མན་ཆད་སྤྱིར་བཏང་ཁོ་ལ་ཁ་བཏང་བའི་རྣམ་པ་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་རིང་འདིའི་
ནང་དུ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཅང་ཅེ་ཅི་ཟེར་མཁན་དེ་སུ་རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྒྲུངས་ལ་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཐའེ་ཐའེ་ལ་
མཆོན་པ་ཡིན་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་དང་ཐའེ་ཐའེ་ནང་གི་གནས་སྒྲུངས་དེ་མ་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་དེ། དེའི་གནས་
སྒྲུངས་ཆང་མ་འདིའི་ནང་དུ་འབྱེད་དགོས་པ། ཅང་ཅེ་ཅི་དེ་ང་ཆོས་སྤྱོད་ནང་ལ་འཛོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཐོག་
ནས་ཡོང་བ་རེད། འདིའི་ནང་དུ་དཔེ་མཆོན་འདྲན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ག་པར་ཐུག་སོང་བ་རེད། འདི་བཀའ་འདི་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་སུ་མཐུད་དེ་ད་ལྟ་ཕྱག་སྤྲེལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིག་ཆའི་འགྲོ་སྒྲུངས་དང་། བརྒྱུད་རིམ་ཡོངས་རྒྱུགས།
ག་པར་བལྟས་ནའང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཆད་ཡོང་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དེ། ང་རང་ཆོ་ད་ལྟ་བོད་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་ལྟ་
བྱ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་གནས་སྒྲུངས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་བཞག་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་པོ་འདུག རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་སྲིད་ཀྱི་
གནད་འགག་ཐོག་ནས་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་བསྐྱད་པའི་གནས་སྒྲུངས་ཤིག་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་ང་ཆོས་རང་དབང་ལུང་
པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་གར་ལྟ་བུའི་མང་གཙོ་ལུང་པ་ཞིག་གི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་
མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་། ང་ཆོའི་ཚོད་ལུགས་ཚོད་སྒྲུངས་རེད། ཁ་གསལ་པོ་བྱས་
ནས། དུས་ཚོད་དེར་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདྲ་ཞིག་བརྩིས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་དེ། ཆོག་སྐྱབ་ཐུང་ཐུང་འགའ་ཤས་
ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་འདུག་བྱས་བཞག་པ་མ་གཏོགས། དེར་དོན་ཆོན་བྱས་ནས་མི་འདུག དེ་ཆོའི་གནས་སྒྲུངས་མང་པོ་ཞིག་གི་
ཐོག་ནས་བལྟས་ན། ང་ཆོས་འབབ་ས་མང་པོ་ཞིང་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཡི་མེད་ནས་བསམ་པའི་ཆོར་སྤང་བྱུང་།

དུས་དུས་ཚོད་མང་པོ་མེད་དུས་ཆང་མ་ལ་ཞིབ་ཆགས་པོ་ལྟ་བུ་ཀྱི་མི་འདུག་སྟེ། རྒྱ་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༥ རྒྱུགས་འགྲོ་ཡི་འདུག་ེ མཐའ་མ་དེ། ༡༩༥༡ "ང་ཆོས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་
ཀྱི་མཆོན་ཐོག་ཏུ་བོད་ནང་གི་རྩ་བུ་གནས་སྒྲུངས་སྐོར་ཀྱི་བླ་མོ་" ཟེར་བ་དེ་རེད། སྟོན་མ་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་
ས་གནས་རང་སྤྱོད་ཡོང་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ལ་སློང་སྤྱོད་ག་རེ་ཆགས་རེད་ཟེར་ན། གྲོས་ཆོགས་ལ་མ་
བསྟན་པའི་ཡིག་ཆ་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་གཅིག་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཉན་ཞིབ་འཆོགས་དགོས་བྱུང་བ་རེད། གལ་
སྲིད་བསྐྱར་དུ་བླ་མོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཕེབས་རྒྱ་ཡིན་ན། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་དང་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གིས་
ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཕུལ་བ་མ་གཏོགས། སྟོན་མ་ནང་བཞིན་ཕུལ་བ་ཡིན་ན་འདོད་མོས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མེད་ལ།
མོས་མཐུན་དུས་ནམ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མིན། དེ་ཆོ་ཁ་གསལ་པོ་ལྟ་དགོས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མཐོང་སོང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

མཆོན་ཐོ་ལྟས་ཟེན་པ་སྤྱི་འཐུས་གངས་ ༡༦ ཡོད། དེ་ནས་གོ་སྐབས་སྤང་རྒྱ་ལྟ་བུ་བསྐྱད་པ་སྤྱི་འཐུས་གངས་ ༡༣ དང་། གོ་
སྐབས་གཉིས་པ་ལེན་མཁན་གངས་ ༡ བྱུང་སོང་། དེ་དག་གི་རྗེས་ལ་གོ་སྐབས་འབྲེལ་རྒྱ་མིན་ལྟ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་
པ་ཡང་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡང་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཐོག་ལ་བསམ་འཆར་འགའ་ཤས་ཤིག་ཐོ་
འགོད་བྱས་ཡོད་དེ། སྐར་མ་ ༥ མ་གཏོགས་མེད་དུས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ལྟ་བུ་བ་རེད་མི་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་གནད་འགག་
ཆེ་པོས་དེ་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་འགོ་ནས་མཐུག་བར་དུ་མང་སྟོག་ཡོད་དུས། ཤོག་གངས་ ༡ པའི་ནང་

དུ། "ཆ་སྐྱལ་གྱི་ཡང་སྤྱི་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྤངས་འཛིན།" གང་ལྟར་ཆ་སྐྱལ་གྱི་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་དེ་སྤྱིར་བཏང་འཁོད་
 འདུག འདྲིའི་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་ལ་ག་རེ་འདུག་ཅེ་ན། ལྟུང་ས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་
 བྱས་གཏོགས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མེད་ཅེས་གསལ་པོ་གསལ་ཆུང་འདྲིའི་ནང་དུ་ཡོད་ཤིང་བྱས་ནས་བསྟན་བཤིན། འོན་ཀྱང་དེའི་
 སྐོར་ཆོག་གཅིག་ཆུང་གསལ་གྱི་མི་འདུག དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མཆོག་གིས་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ནག་
 གཞུང་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་ཆ་བྱེད་དགོས་ཅེད་ཅེས་གསུངས་ཆར་བ་རེད། དེ་ཆོའི་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཆགས་གྱི་ཡོད་ཅེད།
 དེ་རིང་བཀའ་ཤིག་གི་གསལ་བཤད་ནང་ལ། དཔེར་ན། ཨ་མི་རི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཆེན་ཆུལ་ཁབ་དེ་ཆོས་སྤྱོད་ཆོད་
 བཞག་ནས། ཆུ་ནག་གིས་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཐེ་བྱས་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་ནས། འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་
 སྤྱིངས་ཆའི་སྤྱང་ལ་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་ཆོག་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་ལུང་འདྲེན་ཅམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། བཀའ་ཤིག་
 གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ནག་ལ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་མ་ཤོད་པ་དེ་གནད་འགག་ག་པར་
 ཐུག་ཡོད་ཅེད། དེར་ཉ་ལས་པའི་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། བྱས་ཅང་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ནས་ཆུ་ནག་གཞུང་ལ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་ལམ་མ་སྟུབ་པ་དེ་གནད་
 འགག་ག་པར་ཐུག་ཡོད་ཅེད། དེ་གསལ་པོ་གསལ་ཆུང་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་གཅིག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀའ་ཤིག་གོང་མ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ལྟ་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་ཤུགས་ཆུག་
 གི་ཡིན་ཟེར་ནས། དང་པོ་ནས་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་ཅེད་ལ། བཀའ་ཤིག་གི་བཀའ་སྟོབས་དེ་འདྲའི་ནང་སྤྱོད་མང་པོ་བསྟེན་ས་
 ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་རིང་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ལྟ་རྒྱུའི་སྐོར་ཆོག་གཅིག་ཆུང་མི་འདུག
 གལ་སྤྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཆུ་ནག་མཉམ་དུ་སྟོན་ཆ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བོད་ལ་
 གདན་འདྲེན་ལྟ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་དམ་མཐོང་གི་མེད། བོད་ནང་གི་གཞིས་ལུས་ཆུ་ཆའི་མི་མང་ཆོའི་མངོན་
 འདོད་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་མཐོང་བསྟན་པ་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ལྟ་རྒྱུ་དགོས་གྱི་ཡོད་
 ཟེར་བ་དེ་རེད། ད་ལྟོ་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་བཀའ་ཤིག་གིས་ཤུགས་ཆུག་སྟུབ་པ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་
 གམ་མི་འདུག ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ལྟ་རྒྱུར་གདེང་ཆོད་ག་ཆོད་སྟེན་གྱི་འདུག

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཆུ་ནག་གི་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཐོག་ལ་དཔྱད་ཐོའི་ཆ་ཞིག་འབྲུལ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ཟེར་བ་
 དེ། དེའི་ནང་དུ་ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཐེབས་སྟུབ་དགོས་པ་དང་། ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ལྟ་རྒྱུ་ལ་
 དགོས་འདོད་དེ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད་དམ་མ་རེད། སྤྱིར་བཏང་བཀའ་ཤིག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་ "བོད་ནང་གི་ཇ་འག་
 གནས་སྤངས་སྐོར་" ཟེར་འདུག་མ་གཏོགས། ལྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་ལ་གང་ཡང་མི་འདུག དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་བཀའ་ཤིག་
 ལ་འགན་ག་ཆོད་ཡོད་ཅེད། འགན་ཡོད་ན་ཟིན་ཐོ་དེའི་ནང་དུ་འདྲི་སྐོར་འཁོད་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཅེད། དེ་གཅིག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྐོར་ལ་རེད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་དེ་གདན་ལ་ཐབས་ནས་ལོ་མང་པོ་ཞེས་ཆ་ཅིག་
 འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ། ཉེ་མ་རེ་རེ་དང་། ལྷ་བ་རེ་རེ། ལོ་རེ་རེར་འཁྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་
 ཤིག་ཆགས་གྱི་ཡོད་དུས། ད་ལྟོ་ཆར་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་ཆབ་སྤྱི་ལ་འཁྱུར་བ། དེའི་ནང་ནས་ཆུ་ནག་གི་འཁྱུར་
 འགྲོས། དམིགས་བསལ་བོད་པའི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ད་ལྟོ་བར་དུ་ང་ཆོ་སྤྱོད་ཐུན་འགྲོ་བསྟན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་
 ལ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་སྟུབ་འབྲས་ག་ཆོད་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟོ་བར་དུ་ང་ཆོས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ལ་འར་བསྐྱོད་བྱས་
 ནས་ཁེ་སང་འདི་རྒྱ་ཡོད་ཅེད། སྟུབ་འབྲས་འདི་ཐོན་ཡོད་ཅེད་ཟེར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ཅེད་སྟེ། བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསུང་
 རྒྱ་ཡོད་དམ།

ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་གསར་བ་ཐེབས་ནས་མ་འོངས་པར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བླ་ས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་
འདྲ་མཐོང་གི་འདུག་གས་མི་འདུག་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཁ་གསལ་པོ་གསུང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་དུང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ་
དུས་ཆོད་ཀྱི་འདར་གི་མི་འདུག།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མི་འགྱུར་དོན་ལྡན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མི་འགྱུར་དོན་ལྡན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་དེ་རིང་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༣༠ བརྒྱད་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐེབས་བསྟན་
ཡོད་རེད། གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་དེ་སྤྱིར་བཏང་བཀའ་ཤག་རིམ་བྱོན་གྱི་གནང་སྟོལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད། ཡིན་
ནའང་། མཆོམས་རེ་དེ་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་ཤེས་གནང་དགོས་པ་དང་
གནང་མི་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བཀའ་ཤག་སྐབས་སོ་སོ་ནས་གནང་བ་རེད། ངས་དེ་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་བར་བཀའ་
ཤག་གི་གསལ་བཤད་ཤོག་ལྟེ་ ༡༩ ཅན་དེ། སྤྱིར་བཏང་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་འདི་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་རེད། འཛིན་སྲོང་རེད། དེ་བཞིན་ལངས་སྟོགས་རེད། དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་རྒྱ་ཆེ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་
གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་མཐུན་བྱུང་བའི་ཐོག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དང་། ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་ཆགས་འདུག་བསམ་པའི་
ཆོར་སྤང་བྱུང་། དེ་ཡིན་དུས་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོང་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ཚང་མའི་བཀའ་བསྟན་ལམ་ནས་མར་
ཐེབས་ཡོད་དུས། དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

དེ་ནས་འདིའི་ནང་དུ་ནང་གསེས་ཡོད་པ་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་འཐབ་ཚྭ་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན།
བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་དེ་རེད། འཐབ་ཚྭ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་འདི་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་འཐབ་ཚྭ་དེའི་
བརྒྱུད་ལམ་དེ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བླ་ས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་འདིའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་སུ་བབ་བར་
འདིར་ཆོའི་མ་རྩ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད།

ངས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་མ་རྩ་གཉིས་པ་དེ་ག་རེ་མཐོང་གི་འདུག་ཅེ་ན། རྩ་བའི་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་
གང་ལ་གང་འཆོམ་གསལ་པོ་ཆགས་འདུག་སྟེ། ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་ན། ང་ཆོའི་མ་རྩ་དང་པོ་དེ། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་
གཞིས་ལུས་མི་མང་དེ་ཆོས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཅངས་པའི་དད་དམ། བོད་མི་རིགས་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གོམས་
གཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་སྟོབ་དོན་དུས་སོ་སོའི་ཆེ་སྟོག་དང་བཅས་པ་སྟོས་གཏོང་བྱུང་བ། དེ་འདྲའི་ཆོས་སེམས་བརྟན་པོ་
ཡོད་པ་དེ། ང་ཆོའི་གཞི་རིམ་གྱི་མ་རྩ་ཉན་ཉན་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་མ་རྩ་དེའི་ཐོག་ལ་ལས་དོན་བྱེད་
མཁན་དེ་མང་གཙོ་ལ་བ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་དེ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། བོད་ནང་དུ་
རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ག་རེ་བསམས་པ་དེ་བཤད་མ་བོད་པ་ཡིན་དུས། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་འཛུགས་འདི་ཁོ་ཆོའི་
མཐུན་ཆབ་པ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་མཐུན་ཆབ་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཐབས་བརྒྱ་བླ་ས་སྲོང་གིས་
གོམ་བཟོད་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་བསྟོན་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་བར་ངས་བཀའ་ཤག་གི་གནས་སྟངས་དང་
གནང་ཐུགས་དེར། འདི་འདྲ་ཞིག་འགྲིག་གི་འདུག་དང་མི་འདུག་ཟེར་རྒྱུ་སྤྱི་འཐུས་ཏོག་ཙམ་ཁག་པོ་འདུག་རྩ་བའི་སློང་གཞི་
ཞིག་མར་སློབ་ཡོད་གི་འདུག་རྒྱ་མཚན་གང་ལགས་ཤེ་ན། ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་གསར་བ་ཐེབས་ནས་ཞེ་དྲག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མ་

རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཡིན་ནའང་འབྲ་འདུག འཛིན་སྲོད་གི་ལས་དོན་ཡིན་ནའང་འབྲ་འདུག དེ་བཞིན་བོད་
 མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལས་དོན་ཡིན་ནའང་འབྲ་འདུག ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བར་བསྒྲིགས་ནས་སླེབ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། ང་ཚོའི་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ནས་ཡིན་ནའང་། ངང་པོ་ལས་འགོ་དེ་བཙུགས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་ཡིན་ལྷ་ཡིན་བྱས་པ་ཡིན་
 བ། འགྲིགས་དང་མ་འགྲིག་གི་བཀའ་མོལ་གནང་ས་ཞིག་ཉན་ཉན་རག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར།
 དཔལ་ལྷན་བཀའ་ལག་གི་གསུང་འཕྲིན་ཡིན་ནའང་འབྲ་འདུག ག་རེ་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟོ་ཆར་ང་ཚོའི་རྩ་འཛིན་དང་བོད་ཀྱི་
 སྲིད་བྱས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་སྐབས་སུ་ཆོག་པེད་སྟོན་གནང་སྐབས་རེད།
 གོང་དུ་བྲག་སླེལ་སྤྱི་འཐུས་འིག་གིས་གསུངས་སོང་། དཔེར་ན། འདིའི་ནང་དུ་ཡུལ་རན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོན་འདུག ང་
 རང་སྒྲེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། དངོས་གནས་བྲང་གནས་ཡུལ་རན་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད་ཆད་དང་བཀལ་བ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ནའང་། འབྲུང་རྒྱུ་དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་དེ་ང་ཚོས་
 ཁོར་ཡུག་རང་ལ་ལྟ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་བཞུགས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས། དེའི་སེམས་
 འཆབ་ཀྱི་དོ་བོའི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད་སྟེ། གང་ལགས་ཤེ་ན། དཔེར་ན། ལྷ་རུ་སུ་ལྷ་རུ་ཡིན་ན་སྟོབས་
 ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་རེད། གཉིས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་དེ་ཚོའི་གཞི་རིམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ག་རེ་རེད་འདུག དཔེར་ན། ང་
 ཚོས་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འཛིན་མཁན་རྒྱ་ནག་གཞུང་རེད་ཟེར་ནས་ཉལ་བར་གསུང་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དོན་དངོས་སུ་རེད་ཡང་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་ལྷ་རུ་སུ་དང་ཡུལ་རན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་གང་འབྲ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་
 ཟེར་ན། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་(NATO) ལ་སོགས་པས་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འིག་སླེབ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། ང་ཚོས་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་བལྟས་ནས་འགོ་དགོས་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་དུས། རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཁ་ཤས་ཡང་དག་པ་
 ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཁ་ཤས་འིག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ང་ཚོའི་གཞི་རིམ་གྱི་ནང་པའི་ལྷ་བྱུང་ཆ་ནས་འགྲིག་གི་ཡོད་
 མ་རེད་ལ། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་བུ་སྤྱིའི་གྲོལ་གྱི་འགོ་སྐྱོང་ས་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འགྲིག་རྒྱ་ཏོག་ཅུ་ཁག་པོ་འབྲ་ཞིག་ཆགས་འགོ་ཡི་
 ཡོད་རེད་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་ཚོས་རྒྱལ་རང་མགོ་མ་ཐོན། མགོ་ནག་མིས་བྱེད་བྱུང་གྱི་མ་རེད་ཟེར་བ་རང་རེད།
 དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་མདུན་བསྐྱོད་དེ་གནང་མ་བྱུང་པ་ཡིན་དུས། གཞན་དག་ག་ཚོད་ཅིག་གི་མཉམ་དུ་ཐད་ཐུབ་རྒྱ་དེ། བཟང་
 སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། གཞན་ཐོན་མི་དགོས་པར་གཙོ་འདོན་གནང་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། འདི་འབོད་
 བསྐྱལ་བསམ་འཆར་འབྲ་ཞིག་ཡིན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཞུགས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཞུགས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་བཀའ་ལག་གི་གསལ་བཤད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གནད་དོན་ཁག་གཉིས་ལྷ་
 རྒྱ་ཡོད།

གནད་དོན་དང་པོ་དེ། བཀའ་ལག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་གནས་སྐབས་ཆ་ཆང་ལ་ལྷ་ཡོང་དུས་ཚོར་སྤང་མ་འབྲ་
 བ་ཞིག་བྱུང་། འཛམ་བུ་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་སྲིད་འཛིན་དང་། སྲིད་སློན་གྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་སྐབས་སུ།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་དང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུལ་འགྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་

ལས་སྟོན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེ་རིང་འདིའི་ནང་དུ་འཛིན་སྐྱོད་གིས་ལས་བསྟོམས་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བའི་ཆོར་སྤང་
 ཡོང་གི་འདུག རྣམ་པ་ཚོ་ལ་འང་ཆོར་སྤང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཡོད་བཞག་རེད། ངས་ཐོག་མར་བཀའ་ལག་གི་གསལ་བ་ཤད་
 ཟེར་དུས། བཅའ་བྱེད་ཀྱི་གནས་བབ་འོག་ནས་བོད་རིགས་བཅའ་བྱེད་པ་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་དང་། རྒྱ་ནག་གི་
 ཆབ་སྲིད། བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ། མ་འོངས་པར་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་འདི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་གང་
 འདྲ་ཞིག་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི་ལས་སྟོན་གནང་གི་རེད་བསམས་སོང་སྟེ། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མི་འདུག གང་ལྟར་དེར་བྱུང་བར་མི་
 འདུག ངས་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ལག་ལ་གནད་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གནད་དོན་དང་པོ་དེ། ང་རང་ཆོ་མི་རེ་འོ་
 རེས་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དོགས་གཞི་སྤོང་དགོས་པ་གཅིག་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེན། ང་ཚོས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་རྒྱ་
 རག་ལ་བསམ་ཚུལ་ཡིག་ཆ་ཞིག་སྤུལ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གི་ཅ་ཁྲིམས་སྒྲིམ་གཞི་འོག་ལ་
 བསྟན་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བའི་གནས་སྤངས་དེ་རེད། ད་ལྟ་སྐབས་འདིར་སོ་སོས་དབྱུང་ཞིབ་བྱེད་ཡོང་དུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ རེས་སུ་
 བོད་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་ནང་དུ་ཀན་གཞིན་བར་གསུམ་གྱི་དོས་ནས། ཉེ་ཆར་དཔལ་པོ་ཆེ་དབང་འོར་བུ་ཅིས་པ་ཡིན་
 ན་བོད་མི་གངས་ ༡༥༥ ཡི་སྤྱོད་གཞུགས་མཆོད་མེ་སྤུལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྤྱི་དགའ་འོག་ལ་བསྟན་སྟབས་ཀྱི་
 མི་འདུག གཉའ་གཞི་འདུག རང་དབང་མི་འདུག་ཟེར་ནས་སྐད་འབོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་རིགས་ཡིན་
 ན་འང་ཤེས་ཡིན་ཅན་དང་། ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་འོག་ལ་བསྟན་སྟབས་ཀྱི་མི་
 འདུག རང་དབང་ལུང་པ་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར་ནས་ཨ་རིས་གཙོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་པོར་སྐབས་བཅོལ་ཡོང་གི་ཡོད་
 པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་བཅའ་བྱེད་སྤྱིག་འཛུགས་འདིའི་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་ཅ་ཁྲིམས་སྒྲིམ་གཞི་འོག་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཡིན་
 ཟེར་ནས་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་བྱེད་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་འཛིན་སྐྱོད་གི་དོས་ནས་དབྱུང་ཞིབ་འདྲ་གནང་གི་ཡོད་དམ། འཛམ་བུ་
 སྤྱི་ལོ་འོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་འོག་ལ་བསྟན་སྟབས་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་
 ནས་སྤྱོད་གཞུགས་མཆོད་མེ་འབུལ་སྤངས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ད་དུང་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་
 སྒྲིམ་གཞི་འོག་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བསྟན་པ་ཡིན་ན། འདི་དོས་ཤིང་འཆམ་པ་ཞིག་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཁས་ལེན་
 མཁན་ཞིག་གིས་གཞིགས་སྟབས་ཀྱི་འདུག་གམ། ཁྱི་བ་དང་པོ་དེ་ཡིན།

ཁྱི་བ་གཉིས་པ་དེ། སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་ནས་རྣམ་པ་ཚོས་མཐུན་གསལ་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་གྲོས་ཆོགས་རེ་རེ་
 འཆོགས་དུས། བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནང་བཞིན་རྒྱ་ནག་གིས་ཡིན་ནའང་དེ་སྟོན་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་གནས་སྤངས་མ་ཡིན་པར། ལོ་བསྟན་མར་ཁོ་རང་ཆོའི་མི་མང་འཕུས་མི་ཆོགས་ཆེན་ཡིན་ནའང་རེད། ག་དུས་ཡིན་ནའང་
 རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་ལ་འགྱུར་བ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། བསྐྱར་བཅོས་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། བསྐྱར་བཅོས་དེའང་སུ་ལ་
 དམིགས་ནས་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་ཅེན། གངས་ཉུང་མི་རིགས་དང་། མི་རིགས་རང་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ལ་སྐད་ཡིག་དང་།
 ཆོས་དད་ཐོག་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་གང་ཆང་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ད་དུང་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་སྒྲིམ་
 གཞི་འོག་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་སྤྱི་ལོ་འོངས་པ་ལྟར་པ་དེ་དང་། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ལྟ་དུས། དཔེར་ན། མི་རིགས་རང་སྤྱོད་གི་
 སྐད་ཡིག་བདག་པོ་བརྒྱབ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་། སྐད་ཡིག་གང་ཆང་རྒྱ་ཡིག་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་འགྱུར་
 འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་ནང་དུ་སྟོབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་བོད་ཡིག་སྟོབ་ཆོན་དེ་རྒྱ་ཡིག་ལ་བསྐྱར་ཆར་
 པ་རེད། དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་མི་རིགས་རང་སྤྱོད་ལ་རང་དབང་ཡོད་ཟེར་ནས། སྟོན་མ་ང་ཆོའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ལོ་བསྟན་
 མ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། མི་རིགས་རང་སྤྱོད་གི་ཁྲིམས་སྤྱིག་དེ་ཆོ་ལུས་མེད་བཟོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་
 ཅ་ཁྲིམས་སམ་མི་རིགས་རང་སྤྱོད་གི་ཁྲིམས་སྤྱིག་འོག་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་དུས། བ་གི་ར་ལོ་ནས་ལོ་བསྟན་ཁྲིམས་སྤྱིག་

ཀུས་མེད་བཞོ་རྒྱ་དང་། གངས་ཉུང་མི་རིགས་དེ་ཆོ་ལ་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཞོས་ནས་འགྱུར་བ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེ་འབྲས་འགོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ང་ཆོའི་གནས་བབ་དེ་ག་པར་སླེབ་ཀྱི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞི་འོག་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ། ཆོས་ལུགས་གཅིག་གི་གནད་དོན་དང་། བ་མེས་ཡང་མེས་ཀྱིས་སྒྲོངས་དད་བྱེད་སྐྱེད་པ་འགོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད་སྟེ། དེར་དབྱེད་པ་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་ར་བ་འདིར་ཡིན་ནའང་ཅ་ཁྲིམས་ལ་འགྱུར་བ་འདི་བྱེད་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་འདིའི་འོག་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མིན་ཟེར་བའི་གནས་སྐྱེད་པ་དེ་ཡོང་ཆོག་གི་རེད་སྟེ། མང་གཙོ་ལ་འདི་ཡོང་ཆོག་གི་རེད། རྒྱ་ནག་ལ་འགྱུར་འགོས་དེར་འཛིན་སྐྱོང་གིས་དབྱེད་ཞིབ་གནང་གི་ཡོད་རེད་དམ། དེར་གཟིགས་རྟོག་གནང་གི་ཡོད་རེད་དམ། དེ་ལྟར་གནང་གི་མེད་ན། སྔོན་མའི་ལམ་ལུགས་སློལ་རེད། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ནས་འགོ་ཡོ་ཡོད་པ་རེད་དམ། གཅིག་དེ་རེད།

མཐའ་མའི་བསྐྱེད་པ་དེར། ངས་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་ག་རེ་མཐོང་སོང་ཞེ་ན། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགག་གི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིང་ཕིང་ལ་ཡི་གེ་གཅིག་གཏང་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་སོང་། ཡི་གེ་དེ་གྲོས་ཆོག་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཟེན་ཀྱི་འདུག་དོགས་གཞི་དེ་ལྷ་དགོས་ཀྱི་རེད་སྟེ། འདས་ཟིན་པ་ལ་དེ་འབྲས་ཡོད་རེད། ང་ཆོ་རྒྱ་ནག་ལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་མི་རབས་ཁག་པ་ཁ་འགས་ཤིག་གིས་པར་སྒྲིད་ཚུར་ལེན་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་བཅན་བྱོལ་ནང་ལ་རྟོག་གྲ་མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། དེ་བྱེད་དུས་དེས་རྒྱ་ནག་ཞི་ཅིང་ཕིང་ལ་འབྲལ་རྒྱུའི་ཐོན་ཐོ་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་། རང་སྐྱོང་དང་། མི་རིགས་རང་སྐྱོང་། ས་ཁུལ་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་དེ་ཆོ་དགོས་དང་མི་དགོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲལ་སྲིད་པའི་དོགས་པ་ཡོད་རེད། དོགས་པ་དེ་སུ་ལའང་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེ་འབྲས་སོང་ཅང་གྲོས་ཆོག་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཆོའི་གནས་བབ་འདི་བཅན་བྱོལ་བའི་གནས་བབ་རེད། ཅ་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་གནས་བབ་རེད། བཅན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་མི་འཕོར་མང་པོའི་ལངས་བྱོགས་དང་གནས་བབ་ཡིན་ཟེར་ནས་གསང་བའི་ཡི་གེ་སྒྲིད་རེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིག་གི་མ་རེད་ལྟེ་རྒྱུ་ཡིན། ལུགས་ཇེ་ཆེ།

ཆོག་པ་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ནས།

བྱུག་ཆོད་ ༡: ༣༠ བར་དུ་གྲུང་ཆོག་པ་བར་གསེང་ཡིན།

ཆོག་གཏེ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་འགོ་འདྲེན་གསུང་ཞུ་བྱེད་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་རིམ་ཐོ་འགོད་དེར་ཉོག་ཅམ་བསྐྱར་བ་གཏོང་ཆོག་པ་གྱིས། དཔལ་ལྷན་
བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་བསྐྱོད་ཐུ་མཐུན་ནས་ཕེབས་ཆུ་ཡིན། དེ་རིང་ནམས་པ་ཆོས་དགོངས་པ་
བཞེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེ་རིང་ཆོག་གཏེ་འདྲེན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠:༠༠ བར་དུ་ཕར་འགྲང་ཞུ་བྱེད་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་
འཛིན་སྤྱད་ཆོག་གསལ་གས།

སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་སྤྱད་ཆོག་གསལ་གས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཏེ་མཆོག་གོ་སྐྱབས་གནང་བར་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ། བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བྱེད་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་འགྲུབ་ཤིང་ཕྱི་ལོ་ལྟར་ཕྱོགས་པོ་ཞུ་བྱེད་པའི་
ནང་དུ་འཁོད་པ་ལྟར། དུཀ་རན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། ཁ་སང་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་།
སྤངས་ཆའི་སྤང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་བའི་སྐབས་སུ། ང་ཆོའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་པ་གིར་ཡོད་པར་སོང་ཅང་། སྤྱགས་གཉིས་
ཀར་ཉོག་ཅམ་སྤྱགས་གཟབ་གནང་དགོས་ཆགས་ཀྱི་རེད་སྟེ། ཡིན་ནའང་། དེ་ལྟར་གང་ཡང་ཞུ་བྱེད་མེད།

དེ་ནས་ཕྱོགས་ཁངས་ ༩ པའི་ནང་དུ། ཁ་ ༩། དེ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གནང་དོན་ཞིག་སྤེལ་གནང་བ་དེར་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་དང་། བྱུང་ན་གང་ནས་གནང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། གང་མཁྱོགས་ཤིག་འདིའི་ཐོག་གནང་སྤྱབ་ན། ཡང་
ན་དུས་ཆོད་ཅེས་ཅན་ཞིག་གསུང་ཆུ་ཡོད་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཞུ་བྱེད་ཡིན། ང་ཆོའི་བཅའ་ཁྲིམས་མང་ཆེ་ཞིག་སྐབས་དེ་དུས་
དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་གྱིས་བཞོས། ལོ་ ༥༠ ཡར་དགོངས་པ་བཞེས་ཡོད་པ་རེད། ཁག་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོར་ལོ་ ༥ འམ་
ལོ་ ༡༠ ནང་བོད་ལ་ལོག་ཆུའི་བསམ་སྒྲོལ་གྱི་སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། ལྷ་དང་ལྷ་བཅུའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་
ཡོད་དུས། ད་དུང་ལོ་ ༥༠ རིང་ལྟར་གི་ཡོད་མེད་མ་ལྟོས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་ཆུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་བྱེད་
ཡིན།

དེ་ནས་ཕྱོགས་ཁངས་ ༡༠ པའི་ནང་དུ། ཁ་ ༥༡། "ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡ ནས་" ཟེར་བ་དེ་ཉོག་དབྱིབས་གཉན་
རིམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁབ་བརྒྱབ་ཆུའི་སྐོར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལ་ཕལ་ཆེར་ཉོག་དབྱིབས་མེད་
པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་རེད། དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ མིན་ནམ་བསམས་པ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསུང་
གི་ཡོད་ན། དེར་གསལ་བཤད་ཅིག་ཕེབས་མཛོག་ཁ་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

མཐའ་མར། ཕྱོགས་ཁངས་ ༡༩ ནང་དུ། ཁ་ ༢༠། "མཆོན་སྤང་ཞུ་མཁན་གང་ན་སུ་ཡོད་ལ་ཉོག་ཞིབ་ནན་ཉན་བྱས་ཏེ།" ཟེར་
བ་དེ། ཅ་བའི་འཛུལ་བྱ་སྤྱིང་འདིའི་ནང་དུ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོན་སྤང་ཞུ་མཁན་ཡོད་ཆད་མེད་ཆད་དེ་རྒྱ་མི་དམར་
པོའི་གཞུང་དེ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་མི་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་མཆོན་སྤང་ག་ཆོད་ཞུས་པ་ཡིན་ནའང་། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
ཆེའི་མཛུལ་འཆར་དང་། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆེ་མཛུལ་། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ། ག་པར་ཡིན་ནའང་གཞོད་
གཅིག་ཀྱང་སྤེལ་སྤྱབ་ཀྱི་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་པའི་ནང་ལ་མཆོན་སྤང་ཞུས་བསྐྱད་པ་འདི། རོ་བདག་སོ་སོ་མར་ཐོན་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད་ན། ང་ཆོས་
ཕར་ལན་བརྒྱབ་ཆུ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། སྤང་ཆ་བཤད་ཆུ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། གསལ་བཤད་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། ཡང་
གནས་ཚུལ་མགོ་མ་འཆོས་པ་དང་། གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་མ་གོ་ནས་ཡ་སྐབས་མགོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོན་སྤང་ཞུ་ཡི་

ཡོད་ན། ཁོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱལ་ས་ཞིག་ཡོད་རེད། མགོ་འཛོམས་བཞིན་དུ་འཆད་ཡོད་དུས་དཀའ་ངལ་གཅིག་རེད། དེ་ལས་
 སྤྱལ་ག་ག་རེ་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཁ་སང་བར་སྐབས་ཤིག་ངོ་ཏོབ་ནང་དུ་ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་འོ་སྤྱི་བར་འདྲ་མི་འདྲ་བཟོས་
 ནས་གཏོང་ཡོད་གི་འདུག་ དེ་ཆོ་ཞུ་ཞུས་པ་ཞིག་ཀྱང་མི་འདུག་ དེ་ཆོ་འཛི་རིགས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་འགོག་ ཐུབ་ཀྱི་
 རེད་ཅེས་ངས་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ཞུ་ཐུབ་པ་མི་འདུག་སྟེ། ཐུག་ལས་དེ་དཀའ་ངལ་ས་ཁག་པོ་ཞེ་དྲག་རེད། ཡིན་ནའང་། གང་ཐུབ་
 གནང་རྒྱ་ཞིག་དང་། མང་ཆོག་ས་ལ་འབོད་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་ལ། ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ལ་འདྲ་མི་འདྲ་གསུང་བསྟན་པ་ལས་ཁ་ཡར་
 སློག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ༡ན་༡ན་ཞུས་པ་ཡག་པོ་ཐོན་ཀྱི་རེད་སྟེ། དེ་མ་གཏོགས་གཞན་ང་ཆོ་ལ་ཡོད་
 བ་བསྟན་པ་དེ། བོད་ཕྱི་ནང་གང་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་མི་མང་ནང་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་གི་
 མི་འདྲ་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ལ་བསྟོད་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྗེས་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་འདྲི་ཆོད་ཅིག་རེད་མ་
 གཏོགས། དེ་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་རྒྱུ་འདྲི་ཆོད་གཅིག་རེད་བསམ་ཀྱི་མི་འདུག་ འདི་མང་ཆོག་ས་ལ་འབོད་བསྐྱལ་ཡིན། དེ་
 ནས་སྐར་མ་ཆ་ཆང་ལེན་གྱི་མིན། སྐར་མ་ག་ཆོད་ལྷག་ཡོད་ནའང་སྤྱི་འཐུས་གཞན་ཞིག་ལ་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་བོ་སོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཕུར་བ་དོ་རྗེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཕུར་བ་དོ་རྗེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་དང་འབྲེལ་ནས་བསམ་ཚུལ་གཅིག་
 གཉིས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད། དེའང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་འཕྲིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་
 ཞིག་ཡིན། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་འདི་བོད་གཞིས་ཁུལ་གཉིས་ཀའི་ཆབ་མཆོན་ ཐུབ་པའི་སྤྱི་གཙུག་འཇུག་ཤིག་ཆགས་བསྟན་
 ཡོད་རེད། གཞིས་ཁུལ་གཉིས་ཀའི་ཆབ་མཆོན་ ཐུབ་པའི་སྤྱི་གཙུག་ཆགས་པ་ནང་བཞིན། སྤྱི་གཙུག་འདིའི་འཛིན་
 སྐྱོང་བཀའ་ཤག་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་ས་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་དག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་དུས་ཆེན་ཁག་
 ལ་སྤེལ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་འཕྲིན་དེ་ཆོ། དཔེར་ན། གསུམ་བཅུ་འདྲི་ཆོད་དུས་འདྲི་གསུང་འཕྲིན་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་བཞིན་
 ཡ་སྤྱབས་མགོན་རེན་པོ་ཆེ་འོ་སྤྱི་ལི་འཁུངས་སྐར་སྐབས་སུ་སྤེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་དེ་བཞིན་ཞི་བདེའི་
 གཞུང་སྒྲགས་བཞེས་པའི་ཉིན་སྤེལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་ཆོ་སྤེལ་ཡོད་དུས་སྤྱོད་ཤིང་ས་ལ་ཐུགས་
 བསམ་བཞེས་ནས་སྤེལ་དགོས་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྟན་འདུག་ དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་ཆང་ལྷན་ཡིན་དགོས་པ་དང་།
 མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སྤྱི་སྒྲུལ་དང་བདེན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་དགོས་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། ང་རང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ངོས་ནས་
 དེ་ག་རང་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཆང་མས་ངོས་འཛིན་དེ་ག་རང་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད་འདུག་སྟེ།
 ཡིན་ནའང་། དེ་སྔར་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཛིན་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཐོར་ཡོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལི་འཁུངས་སྐར་ཉིན་
 མོར་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་འཕྲིན་དེ་བོད་སྤྱི་འོག་པ་བཏང་སོང་བ་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ཤུགས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་བྱུང་བ་དེ་དང་གང་ཟག་སྤྱི་འཛིན་པ་ཅམ་ཞིག་ མ་རེད། སྤྱབས་དེ་དུས་ང་རང་ཆོད་སྤྱི་ཆོག་ས་ཁྲིའི་ལ་དེ་
 ལྟ་བུའི་དགོངས་ཚུལ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ལྷག་པར་དུ་མི་རིགས་གཞན་པས་སྤྱི་ཡིག་གཞན་ནང་ཆེད་དུ་འཛིན་
 སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་སྤེལ་བའི་སྤྱི་འཁུངས་སྐར་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་འཕྲིན་དེར་དབྱུང་བརྗོད་བྱས་ནས། དབྱུང་བརྗོད་

ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོག་གིས་སྤྱོད་གི་སྤྱུགས་འགན་བཞེས་ནས་རྒྱ་བ་ ༡༠ ཅམ་ཞིག་ཕྱིན་པ་རེད། དེའི་རིང་ལ་བོད་རྒྱ་
འབྲེལ་མོལ་ལམ་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ཐོག་ལ། རྒྱ་བོད་དབར་སྤྲད་ཆ་བཤའ་རྒྱུའི་དོན་དུ། ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བ་ཤོད་མི་དགོས་ཏེ།
དམིགས་བསལ་རྟགས་དང་མཆོན་མ་བཟང་པོ་འདྲ་ཞིག་དང་། རེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆོར་སོང་ངམ། འདི་དྲི་བ་གཅིག་ཡིན།
དེ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱང་འཛིན་དང་། འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་སོར་ཚུད་ཅེས་གསུངས་
འདུག ཡིན་ནའང་། འོག་ནས་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲད་ཡིག་འཕྲོག་ཅིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་
ཀྱང་གསུངས་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲད་ཡིག་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཕྱིན་པ་
ཡིན་ན། དེ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ངོ་བོ་སྤྱང་འཛིན་སྤྲུལ་པ་དང་། འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྤྲུལ་པ་
ལ་རེ་བ་དང་གཤེད་ཆོད་གཆོད་ཅམ་ཞིག་ཡོད་རེད། འདི་དྲི་བ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཤོག་གངས་ ༤ པའི་ནང་དུ། དོན་ཆོན་ ༡༡༥ ནང་དུ། "ལྷ་རུ་སྤྲས་ལུ་ཁེ་རན་ལ་བཅན་འཇུ་ལ་བྱས་པ་དེས།" ཟེར་བ་དེ་
པལ་ཆེར་ཉག་ཉག་བསྐྱད་ཡོད་མ་རེད་སྟེ། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གིས་ཁྲིམས་སྤྲོད་གཞིའི་ནང་ལ་མཛུལ་འབྲེལ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
ཁབ་ལ་དམའ་འབེབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཞོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་གསལ་བོ་ཡོད་དུས། འདི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་
རིམ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་དུས། ཉག་ཉག་ཞིག་བསྐྱད་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག སྤྱིར་བཏང་འཛུལ་བྱ་
སྤྱོད་གི་གནད་དོན་ཆོར་མར་ང་ཆོས་བྱས་གཏོགས་བྱེད་དགོས་ཡོད་ཀྱི་རེད་དེ། གཙོ་བོ་ང་རང་ཆོའི་ལས་ཀ་དེ་ང་རང་ཆོས་
བྱས་བསྐྱད་ན་ཡག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག བར་ཚུར་བྱས་གཏོགས་མང་པོ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བར་ཚུར་སྤྲད་ཆ་མང་པོ་བཤའ་རྒྱ་
དེངས་ཉག་ཉག་ཅིག་བསྐྱད་ཡོད་མ་རེད་སྟེ།

དེ་ནས་དོན་ཆོན་གཉིས་པ་དེ། བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤའ་ཀྱི་གོང་དེན་འདུག རྒྱ་ནག་ལ་འབྲེལ་མོལ་གི་ཞིག་སྤྲད་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་འདྲ་བཤའ་འདུག འབྲེལ་མོལ་གི་སྤྲད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་རེད་དམ།
ཡང་ན། དེ་བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རེད་དམ། དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ནང་དུ་སྤྱོད་འོས་མི་དེ་
འདྲས་རྒྱ་ནག་ལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བསམ་འཆར་ཡི་གེ་སྤྲད་ཆོར་བ་དེ་དུས་ཆོད་ངེས་ཅན་ནང་དུ་ཅིས་མེད་གཏོང་དགོས་
རེད། དེ་ལའང་ང་ཆོས་བསྐྱར་ཞིབ་ཅིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་གསུང་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་
མ་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་མོལ་སྤྲད་རྒྱུ་འདི། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་སུ་བཀའ་བསྐྱར་གནང་ནས་སྤྲད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བྱས་
ནས། ཡང་ན། ད་ལྟ་ལམ་སྤྱོད་མ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་དམ། སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་བར་ཚུར་སྤྲད་རྒྱུའི་
འཆར་གཞི་བྱས་པ་ཞིག་རེད། འདི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་བོ་བསྐྱོད་ནམས་བསྐྱོད་འབྲེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་འཇུ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་སྤྱོད་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་འཇུ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་སྤྱོད་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤའ་ཀྱི་ཤོག་གངས་ ༡༥ ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་བསམ་
ཚུལ་ཞུ་རྒྱུ་། སྤྱིར་བཏང་འདྲ་བོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་སྟེ། སོ་སོའི་ངོས་ནས་བསམ་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུ་འགའ་ཤས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག
དང་པོ་དེར། ཤོག་གངས་ ༥ པའི་ནང་དུ་ ༡༥ "བསྐྱོད་ཐབས་རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་རེད་ཟེར་ན། ང་ཆོའི་སྟོབས་ལྷགས་ཆོག་
བསྐྱེད་དང་། རུས་པ་མཉམ་སྤྱངས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་གཞན་ལ་བསྐྱུགས་ནས་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་སོ་སོ་

ནས་འགོ་འཇུགས་དགོས་ཀྱི་འདུག" ངས་གཙོ་བོ་ལྷ་རྒྱ་དེ། "ང་ཚོ་མཛད་གཙོ་རྣམས་པ་ཚོ་ནས་འགོ་བཙུགས་དགོས་ཀྱི་འདུག མང་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོར་འགན་དབང་བསྐྱར་བ་ནང་བཞིན་སོ་སེའི་འགན་དབང་གི་ས་མཆམས་ཟེན་ཏེ་ཉག་ཉག་ལག་བསྐྱར་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག" ངས་ཟླ་བ་འདི་ "ས་མཆམས་ཟེན་ཏེ་ཉག་ཉག་ལག་བསྐྱར་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག" ཅེས་འབྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་གསལ་བ་འདད་གནང་རོགས་གནང་ས། ས་མཆམས་ཉག་ཉག་མ་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རེད་དམ། དེ་ནས་ས་མཆམས་ཉག་ཉག་ཟེན་ནས་འགན་དེ་སྤྱད་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཟླ་བ་དང་མེ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༥ པའི་ནང་དུ། "༡༩༩༩ འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་བའི་ལས་དོན་འདིའི་ཆེད་དུ། སློབ་སྟོན་པ་གསུམ་དང་། བྱང་ཆེ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་འཇགས་ཐབས་ཁྲུས་ཚོགས་ཚུང་" བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོས་ཚོགས་ཚུང་དེ་མེད་པ་བཟོས་ནས་ཐབས་ཁྲུས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བཙུགས་ཡིན་ཞེས་དེ་སྤེལ་གསལ་བསྐྱགས་གཞིར་བཟུང་ད་ལྟ་འདི་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ནང་དུ་ག་རེ་འཁོད་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། "གཏན་འཇགས་ཐབས་ཁྲུས་ཚོགས་ཚུང་ཟུར་བཙུགས་ཀྱིས་སྟོན་འགྲོའི་བླ་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་སྤྱད་པ་ཡིན།" སྟོན་འགྲོའི་བླ་སྤྱི་ལྷན་དེ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་འགྲོའི་བླ་སྤྱི་ལྷན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ་རེད། དེར་གསལ་བ་འདད་གནང་བའི་སོ་ཡོད་ན། གསལ་བ་འདད་ཅིག་གནང་སྤྱད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོག་ས་རེད། དེར་གསལ་བ་འདད་ཅིག་དགོས་ཀྱི་འདུག

ཐབས་ཁྲུས་ཚོགས་ཚུང་ཟུར་བཙུགས་ཀྱིས་སྟོན་འགྲོའི་བླ་སྤྱི་ལྷན་གནང་ཡོད་གསུངས་ཡོད་དུས། བླ་སྤྱི་ལྷན་དེ་གནང་བའི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོས་ཡོང་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་གནང་གི་ཡོད་རེད་དམ། ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་པ་བཅའ་ནས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོས་གནང་རྒྱ་རེད་དམ། གཙོ་བོ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་དེ་གཞི་རྩ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལྷན་འཇང་བའི་སྐབས་སུ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་རྒྱ་གཙོ་བོ་དེ། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་དེ་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་གྱི་ཡོད་རེད། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོས་མ་གྲུས་པར་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་ཞིག་མེད་པར་སོང་ཅང་། དོགས་འདི་འདི་ལྷ་བཞིན་ཡོད།

དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༩ པའི་ནང་དུ། ༡༩༩༩ "ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་མཆན་ཐོག་ཏུ་བོད་ནང་གི་རྩ་བླ་གནས་སྐྱེད་སྐྱོར་གྱི་བྱ་རྩལ་ཆ་ཞིག་འབྲུལ་རྒྱུའི་བླ་སྤྱི་ལྷན་ཀྱིས་ཡོད་" ཅེས་འཁོད་འདུག འདི་དངོས་གནས་གནང་འགག་ཆེན་སོ་མཐོང་གི་འདུག ཡིན་ནའང་། བྱ་རྩལ་རྒྱ་ཟེར་བའི་ལས་སྤྱོད་སོ་ཞིག་མ་རེད། སྟོན་མ་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་ཞིག་ལྟུང་ནས་སྤྱོད་སྐྱོར་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ལ་མ་བསྐྱར་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་སོགས་པ། དེ་འདྲའི་གནས་སྐྱེད་སྐྱོར་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་གི་རྩ་བླ་གནས་སྐྱེད་སྐྱོར་གཅིག་སྤྱོད་སྐྱོར་ཆ་ལྟུང་བ་ཅམ་གྱིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ལ་ཕན་ཐོག་ས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། ཟླ་བ་གཅིག་དེ་ཡིན། དེ་ནས་ད་ལྟ་འདིའི་ནང་དུ་ "རྒྱ་མཆན་དུ་མའི་དབང་གིས་ཡིག་ཆ་དེ་གནས་སྐྱེད་སྐྱོར་རིང་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ནས་བཞག་ཡོད།" ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ག་རེ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཡི་གེ་སྤྱད་སའི་ལམ་དེ་ཉག་ཉག་མ་བསྐྱད་པ་བྱས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཆགས་པ་རེད་དམ། ཡང་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ལ་སྤྱད་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ནས་འགགས་པ་རེད་དམ། དེ་ནས་ག་རེ་གིས་འདུག་ཅེ་ན། "དུས་སྐབས་འགྲིག་པ་བྱུང་ན་འབྲུལ་ཅིས་ཡིན།" དུས་ཚོད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འགྲིག་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་དམ། དེའི་དུས་ཚོད་ཉག་ཉག་ཅིག་གསུང་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡག་སོ་འདུག དེ་མིན་ང་ཚོས་བྱ་རྩལ་ཆ་ཞིག་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་གཟབ་གཟབ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་སོ་རེད། དེ་གཅིག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

གཅིག་དེ། ཁྱིམ་སྡེ་གི་ཐོག་ནས་དཀར་ལྗོངས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་གསལ་ཐུབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དཀར་ལྗོངས་དེ་གསལ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཐབས་ལམ་དེ་ཆེས་མཐོའི་ཁྱིམ་སྡེ་ཁང་ལ་སྒྲིབ་དགོས་ཀྱི་རེད་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་ཐབས་ལམ་དེ་མེད་པ་ཤེས་ཀྱིན་ཤེས་ཀྱིན་འདི་འབྲི་དགོས་དོན་གང་རེ་རེད། ད་ལྟའི་ཁྱིམ་སྡེ་དཔོན་གཉིས་དེ་ཁྱིམ་སྡེ་འགལ་ཡིན་པ་དང་། བཅོམ་འཛུལ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཐུན་ཀྱི་རེད། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༣༩ དེ་ད་ལྟ་ལྟག་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ལྟག་ཡོད་དུས་ཁོང་ཆོ་གཉིས་ཁྱིམ་སྡེ་འགལ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་འབྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད། འདི་མ་ཤེས་པ་སུ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་རེད། གལ་སྲིད་མ་འབྲིག་པ་ཡིན་ན། ཆེས་མཐོའི་ཁྱིམ་སྡེ་ཁང་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་འདི་འབྲི་དགོས་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད། དེར་གསལ་བ་འདྲ་ཅིག་དགོས་ཀྱི་འདུག།

ལྟག་པར་དུ་ད་ལྟ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་འདིའི་ཐོག་ལ་ཆ་ཤས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་མཐུན་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ། བཅོམ་ཁྱིམ་སྡེ་འདི་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས་ཉ་ལམ་མ་སོང་ན་ལོ་ ༥༠ ཟུན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་འབྲེལ་བ་འདྲ་བསྐྱེན་སོང་། དེར་ལོ་ ༥༠ ཟུན་ཡོད་མ་རེད། དེས་མི་མང་ལ་གོ་རྟོགས་ལོག་པ་ཞིག་འབྲོ་ཡི་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་།

ཆོག་གས་གཙོ་བོ་སོང་ནས་བསྐྱར་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མ་དགོ་ལེགས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མ་དགོ་ལེགས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་བོ་མཆོག་ ཡིག་ཆ་ཨང་ ༣༠ ལ། བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་འདྲ་ཡིག་ཐོག་ནས་གནང་བ་དེ་ལ་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་ཡིན། ཡིག་ཐོག་གནང་ཡོང་དུས་མར་དེ་བ་དེས་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་བ་འདི་བདེ་པོ་དང་ལྟ་བདེ་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བ་འདྲ་ཆོག་གས་དུས་དང་པོའི་ཐོག་ལའང་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཆོག་གས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོག་ལའང་གནང་ཡོད་རེད། བཀའ་ཤག་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་འདྲ་དེ་ཡིག་ཐོག་ནས་གནང་བ་དེར་བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ལ་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་ཡིན།

བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་འདྲ་དེ་དོན་ཆེན་གཉིས་ལ་དབྱེ་འདུག ཀ བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སྒྲོར་དང་། ཁ བཅོམ་བྱེད་པོ་མེད་སྤྱི་ཆོག་གས་བདེ་དོན། གང་ལྟར་འདི་བཅོམ་བྱེད་པོ་མེད་བཅོམ་ཁྱིམ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཐེར་བ་དེ་རེད། ད་ལྟ་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་དེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་ཐོག་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ལ་སྤྱི་འཛུགས་མང་ལ་གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་བར་འབད་བཅོམ་གནང་རོགས་གནང་ས། དེ་གཅིག་ཞུ་ཡིན། སོ་སོའི་ཉམས་སྤོང་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་གར་ནང་དུ་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཆོག་གས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཁོ་རང་ཆོས་བཀའ་མོལ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཐུན་ཀྱི་མེད་པའི་བཟོ་འདུག དེ་འདྲའི་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞིག་གནང་བཞིན་འདུག ཅ བའི་ཁོ་རང་ཆོས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཆོག་གས་པ་ཡིན་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞིག་གནང་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། ཅ བའི་ཁོ་རང་ཆོའི་ལངས་ཕྱོགས་ག་རེ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཡིན་

ནའང་། བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོག་ས་པ་ཟེར་དུས་བོད་མིའི་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་ས་པ་དེ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་མཐུན་གྱི་
མེད་པའི་བཟོ་འདྲེན་ཞིག་ཆོར་བྱུང་། ཁོ་རང་ཆོ་ལ་འགྲོ་སོང་དེ་འཕགས་བོད་འབྲེལ་མ་ཐུང་ལས་ཁུངས་ནས་གཏོང་སྟོང་གི་ཡོད་
ཅིང་། འགྲོ་སོང་དེ་ང་ཆོས་བཏང་། ལས་ཀ་དེ་གཞན་དག་གིས་བྱེད་ཡོད་དུས། དེ་ཉག་ཉག་གང་འདྲ་སྟོང་གི་ཡོད་ན། དེ་གཅིག་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་གོང་དུ་གསུངས་སོང་། བོད་ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ཅིང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་ཆོའི་དཀའ་ངལ་ཅུང་
དུ་རི་ལྷང་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་གཙོ་བོ་ག་རེ་བཤད་ཀྱང་མ་བཤད་ཀྱང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བྱས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེར་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ཐམས་པ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་
སོང་ཅིང་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་ནས། ད་ལྟ་དུས་ཡུན་ལོ་ ༩ ལྷག་ཙམ་ཞིག་ལྷག་བསྐྱད་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རིང་
ལ་ཉན་ཉན་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཆད་བསྐྱད་པ་དེ་མ་ཐུང་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུར་སོ་སོས་ཡིད་ཆེས་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ཞུ་བཞིན་ཡོད།
ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་བོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀའམ་ག་དངོས་བྱུང་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀའམ་ག་དངོས་བྱུང་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད། འདིའི་བརྗོད་གཞི་དེ་ཀ་ཁ་དབྱེ་བ་བྱས་འདུག
སྤྱིར་བཏང་བརྗོད་གཞི་འཛོག་སྤངས་དེ་དཔེ་སྤང་བ་འགྲོ་བོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་སོང་། དང་པོ་དེ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་
ཐབས་སྐོར་དང་། གཉིས་པ་དེ་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་བདེ་དོན་སྐོར་ཟེར་བ་དེ། རྒྱུན་ལྷན་ནས་ང་རང་གིས་འདིའི་
ཐོག་དོ་སྤང་སྟོང་གི་ཡོད་ལ། འཆོམས་གཟིགས་སྐབས་སུ་འདྲ་རྒྱུན་ལྷན་ནས་འདི་གཉིས་གཙོ་འདོན་བྱས་ནས་འཆད་མཁན་
ཞིག་ཡིན། སྤང་བ་འགྲོ་བོ་འདྲ་བྱུང་སོང་། ཡིན་ནའང་། འདི་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་འདྲ་པོ་ཁྱོད་ནས་ཆོར་མ་སོང་།
བཀའ་ཤག་གིས་རྒྱ་བ་ ༩ རིང་གི་ལས་བསྐྱོམས་མར་སྐྱོར་པའི་ཆོར་བ་ལྷགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་གཅིག་དང་།

དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁྱུང་པར་དུ་ལས་བསྐྱོམས་འབྲི་མཁན་དེ་རྒྱ་ནག་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་ཉ་ཅང་རྒྱས་མངའ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་
བཟོ་འདྲེན་ཞིག་ཅིང་འདུག རྒྱ་ནག་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཆ་ཆོང་མར་སྐྱོགས་སུང་བྱས་འདུག ཁྱུང་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་གཙོ་འཛིན་
གྱི་མིང་དེ་ཆོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདི་ནང་གིས་འདུག དེ་སྤེལ་བཀའ་ཤག་གིས་བཅན་བྱོལ་ལ་སྤྱོད་པས་ནས་ལོ་ ༦༠ རིང་ལ་ཞེ་
དྲག་མིང་འབོད་བྱེད་མ་སྟོང་བ་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་གིས་འདུག དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་ནག་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེན་པོ་
ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་གིས་འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༩ པའི་ ༡༡༩། དབུ་ལམ་གྱི་སྤྱི་བྱས་སྐོར་ལ་ཅིང་། ང་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སྐབས་མགོན་དོན་
གྱི་བདག་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནས་འགྲོས་པ་ཅིང་། ཁྱུང་པར་དུ་ང་ཆོའི་གྲོས་ཆོག་ས་ར་བ་འདིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྤྱི་
བྱས་ཤིག་ཡིན་དུས། ངས་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཡོད་ལ། ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་མཁན་གསལ་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་ཡིད་
གཉིས་ཐེ་ཆོམ་གང་ཡང་མེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལ་ཁག་ཅིག་གིས་དོགས་པ་རྣམས་ཏོག་ཡོད་མདོག་མདོག་གིས་སྤོང་སྟོང་བྱེད་ཡོང་
གི་འདུག ང་དེར་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་མཁན་གསལ་ཤིག་དང་། ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཆོག་ཐག་ཆོད་པོའི་ཐོག་
ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གཅིག་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་དེ། ༡༡་ན། ཡང་མིང་སྒྲོར་དེ་རེད། དེར་ཉ་ཅང་སྒྲོ་པམ་བྱུང་། བོད་དུ་བཀྱར་ལོས་ཁག་ཅིག་གིས་གསུངས་སོང་།
 ལྟུབས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོའི་སྐུ་ཡི་ཡང་མིང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། ཨ་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་
 མང་པོས་ཁྲིམས་ཡིག་བཞག་སྟེ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ཚོས་ལུགས་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་སུ་འདྲུག་གཏན་
 འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་སྒྲོང་སྒོར་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་བྱས་པར། ད་ག་སེ་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཡང་མིང་སྒྲོར་སྒྲོང་སྒོར་
 བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་བ་སྒྲོངས་དེ་ཚོར་ཚོར་སྒྲུང་བྱུང་མཚར་ཞིག་སྟེབས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཡང་ན་དེ་རེས་
 པར་དུ་ཁ་གསལ་དུ་གཏོང་དགོས་འདུག ལྟུབས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོའི་སྐུ་ཡི་ཡང་མིང་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་བྱས་གཏོགས་
 རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད་པ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁ་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་འདུག དེ་ཚོ་ཁ་གསལ་པོ་བཟོ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་གནས་སྐྱེད་པ་པར་འཕྲད་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ནང་དུ་བྲིས་མ་བྱུང་བ་དེར་ཉ་ཅང་སྒྲོ་པམ་བྱུང་། གཅིག་དེ་ཡིན།
 ཤོག་གངས་ ༤ པའི་ནང་དུ། ༡༡་ན། དེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མིང་འབོད་བྱས་ནས་གསུངས་འདུག དེར་ང་ལ་འང་མོས་
 མ་ཐུན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད། མིང་འབོད་གནང་ན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ལ་ཤོག་ཐུག་འགྲོ་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། འདིའི་ནང་ལ་སྦྱར་
 བཏང་ཡུལ་རན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་འདི་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྲན་སྐབས་སུ་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཆའི་གསུང་འཕྲིན་
 ནང་དུ་ཡོད་པ་རེད། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བཟོས་ཐོབ་པ་རེད། དམིགས་གསལ་དེས་འདིར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མིང་
 འབོད་བྱས་ནས་འབྲེང་དགོས་པ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མཐོང་མ་སོང་། མཚམས་རེ་རུས་པ་མཉམ་སྦྱངས་དང་། མཉམ་འབྲེལ།
 འཆམ་མཐུན། མཛའ་མཐུན་བཅས་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ཚོ་མཛའ་མཐུན་ལ་གཞོད་པའི་གྲོས་ཆོད་ཟེར་ནའང་འདྲ་འདུག
 གསུང་བཤད་དང་ལས་བསྟོམས་ཟེར་ནའང་མི་འདུག དེ་ཚོ་ཡག་པོ་མི་འདུག དེ་ཚོ་མར་བྱིར་འཐེན་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་
 རེད་སྟེ།
 དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༥ པ། ༡༡་ན། སྦྱར་བཏང་འདི་རྒྱ་ནག་ལ་བྲན་ཐོ་ཡིན་ནའང་གཅིག་སྦྱང་ཟེར་བ་འདི། ཐོག་མར་དཔལ་
 ཐུན་སྲིད་སྒྲོང་གིས་འདི་ག་པར་གསུངས་པ་རེད་ཅེན། སྦྱོར་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 གཞེངས་ཏྲགས་འབྲེལ་བཞེས་མཛད་ནས་ལོ་ ༣༥ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་མཛད་སྟེའི་ཐོག་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་
 དུས་ "བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚུན་འདི་གཅིང་སེམས་མ་བྱུང་བར་དུ་རྒྱལ་སྦྱོར་ནང་བོད་དོན་ལས་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེར་གང་མང་སྟེལ་རྒྱ་
 དང་། དེ་མཚུངས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁོར་འཁྲུལ་སྲིད་བྱས་དེའི་རིགས་མཚམས་འཛོག་དང་ཡོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རྒྱ་
 ནག་གཞུང་ལ་རིང་མིན་སྦྱང་ཆར་ཡོད།" ཅས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ལྟུབས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོ་ལོ་ལོ་སྟེལ་ཞི་བདེའི་
 གཞེངས་ཏྲགས་འབྲེལ་བཞེས་མཛད་ནས་ལོ་ ༣༥ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་མཛད་སྟེའི་ཐོག་གསུངས་པར་བཞེན། བྱི་ཕྱི་ལས་
 ཁུངས་ཀྱིས་ཆ་ཆ་ཕྱར་ཕྱར་ཐོག་ནས་ཕྱོགས་སྟོན་བྱས་ཡོད་རེད། ཡི་གེ་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ཡང་རྒྱ་ནག་ལ་འཛམ་སྐྱིད་གི་ཅིང་འགྲན་སྐྱོད་གསལ་ཅན་དེ་མ་ཚོགས་སྟོན་ལ་རེད། དེ་ཚོགས་ཆར་བའི་ཐེས་སུ་འཛམ་སྐྱིད་
 རེ་བྱིན་སོང་བ་རེད། དེ་རྒྱ་མཚན་ག་པར་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། སྦྱར་བཏང་ངས་ཡི་གེ་ག་རེ་སྦྱོད་དགོས་རེད། བྱི་གསལ་ནང་
 གསལ་བཟོ་དགོས་རེད་ཞེ་དག་ལྟར་རྒྱ་ཆུ་མིན། བཀའ་ཤག་ལ་འདྲ་བཀའ་ཤག་གི་འགྲོ་སྦྱངས་ཤིག་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་དང་བཀའ་
 ཤག་དབར་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་དུས། འདི་བྱི་གསལ་ནང་གསལ་བཟོ་དགོས་པ་དང་། ག་རེ་བྱི་ཡིན། ག་རེ་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་ངས་ཏྲག་ཅམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཚོར་གྱི་མི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་བཀའ་ཤག་ལ་བཀའ་ཤག་གི་འགྲོ་སྦྱངས་ཤིག་ཡོད་
 དུས། ཡི་གེ་ག་རེ་སྦྱོད་ཀྱི་ཡོད་མིན་ལ་མ་ཁྱོས་པར། ཡིན་ནའང་དེ་ཚོ་སྦྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད་ཟེར་བ་ཡིན་མ་
 གཏོགས། ག་རེ་བཤད་ཡོད་པ་དང་། ག་རེ་བྲིས་ཡོད། དེ་ཚོའི་ཐོག་གསལ་མོད་མི་དགོས། ཡིན་ནའང་། དེ་སྦྱོད་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད། སྟོན་ཆ་ཆ་ཕྱར་ཕྱར་བྱས་ནས་བྱི་ཕྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆར་མས་ཆ་ཆ་ཕྱར་ཕྱར་བྱས་པ་མ་

ཟད། དོན་གཅོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀའ་བྱུང་བཏང་ནས་གསུམ་བཅུའི་དུས་འབྲེལ་མཉམ་ཞུགས་བྱས་མི་ཆོག་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་ལ་དྲགས་ལ་གསུམ་བཅུའི་དུས་འབྲེལ་ཆུགས་མི་སྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་དེར་སྲུག་ཡོད་ས་རེད་བསམ་པའི་དོགས་པ་
ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོག་མཆན་མ་རག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་བསམ་གྱི་མི་འདུག ལ་དྲགས་ལ་གསུམ་བཅུའི་དུས་
འབྲེལ་ཆུགས་མི་སྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གཅིག་དེ། ད་ལྟ་ངས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་གིས་དོན་གཅོད་
ཆ་ཆང་ལ་བྱུག་བྲིས་གནང་ནས། ད་ལྟའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་འབྲེལ་ཆུགས་ཀྱི་ཆོག་པ། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་གར་
ཨོ་ཡིམ་ཕིག་ལ་སྐད་འཛོད་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བྱུག་བྲིས་གནང་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེས་རྒྱ་བས་ལ་དྲགས་གཞིས་འགོས་
དེར་རྩ་འཛིན་བྱས་ཡོད་པའི་ང་ལ་དོགས་པ་ཡོད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡༩ ཆེས་ ༢༠ ལ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དབྱེད་མཆོག་རྟོག་མྱོང་ལ་ཆེབས་བསྐྱར་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ།
བཀའ་སློབ་ཇ་དྲག་གཉིས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ང་འདྲ་པོ་ཡིན་ན་དེར་སློབ་ཆབ་ཆེན་པོ་བྱང་། ག་རེ་གསུངས་ཡོད་རེད་ཅེ་ན།
རྒྱ་གར་གྱིས་ང་ཆོར་རྒྱ་བསྐྱར་བྱས་བསྐྱད་པ་དེ། རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལ་རྟོག་བྱ་ཡོད་པའི་རྒྱ་བས།
ཉ་ལམ་དེར་ཁ་གཡར་ནས་རྒྱ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་མདོག་མདོག་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཨ་རིས་ང་ཆོ་ལ་རྒྱ་བསྐྱར་བྱས་
པ་དེ། ཆབ་སྤྱི་དེ་དགོས་མཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་པོད་གཞུང་གི་བྱ་བྱའི་ནང་ལ་
ཡོད་རེད། ངས་འདིར་པར་བཤུས་བྱས་ནས་ཁྱུང་ཡོད། རྟོག་མྱོང་ལ་གསུངས་བཞག་པའི་དུས་བྱ་དེ་ད་ལྟ་ཡང་བྱ་བྱའི་ནང་དུ་
འདུག ངས་ད་ནང་ཞོགས་པར་བལྟས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་འདྲ་ལྟ་འདུག མཆོམས་རེ་འདི་ནས་བཏོན་བཞག་པ་དེ་ལམ་སང་
བསུབས་བཞག་གི་འདུག དེར་སང་ཕྱི་ཕྱི་ལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་ལ་དབང་ཆ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། སང་ཉིན་ང་ཆོས་འདིའི་
(Copy) དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཇོ་བཤུས་ཉར་བའི་སྐབས་སུ། སང་ཉིན་ལྟ་དུས་བསྐྱར་བ་བཏང་ཆར་རེད། དེ་
ཡིན་དུས་ངས་བསྐྱར་བ་གཏོང་གི་རེད་འབྲེལ་ལ་ཇོ་མེ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་ནས་ལོ་ ༢༠
འཁོར་བའི་དུས་འབྲེལ་མཛད་སྒོར་གནང་བའི་བཀའ་སློབ་དུས་བྱ་དེ་ཆུར་བཤུས་བཞག་ཡོད། འབྲེལ་བཞེས་ཆ་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན་
ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་ནས་རྟོག་མྱོང་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པོད་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་དཔང་རྟགས་དང་བཅས་པ་ཡོད། དེར་སང་
བཀའ་ཤག་གི་དཔང་རྟགས་ཁྱུང་ཤོག དཔང་རྟགས་ཁྱུང་ཤོག་ཟེར་གྱི་འདུག ངས་བྱ་བྱའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དཔང་རྟགས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་ཁྱུང་ཡོད། དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཉ་ཅང་གི་ཇ་དྲག་གནད་དོན་ཞིག་ཆགས་འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་བཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་
ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་འབྲེལ་བཞེས་ཆ་དེ་བརྟེན་བྱ་ག་རེ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར། དེ་སྤྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་
རྒྱ་བསྐྱོངས། དེར་བྱུང་འབྲས་མ་ཐོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ག་རེ་རེད། ཨོ་ཡིམ་ཕིག་མ་ཅེད་སྤོན་ལ་ཆ་ཆ་ལུར་ལུར་བྱས་ནས་ཡིག་
ཆ་བསྐྱུ་བྱུབ་གནང་། ཨོ་ཡིམ་ཕིག་ཆར་དུས་འཇམ་ཐིང་དེར་ཆུའི་ནང་དུ་རྟོག་ལྷུགས་པ་ནང་བཞིན་ཆགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཆན་
ག་པར་ཆགས་སོང་བ་རེད། དེར་ཆོར་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་ལན་འདེབས་ངས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་གཏོགས། ག་རེ་གི་
རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ག་རེ་སྤྱད་རྒྱ་ཡིན་ངས་ཞུ་ཡི་མེད། བཀའ་ཤག་ལ་བཀའ་ཤག་གི་འགྲོ་སྐྱེད་ཡོད་ཀྱི་རེད། ངས་བསམ་
གཞིག་བྱེད་སྲུབ་ཀྱི་ཡོད།

ཤོག་གངས་ ༡༡ ནང་འཁོད། ཁ་ལྷ་ ༣། ཁ་སང་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དབྱེད་གིས་ག་རེ་གསུངས་སོང་ཞེ་ན། ངས་ཨ་རི་དོན་གཅོད་
ཀྱི་ལས་བྱེད་དེ་ཆོས་ཡིག་ཆད་གཏོང་དགོས་མི་འདུག པར་འགྲོ་ཆོག་ཆོག་རེད་འདུག་ཟེར་དུས། གསལ་བཤད་ག་རེ་གནང་
སོང་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ད་ཡོད་མ་རེད། ཡིག་ཆད་གཏོང་དགོས་རེད། ཁྱིམ་ས་དང་སྤྱི་གཞི་ཡོད་རེད་ཅེས་ཁ་སང་གསལ་
བཤད་གནང་བ་རེད། དེ་རིང་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་ "དོན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ལ་ཡིག་རྒྱ་གསལ་གཏོང་སྒོལ་ཞིག་བཟོས་
འདུག་པ་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱས་ཡོད།" ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་དང་དེ་རིང་འདི་གཉིས་འགལ་བ་

སྐྱུ་སྒྲོན་ཕྱིན་རེད། ཁ་སང་ངས་བྱི་བ་འདི་དུས། ཡིག་ཆ་དག་ཏུ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱས་མེད། ཡིག་ཆ་དག་ཏུ་ན་
མ་གཏོགས་གཏོང་གི་མིན་ཞེས་གྲོས་ཆོག་ས་ར་བ་འདིའི་ནང་ལ་གསུངས་པ་རེད། དེ་རིང་འདིའི་ནང་དུ་ཡིག་ཆ་དག་ཏུ་རྒྱ་དེ་
ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱས་ཡོད་ཟེར་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོས་ག་རེ་བཤད་བཤད་དང་། ག་རེ་བསྐོ་བསྐོ་རེད་འདུག མཇུ་བ་མོ་ཤར་རེད་
འདུག་གས་མི་འདུག དེ་པལ་ཆེར་ཉ་གོ་ཡི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ༼ ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༥ ཆར་སོང་། ༽

དེ་ནས་མཐའ་མ་དེ་ཡིན། ཤོག་གངས་ ༡༩ ཡི་ ཁ་༣༠། འདི་ལ་སྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུ་དང་འབྲེལ་བ་རེད་
འདུག བཀའ་ཤག་འདིའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་འདི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་ལ། ངས་ཀྱང་འདི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད།
ལ་སྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེན་གྱི་བདག་པོའི་སྐུ་ཕྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། མཆོན་སྤང་ཞུ་མཁན་དང་ཟུར་བ་བྱེད་མཁན་སུ་འབྲེལ་
ཡིན་ནའང་། དེང་སང་བྱ་བ་ཆེན་མང་དུ་མང་དུ་འབྱོར་བཞིན་འདུག དེར་བརྟེན་ངེས་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་། བདེ་
སྤྱང་བཀའ་འབྲོན་གཉིས་ཀྱིས་འགན་འཁུར་པའི་ཐོག་ནས། མ་འོངས་པར་ལ་སྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེན་གྱི་བདག་པོ་ལ་མཆོན་སྤང་
ཟུར་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ནའང་ངེས་པར་དུ་ཞིབ་འཇུག་གནང་རོགས་གཞོངས། འདི་བྱ་བ་ཆེན་དུ་བཏོན་པ་རེད་འདུག་དང་། རོ་
དེབ་ནང་དུ་བཏོན་པ་རེད་འདུག དེ་ཆོར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ཕྱི་ལ་སྤྲོད་མཁན་རེད་ཟེར་ནས་ཁ་མ་གཡར་བའི་
ཐོག་ནས་ཐོགས་མེད་བྱ་བ་སྤྲོད་ཞིག་གིས་ལ་སྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེན་གྱི་བདག་པོ་ལ་མཛོན་གསུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་
བ་སུ་ལ་ཡིན་ནའང་བརྒྱབ་ནས། དེར་ངེས་པར་དུ་ཅད་གཅོད་ཀྱིས་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་བཟོ་ཐུབ་དགོས་ཀྱི་གཤམ་ཆེན་པོ་
རེད་འདུག་མ་གཏོགས། འདི་གྲོགས་པོ་ཡིན་ཟེར་ནས་མི་ལ་རང་བཙན་ལ་སོགས་པ་ཟུར་དུ་མ་འཛོག་རོགས་གནང་འཕོད་
བསྐྱེད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཆེ་བ་ཕུན་སྤྲོད་ལགས། མེད་པ་བྱས། སྤྱི་འཐུས་དགོན་མཆོག་ཡང་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགོན་མཆོག་ཡང་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ འཕེལ་དེ་ཕྱག་སྤྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཞིག་གིས་གསུངས་ཆར་སོང་། ཕྱིར་འཕྲིན་བྱ་བ་ཡིན།

ཆོག་ས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་ཆེན་མོས་པའི་ཐོག་ནས། ངས་འདི་
གཅིག་ཞུས་ན་བསམས་སོང་། ཤོག་གངས་ ༩ པའི་ནང་དུ། གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཟེར་བའི་ཆོག་དེ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རང་
སྤྲོད་རང་སྤྲོད་གི་ཁྲིམས་ནང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད་དེ། ང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་འདི་ཤད་གྲུག་ནང་ཕྱག་གི་འདུག་བསམས་བྱུང་། དེ་
ཤད་གྲུག་ནང་བཟུག་ན་ཐུགས་པན་གསོ་ཡི་མེད་ན་སྟུག། གང་ལགས་ཤེན། ང་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་དང་གང་སྤྱིའི་ཐད་ནས་གངས་
ཉུང་མི་རིགས་ངོས་མ་འཛིན་དུས། དེ་ཤད་གྲུག་ནང་འཇུག་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཞུ་བྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༩ པར། ༡༠ བཅན་གྱི་ཐོད་མེད་མྱེ་ཆོག་ས་བདེ་དོན་ལོག་ ༡༠༥། "བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྒྲིག་
 བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་སྒྱུ་དབང་གོས་ཆོག་ས་ལ་ཡོད་པས། ༡༡ དེས་གོས་ཆོག་ས་ཆོག་ས་དུས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་
 ཞིབ་ཆོག་ས་ཚུང་ཞིག་འཇུག་ས་ཀྱི་ཡོད་ཤིང་ཡིན་ལ། ༡༢ ཆོར་ཁྲིམས་དོན་གྱི་དང་ཀའང་ལ་འཕྲད་ནས་གཅང་མ་བཟོ་སྒྲུབ་
 བའི་རེ་བ་དང་། འཕོད་སྒྲུལ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད།" ཅེས་གསུངས་འདུག སོ་སོ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་སོས་མ་སྒྲུབ་ཡོད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་
 འཇུག་ས་སྒྲུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག གང་ལྟར་ཡར་མར་སྐད་ཆ་ཆོག་མཐོང་མཐོང་དང་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་ཆགས་ན།
 བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཆོ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་གནང་སྒྲུབ་པར་ང་ཆོས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅུ་
 རྒྱ་ཡིན།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ འདིའི་ནང་དུ་འདི་གཅིག་གསུངས་འདུག ལས་འགྲུལ་ནང་ལ་མཉམ་ཞུགས་གནང་དུས་དང་ཁྲིམས་ཁྱེད་
 གཏུག་ལས་འགྲུལ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། ༡༡ གོང་ས་དག་དེ་ཡང་ཆབ་སྲིད་ནང་པར་ཕྱིན་སོང་། ༡༢ དེའི་ནང་ལ་བཀའ་ཤིག་
 ཅས་ "དང་ཁྲིམས་ཁྱེད་གཏུག་ནས་པས་སྒྲིག་འཇུག་ས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལངས་སྤྱོད་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཤིང་། སོ་སོ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ལངས་སྤྱོད་ལ་འགྲེལ་བཤད་པ་ཡིན་ན་འགྲུལ་སྐྱོར་མཐོང་གི་མེད།" ཅེས་གསུངས་འདུག གུ་ཡངས་ཏྲོག་ཅམ་གནང་བ་དེ་ཡག་པོ་
 འདུག་སྒྲུལ། སྤྱོད་ལ་ཆང་མ་ནས་སོ་སོས་བཀའ་པོའ་ཁྱེད་ཀྱི་འདྲེ་གོ་སྐྱབས་རག་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་དང་མཉམ་དུ་སློབ་བྱ་སྒྲིག་གཏོང་རྒྱུ་འདྲེ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་ཅམ་ཁྱེད་ས་ན་བསམས་བྱུང་། "རྒྱ་གར་ནང་གི་སློབ་སྤྱི་ཁག་གསུམ་
 ལ་ས་ཁོངས་ཆ་བཞི་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སློབ་བྱ་ཁག་སྒྲིག་གཏོང་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཞིག་བཏོན་ཡོད་ནའང་། ༡ ལྟའི་ཆར་
 སློབ་སྤྱི་སོ་སོས་རང་ཁོངས་སློབ་བྱ་སྒྲིག་གཏོང་གཞི་སྒྲིག་བཞིན་ཡོད།" ཟེར་བ་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། ཤེས་
 རིག་སྐབས་སུ་གོ་སྐྱབས་སྤྱོད་རྒྱ་རག་ས་མ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་འདིར་ཁྱེད་ས་ན་བསམས་བྱུང་། སོ་སོ་སྤྱོད་ཏྲོག་
 ས་གནས་ནས་ཡིན་དུས། སྤྱོད་ཏྲོག་མི་མང་གིས་ག་རེ་གསུང་གི་འདུག་ཅེ་ན། སློབ་བྱ་སྒྲིག་གཏོང་དུས། བཀའ་ཤིག་ནས་
 སྤྱོད་ཞིབ་གནང་ནས་སློབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་སྒྲིག་གཏོང་གི་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ། སློབ་བྱ་གཅིག་པ་མཐའ་བོད་པ་
 དཔལ་འབྱོར་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་དང་། སྤྱོད་པོད་པའི་སློབ་བྱར་འཇུག་འདོད་ཡོད་མཁན། དེ་ཆོའི་ཆེད་དུ་སློབ་བྱ་སྤྱོད་དག་
 པོ་དང་། སློབ་ཡོན་ཡིན་ནའང་། ཤོ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་འབྲུམ་ ༣ ཅམ་འབྲུམ་སྒྲུབ་ས་རེད་གསུང་གི་འདུག སྤྱོད་འབྲུམ་ ༣ ཅས་
 སྤྱོད་འབྲུམ་ ༥ པར་དུ་སྤྱོད་སྒྲུབ་ས་རེད་གསུངས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲའི་སློབ་བྱར་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ཐོག་
 ཅས་མ་སྒྲུབ་འཇུག་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ཏྲོག་ཅམ་ཆད་ལྡན་ཡོད་པ་ཞིག་གནང་རྒྱུ་འདྲེ་ཐོག་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་རིགས་གནང་ཟེར་གྱི་
 འདུག ད་ལྟ་འདིར་ཁྱེད་ས་བཞག་ན་བསམས་བྱུང་། ཤེས་ལ་གོ་སྐྱབས་རག་གི་ཡོད་མེད་ཉ་གོ་ཡི་མི་འདུག དེ་ག་རང་ཡིན།
 སྤྱོད་ཤིང་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་བོ་སོད་ནས་ས་བསྐྱར་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ ད་ལྟ་བཀའ་ཤིག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་བཟོ་སྤྱོད་འགོ་བཞེད་པ་རེད། ཅ་བའི་
 བཀའ་ཤིག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་འབྱེད་ཡོང་བ་དེ་ལ་བསྐྱུགས་བཟོ་དང་། སྤྱོད་ཤིང་ཆེ་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་དང་
 འབྲེལ་ནས། གང་ལྟར་དུས་ཆོད་ཞེས་མེད་དུས་ཐད་ཀར་ཁྱེད་འབད་བཅོན་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ཅ་བའི་གོང་དུ་ནས་ས་ཆོས་

འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཆར་སོང་། འདི་ནས་མར་ཕྱེ་ཆོན་ཀ་སྟེ་དང་། ཁ་སྟེ་གཉིས་འདུག
 ཀ་སྟེ་དེ་ ༡༡། རང་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ལ། འདི་ལྟར་དུ་ "འཛིན་སྐྱོང་གི་དོན་ནས་བོད་རྒྱལ་དཀར་ཆེན་གྱི་སྐོར་ལ་བའི་ལས་དོན་འདི་ལྟར་
 གྲུ་སྟེ་སྟོན་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་ཆེ་" ཞེས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག བོད་ནང་གི་དོན་ཡོད་གནས་སྟངས་ཐོག་ཉམས་
 ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་ཐོག་ནས་བདེ་སྤང་དང་། ཕྱི་དྲིལ། སྤྱི་དྲུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གསུམ་ལ་ལས་འགན་ཆ་བགོས་བྱས་ཏེ། དེ་ཆོའི་
 བརྒྱུད་ནས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་མཁོ་སྟེ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་འདུག འདི་ལྟར་ལ་ཆོག་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུ་ཡིན།
 ཅ་བའི་ཁ་སང་སྟོན་མ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དྲུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དང་འབྲེལ་ནས་དེ་བ་གཅིག་དང་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ཞུས་པ་རེད།
 དེའི་རྗེས་སུ་ལན་དེར། བཀའ་ཤག་གི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དྲུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དང་འབྲེལ་ནས་ཅ་འཛིན་ལམ་ཡིག་ཅིག་འདུག
 རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་ཆོག་སྟེ་ཐོག་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟེ་ཐོག་ནས་ཅ་འཛིན་ལམ་ཡིག་ཅིག་འདུག འདི་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་སྟོན་བརྒྱུད་
 རས་མར་ཐེབས་སོང་། ཅ་བའི་ཅ་འཛིན་ཡིག་ཆ་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལྟར་དུ་ཆ་སྟོན་ག་རེ་བཞག་ཡོད་མེད། དེ་ཆོ་ཆ་ཆར་ཉ་
 གོ་ཡི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ཆོག་སྟེ་ཐེབས་མཁན་ནམས་ལ་ཆེ་མཐོང་གི་ཐོག་ནས་མ་སྟེ་སྟེ་སྤྱིར་བཏང་ཐེབས་ཐོག་ཞེས་
 མ་ཡིན་པར་དོན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རེད་གསུངས་འདུག འདི་ལ་བཟུངས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་འདྲིར་ཡར་ལངས་སྟོན་མཁན་གྱི་གང་
 ཟག་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག གང་ལྟར་འདྲིར་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་པར་དོན་འཛིན་ཞུ་ཡི་མེད། ཆ་སྟོན་འདི་ལྟར་ཐོག་ནས་བོད་ནང་
 གི་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྟེ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་འདྲའི་བརྒྱུད་ལམ་འདྲ་པོ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ། བརྒྱུད་ལམ་འདི་
 ཐོག་ནས་གྲུ་ཡངས་པོ་འདྲི་དང་བཟོ་སྟེ་དང་། མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ཆོའི་ཐོག་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཆགས་བསྟན་ཡོད་དུས། དེར་ཆ་ཤས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཞུས་པ་དང་། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། ཅ་བའི་ཅ་འཛིན་ཡིག་ཆ་ཞིག་འདུག་
 སྟེ། ཡིན་ནའང་། མ་འོངས་པར་འདི་ཆོའི་ཐོག་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་གནང་ནས། གལ་ཏེ་བོད་ནང་གི་
 གནས་སྟངས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་དོན་གནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། འདི་ཆོའི་ཐོག་ནས་ཉན་ཉན་ལམ་ཁ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་
 རེད། འདི་ལྟར་ལ་གསལ་པོ་གསལ་རྒྱུ་ཞིག་ཞུས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། བརྒྱུད་ལམ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གསལ་པོ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། དེ་ནས་དེས་པར་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས། ད་ཡོད་
 ཅ་འཛིན་ཡིག་ཆ་དེར་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་འདུག གཏོང་མི་ཆོག་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཅ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་
 པའི་ཞིབ་འཇུག་ཆོག་སྟེ་ཐེབས་འདུ་ལ་འགྲོ་མཁན་དེ་ཆོ་ལ་ཆ་སྟེ་ཡོད་རེད། ཆོག་སྟེ་ཐེབས་ནས་ཚུར་སྟེ་བས་ཆར་དུས་གཞི་
 རས་མ་སྟེ་སྟེ་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའང་བཀའ་ཤག་གི་ཅ་འཛིན་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དུ། བ་གིར་ཐེབས་རེད་གི་ལས་
 བསྟེ་མས་སྟེ་བསྟེ་མ་ཤིག་སྟོན་དགོས་རེད་བསམས་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མི་འདུག བར་ཆོག་སྟེ་ཐེབས་འདུ་ལ་དོན་སྟེ་བཅར་
 རས་གནས་ཚུལ་རེད། མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱས་ཅང་བརྒྱུད་ལམ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད།
 ལོ་ལྟར་འཆོག་སྟེ་ཞིག་གང་ཡང་མ་རེད། གཏན་འབེབས་ཡོད་པ་ལྟར། ལོ་གསུམ་རེའི་མཆམས་ཐངས་རེར་མ་གཏོགས་
 འཆོག་སྟེ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་ནང་དུ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆ་ཤས་ལེན་གྱི་ཡོད་རེད། མི་གངས་ ༡༠༠༠ ལྷག་ཙམ་གྱི་སྟེན་
 ཞུ་དེ་འདྲ་འགྲོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་ཉུང་མཐར་མི་གངས་ ༦༠༠༡༠༠ ཡིས་ཆོག་སྟེ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་
 དུ་བོད་ནང་ནས་ཆ་ཤས་ཆད་མཐོ་པོ་ལེན་མཁན་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཆོག་སྟེ་ཐེབས་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོར་ཡིན་
 ནའང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གོ་སྟེ་གཞན་ནས། མངོན་གསལ་དོན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱབ་ནས་དེ་འདྲའི་གོ་སྟེ་གཞན་ཞུས་
 ནས། བན་ཚུན་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་བྱ་རྒྱུ་དང་། བ་གིར་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ་ཐོག་མ་སྟེ་སྟེ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྱིར་དགོས་
 ནའང་། གང་ཡག་ཡག་ཅིག་དང་། གང་རྒྱས་རྒྱས་ཤིག་སྤྱིར་བཏང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་པན་ཐོག་སྟེ་ཐོ་ཡོད་རེད་ཞུ་ཡིན། ད་ལྟ་
 ཡར་ལངས་སྟོན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་འདི་ཡིན་ནའང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆོར་སྤྱི་དྲུས་པ་རེད། ང་མ་ཡིན་པ་ཆོག་སྟེ་ཐེབས་འདུ་དེར་

ཐེབས་མཁན་གྱི་སྒྲིག་གི་འཕུས་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཡིན་ནའང་སོ་སོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། འདིའི་སྒྲིག་ལ་སྐོབ་ཐང་འདྲ་
 པོ་གང་ཡང་ཉུ་ཡི་མེད། ད་ལྟ་བར་དུ་ཆོག་མཚན་འདུ་དེ་འདྲ་མང་པོ་བྱེད་ཆུང་སྟེ། བཀའ་ཤག་གི་མཐུན་ཆེན་དེ་ཆོའི་ནང་དུ་ཆ་
 ཤས་ལེན་དགོས་ཐུག་མ་སོང་། གང་ལྟར་འདི་ནས་མང་པོ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དུས། དེ་ཆོར་མཐུན་ཆེན་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་སྒྲོར་
 ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བ་ཤད་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་འཆོལ་སྒྲུབ་དང་། ཉམས་
 ཞིབ། དེ་ཆོའི་སྒྲིག་ལ་ཡིན་ནའང་པན་སྐོག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་མ་འོངས་པར་འདིའི་སྒྲིག་ལ་
 དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་གནང་རོགས་གནོངས། དེའི་སྒྲིག་ལ་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྷན་སྤྲོད་མཆོག་དང་། ཕྱི་འབྲེལ་བཀའ་ཁྲོན་
 མཆོག་ལ་གསལ་པོ་བྲས་ནས་ཟུར་དུ་ཉུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་གཅིག་ཉུ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་མཚན་གཙོ་བོ་སོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཕུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས།

སྤྱི་འཕུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་མཚན་གཙོ་བོ་སོད་ནམས་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་ཤད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་མཚན་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ནས། རོས་འཛིན་ཁྲུས་པའི་སྐོག་ནས། ང་རང་ཆོ་མི་དེ་དོ་དའི་མདུན་ལྷོག་
 སྐར་ལ་ཁ་ཆེལ་ལེ་བཞག་པ་དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཉུ་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལོ་མང་ཞིག་གནང་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ཟུང་མེད་པ་
 ཞིག་དེས་མཐུག་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པའི་ཐེབས་པ་དེ་ལ་ཡི་རངས་བསྟན་པ་བརྗོད་དང་སྟུགས། དེས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་
 གསལ་བ་ཤད་འདི་མཆོན་པའི་ཉེ་ཆར་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཅན་གྱི་གསུང་བ་ཤད་ཡིན་ནའང་། ཅ་བའི་མང་གཙོ་དེ། སོ་སོ་ལ་
 བསམ་ཚུལ་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོང་ཆོག་གི་དེ། ཡིན་ནའང་། ང་རང་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། ཉེ་ཆར་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཅན་གྱི་
 གསུང་འཕྲིན་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་མི་མང་གི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དེ་འདྲས་ག་རེ་གསུང་གི་
 འདུག་ཅི་ན། བཀའ་ཤག་གི་དེས་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཅན་གསུང་འཕྲིན་དེ་རང་ལ་གཞི་བཞག་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་
 བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་ག་རང་གཞིར་བཞག་ནས་དེབ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་ནའང་འབྲི་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་མི་
 འདུག དེ་འདྲའི་ཁྲབ་ཆེན་པོ་དང་། དེའང་བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་དུས་ཅན་གསུམ་ཆེན་
 པོ་དེ། ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་ང་ཆོའི་མགོ་ལ་ཉི་མ་ལུབ་པ་ལྟ་བུའི་བོད་ནང་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དེ། དེའི་
 དུས་ཅན་དེར་མི་སྐྱེར་པ་ཞིག་གིས་ནམ་འགྱུར་སྟོན་ས་དང་། མི་སྐྱེར་པ་ཞིག་གིས་ལན་འདེབས་བྱེད་པའི་སྤྲིངས་ཆ་ཁྲབ་ཆུང་
 ས་ནས་བེད་སྤྱོད་མ་བཏང་བར། ཁྲབ་ཆེ་ས་ལ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དེར་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་དང་བསྟན་པ་བརྗོད་དང་སྟུགས།
 ད་ལྟ་འདིའི་ ༡༡༧། བོད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་གར་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་གི་བྱེད་ཆོས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བོད་དོན་རྒྱུ་བསྟུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག འདི་མཐོང་བ་དང་། ང་རང་ལ་བསམ་ཚུལ་ག་རེ་བྱུང་ཞེ་
 བ། སྤྱི་བཏང་ཐེའི་ཐུན་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་བྱུང་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ། ཡིན་ནའང་།
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ག་རེ་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར། ཐེའི་ཐུན་གཞུང་གི་སྟོག་བརྟན་འཁྲབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ་
 འདུག གཞས་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག རྒྱ་ནག་སྐྱེས་པ་ཆེན་མོར་པར་འགྲོ་ཆུང་འོང་གི་གནས་སྟངས་ཤིག་
 ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་དེ། དེར་བརྟེན་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་གཞན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། མི་མང་གི་བར་ལ་འབྲེལ་
 བ་དམ་གཟབ་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ། དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཆོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་མཉམ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་དཀའ་

ངལ་ཞིག་འཕྲད་བསྐྱད་ཡོད་ཅེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པ། མ་འོངས་པར་བོད་ཕྱི་ནང་གི་གཞས་པ་གཞས་མ་ཡིན་ནའང་། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ངས་སྟོན་མ་ནས་དོ་སྣང་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་གི་གཞས་པ་གཞས་མ་དང་། རིག་གཞུང་སྤངས་སྟོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཅའ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལ་ཚུར་ཐེབས་སུ་བ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག མ་འོངས་པར་ད་ལྟའི་འཛིན་སྟོང་བཀའ་ལག་གི་འོག་ནས་དེ་དང་འབྲེལ་ནས། ཆབ་སྲིད་དེ་ཟུར་ལ་བཞག་ནས། བོད་ནང་དང་བཅའ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་བར་གྱི་མི་མང་ཆང་མ་པར་འགོ་ཚུར་འོང་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་རིག་གཞུང་སྤངས་སྟོབ་བྱ་རྒྱུ། དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་གཞག་རྒྱུ་ལམ་ཁ་ཞིག་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད། དེའི་སྤངས་ལ་འབད་བཅོམ་ཞུ་རྒྱུ་དུ་གོངས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་དམ་མེད། དེ་གཅིག་བཀའ་འདི་ཞུ་འདོད་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་འཕེལ་སྐྱབ་བསྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་འཕེལ་སྐྱབ་བསྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་ལག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་དང་འཕྲོས་ནས། སོ་སོའི་ངོས་ནས་གནད་དོན་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་བསམ་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད། དང་པོ་དེ། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་སྲིད་བྱས་ག་རེ་ཡོད་མེད་དེ། ཁོ་རང་ཆོར་གཏན་འབེབས་ཡོད་པ་དེ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ཅིང་། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ཞུ། ཡིན་ནའང་། འོ་གས་སྟོན་ལ་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆོམས་དཀའ་ངལ་ནས་འཕྲོས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་མི་མང་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་ལྷ་ཚུལ་མཐོང་ཚུལ་སྤྲུག་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་བོད་ཐོག་རྒྱབ་སྟོར་བྱ་རྒྱུ་འོག་མི་མང་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱབ་སྟོར་ཞིག་ཡོད་བཞིན་པ་ཅིང་། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་རྒྱབ་སྟོར་དེར་ང་ཚོས་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས། ཁ་སང་ང་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཐོག་ཞུས་པ་ལྟར། བོད་དོན་ཐོག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་དུ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྟོར་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞེས་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ཉིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་འདྲ་པོ་ཆ་བཞག་ན། དེའི་ནང་དུ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱིས་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པའི་ངོ་པོ་ཐོག་ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཅིང་། (भारत तिब्बत सहयोग मंच) ཅིང་། དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་མིང་འབོད་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་མང་པོ་ཞེས་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་བར་དུ་ཁོ་རང་ཚོས་ལྷག་བསམ་དང་། སེམས་ཤུགས་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྟོར་བྱས་བསྐྱད་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་བསྐྱགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། སྐབས་རེར་ཚོགས་པ་ཁག་དེ་ཆོའི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་དང་། ལངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་དེ་ཆོའི་ཐོག་དང་ཆོས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་ཀྱང་ཀྱང་འབེབས་སྲིད་བྱས་གཞིར་བཟུང་འགོ་ཡི་ཡོད་དམ་མེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གནས་སྐྱབས་དེ་འདྲ་དུས་ནས་དུས་སུ་འགྱུར་བ་འགོ་བཞིན་འདུག ལྷག་པར་དུ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྟོར་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་སྐབས་སུ། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ཆོའི་ཐོག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ཀྱི་ལམ་ནས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་

སྒྲུངས་ཆགས་མི་སྲིད་པ་མ་རེད་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་སྤྱགས་ཞིབ་གནང་རྒྱ་གཞུག་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེའང་རྒྱ་གར་གཅིག་ལུ་མ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་
ཐོགས་པོ། གང་ལྟར་གནས་སྒྲུངས་མང་པོ་ཞིང་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱ་གནད་ཤག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་
སོང་།

དེ་ནས་ཁ་སང་ཕྱག་སྤྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གསུངས་སོང་། རྟོ་སྤྲེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཉིན་མོར་བཀའ་ཤག་གི་
གཏམ་བཤད་ནང་དུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་རིང་མིན་ཡིག་ཆ་ཞིག་སྤྲད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ཟེར་དུས། རྒྱ་བས་དེ་དུས་སོ་སོས་
ཀྱང་བཀའ་ཤག་གི་གཏམ་བཤད་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་ ཨ་ག་རེ་ལྟ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་བསམས་བྱུང་། མེས་པོ་ལྷན་པ་དུ་ཤེས་
འདོད་ལྟགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲེལ་སོང་། ད་ཆ་དེ་ཆོའི་གས་ཕྱི་ལ་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཆོད་ཡིན་ནམ་མེད། དེ་ཆོ་བཀའ་
ཤག་གི་ཤག་ན་དབང་དང་སྤྱད་བང་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་བས་དེ་དུས་སོ་སོར་གང་ལྟ་ཞིག་ཡོད་ན་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ཉན་ཉན་
བྱུང་སོང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༡ པའི་ནང་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་ཡོངས་ཁྲབ་གསུང་འཕྲིན་ཤིག་གནང་ནས། བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་སློང་ལ་སྤྱི་
མོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཆོད་སྤྲད་ཞུ་མཁན་དེ་ཆོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྒྱལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། དེར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཞུས་པ་དང་སྤྱགས། མ་འོངས་པར་དེ་རིགས་ལྟགས་ཆེ་ཙམ་སྤྲེལ་
ནས། གང་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཐེར་འདོན་བྱེད་དགོས་ཡོད་ནའང་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ལ་བབ་འདུག་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་མ་
འོངས་པར་དེ་ཆོའི་ཐོག་ངེས་པར་དུ་སྤྱགས་ཞིབ་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་རང་ཆོ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྒྲུངས་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་ཆ་ཤོས་གཅིག་དེ། རྒྱ་
གར་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་མང་པོ་ཞིང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་གཞིས་སྤོས་བྱེད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ནས་
སློབ་གྲུའི་དཀའ་ངལ་དང་། གཞིས་ཆགས་སྤྲ་བརྟན་དང་འབྲེལ་ནས་དཀའ་ངལ་བཞིན་གྱིས་ཆགས་བསྐྲད་ཡོད་རེད། དེའི་
ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་སྤྱགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་འཆར་གཞིའམ་འཆར་སྤྲད་ཡོད་རྒྱ་གཞུག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་
དུས་གནས་སྒྲུངས་འདི་གཅིག་རེད་འདུག།

དེ་བཞིན་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་གཞོན་སྤྱོད་ཆོ་ལ་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་དེ་ཅུང་དུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ། ལྷག་པར་དུ་ཁ་སང་
ཤེས་རིག་གི་ལས་བསྐྱོམས་ནང་དུ་དགེ་ཆེན་གྱི་ས་མིག་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། སྟན་ཞུ་འབྲུལ་མཁན་དགེ་ཆེན་གྲངས་ ༥༠༠
ཙམ་ཞིག་སྤྲེལ་སོང་ནའང་། དགེ་ཆེན་གྲངས་ ༢༠ ཙམ་ལ་ལས་ཀ་རག་བསྐྲད་པ་གནས་སྒྲུངས་དང་། དེར་མ་ཐང་ཁ་སང་
ལས་བྱེད་གསར་འདེམས་སྐབས་སུ་ས་མིག་གྲངས་ ༡༠༡༡ ལ་ཞུ་སྟན་འབྲུལ་མཁན་མང་པོ་ཞིང་ཡོད་ཀྱི་སྤྲེལ་སྤྱོད་པ་
དེས་རྣམ་པ་ག་རེ་སྟོན་གྱི་འདུག་ཅེན། ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་སློབ་གྲུ་ཐོན་པའི་གཞོན་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་།
གཞོན་སྤྱོད་ལས་མེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཇ་ཟེག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་
སྤྱགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་ལས་འཆར་བསྐྱིག་རྒྱ་གནད་ཤག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱགས་ཐེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་བོ་སོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཆེན་པོ་ཆེ་རིང་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་མཆོག་གཅིག་གི་གསལ་བཤད་ཐོག་ཆ་ཤིང་ལེན་པའི་ཐོག་ནས། ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལྟ་
རྒྱ་ཡིན། བཀའ་ཤིག་གིས་དེ་རིང་འདིར་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཆོག་གི་བདེ་དོན་ཐོག་གསལ་བཤད་བསྐྱམས་པེབས་པ་དེར་
བསྐྱེད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། དེ་རིང་དེའི་ཐོག་རྒྱ་ས་བཤད་ཞེས་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། འདིའི་ནང་དུ་
བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟར་དུ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་སྐབས་ལྟར་དུ། ལྷག་དོན་དུ་ལྷན་བས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱ་ལྷ་དང་། མཆོན་སྤྱད་ལྟ་མཁན་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལངས་ཕྱོགས་འཛིན་སྐབས་ལྟར་དུ། བོད་དུ་ཕྱག་སྤྲེལ་སྤྱི་
འཐུས་ཁ་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་། དེ་ཆོ་ཡིག་ཐོག་འཁོད་པ་ནང་བཞེན་དོན་དངོས་སུ་སྐབས་མཆོམས་སོ་སོར་ཕྱག་ལེན་
ཁེལ་བ་ཞིག་གནང་རྟོགས་གཞོངས། འདིར་འགྲེལ་བཤད་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་བསྐྱེད་རང་གཞག་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་དོན་དུ་
དབུ་མའི་ལམ་འདྲ་སོ་ཆ་བཞག་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ཅེད། དེ་འདྲ་གནང་གི་ཡིན་
གསུངས་པ་དེར་བསྐྱེད་བཞུགས་ཡོད།

ད་ལྟ་ཡུལ་རན་སྐོར་དེ་ཡིན་ན། ང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ཁག་ཁག་ཡིན། གཅིག་བཤད་བཞག་ན་བསམས་
སོང་། བཀའ་ཤིག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་ཡུལ་རན་སྐོར་པེབས་བསྐྱད་པ་དེ། ངས་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། རྒྱ་
མཆོན་ག་རེ་རེད་ཅེན། ང་ཆོ་འཆོ་བ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཐོག་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་དང་། ལྟ་བུ་དེའི་ཐོག་ལང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པ། ལྷག་དོན་དུ་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟར་དུ། བཅོན་འཇུག་པར་ངོ་མྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་དུས། དེ་
འདྲའི་བཅོན་འཇུག་པར་ངོ་མྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་གིས་བཅོན་འཇུག་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ལངས་ཕྱོགས་ཟེན་པ་དེ།
ངས་དོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དང་ཉག་ཉག་རེད་ཅེན་གྱི་འདུག་གང་རེད་ཅེན། ལྟ་བུ་དང་ལངས་ཕྱོགས་ཟེན་དུས་སོ་སོའི་ཉེ་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་བསྐྱེད་པར། སོ་སོའི་ཉེ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཤིག་མིན་ན། དེར་མཐེགས་སོ་ཞེས་གཅིག་
བྱ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད་སྟེ། ངས་བཀའ་ཤིག་གིས་ལངས་ཕྱོགས་ཟེན་པ་དང་། དེར་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་
ལྟས་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་སྟེ། དེ་ནས་བཀའ་འདི་ལྟ་རྒྱ་དང་། ལྟ་གཏུག་ལས་འགྲེལ་སྐབས་སུ་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ལངས་
ཕྱོགས་ཐོག་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་ཡིན་ན། དེར་མི་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག་སྤྱིར་བཏང་བསམ་
ཚུལ་ལྟགས་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་། ངའི་གོ་ཆོད་རེད། དཔེར་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་
སྤྱི་བསྐྱེད་འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་དུ་བཏང་བ་མ་ཟད། བསྐྱེད་ས་དང་། བཟའ་ས། ཡར་མར་བསྐྱོད་རྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཆ་ཆང་བཏང་།
མ་གཏོག་བསྐྱེད་དུས་སོ་སོའི་སྐྱེར་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཐོག་གསུངས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། བཀའ་ཤིག་གི་དེའི་ཐོག་ལ་དགོངས་ཚུལ་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་མེད། ང་ལ་དེ་དོག་ཅམ་མ་བདེ་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་། བྱས་ཅང་བཀའ་
འདི་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། དེ་འདྲ་གནང་བ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། དཔེར་ན། ང་ཆོ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་བ་གོ་ཉོགས་སྤྱི་བསྐྱེད་དང་། ལྟ་གཏུག་བྱེད་
དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་། ངའི་ལངས་ཕྱོགས་
འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་ཕྱག་ཆོད་གཅིག་གཉིས་བཤད་ནས་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་མེད། ལ་དག་གི་ཡོད་དམ་མེད། འདི་
བཀའ་འདི་ལྟ་འདྲོད་བྱུང་།

དེ་ནས་ ཁ་༧། བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྤྱི་བསྐྱེད་བཅོས་སྐོར་ལྟར་བོད་དུ་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་།
དེ་ཆོ་བསྐྱེད་བཅོས་བྱ་རྒྱ་དེ་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཆགས་འདུག་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་འདུག་ལྷག་པར་དུ་དེ་སྤྱི་ཆོག་གི་
ཆེན་དང་། དམིགས་བསམ་ཆོག་ཆེན་དེ་འདྲ་མང་སོ་ཆོགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་འཆོགས་པའི་སྐབས་སུ་མང་ཆོགས་ཀྱི་
མངོན་འདོད་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མང་སོ་ཡོད་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་འདས་པའི་ལོ་ ༡༠༡༥༡༣༠ ནང་དུ་

ལག་ལེན་ཅ་ཉིད་ནས་འཁེལ་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཆོའོ་ཐོག་དངོས་སུ་ལག་ལེན་འཁེལ་བའི་ཐོག་ནས། བཅའ་ཁྲིམས་དང་
ཁྲིམས་སྒྲིག་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཚུང་བཅུ་གས་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་
འདྲག་ཁུ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་བོ་སོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་གི་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཨ་ཁུག་ཆེ་བརྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དག་གི་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཨ་ཁུག་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༠ བར་ཆ་ཤས་ལེན་གྱི་ཡོད། སོ་
སའི་མཐོང་ཚུལ་ཁྱུས་པ་ཡིན་ན། ངས་འདི་ཁྱུས་ནས་པན་ཐོག་ས་གཙོ་ཡོད་དམ་མེད་མི་ཤེས་ཏེ། ཡིན་ནའང་། བཀའ་ཤག་གི་
གསལ་བཤད་དེ་ཅ་དོན་འཐབ་ཅོད་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་བསྒྲགས་གཏམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེའི་ནང་ལ་ངར་ཤྱགས་
མེད་པ་འདྲ་པོ། ཁ་སང་ངས་ཁྱུས་པ་ནང་བཞིན། བཀའ་ཤག་གི་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཐོན་གྱི་གསུང་འཕྲིན་དེའང་མར་ཏྲོག་ཅམ་
དཔལ་ཁྱུས་ཟེར་ནའང་རེད། མར་བབས་བསྐྱད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་ཞེས་ཁྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་གིས་
དེར་ལན་ཞིག་གནང་སོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་འདི་ལ་ཡིན་ནའང་མཐོང་སྤང་དེ་ཡོང་གི་འདྲག་ འདིར་འཐབ་ཅོད་པའི་སྤྱི་
སྟོབས་དང་ངར་ཤྱགས་དེ་མེད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་ཁུ་རྒྱ་ཡིན།

གཉིས་པ་དེར། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ད་རེས་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་འདིའི་ནང་དུ། དངོས་གནས་ཤང་གནས་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་ཐོག་ལ། ལྷ་མི་ཡོངས་རྫོགས་བར་སྤྱིག་ཐུབ་པ་ཞིག་གནང་ཡོད་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད་བསམས་ནས་ལྟ་ཡོད་དུས། སྤྱིར་
བཏང་གསལ་བཤད་འདི་སྤྱི་ཚོན་གཉིས་ལ་ཕྱེས་ནས། སྤྱི་མ་དེ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཁང་སོ་སའི་ལས་བསྟོམས་སྐབས་སུ་འཆད་ཆོག་
དང་པོ་དེ་ང་ཆོའོ་སྤྱི་ཚོན་གྱིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ཅང་། དེར་གཞི་ཅའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གསུངས་
འདྲག་སྟེ། ཡིན་ནའང་། དེའི་གོ་བ་འདྲ་པོ་དེ་སྟོན་སྟོགས་ལ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས་རེད། གང་ལྟར་གསལ་བཤད་དེ་
ཉན་མཁན་ཆང་མར་ཏྲོག་ཅམ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་རྒྱ་ཟེར་ནའང་འདྲ་འདྲག་ དབུ་མའི་ལམ་ལ་རེ་བ་འདྲ་པོ་དེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་
ཉན་ཁ་ཞིག་འདིའི་ནང་དུ་འདྲག་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱ་མཆན་ག་རེ་རེད་ཅེན། སྤྱིར་བཏང་ཏོང་གོང་གི་གནས་
སྤངས་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཡུལ་རན་གྱི་གནས་སྤངས་རེད། དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མའི་ལྷན་པའི་ནང་ལ་ཐེ་བ་
སྤེལ་གྱི་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་གིས་གཞི་ཅའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ཅལ་བཏོན་ནས་གསུང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
གསུང་ཡོང་དུས་འདི་མ་གཏོགས་གསུང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད་དམ། དེ་འདྲའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཆགས་སོང་ན། དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཏྲོག་
ཅམ་དམའ་འབེབ་ཟེར་ནའང་འདྲ་འདྲག་ ཡིད་ཆེས་ཉུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉན་ཁ་ཞིག་འདྲག་བསམས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེར་བརྟེན་དེ་
རིང་སྤྱིངས་ཆའམ་གོ་སྐབས་འདིའི་བརྒྱུད་ནས་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་མཆོག་ལ་འཁོད་བསྐྱུལ་ཁུ་རྒྱ་ར། རྗེས་མའི་གྲོས་ཆོག་ས་
གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་། གཉིས་སྟན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཚོན་དེ་ཐོག་མར་ལྷ་སྐབས་མགོན་པོ་ཆེའི་
ལམ་སྟོན་གནང་བཞག་པ་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་སྤྱི་མོས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་ཚོན་གྱིས་དེ། ཡང་
དག་པ་ཡིན་པ་དང་ར་འཕྲོད་པའི་གསལ་བཤད་ཅིག་ངས་པར་དུ་སྟོམ་རོགས་ཁུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ ཀ་ ༣། ནང་དུ་ "ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ཅམ་གྱི་རིང་། བོད་ནང་དེ་སྤྱི་ཚོང་མ་སྤྱིང་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ་ཅང་རྩ་
འགྲེལ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་" ཟེར་བ་དེ་རེད། ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་རིང་དེ་ལ་དངོས་གནས་ཤང་གནས་

བོད་ནང་དུ་སྐྱེ་ལུས་མེད་མེད་གཏོང་མཁན་གྱིས་གཙོ་བོ་པའི་དངོས་གནས་བླ་མ་གནས་ཅ་དོན་འཐབ་ཅོད་ཐོག་སྒྲོམ་བཏང་དེ་
སྐྱ་བྱང་མ་སྒྲིང་བ་ཞིག་བྱང་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད་སྟེ། "བོད་ནང་དེ་སྐྱ་བྱང་མ་སྒྲིང་བའི་གནས་སྐྱངས་
ཏ་ཅང་ཇ་བྲག་ཆགས་ཡོད།" ཟེར་ན། དེའི་སྒྲིན་ལ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནང་དེ་འབྲའི་གནས་སྐྱངས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་འབྲ་
ཡིན་དུས་དེར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐྱངས་དེ་གང་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ན། ཅི་བ་གཅིག་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་ ༡༩༧༡ "གཞིས་བཞུགས་བོད་རིགས་སྤྱན་རློང་ཆང་མས་དེའི་ཐོག་འབད་བཅོན་སྤྱད་མེད་གནང་བའི་རེ་སྐུལ་ཞུ་གི་
ཡོད།" ཟེར་ནས་གཞིས་ལུས་སྤྱན་རློང་ཆོ་ལ་འབོད་བསྐྱུལ་ཞིག་གནང་འདུག གཙོ་བོ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་།
རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་མེད་པ་བཙོ་རྒྱུའི་ཐོག་གཞིས་ལུས་སྤྱན་རློང་ཆོས་འབྲུགས་རྒྱུ་བ་རོགས་ཞེས་བཀའ་འགག་གི་གསལ་
བཤད་ནང་ལ་འབོད་བསྐྱུལ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་རེད། འདི་ངས་དཔེ་ཉེན་འཆབ་ཆེན་པོ་མཐོང་སོང་། ང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་ལ་
བསྐྱད་ནས་དབྱ་པོའི་མེ་མདའི་འོག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱན་རློང་དེ་ཆོར་གཅིག་བྱོས་ཤོག གཉིས་བྱོས་ཤོག གཅིག་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་
ཟེར་རྒྱུའི་ཆོག་དེ་ཆོ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་སྟེ། ད་ལྟའི་ཆར་ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་དུ་མི་རིགས་ལ་ལ་རྒྱ་ཅན་
ཀྱི་གཞོན་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྐད་དང་། ཡི་གེའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ལུང་བླངས་ནས། ཉེ་ཆར་ན་གཞོན་ཞིག་
གིས་བྲ་ཐོག་ལ་གང་འབྲ་གསུངས་འདུག རྒྱ་ནག་གིས་ལམ་སང་དེ་ཆབ་སྲིད་སྐྱེད་ལ་བསྐྱར་ནས་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་དང་།
ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ལའི་འོག་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་སྐུལ་རེད་ཟེར་ནས་བཙོན་འཇུག་དང་། ཁྲིམས་ཐག་མང་པོ་གཙོད་ཀྱི་ཡོད་པར་སོང་
ཅང་། དེ་འབྲའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་འདི་ལྟ་བུ་གནང་ཡོང་ན། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་གཞིའི་འོག་ནས་གཞིས་ལུས་སྤྱན་རློང་
ཅོད་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་ལ་ཡིན་ནའང་། ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གཡུགས་སོང་བསམ་བསམ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱང་། མ་
འོངས་པར་གསལ་བཤད་ཡིན་ནའང་འདྲ། བསྐྱུགས་གཏམ་ཡིན་ནའང་འདྲ། འདི་ལྟ་བུའི་བཀའ་མོལ་རིགས་ཡིན་གཅིག་མིན་
གཅིག་འཛེམ་ཐོན་བྱེད་དགོས་འདུག དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ ༡༩༧༣ ན་ཆ་བོད་མི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་རིགས་སྤྱི་བསྐྱར་རྒྱུའི་སྲིད་ཁྲིམས་གཞུག་རྒྱུ་ཅན་འདི་ཡང་གཞིས་བྱེས་བོད་
མི་ཐུན་མོང་གི་འབད་བཙོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐོང་བྱང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལམ་སྐོང་བྱང་བ་ཡིན་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅ་
བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ངོས་འཛིན་ཞིག་གནང་འདུག ངོས་འཛིན་དེ་གང་འབྲ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད་ན། ངའི་ནམ་
ཞག་རྒྱུན་དུས་བསམ་སྐྱངས་འབྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་ནང་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་གཞུག་རྒྱུ་བ་འོག་ནས་སྒྲོམ་
བཏང་ཆེན་པོས་འབད་བཙོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཆོས་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་གཞུགས་ཤིག་འདིར་བཅུགས་ནས།
གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་གཞུག་རྒྱུ་བ་འོག་ནས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་བཅས་པ་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་བཙོན་པ་ཡིན་ན།
དེའི་མེ་རོ་འབྲུ་པོ་དེ་སྐྱེད་དུ་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་སོས་ནས། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་ཁྲིམས་འོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་
བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་སྤྱི་གཞུགས་འཇུགས་རྒྱུ་དང་། དེའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་བསྐྱར་དུ་
གསོ་སྐྱབ་པ་བྱ་རྒྱུའི་ཐོག་ངས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཀའ་འགག་གི་གསལ་བཤད་འདིའི་ནང་དུ། རྒྱ་ནག་གི་
སྲིད་ཁྲིམས་དེ་ལམ་སྐོང་བྱང་བ་ཡིན་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་གསུང་དུས། ཅ་བ་ཉིད་ནས་
མེད་པ་ཆགས་ན་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་འབྲའ་མེད་པ་ཆགས་དགོས་པ་འདྲ་པོ། རྒྱ་ནག་གི་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་གཏང་རྒྱུའི་སྲིད་
ཁྲིམས་དེའི་འབྲུགས་རྒྱུ་དེ་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་གང་འབྲ་སྤྱོད་པས་སམ། དེ་ངོས་འཛིན་གང་འབྲ་གནང་བ་རེད། དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན།

༡༩༨༠ དེ་བཙན་ཐོལ་ཆ་དང་འབྲེལ་ནས་རེད། དེར་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཅི་བ་འགའ་གནང་སོང་། དེ་ག་
རང་ཡིན།

དེའི་ལོག་དེར། ངས་མང་ཞེ་དག་ཅིག་བབས་འདུག་ཟེར་བ་དེའི་གཞི་རྩ་འདི་རེད། "བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཛའ་འབྲེལ་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོར་བཅིས་ཏེ། རྒྱ་རིགས་མང་ཆོག་ས་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་དང་།" དེའི་མགོ་དེར། "པན་ཚུན་
 འབྲེལ་མཉམ་དང་། བརྩེ་མཐོང་མཛའ་མ་བྱུན། བོད་རྒྱ་གཉིས་པན།" ཟེར་ནས། དེ་འདྲའི་བཀའ་མོལ་ཞིག་གསུངས་འདུག་གཞི་
 ཅུའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་དཔྱུས་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོ་བ་ཤད་པ་ཡིན་ན། ད་ཕྱི་
 བ་ཏོག་ཅན་ད་ཕྱི་རྒྱ་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་དཔྱུས་མ་ཆ་བཞག་ན། ཁོ་རང་ཆོ་ལའང་རང་དབང་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་རེད།
 ང་རང་ཆོ་གཅིག་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། ༼ ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༥ ཆང་
 སོང་། ༽ ལགས་སོ།

ཆོག་ས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་སྟུན་གྲུབ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་སྟུན་གྲུབ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ དེ་རིང་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་བ་དེར་སྟགས་རྩི་ཆེ་ཞུ་ཡིན།
 གཞི་ཅུའི་གོང་དུ་བྱུག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་ཐོག་དགོངས་ཚུལ་ཕེབས་སོང་།

དང་པོ་དེར། ཐ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་དང་། སྤྱི་འཐུས་རེད། སྤྱི་རབ་དང་ལྟ་བར་དུ་"བྱས་"དེ། ད་ལྟ་
 འདིར་"བྱས་" གིས་འདུག་དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་གདམ་ག་འདྲ་ཞིག་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། བསྟན་འཕེལ་གྱི་ཐ་
 སྟོན་དེ་ག་རང་བྱུང་ན་ཡག་ག་མེད་འགྲོ་སྟེ།

དེ་ནས་ ༡༡ དེར་དབུ་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཞི་འགྲིག་ཡོང་བའི་ཐབས་བྱས་ཡིན་གསུངས་པའི་ཐོག་ནས། པན་ཚུན་
 འབྲེལ་མཉམ་དང་། བརྩེ་མཐོང་མཛའ་མ་བྱུན། བོད་རྒྱ་གཉིས་པན་དེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ "རྒྱ་ནག་གསལ་བཤད་པ་" ཟེར་བ་ཞིག་
 འདུག་དེ་འདྲ་སོང་ཅང་པན་ཚུན་འབྲེལ་མཉམ་དང་། བརྩེ་མཐོང་མཛའ་མ་བྱུན། རྒྱ་ནག་གསལ་བཤད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ཐབས་ལམ་
 གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ན། ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གསུང་བཤད་རེད།
 བྱས་ཅང་དེ་ཆོ་ཆོག་འགྲེལ་ལམ་དོན་འགྲེལ་ཡོང་བ་ཞུ་ཡིན།

དེ་ནས་ ༡༢ བར་དུ། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ངོ་ཐོ་ཟེར་ནའང་རེད། དགོངས་དོན་དེ་
 གསུང་བའི་སྐབས་སྟེ། དེ་དང་འཕྲོས་ནས་མཐའ་མ་དེ་ལ་ "ཡོད་པ་སྒྲོས་མེད་རེད་" ཅེས་གསུང་བའི་སྐབས་དུ། དབུ་མའི་
 ལམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་བྱུང་ནའང་གཏང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ (Political Signal) དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་
 མཆོག་ ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་བརྗོད་འདྲ་པོ་ཞིག་གོ་ཡོང་གི་འདུག་ དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ན། གལ་སྤྱི་འཐུས་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ན། ༡༡༩ དང་ ༡༢༠ བར་དུ་བོད་དོན་ཞི་གཏུག་དེ་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་བསྟོན་པའི་
 སྐབས་སྟེ། སྤྱི་ཀྱི་ལངས་སྟོགས་དེ་འདྲ་གསུངས་ན་འགྲིག་གི་རེད་གསུང་དུས། སལ་ཆེར་འདིའི་ནང་དུ་འགལ་བ་བྱུགས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་སྟེ། ལངས་སྟོགས་ག་རེ་ཟེན་པ་ཡིན་ནའང་འདོད་མོས་རེད་དེ། གཞུང་གི་སྤྱི་འཐུས་གཞིར་བཞག་
 པའི་ཐོག་ནས་ཞུ་གཏུག་བྱེད་པའི་སྐབས་སྟེ། སྤྱི་ཀྱི་ལངས་སྟོགས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ནག་
 གནས་སྟུན་དང་། དེ་ཆོ་ཐོག་ལ་གསལ་བཤད་ཏག་ཏག་ཅིག་གང་འདྲ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ན་སྟེ།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ ༡་༢༠། དེར་བློ་ཐོ་ཞིག་ཕུལ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་ཡིན་གསུང་དུས། གོང་དུ་ "རྒྱུན་གནས་སྐབ་" ཟེར་བ་དེ་རྒྱུན་གནས་མ་སྐབ་པའི་བཞོ་འདྲ་ཞིག་ཆོར་སོང་།

དེ་ག་རང་གི་འོག་དེར་དབྱ་མའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ༡་༢༡། དེར་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་འབྲེལ་བ་ཤད་སྒྲིན་པའི་སྐབས་སུ། འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་གཙོ་ཉིད་གི་སྲིད་བྱས་ཤིག་ལ་བརྒྱུད་བ་རེད། ད་ལྟ་འདིར་བོད་རང་བཅོན་ཡིན་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་དང་། ཁྲིམས་སྒྲིག་གཞིར་འཛིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་རང་བཅོན་ཡིན་པ་བསྐྱབས་ནས་དབྱ་མའི་ལམ་ལ་བསྐྱོད་རྒྱ་དེ། ང་ཆོའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུད་བྱེད་སྐབས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ན། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་འཆད་དགོས་ན་ང་ཆོས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོང་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོང་བ་ཡིན་ན། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཐོག་གང་འདྲ་ཞིག་ཐེབས་སྐབ་ཀྱི་ཡོད་ན།

དེ་ནས་ ༡་༡། རྒྱུས་འཕྲོས་ནས། ༡་༢་༡། དེ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རང་ཆོས་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཀྲང་གོའི་བྱང་ཆོས་ཆོག་དེ་ཡག་པོ་མེད་དམ། ཀྲང་གོའི་བྱང་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱར་གྱི་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་། "རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བསྐྱར་" ཟེར་བ་དང་། "ཀྲང་གོའི་བྱང་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱར་" ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ལོགས་ཀར་རེད་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། བཀའ་ཤག་གིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་སྐབས་གསུངས་པ་རེད། བདེན་མཐའ་གསལ་སྐབས་གསུང་དུས་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དུ་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ལན་འདེབས་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་གང་འདྲ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། ལག་བསྟར་བྱེན་པ་ནང་བཞིན་དེར་གཤོང་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་ང་ཆོས་བཅོན་བྱེད་ནང་དུ་ཕྱག་ལེན་ཕྱག་བསྟར་གང་འདྲ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་གསལ་དགོས་རེད་སྟེ། བོད་ནང་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ག་རེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དེ། ང་ཆོས་བསྐྱར་བརྟན་བྱེད་སྐབ་པ་ཅམ་གྱིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན། བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ལམ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་འགན་ཞིག་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་། དཔེར་ན། ཀྲང་གོའི་བྱང་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཟེར་བའི་ནང་དུ། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིང་ཕིན་གྱིས་ཆད་འཛིན་བྱེད་པའི་གཞི་དེར་གཞི་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་སྲིད་བྱས་དེ་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་རེད་ཟེར་བ་དེར་ང་ཆོས་དགག་པ་བརྒྱབ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་བོ་སྲིད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཅ་ནེ་ཆང་དོན་འགྲུབ་བཀའ་ཤིས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཅ་ནེ་ཆང་དོན་འགྲུབ་བཀའ་ཤིས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ མང་པོ་ཞུ་རྒྱ་མིན། བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་ཤད་ཐེབས་པ་དེར་ཆ་ཤས་ཤིག་ལེན་འདོད་བྱུང་། ཅ་བའི་བཀའ་ཤག་སྐབས་བརྟུ་བཞི་དང་། སྐབས་བཙུ་ལྔའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིག་ཐོག་ནས་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག དེའི་སྒོན་ལ་བཀའ་ཤག་སྐབས་བརྟུ་གསུམ་ལ་ཡིན་ན། འདི་འདྲའི་ཡིག་ཐོག་ནས་ཐེབས་པའི་ལམ་སྒོལ་ཞིག་འདུག གང་ལྟར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐེབས་པ་ཡིན་ན། བཀའ་ཤག་སྐབས་བརྟུ་གསུམ་པའི་འབྲུང་འགྲུར་ལོ་ ༥

ལས་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགོ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྲིད་བྱུས་དང་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ག་རེ་ཡིན་ནའང་། དེ་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་ཞེ་བླ་མ་ན་གི་རེད་སྟེ། དེར་བརྟེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། སྲིད་མ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་བཀའ་འགག་གི་ལངས་ཕྱོགས་དང་། སྲིད་བྱུས་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་གསལ་པོ་ཡོད་དམ་ཅེད། གསལ་པོ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། རྣམ་པ་ཚོས་མཐུན་གྱི་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སྲོང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་བཀའ་འགག་གི་གསལ་བ་ཤད་འདྲིའི་ནང་དོན་རེ་རེའི་སྐབས་ལ། འདི་ཡག་པོ་འདུག་དང་། འདྲིའི་སྐབས་ལ་ཁྱི་བ་དང་དོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱ་མིན་ཏེ། གང་ལྟར་གསལ་བ་ཤད་འདི་ལྟ་བུ་ཡིག་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་འགག་གིས་ལས་དོན་འགོ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་དེ་ཞེ་བླ་མ་ཡག་པོ་འདུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

དོན་དག་གཉིས་པ་དེར། གསལ་བ་ཤད་ཀྱི་ནང་དོན་འཁོད་སྐབས་དང་ཐེབས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས། ང་ཚོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དོན་ལྟར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་ནམ་དེམ་གསལ་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་། བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ལ་བརྟེན་ཕྱོགས་པོ་རེད། འདི་སྐབས་ནས་གསལ་བ་ཤད་བྱས་འདུག་ བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་། བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་བཅས་དོན་ཚན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས། བྱེད་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱ་འཆར་ག་རེ་ཡོད་པ། གང་ལྟར་གཙོ་བོ་ཕྱགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་འཆར་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསུངས་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྡེ་ལ་མཁན་དེ་ཚོས་ཡིན་ནའང་། གཞི་འཛིན་ས་ཞིག་དང་ལྟ་ས་ཞིག་ས་ཁ་མ་སོང་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཐོག་ཅིག་ཡོད་པ་ཆགས་རེད་ བསམ་གྱི་འདུག་ འདི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱམས་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ། མ་འོངས་པར་འདྲིའི་སྐབས་ལ་ག་རེ་བྱུང་གི་རེད། གང་དང་གང་གྱེད་ཀྱི་རེད། ག་རེ་འགྲུབ་ཀྱི་རེད། ག་རེ་འགྲུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་ངོས་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐེབས་དགོས་པ་དེ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཞེ་བླ་མ་རེད། འདི་མ་འོངས་པ་ན་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ད་ལྟ་ཡིག་ཐོག་ནས་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ལས་སྐྱོང་དང་འགྲུབ་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ། ངས་བསམ་སྒྲོ་བའི་ན་བཀའ་འགག་དང་། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་གཅིག་ཕྱེ་ལག་ན་ཡོད་མ་རེད་ བསམ་གྱི་འདུག་ གཙོ་བོ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགག་གི་སྲིད་བྱུས་ག་རེ་བཏིང་ནའང་རེད། ལས་དོན་ག་རེ་བྱས་ནའང་། དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བ་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་འོངས་རྫོགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞན་ཡོད་མི་སྡེ་འོངས་རྫོགས། དེ་བཞིན་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ལ་ཐུག་བསྐྱད་པ་ཞིག་རེད། བཀའ་འགག་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ལས་དོན་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གྱི་དང་མི་གྱེད་དེ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གྱི་དང་མི་གྱེད། ཐུགས་རྒྱུ་རིང་པོ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བའི་ནང་དང་མི་གཏང་། སོ་སོའི་དགའ་མིན་དགའ་མདོག་དང་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས། དེར་ཐུག་བསྐྱད་ཡོད་རེད་སྟེ། བཀའ་འགག་གི་ངོས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་འཆར་སྐབས་ཞིག་ཐེབས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། དེར་ང་ཚོས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གྱི་དགོས་པ་དང་། དེར་མ་འོངས་པར་མཉམ་ཁུབ་གྱེད་དགོས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཆབ་སྲིད་པ་དང་། ཐུག་པར་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱས་དང་མ་གྱེད་ལ་ཐུག་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཅ་བའི་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་བའི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་། བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་དེ་ལ་ཐུགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་དགོངས་པ་བཞིས་ཐུབ་དང་མ་ཐུབ། དེར་ཐུག་བསྐྱད་ཡོད་རེད་སྟེ། འདི་བཀའ་འགག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་ཤད་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་དེར། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་དབྱ་མའི་ལས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་ཡིན་ནའང་། བོད་དུ་ཐུག་སྡེལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་། སོ་སོ་ལའང་དེ་འདྲའི་ཆོར་སྐབས་ཞིག་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཡོང་དུས། དབྱ་མའི་ལས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དོགས་པ་རྣམ་ཏྲོག་དང་། སོ་སོར་གདེང་ཆོད་ཀྱི་འདད་མི་འདད་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་

རེད། དེ་ལྟ་ཡིན་དུས་བཀའ་ལག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ཏོག་ཙམ་གསལ་ལོ་གསུང་གི་རེད་བསམས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཐོག་ལ་དེ་ཙམ་གསལ་ལོ་མི་འདུག ད་ལྟའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་བསྟུན་ནས་དབུ་མའི་ལམ་ཐོག་གསལ་ལོ་གསུང་དགོས་སྟེ། ཞེ་བྲག་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམས་བྱུང་།

དེ་ནས་གལ་ཆ་ཤོས་ཤིག་ལ། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས། འདིར་འདི་འདྲ་ཞིག་འཁོད་འདུག ཤོག་ངོས་ ༩ པའི་ནང་དུ། ༡༡༥། "དེ་ལྟའི་དཀའ་སེལ་མ་བྱུང་བར། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དམིགས་ས་གཙོ་བོ་ནི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་འཛིན་དང་། འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་སོར་ཆུད། བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་པས། སྐབས་དུས་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་དང་། འགྱུར་འགྲོས་ལ་དཔག་པའི་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟོན་མེད་རེད།" དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་འཛིན་དང་། ཁོར་ལུག་ཐོག་ལ་ངོ་སྤང་སྟོན་དགོས་པ། ད་ལྟའི་ཆར་དབུ་མའི་ལམ་ལ་འབྲལ་བྱུགས་སྐྱབ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་བསམ་སྟོན་བཏང་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་ དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ། བསམ་གཞིག་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་ནས། བོད་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྤང་སྟོན་བྱ་རྒྱུ། དེ་ལྟའི་ཐོག་ནས་འགོ་འཇུགས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་རེད། དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཞུ་རྒྱུ་མེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་བོ་སྤང་ནས་བསྟུན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཤོ་རྩེ་ཆེ་བཏྲན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཤོ་རྩེ་ཆེ་བཏྲན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་བོ་མཆོག་ བཀའ་ལག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་ལ་བཤད་ཀྱི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སྒྲོར་གྱི་དོན་ཆེན་ ༡༠ ནང་དུ། བཀའ་ལག་གིས་སྐྱབ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཛིན་ལ་བོད་ནང་གི་རྩ་བླ་གནས་སྐབས་སྒྲོར་བཞུགས་ཐོག་ཞིག་གཏང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱུན་པས་ད་ལྟའི་ཆར་འབྲལ་བྱུགས་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་བོ་མཆོག་ འདིའི་སྟུན་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་གི་རྩ་བླ་གནས་སྐབས་དེ། ལྷག་པར་དུ་དེ་སྤྱི་འཛིན་ལ་བོད་ཀྱི་ས་ཁྱོགས་ཡོངས་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱི་རྒྱས་རན་པ་ཞིག་ལག་བསྟུར་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་པའི་སྟོན་སྤྱུག་གངས་ ༢༩ ལྷག་ཙམ་ཞིག་གཏན་འཇགས་སྟོན་གྱི་བཏང་ནས། གང་ལྟར་བོད་མི་དེ་རྒྱ་རིགས་སུ་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་དམར་ཤོག་གསུང་རྩའི་ཅན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་དེ། རྒྱ་གཞི་གི་སྤྱི་འཛིན་ཞེ་ཅིང་མིང་ཁོར་བའི་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བཅོས་བཞག་པ་ཞིག་ལ་ངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ཁོར་བའི་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གསལ་འགོད་གསལ་བསྐྱགས་བརྒྱད་གཤེད་ཆོད་མཐོན་པའི་ཐོག་ནས་འཆར་གཞི་ཆང་མ་ལུང་འདྲན་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་མ་ཤེས་པ་ཞིག་དང་ཉ་མ་གོ་བའི་ཐོག་ནས་རྩ་བའི་ནས་རེད་མི་འདུག མཐོས་ནས་ཁོར་བའི་འཆར་གཞི་དན་པ་དེ། ད་ལྟ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འབྲུང་འགྱུར་ལོ་ ༥༠ དང་ལོ་ ༡༠༠ ནང་དུ་བོད་དེ་རྩ་མེད་གཏང་རྒྱུའི་ཐབས་བྱས་སམ་སྤྱི་རྒྱས་རན་པ་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བཅོས་མཁན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་དེ། ད་ལན་བཞུགས་ཐོག་ཡིག་ཆ་བཏང་བ་ཡིན་ན། གཏོང་ཆོག་གི་རེད། ངས་གཏོང་ཆོག་གི་མ་རེད་རྩ་བའི་ནས་ཞུ་ཡི་མེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་སྤྱི་གཞུང་གི་བྱེད་སྐབས་ལ་བསྟུན་པ་ཡིན་ན། ང་ལ་རེ་བ་གང་ཡང་མེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟའི་སྤྱི་གཞུང་གི་བྱེད་སྐབས་ལ་བསྟུན་ནས། ལུང་བྲངས་པ་ནང་བཞུགས་བོད་ནང་གི་རྩ་བླ་གནས་སྐབས། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་ལ་མཚན་སྤྱད་ཆོད་ལས་བཞུགས་པ། ཉེ་ལམ་མཚན་སྤྱད་བྱུགས་

ཆེན་པོ་ཞིང་གི་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་མེད་ཆེད་ཡང་སྤྱོད་ཐོག་ཐབས་བྱས་ངན་པ་བཏིང་བ་དེ་ཤེས་
 བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅང་། དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་འཛིན་ཟེར་ནའང་རེད། སྤྱོད་དབང་སྒྲེར་གཅོད་པ་མི་དེ་ལ་རེ་བ་གང་ཡང་མེད་
 ཅུ་རྒྱ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་མཚན་དུ་མའི་རྒྱུན་པས་ད་ལན་བྱེད་ཐོག་ཆ་དེ་འབྲུལ་བྱུང་མ་སོང་ཟེར་དུས། བལ་ཆེར་སྤྱོད་
 སྤྱོད་མཆོག་ནས་རྒྱ་མཚན་དེ་ག་རེ་ཡིན་མིན་གསུང་སྐབས་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་དེ། སོ་སོས་ཆོད་དཔག་བྱེད་དུས། ད་ལྟའི་
 ཆར་འཇམ་བྱ་སྤྱོད་གི་ཆབ་སྤྱོད་འགྱུར་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་གཤོང་ལན་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཐག་རིང་སོ་མ་བྱིན་
 ནས། ང་ཆོད་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གྱིས་སྤྱོད་བྱས་གང་འདྲ་ཞིག་འདིར་གི་འདུག འཇམ་བྱ་སྤྱོད་གང་སོ་གར་བྱོགས་
 ལ་འགོ་ཡི་ཡོད་དུས་ང་ཆོ་རུབ་བྱོགས་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། འགོ་ས་ག་ཆོད་ཅིག་རག་གི་འདུག ངའི་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པ་ཡིན་
 བ། ལྷག་པར་དུ་ང་ཆོད་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་མང་པོ་ཞིང་གི་ཅིག་གཞུང་དང་མི་སྣ་བྱག་འཁྲུག་བྱ་
 རྒྱུའི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཁོ་རང་ཆོ་ཡིན་ནའང་སྐད་ཤོར་ཀྱི་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་
 སྤྱོད་གཞི་འོག་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཅུས་པ་ཡིན་ན། ལྷག་པར་བདེ་པོ་ཞིང་གི་མི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་ཐབས་བྱས་ལྷན་པའི་
 ཐོག་ནས་འགོ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། མཐའ་མར་བོད་མི་རིགས་ཐོག་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་དབང་ཆ་དེ་བོད་མི་
 རིགས་ལ་ཡོད་རེད། ངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྐྱུར་དགོས་རེད་ཅུ་ཡི་མེད། ང་རང་ཆོ་རང་ལ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་
 ཐབས་བྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་གང་འདྲ་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདུག ངས་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་དེ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་
 ཀྱི་མེད་འགོ་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་རང་ཡིན།

དེ་ནས་ ༡༩༩༩ ཐོག་ལ་ཞུ་རྒྱུར། ཉེ་ཆར་བོད་ཀྱི་གྲོགས་སོ་མའི་ཁེལ་ཁྲན་ཁལ་ཁྲ་མན་པ་རག་ (Michael van Walt van
 Praag) གི་དེབ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ནང་དུ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་དབང་དེ་ང་ཆོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། བོད་རང་བཙན་
 ཀྱི་གནས་བབ་དེ་ཤེས་དགོས་པ། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དེ་རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲོག་བཤུད་དེའི་བསྐྱགས་
 དེར་ང་ཆོས་གཤོང་ལེན་བཙག་རྒྱ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། དེ་སྤྱིང་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་གསུངས་སོང་། ད་ལྟའང་
 འདིར་བཀོད་པ་དེར་ངས་དགའ་བསུ་ཅུ་བཞིན་ཡོད། དེ་དངོས་གནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེའི་ཐོག་ང་ཆོས་ཅུ་གཏུག་བྱ་
 རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་བྱག་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲུས་ཤིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་དབང་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ན། ད་བྱ་མའི་ལམ་ཀྱི་
 སྤྱོད་བྱས་ལ་གང་འདྲ་འགོ་ཡི་རེད་ཟེར་དུས། དངོས་གནས་གོ་རྟོགས་དང་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡག་སོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་
 ས་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆོར་ཐབས་བྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནད་འགག་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཐོག་གོ་རྟོགས་
 སྤྱོད་དགོས་ས་རེད། གང་ལྟར་འདིའི་ཐོག་ལ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་བཀའ་ལན་ཕེབས་ཀྱི་རེད། ད་གིན་དང་སྤངས་ཅུ་གཏུག་
 གི་ལས་རིམ་ཐོག་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལངས་བྱོགས་ཅུ་ཆོག་གི་ཡོད། ཆོག་དེར་དང་སྤངས་ཅུ་གཏུག་པ་བྲིས་འདུག དང་སྤངས་
 ཅུ་གཏུག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་མཉམ་ཅུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་འཛིན་ཆོག་གི་ཡོད་གསུངས་པ་དེ། དཔལ་
 ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ང་འདྲ་སོ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་གསར་པ་གང་ཡང་རེད་མི་འདུག ང་འདྲ་སོ་སྤྱོད་འབྲུས་ཀྱི་ལས་གནས་
 ཐོག་ནས་འགོ་དུས། ཡིན་དང་ཡིན། གཞུང་སྤྱོད་བྱས་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་ག་པར་ཡིན་ནའང་རེད། ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཅུ་ཡི་ཡོད།
 དེ་བཞིན་མི་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་བཙལ་བྲིས་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་རེད། འཆད་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་རེད།
 མཐའ་མ་དེར། ངས་དེ་ག་རང་ཡིན། ༡༩༩༩

ཆོགས་གཙོ་བོ་པོ་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱོད་འབྲུས་རྫོང་རིང་བསྐྱེད་འཛིན་སྤྱོད་ཆོགས་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་བཞག་གསུང་རྟོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གལ་ཏེ་འདི་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་ཆགས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ན། གསུང་རོགས་གནང་། དགོངས་དག་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་ཕྱག་སྤྱེལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་བཀའ་མོལ་གཅིག་གི་འཕྲོས་ནས། ངས་ཉག་ཉག་གོ་ཡོད་ན། དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཅ་ཁྲིམས་འོག་ལ་སྡོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བའི་སྐད་ཆ་དེ་ལས་བདེ་པོ་མི་འདུག་གསུང་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། སྐད་ཆ་འདི་ཉོག་ཅམ་ཐབ་ཆེན་པོ་རེད། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། དོན་གཅོད་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཐོག་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེ་གསུང་བདེ་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། གསུང་མཁན་དེའི་མཆན་འདོན་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྟབས་བདེ་པོ་མེད་ན་ལས་ཁུངས་ནས་མར་དོན་ནས་རང་བཅན་གྱི་འཐབ་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནའང་རེད། ག་རེ་ཡིན་ནའང་ལམ་ཞིག་ཡོད་རེད་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུབ་འགོ་བཞེས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུང་ཆོག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་འདི་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཡིན་ནའང་། བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་སྤྱོད་སྤྱི་མཆན་དང་། གནས་སྟངས་དེ་ཚོ་མཁྱེན་དགོས་ན་བརྒྱུད་ལམ་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གནང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་ཆེ་བཟན་ལགས། འཕྲོས་དེ་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་ཆེ་བཟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ངས་ག་རེ་ལུས་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུ་དཀའ་ངལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་གནས་སྟངས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་ནས་དག་གིས་བསམ་ཚུལ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། ༼ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༥ ཟེན་གྲབས་འདུག༽
མཐའ་མ་དེར། ཀ་ཨ་ཀ་ ནང་དུ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་གྲོས་ཚོགས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ། རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་བ་འཇུགས་སྤྲོགས་ཐད་མཐུན་འགྱུར་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ། ཁ་སང་ང་ཚོའི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ནང་བཞིན། ཉན་ཉན་དུ་ལན་གོ་སྐབས་ཆེན་པོ་ཞི་བླ་ཅིག་འདུག་དེ་མཐུན་མོང་གི་འགན་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་གྲོས་ཚོགས་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས། ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་དེ་ཆོད་མཐོ་བྱ་གཏང་རྒྱུ། ད་ལན་འདིར་བཀའ་ཤག་གིས་བཀོད་པ་ནང་བཞིན་ཉན་ཉན་བྱེད་སྐབས་ཞིག་རེད་འདུག་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རྒྱུ་རི་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱོལ་དཀར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རྒྱུ་རི་རྣམ་རྒྱལ་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། སྐར་མ་གྱི་བསམ་ཚུལ་

ཞིག་འབྲུལ་ཆོག་པ་ཞུ། སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ཐོག་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཅ་ཁྲིམས་ཁ་ལ་བྱེད་ནས། ཐ་ན་ཅ་ཁྲིམས་ནང་དུ་
 གསལ་བསྐྱད་པ་དེའང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ངན་རྩས་ཐོག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་འདུག དེ་བཞིན་ད་
 ལྟའི་ཆར་གནས་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དགོངས་འཆར་འབྲུལ་མཁན་བྱུང་སོང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཆ་ནས་
 བོད་ནང་དུ་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་གི་རང་དབང་མེད་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། ཐ་ན་
 བོད་མི་རིགས་ཅ་མེད་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་གནས་སྐབས་ཤིག་སོ་སོའི་པ་ས་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དྲག་གནས་སྐབས་ཤིག་ལ་སྐྱབས་བསྟན་
 པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་དེར་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས། ད་ལྟའི་ཆར་ལྷ་དུ་སྤྱུས་ཡུལ་རན་ལ་
 བཅན་འཇུལ་བྱས་པ་དེ་ལ་ "བཅན་འཇུལ་" ཞེས་ཆོག་བེད་སྤྱོད་གནང་བ་དེར་བཀའ་ཤག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་
 རང་ཆོ་བཅན་འཇུལ་རིང་ལུགས་འོག་ལ་དཀའ་སྤྱུག་སྤོང་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། མི་རིགས་དེས་
 དཀའ་སྤྱུག་དེ་འབྲེལ་འོག་ལ་སྤོང་མཁན་ཆོ་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ཁོ་རང་ཆོའི་དཀའ་སྤྱུག་ཆོར་
 རྒྱ་དེ། སོ་སོའི་ངོས་ནས་གནད་འགག་ཅིག་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་སོང་ཅང་བཅན་འཇུལ་བྱེད་མཁན་ལ་བཅན་འཇུལ་བ་
 ངོས་འཛིན་གནང་བར་ཡི་རངས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་གཅིག་ལྟ་ཡོད་དུས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་རྒྱ་ནག་ལ་ལྟ་སྐབས་རེད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་དྲག་གཞོན་སྲིད་
 རྩས་ཐོག་ལྟ་སྐབས་དེ། ཏ་ཅང་ཚེ་སོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་སྐབས་སུ་བབས་པར་རྒྱ་ནག་གིས་ཏོང་
 ཀོང་དང་། ཐའེ་ཨན། བོད་ནང་ལ་ཡིན་དང་ཡིན། རྒྱ་སྤྱོད་དེ་ཆོར་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ལྟ་སྐབས་སུ་ག་ཞེ་དྲག་ཆགས་
 བསྟན་ཡོད་དུས། ད་ལྟའི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཆགས་བསྟན་འདུག "ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གོ་སྐབས་དམ་
 འཛིན་" ཞེས་བྲིས་གནང་འདུག དེ་གནད་འགག་ཞེ་དྲག་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེའི་མཉམ་དུ་གཅིག་ཞུ་ཆོག་པ་
 གྱིས། ང་ཆོས་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་ཞུ་དུས། གོ་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་
 རེད། གནད་དོན་མང་པོའི་ཐོག་ལ་ཡོང་གི་རེད། སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཉེ་ཆར་ཐེ་ཅིན་གྱི་ཨོ་ཡེ་མ་ཡིག་དེ་ལའང་དེ་འབྲེལ་ཞིག་ངོས་
 འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ང་ཆོས་གོ་སྐབས་དེ་དམ་འཛིན་བྱས་མ་ཐུབ་པ་དེ། སོ་སོའི་ངོས་ནས་འབྲུས་ཤོར་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་
 ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེའང་སྲིད་སྤྱོད་གི་སྒྲ་ཆབ་ཀྱིས་བཀའ་མོལ་གནང་བ་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྤྱོད་མཆོག་
 གིས་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་འགག་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་ད་ལྟའི་
 གནས་བབ་དེར་ཉམས་སྤོང་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་གསལ་བ་ནང་ལྟར།
 མ་འོངས་པར་ཐུགས་ལ་འཛོག་རྒྱུས་གནང་ཟེར་ནས་འབོད་བསྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་བསྐྱབས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ལ། "ལྷ་བ་ལངས་ཕྱོགས་མཐུན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རུས་པ་
 མཉམ་སྦྲངས་ཞུ་གི་ཡིན་" ཞེས་བཀོད་གནང་འདུག སོ་སོས་ག་རེ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་
 བསྟན་ཡོངས། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ། བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོགས་པ་བཅས་ནས་བཅན་སྤོལ་བོད་གཞུང་ལ་
 གནད་འགག་ཅིག་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བཅི་རྒྱ་ནི་ང་རང་ཆོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད་སྟེ། ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་གནད་འགག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདིའི་མཆོན་རྟགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་བཅན་སྤོལ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་ཆོ་ཆང་མར་ལྟ་སྐབས་ཡིན་ནའང་གཅིག་
 མཆོངས་ཤིག་དགོས་རྒྱུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་ཡིན་དུས་ལྷ་བ་ལངས་ཕྱོགས་ལ་དབྱེ་
 འབྱེད་དང་། ཁ་ཤིས་ཤིག་ཟུར་དུ་བྱིར་འབྱུང་པ། ང་རང་ཆོའི་གནད་ཡོད་མི་སྤྱིའི་ནང་དུ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས།

ཏྲིག་ཙམ་མ་བདེ་བའི་ལྷ་སྐྱེས་དེ་ལས་འགྱུར་བ་གཏང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ལམ་སྟོན་གནང་དགོས་པ་ཨ་
ཅང་ཅང་། སྤུ་མ་ཐུད་ནས་ལམ་སྟོན་གནང་རོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

བོད་ནང་གི་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་ཆོས་དྲུས་ཏྲི་ཏུ། འདས་པའི་ལོ་ ༡༠ ཙམ་རིང་དཀའ་སྤྱད་ཏེ་ཅང་ཐུངས་བསྐྱད་པ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། བཅོན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་བཟུ་ཡོང་དུས། སྐབས་རེ་དངངས་སྐྱག་སྤྱེད་གོས་པ་ཞིག་
བཅོན་བྱོལ་ནང་དུ་རྩ་བ་གནས་སྐྱེས་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཀྱུས་པ་ཡིན་ན། མི་རེ་བྱུང་ཞིག་ལ་ཐོན་དོགས་པ་ཐ་དགོས་
པ་ཞིག་འདུག རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་ཏང་གི་དོ་གཤིས་དང་མེ་མདའ་མཐོང་སྤྱོད་མེད་པ། སོ་སོའི་བྱིས་ཆང་གི་མཐོང་སྤྱོད་མེད་པ།
སོ་སོའི་པ་མའི་ཡང་མཐོང་སྤྱོད་མེད་པ་རེ་བྱུང་ཞིག་གིས། ཞི་ཅིང་ཕིན་ལ་ང་ཆོ་ལས་ལྷག་པ་ཡིད་ཆེས་ཆེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་
རྣམ་འགྱུར་ཞིག་སྟོན་ཡོང་གི་འདུག བཅོན་བྱོལ་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྐྱེས་གཅིག་འདི་རེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། དེར་ང་ཆོས་གཟབ་
གཟབ་གནང་དགོས་ཆགས་ཀྱི་འདུག བཀའ་ཤག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་ཤད་ནང་དུ་འདེད་འདུག "རྒྱ་ནག་གིས་
ཡར་རྒྱས་དང་། བརྟན་ལྷིང་། མི་རིགས་མ་ཐུན་སྤྱི་ལོ་སོགས་ལ་ཁ་གཡལ་ཏེ་བོད་དང་། བྱང་ས་ཁུང་མི་རིགས་གཞན་ལ་གཉམ་
གཞོན་དང་། བརྟུ་གཞོག་གི་སྤྱི་ཚུས་གཏུག་རྒྱུ་ཙམ་ཞེ་ཅིག་འཛིན་བཞིན་པ་" ཞེས་འཁོད་འདུག དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
རེད། ཡིན་ནའང་། སྐབས་རེར་བཅོན་བྱོལ་ནང་དུ་ཁ་གསལ་གིག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཁ་གཡལ་ཏེ། དངོས་གནས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་གི་འདུག་དང་། བརྟན་ལྷིང་འབྲེལ་ཡོད་གི་འདུག མི་རིགས་ཀྱི་མ་ཐུན་སྤྱི་ལོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས། འདིའི་བཀའ་
མོལ་འགྲོས་འདྲ་པོ་བསྐྱེད་པའི་འདུག དེར་གཟབ་གཟབ་གནང་རོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གིས་ཁ་གཡལ་བ་ཞིག་
རེད་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཀྱི་ཡི་མེད། མཁུན་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཆོའི་ངོས་ནས་
མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱེས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཁྲབ་བསྐྱགས་ཀྱི་ཡི་ཡོད་
པ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཁག་ལ་ཡིན་དང་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་ནང་དུ་འདེད་དོན་ཁྲབ་བསྐྱགས་གཏོང་དགོས་འདུག ད་ལྟ་
མའི་ལམ་ཀྱི་གོ་རྟོགས་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ བོད་ནང་གི་དཀའ་སྤྱད་སྟོར་ལ་ཁྲབ་བསྐྱགས་གཏོང་
དགོས་འདུག ང་རང་ཆོའི་གནད་ཡོད་མི་སྤྱིའི་ནང་དུ་འདེད་དོན་ཐོག་གོ་རྟོགས་སྤེལ་དགོས་འདུག བོད་པའི་སློབ་གྲུའི་ནང་
དུ་འདེད་པས་ལྷག་ཙམ་བོད་དོན་ཐོག་གོ་རྟོགས་སྤེལ་དགོས་པ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན་བསྐྱར་དུ་ཀྱི་རྒྱུ་། བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ལྷ་བ་ལངས་བྱོགས་མི་འདྲ་བ་ལ་རུས་པ་མཉམ་སྐྱེས་གནང་གི་ཡིན་
གསུངས་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། འདིའི་ནང་དུ་གསལ་བ་ནང་བཞིན་ཐུག་བསྐྱར་གནང་ཐུབ་པར་འབད་བཅོལ་གནང་
རོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྟོར་གནང་མཁན་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་རེད། ལྷ་བ་ལངས་བྱོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ཚུར་མཉམ་དུ་འབྲིད་རྒྱུའི་འབད་བཅོལ་
གནང་རོགས་གཞོངས། བར་འབྲུད་རྒྱག་མ་གཏོང་རོགས། རྒྱུ་སྟོར་བྱེད་མཁན་ཁུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། ང་ཆོའི་
གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་ནས་འབྲུད་རྒྱག་གཏང་རྒྱུའི་འབད་བཅོལ་མ་གནང་རོགས་གཞོངས། འདི་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་བོ་སོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཆེ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས། སྐར་མ་ ༥ ཏྲག་ཏྲག་ལྷག་བསྐྱད་ཡོད།

སྤྱི་འཐུས་ཆེ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཐོག་མ་དེར་བཀའ་ཤག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བ་ཤད་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཀྱི་རྒྱ་

ཡིན། དེའི་ནང་དུ་ ༡༧༧༩ རྟེན་ལྷན་རྒྱ་མཚན་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ནས་རེད་འདུག འདི་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་པར་རང་སྐྱེར་གྱི་
 བསམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མཐོང་སོང་། ངས་ཀྱང་འདི་ཉམ་ཉམ་མ་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་དང་བཅན་འཇུག་བྱས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་
 འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་། དེའི་དྲི་བ་གཞན་ཞིག་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེན། བཅན་བྱེད་པོ་དེ་མིའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་
 ལངས་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་གྱི་དྲི་བ་ཞིག་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། ངས་འདི་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཞུ་ཡི་མེད། ཡིན་ནའང་། དེར་
 ཆོས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ད་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དུ་ལངས་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ག་རེ་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན་ན།
 ལུང་ལ་སྟོན་གྱི་ཡིན་ཟེར་བའི་བཀའ་མོལ་ཞིག་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོར་རྒྱུ་བྱེད་དུས་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་ལ་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞན་དང་། ལུང་ལ་གཞན་པའི་འཐབ་ཅོད་ལ་ང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཟེར་དུས། དེ་གང་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ན་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ཕྱོགས་
 གཞན་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་འདུག མ་འོངས་པར་ལམ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དུ་བདེན་
 པའི་འཐབ་ཅོད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་ལངས་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན། འདི་དྲི་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་
 གཅིག་ཞུས་ན་བསམས་སོང་།

དེ་དང་མཉམ་དུ་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་ཞུས་ཆར་སོང་། སྤྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 ཡང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་ཡིན་ནའང་རེད། ཞུ་གཏུག་ཡིན་ནའང་རེད། མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའི་ཆར་འགོ་བཞེན་པ་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་འདིའི་སྐོར་དགོད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག ཡིན་ནའང་། འདིར་མ་
 འཁོད་པ་དེ་བཀའ་ཤིག་གི་དགོངས་པའི་ནང་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་མེད། གང་ཡིན་ཞེན། འདི་ད་ལྟ་འགོ་བཞེན་
 པའི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན་དུས། དཔེར་ན། ཨ་རིའི་ནང་དུ་འཇུག་ (US Policy Act) ནང་ དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་
 དེའི་ནང་དུ་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཡང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་ལངས་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་བཏོན་ཡོད་དུས། ལས་འགུལ་དེ་འགོ་
 བཞེན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། འདིའི་ནང་དུ་དགོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྟེ།

དེ་དང་མཉམ་དུ་ ༡༧༨༩ རྟེན་ལ་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྒྲུ་ཆོགས་འགའ་ཤས་ཤིག་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། ངས་གཅིག་ཞུས་ན་
 བསམས་བྱུང་། ང་ཆོས་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ག་རེ་དགོས་རེད་ཅེན། དཔལ་ལྷན་
 ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཨིན་ཇིའི་ནང་ལ་ (Clear and Concise) ང་ཆོས་ཞུ་གཏུག་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ཞུ་
 གཏུག་ལས་འགུལ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ། དང་པོ་ང་ཆོས་གཞུང་གི་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་བྱས།
 དེའི་རྗེས་སུ་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱིས་ག་རེ་ཞུས་ནའང་ཞུ་ཆོག་ཟེར་བ་དེ་རེད། ངས་ལས་འགུལ་སྤྲོད་པ་ལ་གང་ཡང་ཞུ་ཡི་མེད།
 གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་ཡིན་ནའང་རེད། གཞུང་ཡིན་ནའང་རེད། མི་སྐྱེར་ཡིན་ནའང་རེད། སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་
 ཡིན་ནའང་རེད། ལངས་ཕྱོགས་ཡིན་ནའང་རེད། ག་རེ་ཞུས་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཞུ་གཏུག་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ་
 དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ (Clear and Concise) ཞུ་གཏུག་ཞུ་ཕྱོགས་ཁ་གསལ་པོ་ཞིག་མེད་ན། དེ་ནས་ང་ཆོས་
 ཞུ་གཏུག་བྱེད་ས་དེ་ལ་ག་རེ་ཞུ་དགོས་རེད། འདི་བྱེད་རྒྱུ་ཞུ་དགོས་རེད་དམ། བ་གི་བྱེད་རྒྱུ་ཞུ་དགོས་རེད། དེ་ཉོག་
 ཅམ་ཁ་གསལ་པོ་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་བྱུང་།

དེ་ནས་ ༡ བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སྐོར་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་མང་པོ་ཞིག་འདུག ཆང་མར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེན། བཀའ་ཤིག་གི་གསལ་བཤད་ཡིན་ནའང་རེད། ཉེ་ཆར་བཀའ་མོལ་གནང་ཟེན་པའི་ནང་དུ་གངས་ཐོ་
 ལ་གཞི་བཞག་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་སོང་། གངས་ཐོ་ལ་གཞི་བཞག་རྒྱུ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་
 མཐོང་གི་འདུག གངས་ཐོ་ལ་མ་བཟུས་ན་སྐྱེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ལྟ་བུའི་ཐོག་འགོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་དུས། གངས་ཐོར་གཞི་

བཅོལ་གྱི་ཡིན་ཞུ་ཡི་ཡོད་དུས། རི་བ་གཅིག་ག་རེ་ཆགས་གྱི་འདུག་ཅེ་ན། བྲངས་ཐོའི་ལས་གཞི་གསར་བ་ཞིག་བཅུ་གི་
 ཡིན་གསུངས་སོང་སྟེ། ཡིན་ནའང་། གྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ནང་དུ་བྲངས་ཐོ་ཞིག་བྱིན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྟོར་བཅན་གྱི་ལ་ནང་དུ་
 ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། གནས་སྐྱངས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཁ་གསལ་སོ་ཞིང་དག་མི་འདུག། ༼ ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་
 བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ཆར་སོང་ངས། ལྷག་ཡོད་ན་རྗེས་སུ་སྐར་མ་ ༡ ཅམ་གོ་སྐབས་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། ༽
 ལགས་སོ།

ཆོགས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཕྱག་ཆོད་ ༣:༡༥ བར་དུ་གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་ཡིན།

ཆོག་གཙོ་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་མཉམ་སྦྲེན་གྱི་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་རིམ་འགོ་བཙུག་པ་དེ་བཀའ་ལག་གི་གསལ་བཤད་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་བསྐྱོད་ལ་
ཐེབས་བསྐྱད་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་གྱི་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས། སྐར་མ་ ༩ རང་མཐུག་བསྟེན་འགྲུལ་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་གྱི་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བསྐྱར་དུ་གོ་སྐབས་གནང་བར་སྟུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གྱི་ཡིན། བཀའ་ལག་གི་གཞུང་འབྲེལ་
གསལ་བཤད་ནང་གི་ ༣༡༩། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ (E-Governance) ཐོག་ཞུས་འདུག་ དེར་སྐྱེད་གྱི་བསམ་
ཚུལ་ག་རེ་ཡོད་ཞུས་པ་ཡིན་ན། དེར་སེམས་འཁོར་བ་ཅིག་ཡོད། (E-Governance) ཟེར་དུས་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེད་
བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་བསྐྱེད་གྱི་ཡིན་པ་སྟེངས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པེད། གང་ལྟར་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེད་ཐོག་གཞག་གྱི་ཡིན་
དུས། དེར་སྟུགས་སྐྱང་ཞིག་དེས་པར་གནང་དགོས་འདུག་སྟུགས། སྟུགས་སྐྱང་གནང་གི་མ་རེད་ཞུ་ཡི་མེད་དེ། ཡིན་ནའང་།
ལས་གཞི་དེར་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས་པའི་སྐྱོ་མཆོད་ཞིག་མཛོད་གི་འདུག་ ངས་འཛོད་བསྐྱེད་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ན། སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་འདས་པའི་བཀའ་མོལ་མང་པོའི་ནང་དུ་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་གཤམ་
པོ་ཡིན་པ་མང་པོ་གསུངས་སོང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་གཞུང་འཛིན་སྐྱངས་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་དུས། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་
གཙོ་མཆོག་ (Open Governance) སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་གཞུང་འཛིན་སྐྱངས་ཤིག་ཡོད་པེད། ཡིག་ཆ་ཡིན་ནའང་
རེད། སྤྱི་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་འགོ་སྐྱངས་ཤིག་ཡོད་པེད། དེ་འདྲའི་ལས་གཞི་ཞིག་བརྩམ་
སྟེན་ན་སྟུགས་པན་གསོ་ཡི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ གང་རེད་ཅེ་ན། བཀའ་ལག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ནང་དུ་ཡིན་
ནའང་མང་གཙོ་གཤམ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་སྟེན་སྐྱངས་འཛིན་གཤམ་པོ་ཡིན་པ། སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་མི་མང་གིས་
སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་མཛོད་ཞུ་ (Open Governance) དེ་གཤམ་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་བཅོན་
ཁྲོལ་ནང་དུ་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་ཁུས་པ་དེ་ཆེ་དུ་འགོ་སྐྱེད་དང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོ་ནས་ཡིན་ནའང་བཅོན་ཁྲོལ་སྤྱི་ཆོག་གཙོ་མཆོག་འདི་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཏུ་སྐྱེད་ནས་བཟུ་སྐྱེད་ལམ་ཞིག་ཡོད་པེད་བསམ་གྱི་འདུག་ འདི་འཛོད་བསྐྱེད་ཞུ་གྱི་ཡིན།
སྟུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་སྟེན་བསྟན་གྱི་མཆོ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྟེན་བསྟན་གྱི་མཆོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ངས་གོང་དུ་བྲིས་མཆོས་བཀྱར་འོས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་མཉམ་སྦྲེན་ལག་པ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཡིན་ནའང་། ཆོག་གཙོ་མཆོག་གཅིག་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་གོ་སྐབས་གནང་བར་སྟུགས་རྗེ་ཆེ། ད་ལྟ་ངས་བཀའ་
ལག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༠ རང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་ལག་ལུ་ཞུ་གྱི་ཡིན། བཅོན་ཁྲོལ་
བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུ་ཁྲུ་གསུམ་པ། སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་བྱེད་སྐོལ་ལམ་སྟོན། འོན་ཆོད་བཅོམ་པ། བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་། བཅོན་ཁྲོལ་བའི་སྤྱི་ཆོག་གཙོ་མཆོག་བདེ་ཐབས། དེའི་ནང་ཚུད་བསྐྱད་འདུག་ བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་

ཐབས་དང་། བཅན་ཁྱོལ་ལ་སྡོད་པའི་རིང་ལ་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཐད་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་གནང་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་དེའི་ཐོག་ལ་རེད་འདུག།
 དེ་ནས་ང་ལ་སློབ་དེ་བ་ཞིག་ག་རེ་བྱུང་སོང་ཞེས། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུ་ཁྱུ་དང་པོའི་དོན་ཚན་དང་པོའི་དགོངས་དོན་ལྟར། བོད་
 ཀྱི་ཅ་དོན་ཟེར་ནའང་རེད། བོད་ཟེར་ནའང་རེད། མི་རིགས་ཟེར་ནའང་རེད། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་སློབ་ཅ་དང་ཀ་བ་དེ་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རེད། ཁོང་སྐུ་ཆེ་ཞབས་པད་བཏན་རྒྱ་དང་། ཁོང་གི་དགོངས་གཞི་འབྲུབ་རྒྱའི་ཆེད་
 དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་དང་མི་མང་གིས་དབུ་འོག་དབྱང་འདེགས་དང་། ལུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་ཅ་བའི་དམ་
 བཅའ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ད་ལྟ་བཀའ་འགག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་ནང་དུའང་གལ་ཆེ་དོན་ཆེ་ཅི་བའི་ཐོག་ནས་འཁོད་
 བསྟན་འདུག ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཆོན་སྟན་སྦྱང་སྦྱོབ་བྱ་རྒྱུ། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་བཅན་ཁྱོལ་ནང་དུ་གྲོད་ཁོག་དེ་ཉིག་
 ཅ་མ་རྒྱགས། (Pass) འབྲེལ་འབྲེར་རྒྱ་ཡོད། བ་ལམ་དེ་དར། སྤྱི་བཟློག་རང་དབང་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱས་ནས། ཁ་ན་
 ཡོང་ཆད་གཏམ་དང་། ལག་ན་ཡོད་ཆད་དོ་བྱས་ནས། སོ་སའི་སྐད་ཆ་ལ་འགན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་འབྲེར་མཁན། སྤྱི་བཟློག་
 རང་དབང་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱས་ནས་ ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་མཆོན་སྦྱང་ཞུ་མཁན། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་གང་ལ་གང་
 འཆམ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་བཀའ་འགག་དང་། དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་ལས་ཡོངས་ཀྱི་ངོས་ནས། དུས་
 དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གར་ནང་དུ་འབྲེལ་ཡོད་བདེ་འཇགས་ཆོན་པ་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་དོན་མོ་གནང་གི་
 གསུངས་འདུག དེ་ལ་ངས་མོས་མཐུན་ཡོད། དེ་ནང་བཞིན་ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ་ག་སར་སོང་ནའང་། ཁྲིམས་མེད་ལུང་མེད་ཀྱི་
 ལུང་བ་ཞིག་མ་རེད། དེ་དག་ལ་འདི་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ས་གོའི་བདེ་འཇགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་
 མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་དེའི་གསལ་ཐེང་འདོན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་ཁྱི་
 འདུལ་གསང་བའི་ཆོག་ལ་འདུ་ཞིག་ཆོག་ལོད་པ་རེད། དེ་ན་སྤྱི་ལོ་འབྲེལ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལོ་མགོ་དྲིལ་གཞུང་གོས་རེད། དེ་
 འབྲེལ་སོང་ཅང་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་དབང་ཐང་དང་། རྒྱགས་རྒྱུ། ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གདུལ་བྱ། རྒྱ་ནག་
 གིས་ཐ་སྟངས་འདྲ་མི་འདྲའི་སློབ་ཏུགས། སྤྱི་འདེབས་བྱས་ནས་མར་འཐོན་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་བྱས་པ་དང་། མི་འབྲུམ་
 མང་པོ་བཅད་སྡོད་བཏང་ནས་ཐབས་ཤེས་བཏང་ནའང་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགོག་སྟབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་
 མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རེད། འཛམ་བུ་སྤྱི་དུ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ཞི་བདེའི་དད་དཔོན་
 དང་འདིག་རྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་མེ་ལྟ་བུ། གཞིས་བྲེས་བོད་མི་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ཅ་ལྟ་བུ་ཆགས་བསྟན་པ་
 དེར་གལ་ཆེ་དོན་ཆེན་གྱི་དུ་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པར་བསྟགས་བཟོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཅ་བའི་བཀའ་འགག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་ཐོག་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོང་། གསལ་བཤད་དེ་ཡིག་ཐོག་ནས་
 ཐེབས་པ་དེ་ཡིག་པོ་བྱུང་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ས་རན་སི་སྐད་ནང་ཞུ་ཆོག་པ་གིས།
 (Les paroles s'en volent, les écrits restent pour toujours) འདིའི་དོན་དག་གང་རེད་ཅེ་ན། དག་ཐོག་ནས་སྐད་
 ཆ་སྟན་པོ་དང་། དོན་དག་ཡོད་མེད་གཅིག་གཉིས་བཤད་རུང་། བར་སྦྱང་གི་ལྷགས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ཁོང་འབྲུ་ས་མེད་པ་
 དང་། གང་ཅ་མ་ཞིག་ནས་བརྒྱུག་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། གནད་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཡིག་ཐོག་ནས་པལ་པའི་ཉིན་ནས་བཟུང་
 སྟེ་ལོ་རྒྱུས་ནང་བསྟན་ཀྱི་རེད། དེ་འབྲེལ་སོང་ཅང་བཀའ་འགག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་དེ་ཡིག་ཐོག་གནང་བ་དེ་དཔེ་མ་
 སྲིད་ཡིག་པོ་བྱུང་འདུག ཡིག་ཐོག་ནས་པལ་ཡོང་དུས་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། གོ་བ་ལེན་ཁྱོགས་འདྲ་མིན་ཡོང་གི་རེད། དེའི་
 ཐོག་ལ་དགོངས་རྒྱུ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་མང་གཙོ་རེད། དེ་ཡིག་པོ་རེད། ང་རང་ཚོའི་མང་གཙོ་
 སྤངས་ཆ་དང་། སྤོས་ཆོག་ས་ར་བའི་གཟི་བཟློག་རེད་བསམས་བྱུང་།

དེ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་དེ་ཡང་ཅེ་ཏུ་བརྒྱུད་སྟེ། གལ་ཆེ་དོན་ཆེན་ཐོག་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་འདུག
 འདིའི་རྣམ་པ་དེ་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཉམ་ཐེར་བ་དེ་ཆོ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཅ་བའི་ལྟ་བུ་གྱུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་རེད།
 དེ་ནས་མར་བྱིན་ན་དོ་བོ་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཅིག་འདུག་ག། དེ་རིགས་ལ་མ་འོངས་པར་གཟབ་གཟབ་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན། གང་རེད་ཅེ་ན། ལམ་དབུ་མའི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་བྱུང་རབས་དང་། ལྷ་བྱུ་བ། དམིགས་ཆད། ལ་ཕྱོགས། དེ་དག་གཉིད་ཟབ་
 མོ་ཞེ་དག་ཡིན་དུས། ལ་ཤས་ཀྱིས་གོ་བ་ལོག་བྱུ་བ་ཐོག་ནས་ལམ་དབུ་མའི་སྲིད་བྱས་དེ་ཞེ་དག་ཅིག་མར་བསྐྱུལ་འདུག་ཐེར་
 རྒྱ། དགོས་མེད་ཀྱི་ལ་བ་རྒྱ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྟར་ཆགས་པའི་ཉེན་ལ་མེད་འགྲོ་སྟེ། ངས་འདི་གཅིག་མཐོང་གི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 དེ་ནས་གོས་ཆོག་ས་ར་བ་འདིའི་བྱུ་བ་སྟེ་ལྟེ་འབྲུལ་ཡིན་ནའང་རེད། བཀའ་ཤག་གི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཤས་ཡིན་ནའང་། ང་
 ཆོས་བཀའ་མོལ་གསུང་དུས་ཀྱང་གོ་བྱུང་ཁྲོད་ཐེར་མཁན་ཡོང་གི་འདུག འདིའི་ནང་དུ་ཀྱང་ལྷ་མི་རིགས་མིས་འདུག ཡང་
 མཆེན་པོ་རེ་ཀྱང་གོ་འདེད་ཡོང་གི་འདུག འདི་རིགས་ཆ་ཆར་རྒྱ་སྐད་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཡིག་རྒྱ་
 མཆོན་པ་ལ་རྒྱ་ནག་ལ་རྒྱ་ནག་ཐེར་གྱི་ཡོད་རེད། ཀྱང་གོ་བཅར་དགོས་པ་ངས་མཐོང་གི་མི་འདུག ཀྱང་ལྷ་མི་རིགས་ཀྱང་ཐེར་
 དགོས་ཀྱི་མི་འདུག རྒྱ་ནག་མི་རིགས་ཐེར་ན་འབྲིག་གི་རེད། འདིར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་བེད་སྤྱོད་
 བཏང་ནས། རྒྱ་མིའི་བསམ་སྒྲིབ་འབྲས་པའི་ཆ་ནས་དབང་བསྐྱར་འོག་ན་འགྲོ་རྒྱུ་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་མེད་འགྲོ། དེའི་ཉེན་ལ་ཞིག་
 ཡོད་རེད། བྱས་ཅང་སྟོན་མ་སྐྱབས་མེ་སྟོན་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་གར་ལ་རང་བཅན་རག་ཡོད་རེད་དེ། རྐྱད་ཡིག་
 གི་རང་བཅན་རག་ཡོད་པ་རེད་ཐེར་བའི་བཀའ་སྟོན་ཅིག་ཡོད་རེད། དེར་རྒྱ་བ་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ལྗོངས་གོ་ཆོ་པོ་ཡོད་རེད།
 དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་རྒྱ་མིས་ཐ་སྟོང་གང་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེ་བསྐྱར་རྒྱུ་ཡང་རྒྱུས་བྱ་རྒྱུ་མེད་ན་ལག་པོ་
 མེད་འགྲོ་སྟེ།

དེ་ནས་དོན་ཆེན་གཞན་ཞིག་གི་ནང་དུ་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཐེར་རྒྱ་ཞིག་འདུག གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཐེར་བའི་ དཔལ་ལྷན་
 ཆོག་གཙོ་མཆོག་ (So called Chinese Minorities) ཐེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། (So called) ཐེར་བ་ནང་བཞིན། ང་
 ཆོས་བོད་ཡིག་ནང་དུ་"ཐེར་བའི་"ཞེས་བསྟན་ན་ལག་པོ་མེད་དམ། ང་འདྲ་པོ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱང་ཏུ་རྒྱ་
 རག་གིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ ༥༢ ཡིན་ན་ ༥༣ ཡིན་ན་གཅིག་ཐེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་བོད་མི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་གངས་
 ཉུང་མི་རིགས་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་མེད། ལོ་རྒྱུས་ཡོད་མཁན་དང་། རང་བཅན་ཡིན་པ། མི་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པ། རིག་
 གཞུང་ཡོད་པ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་གསོ་རྒྱུ་ཡོད་ན་གསོ་རྒྱུའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པ། རྒྱ་བ་ལྗོངས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 དུས། གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷགས་ཁའི་ནང་དུ་ང་ཆོ་མ་ཚད་ན་ལག་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ༼ ཆོག་ས་གཙོ་
 མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། རྒྱ་མ་ ༥ ཐེན་སོང་། ༽ ད་དུང་རྒྱ་མ་ ༡ འཕར་མ་ཞུས་ན་འབྲིག་གི་
 རེད་དམ། ༼ ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། རྒྱ་མ་ ༡ ནང་འཇུག་བསྟུ་
 རོགས་གནང་། ༽ ལགས་སོ།

དེ་ནས་གོང་དུ་བྱུ་བ་སྟེ་ལྟེ་འབྲུལ་མང་པོས་གསུངས་གནང་སོང་། ལྷ་བས་མགོན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་
 འདིའི་ནང་དུ་སྟེབས་མི་འདུག་གསུངས་སོང་། ཅ་བའི་བྱུ་བ་སྟེ་ལྟེ་འབྲུལ་རྣམ་པས་ཐུགས་འཆབ་གནང་བ་དེར་གཞི་ཡོད་པ་
 ཞིག་རེད་འདུག ཡིན་ནའང་ངས་གོ་ཆོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་དོན་གཅོད་ཁག་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་དོན་རྒྱ་བ་
 རྒྱུར་ཆོག་ས་པའི་ངོས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གོས་ཆོག་ས་དང་། གཞུང་གི་ངོས་ནས་ལྷ་བ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ཐོག་ལངས་
 ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ (Statement) ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསྐྱགས་གཏམ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་ཐབས་ཤེས་འཐེན་དང་ཐེན་
 བཞིན་པ་ཡིན་དུས། ཡིག་ཆ་འདིའི་ཐོག་དགོད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག ཐུགས་མེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་སྤེལ་དང་། ལུས་པ་
མཉམ་སྦྲངས་ཟེར་བ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། དེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཤད་རྒྱུ་
ལུས་པ་དེའང་དགོས་ཀྱི་རེད། དེའང་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་བསྐྱོམས་ཤིག་ཡོད་རེད། མཐུན་སྦྱིལ་ནི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཙམ་
ཡིན་ཟེར་ནས་བསྐྱོམས་ཤིག་རྒྱག་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དོན་དག་ཆེན་པོ་རེད། དེ་འབྲེལ་དུས་
འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་ཟེར་བ་དེ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱིས་རེ་བ་བརྒྱབ་ས་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་འབྲེལ་ཅང་ཅང་ཕྱག་
ལས་གང་འབྲེལ་གནང་བ་ཡིན་ནའང་བབ་སྒྲིང་བརྟན་གསུམ་བྱ་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་ ཡིན་ནའང་།
ངས་འདི་འབྲེལ་ཞིག་ཞུ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། ཡང་འཛིན་སྐྱོང་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་གི་འདུག་མདོག་མདོག་ ཁ་སང་ངས་གཅིག་
ཞུས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་ཆོ་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་རྣམས་པར་མིག་གཅིག་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། ཁ་ཤས་ཀྱི་ནག་
པོ་གཅིག་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱི་དཀར་པོ་ཞིག་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་ན་ངས་འགྲིག་གི་མི་
འདུག་ཟེར་བ་ཡིན། ང་ཆོའི་འཛིན་སྐྱོང་འདི་ལ་ཁ་གཏད་ཆོགས་པ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཕྱག་ལས་གང་
འབྲེལ་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། ཡག་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཟེར་ནས། དེ་ལ་བསྐྱབས་བརྩོན་ཞུ་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། དེ་ག་ནང་བཞུགས་འཛིན་སྐྱོང་དེའང་སངས་རྒྱས་མིན་ཅང་ནོར་བ་དང་འཁྲལ་བ་ཡོད་གི་རེད། དེ་ལའང་ང་རང་ཆོས་
སྦྲངས་འཛིན་དང་ལམ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ང་ཆོའི་འགན་འཁུར་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ངས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱ་འགྱུར་རྒྱུ་
མ་སང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ལ་འགོག་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་ཐལ་ཆ་ཆེན་པོའི་ཆོག་ཅིག་རེད་
བསམ་ཀྱི་འདུག་ ཆོག་དེས་རྒྱ་འགྱུར་རྒྱུ་མའི་ལྷ་བཙུན་སྤྱུགས་གསུམ་དང་། དེར་དད་འདུན་ཡོད་པའི་མི་ག་ཆོད་ཡོད་རེད།
ག་ཆོད་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། ང་ཆོར་ཆོག་ལ་མདའ་མདུང་མེད་ན། ཆོག་ཟེར་བ་ལ་མདའ་དང་། གྲི། འབར་རྩིས་
(Bomb) ཡོད་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། མི་སེམས་ཐར་བ་སྒྲོག་གི་རེད། དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་ཡོད་རེད། དེ་འབྲེལ་ཅང་ངས་
གོང་དུ་ཆོག་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན། ངས་ཕྱིར་འཐེན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བྱེད་དགོས་རེད་ཞུས་
མེད། ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ནའང་འབྲེལ་མ་བྱས་ནའང་འབྲེལ་དུག་ ང་ལ་ཁྱད་པར་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཡིན་ནའང་། ངས་
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཐོག་ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ན་ཞེ་ན། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་གིས་ཕྱག་ལས་བྱས་པ་
ལས་བྱ་རྒྱ་མང་པོ་ལྷག་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ག་དུས་ཡིན་ནའང་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཆོད་གི་རྒྱབ་བཏུག་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་གུས་
བཀྱར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ང་ཆོའི་འགན་འཁུར་རེད། ཉེ་ཆར་གནད་དོན་འདི་དང་འཕེལ་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་དེའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕོག་ཐུག་
ཞེས་ཀྱིན་འདུག་ ཡིན་ནའང་། ཆོག་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ནའང་འབྲེལ་མ་བྱས་ནའང་འབྲེལ་ ཕྱིར་འཐེན་མ་བྱས་
ནའང་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་རིགས་སྤོ་ལོ་ཅིང་སར་ཡོང་ནས་རོ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཐས་བཅད་རོ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཡིན་ནའང་
སེམས་ལ་ཕོག་ཐུག་ཅིག་བྱུང་ཡོད་དུས། མ་འོངས་པར་ཕྱག་ལས་གང་འབྲེལ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་བསམ་བའི་ང་ལ་སེམས་
འཆབ་ཡོད། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་སྒྲུབ་ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ལ་འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༠ རིང་ལ། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༧ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་དེ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་
ཆོགས་ཀྱིས་ཆོལ་ཁ་སོ་སོའི་སྤྱི་འཐུས་འོས་གཞི་ལ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་འོས་འཕེན་བའི་འོས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་བསམ་

འཆར་ཞིག་ཕུལ་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། ལོ་ ༥ རྗེས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་དེར་ངོས་
བཞེས་གནང་ནས་ལག་བསྟར་ཞིག་གནང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་བརྒྱད་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟུང་ཅམ་ཡོད་མ་
རེད། གཞོན་ཏུ་ལྷན་ཆོག་གིས་སྐབས་དེ་དུས་བསམ་འཆར་ཕུལ་བ་དེ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་རང་སོར་གཞག་རྒྱ་
མ་གཏོགས། དེ་ལ་འགྱུར་བ་གཏང་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟོ་དཔལ་གོང་ན་ཁྲུས་པ་
ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་འོས་མི་ཁོངས་ལ་སྒྲ་ཆེན་དང་། དེ་ག་ནང་བཞེན་ལོ་ན་གན་པ་ཁ་གསལ་གིག་གིས་འདི་ཁྲུང་རེད། འདི་
ཁྲུང་ནས་དེ་རིགས་ཀྱིས་མང་གཙོར་འཕོག་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་ན་འགྲིག་གི་རེད་དམ། འགྲིག་གི་མ་རེད། དཔེར་ན།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་སྤྱིར་བཏང་ད་ལྟོ་ཆོས་བརྒྱད་དེ་ད་ལྟོ་ཟང་རི་ཟང་རི་ལ་དགའ་མཁན་རིགས་གིག་མ་རེད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༦ ལོར་ཆོས་བརྒྱད་འདིའི་འོས་མི་གོང་རིམ་པ་ཆོས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས། ད་ལྟོ་ཡང་ལང་ཡོང་དུས་འོས་གཉིས་
ལས་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་རེ་བ་ཡོད་མ་རེད། ཆགས་གཞི་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡང་མེད་པའི་མི་ཞིག་རེད། ཡིན་
ནའང་ལས་མ་དག་པའི་ལུས་དེར་ལས་མ་དག་པའི་ཁོར་ལུག་ལ་སྦྱེད་གོས་ཁེལ་བ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་ད་ལྟོ་ཡང་
མཁན་གྱི་མི་དེ་མ་ཡོང་བ་ཡིན་ན། སྐབས་དེ་དུས་འོས་མི་གངས་ཀ་དེ་ཆང་ཡོད་པ་མ་རེད། མ་ཆང་བ་ཡིན་ན་དེ་མང་གཙོ་
འཕེལ་རིམ་ལ་འཕོག་རྒྱུ་རེད་ཟེར་ན་འགྲིག་གི་རེད་དམ་མ་རེད། དེ་རིགས་ཆ་ཆང་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཁྲུས་པ་
ཡིན། བོད་མིའི་སྤྱི་ལུ་འཛུགས་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ན་བསམས་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཁག་དེ་ཆོ་བཅན་གྱིས་སྤྱི་ཆོག་གས་ནང་
དུ་ག་ཆོད་ཅིག་འཛུལ་ཁྲུགས་སུ་བ་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཆོད་མཆོག་གིས་ཏ་གོ་ཡི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་དོན་
ཆོག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ ཡིན་ནའང་། ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་འདྲིན་དང་། ཆོས་བརྒྱད་སྒྲ་
ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན། དེ་བཞེན་ཆོས་བརྒྱད་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པའི་མཉམ་འབྲེལ་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ར་རང་ཆོ་རུག་
རུག་བྱེད་སུ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་སྤྱི་མཐུན་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། མ་གཞིར་རང་ལྟ་
བུ་ཡིན་ན། རང་ཚུགས་མ་ཡོར་གཞན་སེམས་མ་དཀྱུག་ཟེར་རྒྱུ་དེ་དའི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་བརྟུས་བཅས་དང་བྱེད་གསོད། གནས་ལུགས་དང་མ་མཐུན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ག་དུས་ཡིན་ནའང་མགོ་སྐྱར་སུ་བ་ཀྱི་
མེད་པའི་མིའི་ཀྱན་སྦྱོར་དེ་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་འདིའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོག་གས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

འདི་ཡན་ཆད་བཀའ་འགག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐོག་ལ་བཟོ་སྒྲིང་ཆ་ཆང་ཟེན་པ་ཡིན། བཀའ་འགག་ནས་བཟོ་སྒྲིང་
འདིའི་ཐོག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་ཆ་ཆང་རྗེས་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་དུ་མེབས་ཀྱི་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་བཞེད། ལྷ་མཐུན་ལས་ཁུངས་གོ་རིམ་བཞེན་སྒོ་རྩིས་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་དང་། གཏན་འཕེབས་ལ་མེབས་
རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟོ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུན་འཁྱོལ་སྒོ་རྩིས་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
དོན་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་མེབས་བསྟན་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་འཛུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་འཛུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་ ད་ལྟོ་སྒོ་རྩིས་ཐོག་ལ་འབྱོ་ཡི་ཡོད་དུས། ཁ་སང་ངས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུན་
འཁྱོལ་སྒོ་རྩིས་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བཟོ་སྒྲིང་ལ་ཆ་གསལ་ལེན་པའི་ཐོག་ནས། ད་ལྟོ་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སྒོན་གྱིས་གསལ་བཤད་
ནང་དུ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། བསྐྱེད་ཆགས་སྒོར་བཀའ་མོལ་གནང་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱི་རྒྱལ་དོན་གཙོད་ཁག་ལ་

བྱུང་བའི་གཉིས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐད་སྤྱོད་ཅིས་བཀའ་འཁོལ་ཕྱིན་ཆར་བ་རེད། སྤྱོད་ཅིས་ཕྱིན་ཆར་དུས་བསྐྱེད་གཞག་བྱེད་ཤིང་ཤིང་གི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སོང་། དེ་དུས་དགག་པ་བརྒྱབ་མ་སོང་། དེར་ཆེད་མངགས་དགག་པ་བརྒྱབ་མེད། རྒྱ་མཚན་ག་རེ་
 ཡིན་ཞུས་པ་ཡིན་ན། སྤྱོད་ཅིས་བཀའ་འཁོལ་དེ་ཆོད་དཔག་ཡིན་ཅང་གཤམ་ཏེ་དགོས་གཤམ་གཟེགས་ཀྱི་མེད་ན། བཀའ་འཁོལ་
 གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་འགོ་སོང་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁྱུ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཆེད་དུ་
 མངགས་ནས་དགག་པ་རྒྱག་མི་དགོས་བསམས་ནས། བསམ་ཚུལ་ཞུས་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་ལམ་ཞིག་ཡོད་ཅང་
 དགག་པ་བརྒྱབ་མེད། ད་དུང་བསམ་མེས་གནང་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ན་གནང་ཆོག་པའི་ལམ་ཁ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་དགག་པ་
 རྒྱག་དགོས་ན་བརྒྱབ་མེས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དགག་པ་མ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་དུ་ཁྱུ་ཀྱི་ཡིན།
 གཉིས་པ་དེ། དབྱ་ཁལ་ལག་དེབ་སྐྱོར་ངས་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཞུས་པ་རེད། ངས་ཆོག་མེད་སྤྱོད་མ་བཏང་བ་དེ་འདྲ་ལ་འབྲེལ་
 བཤད་བརྒྱབ་བསྐྱད་སོང་། ཅི་བ་གང་ཅིས་པ་དེར་ལན་བྱུང་མ་སོང་། གང་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལོ་ལྟེ་རྗེས་ལ་དབྱ་ཁལ་ལག་
 དེབ་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ལོ་གསུམ་མཚམས་ ངས་ཆོག་ག་རེ་མེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་ཟེར་ན། ཉེན་བརྒྱུད་ཆོག་དེ་ཉག་ཉག་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་མེས། ཆོག་དེ་ཉག་ཉག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་མེས་ཅེས་གསལ་པོར་ཞུས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་
 ག་རེ་མེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ཡོད་མེད་མ་དཔྱད་ཅང་ངས་ཞུས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ལོ་གསུམ་རྗེས་སུ་མར་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ནའང་རེད། ངས་ཆོག་མེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དེ་ཉག་ཉག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། འདིའི་ཐོག་ནས་ལོ་གསུམ་པ་དང་བཞི་
 པ། དེ་ནས་ལྔ་པར་དབྱ་དེབ་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་འདི་ཅི་བ་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། སྐབས་དེ་
 དུས་ངས་གོ་རྟོག་ཐེབས་མེད་ན་ལོ་ལྟེ་མཚམས་དབྱ་དེབ་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་མཚན་འདི། མི་འཕོར་ཞིབ་བཤེར་ལ་གཞོད་ཀྱི་
 འདུག་ཟེར་ཡོད་པ་ཞིག་ངས་གོ་སོང་། གཤམ་ཏེ་ངས་གོ་རྟོག་ཐེབས་མེད་པ་ཡིན་ན་དབྱ་དེབ་ཡར་བསྐྱུས་ནས་མི་འཕོར་ཞིབ་
 བཤེར་ལ་ག་རེ་མན་ཀྱི་ཡོད་རེད། མ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ན་མི་འཕོར་ཞིབ་བཤེར་ལ་ག་རེ་གཞོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། འདི་ཅི་བ་འདི་རེད།
 དེར་ལན་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་འདང་གི་མི་འདུག་ཅེས་ལབ་སོང་གསུངས་པ་རེད། ངས་ཆོག་དེ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་སྤྱོད་བྱས་མེད། ཁ་སང་མེས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་གྱིས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་སོང་། ཆོག་མེད་སྤྱོད་མ་བཏང་བར་
 ལན་བརྒྱབ་བསྐྱད་སོང་། ཅི་བ་ཅིས་པ་དེར་ཐོ་མེད་པ་དང་། མ་ཅིས་པ་དེར་ཐོ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ། དུས་ཆོད་ཆུད་ཐོས་སུ་
 གཏོང་གི་འདུག དེ་རིགས་མི་ཡོང་བའི་ཐོག་ནས་མེད་སྤྱོད་མ་བཏང་བའི་ཆོག་དེ་ཆོ་མ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག
 མཚམས་རེར་སོ་སོས་བཤད་པ་དེར་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་མེད་ཅང་མི་མང་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་དང་། གོ་བ་ལེན་
 རྒྱུ་གས་མི་འདྲ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅང་། དེ་རིང་གསལ་བཤད་ཞུ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་འདི་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ལྟར་
 དབྱ་ཁལ་ལག་དེབ་ལོ་ ༥ མཚམས་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ལ་བཤད་པའི་པར་དུ་གནང་རོགས་གཞོངས། སྤྱིར་བཏང་
 ངས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དམིགས་བསམ་ལ་གང་ཡང་མཐོང་མ་སོང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་དེར་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན་མི་མང་ལ་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུར་ཕན་པ་རེད། ཕྱིས་སུ་ང་ཆོར་ཅི་བ་ཡོང་སྤྱོད་པ་རེད། གཤམ་ཏེ་འདི་དགོས་གཤམ་ཞེ་
 གཅིག་གཟེགས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ན། རང་འཇགས་གཞག་སྐབས་ལ་ག་པོ་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རྫོང་རིང་བསྟན་འཕེལ་སྤྱོད་ཆོག་ས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ གོ་སྐབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་དེབ་ལྷང་ཁུ་འཛིན་གནས་སྟངས་ཐོག་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་ལྟར་དཔེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ངས་དེབ་ལྷང་ཁུ་འཛིན་ནས་དབྱ་དབྱལ་འབྲུལ་དུ་འབྱོར་དུས། སོ་སོ་དངོས་སུ་བཅར་གྱི་ཡོད་དུས་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། གལ་ཏེ་ངས་མི་གཞན་ཞིག་གི་དབྱ་དེབ་འཛིན་ནས་འབྱོར་དུས། ས་གིར་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཚོས་མི་དེ་ས་གནས་དེར་ཡོད་མེད་བཀའ་ཅད་གནང་གི་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། སྤྱི་ཁྱལ་ལའང་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག འབྲུག་ནས་ཐེབས་པའི་བོད་པ་དེ་འདྲས་སྤྱི་ཁྱལ་ལ་སླེབས་ནས་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་སོང་སྟེ། དབྱ་དབྱལ་འབྲུག་ནས་སྤོང་ཕུས་ཡིན་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་། ང་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་རེད། འཛིན་སྤྱོད་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མ་རེད་དེ། ངས་འགན་ཁུར་ནས་ཁོ་རང་ཆོར་དེབ་ལྷང་ཁུ་དེ་ཆུ་ར་ལེན་དགོས་པ་དང་། མ་གྲངས་པ་ཡིན་ན་དེར་ཁྲིམས་སྒྲིག་གཞི་ལྟར་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་འབྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱབ་ཡོད། དེ་རིགས་ལ་གཞོན་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད། དེ་གཅིག་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་ལྟར།

དེ་ནས་དབྱ་དེབ་བཟོ་རྒྱུ་ཐད་རེད། བོད་པ་ཡིན་པ་ཁུངས་སྟེལ་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད། སྤྱིར་བཏང་པ་མ་གང་བྱུང་གཅིག་བོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེར་དེབ་ལྷང་ཁུ་ཡོད་ན་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་དེ། གལ་ཏེ་བོད་ནས་ཐད་ཀར་སྤྱི་ཁྱལ་ལུང་པ་ཞིག་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་ན། ཁོ་རང་གིས་ཤ་ཆའི་ཐོག་ནས་ལག་དེབ་ལྷང་ཁུ་བཟོ་འདོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཁོས་བོད་པ་ཡིན་ཟེར་དུས། ཁྲག་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་བོད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དཀའ་བ་དང་། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སྟེ་ལེན་ཁང་བརྒྱད་ཐེབས་མེད་པར་སོང་། དེ་ནས་ཡིག་ཆ་ལེན་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་པ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་ དཔེར་ན། ས་གིའི་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ (Ration Card) འདྲ་ཐོ་ཞིག་འདུག དེ་ཆོ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། བོད་ནས་ཁ་ཐུག་སླེབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོ་ཆོར་ཡིག་ཆ་འདི་མ་གཏོགས་བསྟན་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་རེད།

དེ་ནས་བཀའ་ཤག་གསར་པ་ཐེབས་ཆར་ཅམ་ཡིན་དུས། འབོད་བསྐྱལ་དང་ཁྲི་བ་མཉམ་དུ་འདྲ་ཐོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ས་ཆ་གཅིག་ལ་བོད་པ་ག་ཆོད་ཡོད་པ་ར་འབྲོད་པའི་རྗེས་སུ། བོད་པ་རང་ལོ་ ༡༩ ཡན་ག་ཆོད་ལ་དེབ་མི་འདུག མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད་འདུག མི་མང་ཐོ་ཞིག་གིས་དེབ་ལྷང་ཁུ་གསར་པ་བཟོ་དུས་འདས་པའི་ལོ་ ༡༩༦༡ ཡི་དབྱ་དབྱལ་འབྲུལ་དགོས་འདུག་ཟེར་གྱི་འདུག ངས་སྤྱིག་གཞི་དེ་གསལ་པོ་ཤིས་ཀྱི་མེད་དུས། འབྲེལ་བ་ཤད་བསྟོན་རྒྱ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དེབ་ལྷང་ཁུ་གསར་པ་བཟོས་པར་ལོ་མང་པོའི་དབྱ་དབྱལ་སྤོང་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན། སྤོང་མཁན་ཡོད་ན་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་རེད། མེད་པ་ཡིན་ན་གང་འདྲ་གནང་གི་ཡོད་ན། དེ་གཅིག་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་ལྟར།

ལག་དེབ་ལྷང་ཁུ་ལ་རིན་ཐང་སླེབ་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད་འདུག གནས་སའི་ལུང་པ་དེར་བྱད་པར་ཞེས་ཀྱི་འབྲུག་བར་སྐབས་ཤིག་ལ་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡར་མི་སེར་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ། ཁུངས་གཏུགས་ཆེད་ལག་དེབ་ལྷང་ཁུ་འཁུར་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ས་རེད། དེའང་གཏམ་བཟང་ཞིག་སྟུག། ཡིན་ནའང་། བོད་སྤོང་བྱེད་མཁན་མི་དེས་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ལ་ཤ་ཆ་བྱས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དང་། སོ་སོར་ལུང་པ་དེའི་ཁེ་ཕན་རྒྱུ་འདི་ཆེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཆོད་དཔག་ཐིག་གི་མ་རེད། གང་ལྟར་དེ་འདྲ་གནང་མཁན་ཡོད་ན་ཤ་ཆ་སླེབས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། འདི་གཅིག་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོ་ལྟར། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ (Passport) རག་ཆར་ན་བོད་གཞུང་ལ་སྟེས་དགོས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྟོན་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་མ་གནང་རོགས་གཞོངས། དེ་མང་ཆོགས་ལ་འབོད་བསྐྱལ་རྒྱ་རྒྱ་ལྟོ་ལྟར།

དེ་ནས་ཁ་སང་ཟླ་བ་གཅིག་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ལན་གསལ་པོ་ཞིག་བྱང་མ་སོང་། བྱང་མ་སོང་ཟེར་དུས་ངས་ཡོག་པོ་ཞིག་
 མགོ་འཛུགས་མ་སོང་། ད་ལྟ་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་མཆོག་གིས་ (AU) དང་འབྲེལ་ནས་ལན་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། (AU) ཟེར་
 ན་ཨོ་སི་ཁོ་ཡི་ཡ་ནས་བཅོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པེད། (IN) ཟེར་ན་རྒྱ་གར་ནས་བཅོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པེད་ཅེས་
 གསུངས་སོང་། ངས་དཔྱ་དེབ་དེ་གང་ནས་བཅོས་པ་པེད་ཅེས་ཞུས་མེད། ངའི་བཀའ་འདི་ཞུས་པ་དེ། ང་རང་དཔེ་མཆོན་དུ་
 བཞག་ནས། ད་ལྟ་འདི་དཔེ་ལྡང་ཁུ་དེ་ (IN) པེད། དཔྱ་དཔལ་འབབ་དེ་ཨོ་སྤྱོད་འབྲེལ་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཐུ་མཐུད་དེ་འབྲེལ་
 སྤུལ་བཟུང་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་གཤེད་དང་འགལ་གྱི་ཡོད་པེད་མེད། ངའི་རྒྱ་བ་འདི་ཡིན། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ (AU) བསྐྱར་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་ན་ང་རང་གང་མགྲོགས་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞུ་གི་ཡིན།
 མཐའ་མ་དེར། ད་ལྟ་དཔྱ་དཔལ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་གཞུང་གི་སྤྱི་གཤེད་འཛུགས་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་མཐུན་པ་མང་
 ཆེ་བའི་སྤྱི་ཆ་ནས་མར་འཐོན་ཆོག་ཆོག་ཅིག་དང་། རྒྱ་རེར་མར་འཐོན་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་པེད། དེར་འཐོན་ཆོག་གི་མ་པེད་ཟེར་ས་
 ཡོད་མ་པེད། ཨོ་སི་ཁོ་ཡི་ཡར་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ (Income Tax) བསྐྱར་བ་དང་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུ་པེད།
 དཔལ་ལག་པར་རག་དུས་འཐོན་དགོས་པ་ཆ་ཆང་འཐོན་ཆར་བ་པེད། ང་ཆོ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཆོར་འདིའི་གནས་སྤངས་
 དེ་ཡོད་མ་པེད། མ་སྤྱོད་མཁན་ཆོར་སྤྱོད་སྤངས་བསྐྱར་བཏང་ནས་གཅིག་འཛུགས་དགོས་པེད་དང་། གཉིས་འཛུགས་དགོས་པེད་
 ཟེར་མཁན་ཞིག་མེད་དུས། དེས་བར་དུ་དཔྱ་དཔལ་བསྐྱར་ལེན་བྱེད་མཁན་ཆོ་ནས་ བྱེད་རང་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དཔྱ་
 དཔལ་ཨོ་སྤྱོད་ ༡༥༠ སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་པེད། བྱེད་རང་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ན་ཨོ་སྤྱོད་ ༤༠ སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་པེད་ཅེས་
 བཀའ་ཅད་གནང་དགོས་པའི་བཀོད་ཁྲབ་གསལ་པོ་ཞིག་མ་བཏང་བ་ཡིན་ན། སྤྱོད་མ་དེ་འབྲེལ་བྱང་སོང་། ངས་བཀའ་འདི་ཞུས་
 པ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་མ་སྤྱད་གང་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་འབྲེལ་གསུངས་སོང་། ཐུགས་ཁག་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་
 ན་འང་། ངས་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ག་རེ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འདི་གང་ཟག་སོ་སོའི་ལས་འགན་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་པེད། སོ་སོས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་སོ་སོས་ཤེས་ཀྱི་པེད་ལྟ། བྱོད་ཁོག་ལྟོགས་ན་སོ་སོས་ཁ་ལག་ཟ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 དུས། པ་གིའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཀྱིས་མ་གསུང་སྤོན་ནས་དཔྱ་དཔལ་ཆ་ཆང་སྤུལ་བཞག་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་པེད། གང་
 ལྟར་གཞུང་གི་ལས་ཀ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ན་རྟོག་རྟོག་འདི་པེད། འབྲེལ་ཡོད་དོ་བདག་གིས་དཔྱ་དཔལ་སྤྱོད་འདོད་
 ཡོད་པའི་བཅོ་འབྲེལ་དང་། སྤྱོད་འདོད་མེད་པའི་བཅོ་འབྲེལ་ཞིག་བྱེད་ཡོང་དུས། རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་ཟུ་ཆ་པོ་ཞིག་པེད་འདུག
 དེར་གཏན་འབེབས་བཅོ་སྐབས་ན་ཡག་པོ་འདུག དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ (Casual, Fulltime, Part time, Permanent) འདི་བཞི་པོ་ནས་གང་ཡིན་ཏེ་གོ་ཡི་མི་འདུག འདི་འབྲེལ་མ་འོངས་པར་གཏན་འབེབས་གནང་སྐབས་ན་ཡག་
 པོ་འདུག་ཞུ་གི་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱར་འབྲེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་བ་ཕུན་སྦྱིད་ལགས། སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྐྱར་དབང་ཆེན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྐྱར་དབང་ཆེན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུག་ཐོག་ཆ་གས་ལེན་ཆོག་པའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ། སྤྱིར་བཏང་བོད་མའི་སྤྱི་གཤེད་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཆང་མ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་
 ཡོད། ལྷག་པར་དུ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་འདི་གལ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ། དཔལ་འབྱོར་བརྒྱུད་ནས་ང་

ཆོས་ལས་འགྲུལ་དང་འཐབ་ཚད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ད་ལྟའི་ཆར་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནས་མང་པོ་ཞིག་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གོང་མ་ཡིན་ནའང་མ་དཔུལ་མང་པོ་ཞིག་ཐབས་ཤེས་གནང་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་ལྔ་རྒྱན་ནང་བཞིན་ཐབས་ཤེས་གང་སྤུངས་ཅི་སྤུངས་ཅིག་གནང་གི་རེད་བསམ་པས་ཡིད་ཆེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

འདི་དང་མཉམ་དུ་ད་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་སྤྱེལ་མང་པོ་ཞེས་ཅིག་གིས་བཀའ་འདི་གནང་བ་དང་། དེའི་ཐོག་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱི་ངོས་ནས་བཀའ་ལན་མང་པོ་གནང་བ་ཡིན་དུས། གནང་དོན་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ངས་བསྐྱར་སྒྲོལ་ཞུ་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་ལྟ་རང་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་ནང་བཞིན་རེད། ང་རང་ཆོ་རང་ཁ་རང་གསོ་ཡིན་ནའང་རེད། ང་རང་ཆོ་བོད་མི་རང་གིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་ལྷན་པ་ག་ཚད་ཅིག་སྟོན་སྤུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས། བརྒྱ་ཆ་ ༩ ཅུ་མ་མ་གཏོགས་གཞན་ཆ་ཆང་རོགས་སྐྱོར་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ལག་པ་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱར་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་ང་རང་ཆོ་རང་གི་བྱེད་སྤུངས་ལ་འདི་དང་སྤངས་དབྱ་དཔུལ་ཐོག་ནས་ཡིན་པ་ཡིན་དུས། ངས་ཡང་བསྐྱར་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། ད་བར་དང་སྤངས་དབྱ་དཔུལ་ཆད་མེད་འབྲུལ་སྟོད་མཁན་ཆང་མར་སྤྱགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་བཞུགས་མཁན་བོད་པ་མང་ཆེ་བས་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤུལ་ནའང་མ་ཅུ་ལ་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་མེད་པའི་ནམ་པ་ཞིག་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་བརྒྱ་ཆ་ ༩༥༡༠ ཞིག་བྱི་རྒྱལ་ལ་སྤེལ་སྟོན་དུས། ཨ་རི་དང་། ཁེ་ན་ཌ། ཡུ་རོ་ལ། ཨོ་སི་ཱོ་ལི་ཡར་གནས་སྟོད་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་གནས་འབྲུལ་བཞིན་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་སྤྱད་མིར་བཞུགས་མཁན་བོད་པ་ཆོས་ཆད་ལས་བརྒྱལ་བའི་བྱུ་དཔུལ་ཞིག་འབྲུལ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོར་དམིགས་བསམ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་སྤྱགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་དབྱ་དཔུལ་འབྲུལ་མཁན་ཆོ་ཡིན་ནའང་སོ་སོས་ལས་འགན་ཞིག་འབྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤུལ་མ་སྤུལ་པ་མང་པོ་ཞིག་འབྲུལ་དགོས་བསམས་ནའང་སྤུལ་མ་ཤེས་པ། མོ་མང་སྤུལ་མེད་པར་སོང་དབྱ་དཔུལ་ཆད་ལྷག་གྱུར་བ་སྤེལ་འབྲུལ་བྱེད་དགོས་དུས་དཀའ་ངལ་འབྱུང་པ་ཡང་ཡོད་གི་འདུག དེ་དང་ཆང་མ་ལ་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱད་མི་ནང་ལ་ཡིན་ན་དབྱ་དཔུལ་ཐོན་ཆེན་སོ་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁག་ཅིག་ལ་འབྲུལ་འདོད་ཡོད་ནའང་འབྲུལ་ས་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱར་འདུག དེ་དང་འབྲེལ་ནས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ག་རེ་བྱས་པ་རེད་ཅེས། དངོས་གནས་བྱས་ན་འབྲུལ་མཁན་ཆོར་འབྲུལ་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། འབྲུལ་སྤུལ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། སྤྱད་མིར་གནས་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ས་གནས་མ་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད་དུས། བོད་རིགས་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་མིན་ན། དེ་ཆོར་འབྲུལ་སའི་བརྒྱུད་ལམ་མེད་པ། དོན་གཙོད་ལའང་འབྲུལ་ས་མི་འདུག ག་པར་བྱིན་ནའང་འབྲུལ་སྤུལ་གྱི་མི་འདུག དེ་ཆོར་ངས་པར་དུ་འབྲུལ་ས་ཡོད་པ་ཞིག་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞེས་འབོད་བསྐྱུལ་ཞུ་བཞིན་འདུག འབྲུལ་འདོད་ཡོད་མཁན་ཆོར་འབྲུལ་ས་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱར་འདུག འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་དང་། དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་ནས་དེ་ཆོར་ཐོག་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཛོལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྟེ། འདི་ཡིན་དུས་མ་འབྲུལ་མཁན་ཆང་མར་འབྲུལ་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདི་འབོད་བསྐྱུལ་ཡིན་མ་གཏོགས་ངེ་བ་གང་ཡང་མིན། དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་ལ་ངེ་བ་འབྲུལ་སྤུལ་པའང་ཡོད་པ་རེད་ལ། འབྲུལ་རྒྱུ་འདི་ངེ་བ་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་ལའང་འབོད་བསྐྱུལ་རེད། ད་ག་ནང་བཞིན་མ་འབྲུལ་མཁན་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ལའང་ནན་སོ་བྱས་ནས་ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཅེས། ལས་ཀ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལས་ཀ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲུལ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ཆོ་ཆང་མར་སོ་སོས་དོ་སྤྲོད་དང་འགན་ཁུར་ནས་གང་

ཐུབ་ཅི་ཐུབ་འབྲུལ་རོགས་གནང་། འདི་གཅིག་འབོད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།
དེ་ནས་ལག་དེབ་སྡོན་པའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་འཆད་མཁན་བྱང་མ་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་
གཙོད་ནས་བ་དང་། བོད་རིགས་ཚོགས་པ་བཅས་འགན་འཁུར་མཁན་ཆང་མས་ལག་དེབ་སྡོན་པའི་ཐོག་ལྷགས་རྒྱ་གར་རོགས་
གནང་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། འདི་བྱས་པ་ཡིན་ན་ང་རང་ཆོའི་མ་དདུལ་ལ་ཕན་པར་གནད་འགག་ཅིག་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་
འདུག དེ་ནས་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་འདུག་སྟེ་ཆང་མ་གསུངས་ཆང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་ལད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། དུས་ཚོད་
བསྐྱེད་ཆགས་ཐོག་ནས། ཚོགས་གཙོས་ཚུར་གཞིགས་ཅམ་གཞིགས་ཅམ་གནང་གི་འདུག དེ་ག་རང་གཞག་གི་ཡིན། ཐུགས་
རྩི་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག ངས་རྩིས་སུ་བཀོལ་སྡོན་ཅིས་དང་འབྲེལ་ནས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་བྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག ངས་འདི་ཡང་དཔུ་ཁལ་ལག་དེབ་རང་གི་ཐོག་ལ་ཡིན། ཁ་སང་ས་གནས་ལ་བཅར་བའི་
སྐབས་སུ་མི་མང་དེ་འདྲས་ཀྱི་རྒྱ་གསལ་ཞེས་བཞུགས་ནས་དང་སྒངས་དཔུ་དདུལ་འབབ་ཆད་དེ་སྒོར་དགོས་འདུག་ཅེས་
གསུངས་སོང་། ང་ཚོས་སྒོར་འདོད་ཡོད། མི་མང་གི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་འདྲ་སྡོན་མ་དང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ཡག་ཏུ་བྱིན་ཡོད་
རེད་ཅེས་མང་པོ་གསུངས་སོང་སྟེ། ཡིན་ན་འདྲ་སྐབས་དེ་དུས་སྤྱི་འཐུས་རོ་བོའི་ཐོག་ནས་པར་བཅར་ཡོད་པར་སོང་ཅང་།
ལམ་སྟོན་ག་རེ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས། བྱིར་བཏང་དཔུ་ཁལ་ལག་དེབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་ག་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་
ན་འདྲ། གཙོ་བོ་མི་མང་སྤྱོད་པོ་དེར་གཞི་བཞག་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་ད་ལྟ་དཔུ་དདུལ་
འབབ་ཆད་བསྐྱེད་ཅིན་སྟོར་ ༥༩ ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་གིས་དེ་ལས་མང་བ་འབྲུལ་འདོད་ཡོད་ན།
བྱར་དུ་ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་སའང་ལོགས་སུ་ཡོད་རེད། ག་ཚོད་གནང་ན་འདྲ་ཆོག་གི་རེད། ང་རང་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡིན་ན་སྡོན་
མ་སྒོལ་བྱའི་སྐབས་སུ་ནས་སྟོར་ ༡༠༠ རེར་འབྲུལ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། ངས་ལན་དེ་ཞུས་པ་ཡིན། ཡིན་ན་འདྲ། གསལ་བཤད་ཀྱི་
རྒྱ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གར་ལ་ཐོག་མར་བྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་འབྱོར་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐབས་དེ་དུས་དཔུ་དདུལ་འབབ་ཆད་དེ་ག་རང་
རེད་འདུག ད་ལྟ་ཡིན་ན་འདྲ་ཆད་གཞི་དེ་རང་འཇགས་རེད་འདུག ང་རྒྱ་གར་ལ་ཐོག་མར་སྤེལ་དུས་ཅིན་སྟོར་ ༡༠ ཅེས་ག་
ཞིག་དེར་སངས་སྟོར་ ༡༠༠ ཆགས་བསྐྱད་འདུག བྱིར་བཏང་ཉམ་ཐག་དེ་ཚོ་ཉམ་ཐག་གི་ཐོག་ཁྱེད་ནང་དུ་སྤེལ་བསྐྱད་ཡོད་
རེད། དེ་བྱེད་དུས་ཉམ་ཐག་ཁོངས་སུ་མེད་པའི་བོད་མི་ཚོས་ ད་ལྟ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩.༡ དཔུ་
དདུལ་ལ་བཞེན་དགོས་དུས། མ་འོངས་པར་འདི་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ ནས་ ༡༢ ཆགས་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་མང་ཡིན་ན་འདྲ་དུས་དང་

འཆས་པའི་འགྲུང་བ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། དེར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་འདུག་སྟེ། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་མ་འོངས་པར་དབྱ་
དདུལ་འབབ་ཆད་དེ་སྤར་རྒྱའི་ལམ་ཁ་ཞིག་ཡོད་ན་སྤར་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་མཐུན་པའི་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་མཐུན་པའི་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབྱ་ཁལ་ལག་དེབ་བཅོ་ལྔ་གས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤམ་ཤིག་ཡོད། གནད་དོན་དང་པོ་དེ་ཁ་སང་བཀའ་ཤིག་གི་བཀོད་ཁྲབ་ཅིག་གི་ནང་དུ། གང་ལྟར་དོན་
ཆུང་མང་པོ་ཞིག་བཅོས་ནས་མང་ཆོག་གཙོ་དཀའ་ངལ་སེལ་གྱི་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། བདེ་སྤྱད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་སོང་ཅང་
ཉིན་གངས་མང་པོ་ཞིག་གི་རིང་བའོ་སྤངས་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེའི་སྐོར་ལ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་
ཟེར་ནའང་མི་འདུག་གནས་སྟངས་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དུ། ཅ་བའི་ང་ཆོའི་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོག་གས་ནང་དུ་དང་སྤངས་དབྱ་དདུལ་
ལག་དེབ་དེ་ཆེ་མཐོང་ཡོད་པ་བཅོ་མཁན་དེ་སྤྱི་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། སྐབས་བཅུ་གཉིས་དང་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་
སྐབས་སུ་བཀའ་སློན་གྱི་ཐུར་སྐབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་གདོང་ལེན་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཆ་རྒྱུན་
བཞག་ནས། ད་ལྟར་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་གས་ལ་ཆེ་མཐོང་ཞེས་ཅིག་གནས་བསྟན་ཡོད་རེད། གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ལ་ཁ་སང་དོན་
ཆུང་སྤུས་ཅུ་ཞིག་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱ་ཆེད་དུ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འདིའི་ནང་དུ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་འདས་པའི་དུས་
སུ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་གནས་སྟངས་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་ན་སྟེ། ངས་དཔེ་མཆོན་
འགའ་ཤམ་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱོས་ཆོག་གས་ནང་དུ་ཁ་ཤིག་གིས་བཀོད་ཁྲབ་དེས་དཀའ་ངལ་ཞེས་ཅིག་སེལ་སོང་
བསམ་པའི་འཆོར་སྤང་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་འདུག་ ངས་འདས་པའི་མོ་དུག་རིང་ས་གནས་རང་བདེན་ཆོག་གས་རྒྱུད་གི་ཆོག་གས་གཙོ་
བྱས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཆ་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ལ། དཔེར་ན། ཁ་སང་བཀོད་ཁྲབ་དེའི་ནང་དུ་རང་བཅན་ལག་དེབ་གསར་བཅོ་བྱེད་
པའི་སྐབས་སུ། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཆུང་ཞིག་དང་། བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཆུང་ཞིག་ཡོད་རེད། བོད་ནས་ཡོང་
མཁན་ཆོས་སྤྱི་ལེན་ཁང་གི་ཡིག་ཆ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་ན་དཀའ་ངལ་སེལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་ལ་སྤྱི་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་
སྤྱི་ཆུང་ཆོས་ལག་འབྲེལ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་ན་དཀའ་ངལ་སེལ་འགྲོ་ཡི་པ་རེད། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཆུང་ཆོས་ལག་འབྲེལ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་
ལེན་ཁང་མ་བརྒྱུད་མཁན་དེ་ཆོར་སྤྱོད་མ་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། སྤྱི་མི་བརྒྱ་དཔོན་དང་དཔོན་སྤྱི་མཐུན་བརྒྱུད་
ནས། ལ་ལུང་ཆུང་གི་བརྒྱུད་ནས། ཆོས་ཁ་གང་རུང་གི་བརྒྱུད་ནས་དབང་པོ་བྱས་ནས་རྒྱབ་གཉེར་འབྱོར་བ་ལ་ས་གནས་
རང་བཅན་ཆོག་གས་རྒྱུད་དང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན་བརྒྱུད་ནས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་སུ་བཏང་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་
བསྟན་ཡོད་པ་རེད། གནས་སྟངས་འདི་མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁུན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ང་ཆོས་ཁོར་བཅོས་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོར་བཅོས་བྱེད་དུས་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ན་ཆ་རྒྱུན་གཉིས་འབྲེལ་དགོས་རེད། སྤྱི་ལེན་ཁང་གི་ཡིག་ཆ་དང་སྐབས་བཅོལ་ལག་འབྲེལ། (R.C.) ཡང་ན།
(R.C.) དང་དེབ་སེར་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དན་ཏགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁོར་བཅོས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
བཅན་བྱོལ་ལ་སྤྱི་ཆུང་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱི་ཆུང་ཆོས་ལག་འབྲེལ་དང་། འཛིན་གྲ་བཅུ་པའི་ལག་འབྲེལ། ཡང་ན། འཛིན་གྲ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ལག་འབྲེལ་ཡོད་ན། མིང་དང་ཡོ་རྒྱས་ག་རེ་བསྟར་དགོས་ནའང་སྤྱོད་མ་ནས་བསྟར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་

དུས་དེ་ཚོའི་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ན་སྟུང་། འདས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོག་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་ཡིན་གསུང་གི་འདུག་སྟེ། འདས་པར་བྱས་པ་དེ་ཚོ་མཐོང་ཡོད་ན་སྟུང་། གཅིག་དེ་རེད། དེ་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ཡིག་ཆ་དེ་ཚོ་ཆང་བ་ཡིན་ན་ནོར་བཙོས་བྱེད་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། རྩོམ་མ་ནས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ས་གཅིག་དེ། ཁ་སང་ཕྱག་སྟེན་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་གསུངས་སོང་། བ་མ་དང་པ་མའི་པ་མའི་བསྐྱེད་པ་དེ་རེད། བཅན་གྲོལ་ནང་དུ་བཟའ་ཆང་ཁ་བྲལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། རྩོམ་མ་མོན་ལྟོ་ལ་སྤྱོད་དུས་སྤྱ་གྲུ་ཞིག་གིས་རང་བཅན་ལག་དེབ་བཟོ་དུས། བ་མའི་ལོ་རྒྱུས་འགོད་དུས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འགོངས་ཤོག་ཐོག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། ལོ་རྒྱུས་མ་ཐུན་མིན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་རེད། སྤྱ་གྲུ་དེས་མའི་མིང་བཀོད་ནས་ཡར་གཏོང་དུས། བ་མའི་ལོ་རྒྱུས་འགོངས་ཤོག་ནང་དུ་ཁྱེད་རང་གི་མིང་འཁོད་མི་འདུག་པ་མ་དེའི་སྤྱ་གྲུ་རེད་མི་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དཀའ་ངལ་རང་རེད། གལ་ཏེ་དཀའ་ངལ་སེལ་གྱི་ཡོད་ན། དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བ་མ་ཁ་བྲལ་ནས་ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱ་གྲུ་ཁ་བྲལ་གི་སྤྱོད་པོ་མོ་མོ་དང་། སྤྱན་གཉེན་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ། ཨ་མ་མཐོང་མ་སྤྱོད་པ། བ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའང་རང་བཅན་ལག་དེབ་བཟོ་དུས་རའི་པ་བཟུལ་གིས་ཡིན་ཞེས་འགོད་ཀྱི་རེད། པ་བཟུལ་གིས་ཀྱིས་དབྱ་དེབ་གསར་བཟོའི་འགོངས་ཤོག་ནང་དུ་ཁྱེད་རང་སྤྱ་ག་ཡིན་པ་གསལ་མི་འདུག་ཟེར་ནས། ད་ལྟ་བར་དུ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ལ་ལྟག་རྒྱུ་དེ་འདི་རེད། དེར་དགོངས་པ་བཞེས་སྤྱབ་པ་ཡིན་ན་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་སྤྱབ་ཀྱི་འདུག།

བཀའ་འགག་སྐབས་བཅུ་བཞི་དང་བཙོ་ལྷའི་ངོས་ནས་བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱ་ཁག་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་སེལ་ཡོད་པ་རེད། རྩོམ་མ་ཡིན་ན་དབྱ་དེབ་གསར་བཟོ་བྱེད་དུས་པ་མའི་མིང་དང་། བཟའ་རྒྱའི་མིང་བཙས་ཆ་ཆང་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དང་སྤངས་དབྱ་དབྱལ་ལག་དེབ་ནང་དུ་བཟའ་རྒྱའི་མིང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བ་མའི་མིང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་བདེ་བ་ལ་སོ་སོའི་མིང་དང་། སྤྱེས་ལོ་སྤྱེས་ཆེས། དེ་ག་རང་རེད། དེས་དཀའ་ངལ་གང་ལ་གང་འཆམ་ཞིག་སེལ་ཆང་བ་རེད། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དཀའ་ངལ་ལྟག་བསྐྱེད་པ་དང་སེལ་དགོས་པ་ཞིག་ང་འདྲ་པོ་ཚོགས་གཙོ་ལོ་ ༦ བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དཀའ་ངལ་ལྟག་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་མཐོང་མ་སོང་། ཡིན་ནའང་། ངས་དེར་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ག་རེ་མཐོང་སོང་ཞུས་པ་ཡིན་ན། བཀའ་འགག་གིས་འདི་ནང་དུ་ག་རེ་བཅུག་འདུག་ཅེ་ན། དང་སྤངས་དབྱ་དབྱལ་ལོ་ ༣ མཇུག་ལོ་ ༥ རིང་མ་སྤུལ་ན། དབྱ་དེབ་ཡར་བྱིར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་འདུག་ འདི་བཅན་གྲོལ་པོད་མའི་དང་སྤངས་དབྱ་དབྱལ་དང་བསྐྱེད་དུལ་གཞན་དག་གི་འབྲལ་འབབ་ཁྲིམས་ཡིག་དང་འགལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱག་སྟེན་ཚོས་ཡིན་ནའང་དེར་གཟིགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁ་སང་རྒྱན་ལས་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་ཚན་གྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བཞག་ཡོད། འདི་ཤོག་གངས་ ༡༩༦ ལ་ཡོད་རེད། རྩོམ་ཚོས་གཟིགས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ ཁ་བྲལ་གིས་ལབ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་བཀའ་འགག་ལ་གཞིན་ཉེན་རང་འདྲ་པོ་ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཐོང་མ་སྤྱོད་པ་རེད་མི་འདུག་ ཡིན་ནའང་ངས་མར་བསྐྱག་རྒྱུ་ཡིན། རོན་ཆན་བཙོ་བརྒྱུད་པ། དབྱ་དབྱལ་དང་ངས་ཅན་བསྐྱེད་དུལ་ཆད་གསལ། ལོ་བཅུ་བཙོ་ལྷའི་རིང་མ་སྤུལ་ན་ཆད་པ་བརྒྱབ་རྒྱུའི་སྐད་ཆ་དེ་རེད། འདིའི་ནང་གསེས་ ༡ པར། "རྩོམ་མའི་འབྲལ་ཆད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་དབྱལ་འབབ་ཆད་ལྟར་ཆ་ཆང་དུས་གཅིག་ལ་འབྲལ་འཕྲིན་དང་། དེ་མིན་ ༡༩༩༣ པར་གྱི་འབྲལ་ཆད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་དབྱལ་འབྱོར་འབྲུར་ལོ་བཅུའི་ནང་ཚུན་བརྒྱ་ཆ་ཆ་བཙོས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་དབྱ་དབྱལ་ཐོག་བསྐྱེད་ཏེ་འབྲལ་དགོས།" ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། ནང་གསེས་ ༣ པའི་ནང་དུ། "༡༩༩༩ ནས་བསྐྱེད་དབྱ་དབྱལ་དང་ངས་ཅན་བསྐྱེད་དུལ་འབྲལ་ཆད་གྱུར་ཆེ་འབྲལ་ཆད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་དབྱལ་འབབ་

ཐོག་ཆད་གསལ་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཕྱེད་འབྲུལ་ཞུ་དགོས།" ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོ་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོ་ ༢༠ མ་ཡིན་ན། ལོ་ ༡ ལ་ཨ་སྒོར་ ༡༠༠ ཡིན་ན། ལོ་ ༢༠ ལ་ཨ་སྒོར་ ༢༠༠༠ རེད། ཨ་སྒོར་ ༢༠༠༠ དེ་ལ་བརྒྱ་
 ཆ་ ༡༠ རེར་ཆད་པ་བརྒྱ་བ་ནས་དེ་ཕྱི་བ་གཅིག་ལ་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་དུ་གསལ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད།
 གནས་སྐབས་གཅིག་འདི་རེད། ད་ལྟ་ཐོས་ཆོག་གིས་མཁུན་རྟོགས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རང་གསེས་ ༥ པའི་ནང་དུ། "ཡུལ་
 དུས་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་བའི་འོག་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གསལ་སྤྱད་ལས་ཀྱིས་དགོས་པ་གཞིགས་ན། དེ་ལྟ་
 དུས་དང་ངེས་ཅན་བསྐྱེད་འབྲུལ་གསལ་དུ་འབྲུལ་འདོད་ཡོད་རིགས་ལ་དུས་བཀག་རྒྱ་བཅད་ཀྱིས་སྤྱི་མཐོང་འབྲུལ་ཆད་
 ཆག་ཡང་གནང་འཐུས།" ཟེར་ཡོད་རེད། སྤྱི་མཐོང་འབྲུལ་ནང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གསལ་སྤྱད་ལས་ཀྱི་
 དགོས་པ་གཞིགས་པ་ཡིན་ན། དེ་སྤྱི་ཚད་རང་གིས་ལོ་ ༡༥ རིང་ཡུལ་མི་འདུག་དེ་རིང་ལོ་ལྔའི་སྤྱི་འཐུས་ཤོག་ཟེར་
 རྒྱུ་དེ་དབང་ཆ་དང་ཆ་ཆད་འདིར་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ངས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་ལྟར། མང་ཆོག་གིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་
 ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་ཆ་རྒྱུ་འདྲ་ཞིག་བཟོས་ནས། དེའི་བར་ལ་ལོ་གསུམ་དང་། ལོ་བཞི་མཆའ་ས་ཉེན་བརྟེན་ལྟར། ལོ་ལྔ་བར་
 དེ་དུས་ལག་དེབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ། ག་རེ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་འཛིན་སྲྀང་གི་སྤྱི་
 དབང་གི་ཐོག་ནས་གསལ་གཏོང་བྱེད་སྐབས་ཤིག་ཡོད་རེད། གསལ་གཏོང་དེ་ལས་དང་། ལུགས་སྒོལ། ཁྲིམས་སྤྱི་གང་ལ་
 ཡང་མ་འགལ་བའི་ཐོག་ནས་གསལ་གཏོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གནས་སྐབས་གཅིག་འདི་ཆགས་ཀྱི་འདུག་དེར་ནམ་པ་
 ཆོས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་རེད་སྟེ།

དེ་ནས་གཅིག་དེ། སྤྱི་འཐུས་པ་ནས་རང་བཅན་ལག་དེབ་བཟོས་ན་འགྲིག་གི་རེད་དང་། ཡུལ་ན་འགྲིག་གི་རེད་
 ཅེས་བཀའ་མོལ་གནང་སོང་། རྣམ་པ་ཆོས་ཤོག་གངས་ ༢༧ རང་དུ་གཞིགས་པ་ཡིན་ན། དང་སྐབས་དེ་དུས་དང་
 ཐོག་སྐབས་བརྒྱ་ཆ་བཅས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ ༡ ཆེས་ ༡ ལས་འབྲུལ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་འདིའི་ནང་དུ་
 ག་རེ་གསལ་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། "རང་ལོ་ ༤ ལོ་ནས་ནང་སྐབས་དེ་དུས་འབྲུལ་དགོས་པ་དང་།" བཅན་གྱིས་ནང་དུ་སྤྱི་
 གྱི་ལོ་ ༤ ལས་དང་སྐབས་དེ་དུས་འབྲུལ་དགོས་པ་དང་། བཅོད་དགོས་པ་དེ་གསལ་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་སྤྱི་
 གྱི་གསལ་སྤྱི་ཆོས་བཟོས་ན་འགྲིག་གི་རེད་གསུངས་པ་དེ་ཆད་གཞི་གང་ལ་འཛིན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཛིན་སྲྀང་གི་བཀོད་
 ཁུལ་དོན་ཆོན་སྤྱི་ལྟ་དེ་ངས་ཞུས་པ་ལྟར། བཀའ་འགྲུབ་འོང་མའི་གོང་མ་སྐབས་ནས་ལག་བསྟར་འགོ་བཞེས་པ་ཞིག་གི་ནང་
 དུ་ཁ་གསལ་དུ་བཏང་དང་། མ་གཏོང་གི་གནས་སྐབས་ཤིག་གི་འོག་ནས། དོན་བསྐྱེད་སའི་དོན་ཆོན་སྤྱི་ལྟ་དེ་གཞི་ཅ་སྤྱི་
 ཡོང་དུས། དེ་ལྟ་ཁ་སྤྱི་ལྟ་ལ་ལྟ་ལ་ལྟ་ལ་ལྟ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་རྒྱུ་དེ། གྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་ལ་ཆོག་འདི་ཉེན་ཁ་འདྲ་པོ་
 ཞིག་རེད། འདི་དུས་ཤིག་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་མ་རེད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྲུབ་འོང་མ་སྤྱི་བཟང་སེང་གའི་སྐབས་སྤྱི་ ལོ་ལྔའི་རིང་
 དང་སྐབས་དེ་དུས་འབྲུལ་གྱི་མིན་ཟེར་མཁན་མང་པོ་ཡོད་རེད། ང་ཆོས་མཐོང་བསྟན་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་བཀའ་འགྲུབ་
 སྐབས་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་འགྲུབ་ཤིག་ལ། མང་གཙོ་རེད། མང་ཆོག་ནང་དུ་འབྲུལ་གྱི་མིན་ཟེར་མཁན་མང་པོ་ཡོད་
 རེད། དེ་ཆོར་བརྟེན་ལན་སྤྱི་རྒྱུ་ཆད་དུ་ཉེན་བརྟེན་ལྟ་བུ་འདི། གཞི་གང་ལ་འཛིན་སྤྱི་མཐོང་པའི་ཐོག་ནས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེར་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་རང་སྤྱི་གང་ཤིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་དེ་འདྲ་མ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན། ལུགས་ཐེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སྤྱོད་མཆོག་ ཁ་སང་འཕྲོས་དེར་ལན་ལྷག་བསྟན་ཡོད་ན། དེའང་མཉམ་དུ་གསུང་རྟོགས་

དེ་ནས་ཨ་རེ་ (Crore) ༡༥ དེ། རས་དེ་འདྲ་ཞིག་གོ་བ་རེ། ཡིན་ནའང་། ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༡༥ དེ་རྒྱ་གར་ལ་ཐད་ཀར་ལེན་
 ཐུབ་ན་ཟེར་བ་དེ་རེ། འདི་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཐད་ཀར་ལེན་ཐུབ་རྒྱ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་མ་རེ། འདི་གསལ་པོ་ཞུས་ན་མ་
 གཏོགས། ཨིན་ཱི་ཤི་སྒྲུང་དུ་ (Direct Funding) ཟེར་བ་དེར་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་ཡོད་རེ། ར་ཆོས་ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་
 གྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་ག་ཆོད་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག རིམ་པས་བལྟ་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་བོད་མི་ཆོར་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་གྲོས་
 ཆོག་ནས་ནས་བཀའ་འཁོལ་སྤྲད་བཞག་པ་དེ་ཆོ་ཕྱི་སྤྲིད་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། དེར་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞེ་དྲག་
 ཡོད་རེ། དེ་ཡིན་དུས་ཆ་ཆང་ཐད་ཀར་སྤྲོད་རྒྱ་ཕར་བཞག་ར་ཆོས་བརྒྱ་ཆ་ ༥ ཐད་ཀར་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་འགོ་
 འདུགས་རྒྱར་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་སྤྲོད་ཐད་ཀར་སྤྲོད་པ་བཞག་པའི་དཔུང་དེ་གཅང་མ་ཞིག་
 བཟོས་ཆར་བ་ཡིན་ན། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་དཔུང་ཐད་ཀར་སྤྲོད་རྒྱ་ཕར་བཞག་པ་བཟོན་ཀྱི་
 ཡིན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། བརྒྱ་ཆ་དེ་ཆོགས་པ་སོ་སོར་མི་འདྲ་བ་རེད་མ་གཏོགས། ཨིན་ཱི་ཤི་སྒྲུང་དུ་ (Prime Recipient) ཟེར་
 ཀྱི་ཡོད་རེ། ཨ་རི་གཞུང་གིས་དང་པོ་སྤྲད་ས་དེར་ (Prime Recipient) ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེ། དེ་ནས་གཞན་སྤྲད་ས་དེར་
 (Sub Recipient) ཟེར་ནས་འགོ་བསྐྱེད་ཡོད་རེ། (Prime Recipient) འཛིན་སྐྱོང་གིས་གཅིག་ལེན་གྱི་ཡོད་རེ།
 (Sub Recipient) འཛིན་སྐྱོང་གིས་གཅིག་ལེན་གྱི་ཡོད་རེ། དེ་འདྲའི་འགོ་ཁྲིམས་འགོ་སྤྲོད་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་ཡོད་
 རེ། འདི་འདྲའི་གནས་སྤྲོད་ས་རེ།

དེ་ནས་ཐོག་དེར་དབྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་ལོ་གསུམ་ནས་ལྷ་དེར་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ཞི་བྱས་ཅིག་འདུག་དངོས་གནས་བྱས་
ན་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་བྱེད་དགོས་ཡོད་མ་རེད། བཀའ་ཐོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་འདིའི་སྐོར་ལ་གསུངས་འདུག ཁ་སང་གོས་
ཚོགས་ནང་དུ་ག་རེ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཀའ་ལག་ནང་དུ་ཡང་བསྐྱར་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས་ལྷ་མཆོན་གནས་སྟངས་ག་རེ་

ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཆ་ཆང་ཞུ་ཆོག་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིང་མུ་ཚུགས་བསྐྱོན་ནས་ཞུ་སྟོན་གྱི་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་ལན་ག་ཚོད་
 ཅམ་ཞིག་བཏབ་པ་ཡིན་ནའང་། ག་ཚོད་ཅིག་ཟུག་གི་ཡོད་མེད་ཞུ་ཟུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་འདུག།
 ད་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྒྲོར་ལ་གསུངས་པ་དེར། ད་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་གྱིས་བསམ་སྒྲོལ་ཞིག་བཏང་ནས་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དང་པོ་འདི་
 ལག་བསྟར་བྱས་ནས་ཟུབ་འབྲས་གང་འདྲ་ཐོན་གྱི་འདུག་བཞུགས། མ་འོངས་པར་ས་མིག་དེ་གཉིས་གཏོང་ནས་ཟུབ་འབྲས་ཞེ་
 གས་ཐོན་གྱི་མི་འདུག་ན། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་གྱིས་བསམ་སྒྲོལ་ནང་དུ་
 ལས་བྱེད་གཉིས་བསྒྲོག་ཞིག་བྱེད་ཟུབ་པ་ཡིན་ན། དོན་གཅོད་ནམ་པ་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཆེ་དུ་ཐོན་
 ཟུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འཆར་འབྲུལ་ཞུས་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེར་རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་བ་དེ་ལ་ཟུགས་ཇེ་ཆེ། མ་
 འོངས་པར་པན་ཐོགས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་སྐབས་དེ་དུས་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ཆོག་གི་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 དཔྱ་ཁལ་ལག་དེབ་ལོ་ལྡེ་སྒྲོར་ལ་དེ་ག་རང་ཡིན། ཁ་སང་ངས་མི་འཛོམ་ཞིབ་བཤེར་ཟེར་བ་དེ། འདི་ངས་མང་པོ་མ་ཞུས་
 ནས། དཔྱ་དངུལ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། མི་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེའང་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མི་འཛོམ་ཞིབ་
 བཤེར་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་དེ་རེད། དཔེར་ན། མི་འདས་གྲོངས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོའི་ལག་དེབ་དེ་ཡང་མ་
 ལྟ་ནས་སོ་སོས་ཉར་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་མི་འདས་གྲོངས་ཀྱུར་བ་ཏུ་གོ་ཡི་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་མི་འཛོམ་གྱི་
 གངས་ཐོད་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཞུས་པ་རེད། དཔེར་ན། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ས་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་
 གནས་སྡོད་པ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། གནས་སྡོད་བྱས་པའི་གངས་ཐོད་འང་ང་ཚོའི་གངས་བཤེར་ནང་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། གང་ལྟར་མི་གསར་བ་སྐྱེས་པ་དང་། འདས་གྲོངས་ཕྱིན་པ། གནས་སྡོད་པ། དེ་ཚོ་ཆ་ཆང་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་ཏག་
 ཏག་ཅིག་ (Computer) བང་དུ་འགོང་ཟུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་བསྟོན་བརྒྱུད་དུས་ཀྱི་གངས་ཐོད་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གྱིས་
 ཚུད་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ཉིན་རེ་ཉིན་རེར་གཞིས་ཆགས་རེ་རེར་མི་འཛོམ་ག་ཚོད་ཡོད་རེད། གྲོང་སྡེ་རེར་མི་ག་ཚོད་ཡོད་རེད། དེ་
 འདྲ་ཡན་ཆད་སྟོན་ཟུབ་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཁ་སང་མི་འདས་གྲོངས་ཕྱིན་པ་དང་། མང་
 པོ་ཞིག་བཤད་བསྟན་ན་ལོན་པོ་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག་བསམས་ནས་མ་ཞུས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་གངས་བཤེར་དང་འབྲེལ་བ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། འདི་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ད་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་གྱི་འབྲས་ཤིག་གིས་མི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྟན་ནས་ལག་དེབ་རྒྱ་གར་ལ་བཞག་ཟེར་བ་དེ་ཏག་ཏག་སྟོན་གྱི་ཡོད་
 མ་རེད། སྤྱིར་བཏང་སྤྱད་བྱེད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་གྱི་རེད། སྟོན་ས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྟན། དུལ་དེ་རྒྱ་གར་སྒྲོར་མོ་སྟན། འདི་
 ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཁ་ཤས་གནས་སྟངས་དབང་གིས་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། འདི་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ང་
 ཚོས་ཞུ་ཟུབ་ཀྱི་མ་རེད། གང་ལྟར་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བཞགས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་ལས་གནང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དང་
 བླངས་དཔྱ་དངུལ་འབབ་དེ་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་གྱི་དཔྱ་དངུལ་འབབ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ཏག་
 ཏག་བསྟན་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་གར་ལ་བཞགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡོང་འབབ་ནས་དང་བླངས་དཔྱ་དངུལ་ཆད་གཞི་དེ་
 འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྟན་ནས་ལག་དེབ་རྒྱ་གར་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཏག་ཏག་བསྟན་ཡོད་མ་རེད་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན།
 དེ་ནས་ཐོད་པ་ཡིན་པའི་དན་ཏགས་དེ་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་འདི་བྱེད་དགོས་རེད། ཡང་ན། དེ་འདྲ་ཞིག་ཆང་དགོས་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཁག་པོ་ཞེ་གས་ཆགས་ཀྱི་འདུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དན་
 ཏགས་སྟོན་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་མ་འདྲ་བ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོས་ལྟ་བུ་ཁང་གི་སྤྱིག་
 གཞིའི་ནང་དུ་གང་ཡོད་པ་དེ་ག་རང་ད་ལྟའི་ལས་སྟོན་ནང་དུ་བཞག་ཡོད་མ་གཏོགས། བསྐྱར་བ་གང་ཡང་བཏང་མེད།

དེ་མེད་པ་ག་ཚོ་དཔྱད་མེད་གསུངས་པ་དེ། དེ་མེད་པ་ག་ཚོ་དཔྱད་མེད་འཆོས་ལྷ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དཀའ་ངལ་ཆེ་
ཤོས་དེ་གངས་ཐོ་ཆོད་ལྷན་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། གངས་ཐོ་ཆོད་ལྷན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲུལ་མཁན་ག་
ཚོ་དཔྱད་ག་ མ་འབྲུལ་མཁན་ག་ཚོ་དཔྱད་ག་ དེ་མེད་པ་ག་ཚོ་དཔྱད་ག་ དེ་མེད་པ་ག་ཚོ་དཔྱད་ག་ དེ་རིགས་བལྟ་ས་ཞིག་
ཡོང་གི་རེད། ད་ལྟ་གངས་ཀ་དེ་ཆོ་འདོན་ས་རག་གི་མེད་པར་སོང་ཅང་། འཆོས་མི་འཁོར་གངས་བཞེར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་
བའི་གནས་སྐབས་འདི་དེར་ཐུག་ཡོད་རེད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ལོ་མང་དུ་དཔྱད་པ་མ་ཐུག་ནས་བསྐྱད་པ་དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་སྤོང་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། གནས་སྐབས་དབང་གིས་ཡིན་
ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། བོད་རིགས་ཚོགས་པ་འཁྲིས་ལ་མེད་པ་དང་། འ་རྒྱ་བརྒྱུད་ལས་ནས་སྤྱད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན།
སེ་ཤེལ་ (Seychelles) ལ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལྷོ་ཨ་ཤི་རི་ཀ་དོན་གཅོད་ལ་དུ་དཔྱད་པ་འབྲུལ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
འདྲ་ཞིག་གིས་འབྲུལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དུས། གཞན་དག་ཚོས་ལོ་སྟར་ཆགས་འབྲུལ་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་མ་རེད།
དེར་འདྲ་སོང་ཅང་འཆོས་ལོ་གསུམ་ནས་ལྷ་བར་དུ་བྲན་གསོ་འདྲ་ཞིག་བྱས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། དེས་དུ་དཔྱད་པ་འབྲུལ་རྒྱུར་
མན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་བསམས་པ་རེད་དེ། འདི་ལ་ཐུགས་དོགས་མང་པོ་ཞིག་གནང་གི་འདུག ཐུགས་ཁག་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།
ཡིན་ནའང་འཆོ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དམིགས་ལུས་གཞན་དག་གང་ཡང་མེད་ལྷ་རྒྱ་རེད།

ད་ལྟ་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་པ་དེ། ཁོ་རང་གི་དང་རྒྱངས་དུ་དཔྱད་པ་ལག་དེབ་ནང་དུ་ (IN) འཁོད་ཡོད་
པ་དང་། ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡར་གནས་སྤོང་བྱས་པར་སོང་ཅང་། རྩིས་སྤྱི་ (IN) དེ་བཞེས་རྒྱག་དགོས་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེས་
གསུངས་པ་དེ། ད་ལྟ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དང་རྒྱངས་དུ་དཔྱད་པ་ཆོན་པས་སྤྱི་བྱས་ག་རེ་འཛིན་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཤེས་
མ་སོང་། དངོས་གནས་བྱས་ན་ས་གནས་ཤིག་ལ་པར་སྤོང་པ་ཡིན་ན། ས་གནས་དེར་སྤོང་དགོས་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། འཆོས་ཨང་གངས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་གཅི་ཡི་ཡོད། (IN) དང་། (AU), (NP), (FR), (US) ག་
རེ་ཡིན་ནའང་རེད། ཨང་གི་དེ་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ (Social Security Number) ཨ་རི་ལ་ཡིན་ན་མི་རེ་རེར་
ཨང་གི་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་ཨང་གི་ཞིག་དང་རྒྱངས་
དུ་དཔྱད་པ་ལག་དེབ་ཀྱི་ཨང་གི་བཟོ་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོལ་གི་ཐོག་ནས་གངས་ཐོ་ཆོད་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ཨང་གི་དེའང་
ཉག་ཉག་ཅིག་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་ཆོང་མ་མཚུངས་བའི་ཆེད་དུ་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་དུས། ཡང་ (IN)
དེ་ (AU) ལ་བསྐྱར་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་མེད། འདིས་ཁྱད་པར་བཟོ་ཡི་ཡོད་མེད་ཟེར་བ་དེ། གནད་དོན་དེ་རིགས་དཔལ་
འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཆོར་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་ལྷ་ཆོག་ འདི་གཅིག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་བྱེད་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀ་གང་ཆང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་
འདུག གསུངས་སོང་། ད་ལྟ་བར་དུ་དོ་བདག་སོ་སོས་གང་གསུངས་པ་དེར་གཞི་བཞག་པ་མ་གཏོགས། འདི་ལ་བཅན་བཀའ་
གཏོང་མཁན་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། འཆོས་བཅན་བཀའ་གཏང་ཤེས་རྒྱུའང་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་ཡིན་དུས་བྱེད་རང་འདི་མ་རེད་
དང་། འདི་རེད་ཟེར་ནས་ལྷ་ཆོགས་སྤོང་མཁན་ཡང་ཡོད་མ་རེད། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱང་པོ་བྱང་གཞག་ཡིན་ཟེར་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་ངོས་
ནས་བྱང་པོ་བྱང་གཞག་དང་། དུས་ཐོག་འབྲུལ་དགོས་པ་དེ་ཆོ་ཐུལ་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་འཆོས་ལོ་གསུམ་ནས་ལྷ་བར་ཟེར་བ་
དེས་ཆོག་ག་ཆགས་དགོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འདི་གཅིག་བསམ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་སྤྱད་སི་ལ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ན། དུ་

དདུལ་འབྲུལ་ས་རག་གི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ། ས་གནས་ག་པར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ ང་ཆོས་སྤྱད་སི་དོན་གཙོད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ། གལ་ཏེ་པ་གིར་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཆོ་ཁྲུངས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཚུད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ ཡང་ན། དོན་གཙོད་ལ་ཐད་ཀར་འབྲུལ་རྒྱ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ བོད་རིགས་ཆོགས་པ་དང་། ཡང་ན་སྤྱད་སི་ས་གནས་སོ་སོར་སྤྱི་གཙུག་གས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གི་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་དུ་ཚུད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ན། གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། གང་རེད་ཅེ་ན། སྤྱད་སི་དང་ (Liechtenstein) གཉིས་སོ་ལྷང་བ་ཆུང་ཆུང་རེད། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་དེ་ཆོ་འདྲིའི་ནང་དུ་མ་ཚུད་པའི་གནས་སྤངས་འདྲ་པོ་དེ། ས་བགོས་རྒྱག་སྤངས་ཐོག་ནས་མ་ཚུད་པ་རེད་དམ། གང་འདྲ་རེད། དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་མ་འོངས་པར་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པར་འབད་བཅོམ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ལག་དེབ་ཕྱོན་པོ་སྟོར་ལ་ཡིན་ན། འདྲིའི་སྟོར་ལ་གསུང་མཁན་སུ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་མ་སོང་། འདྲིའི་ཐད་དོན་གཙོད་ནས་པ་ཆོ་ལ་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་ནང་བཞིན། མ་འོངས་པར་ཁྱབ་ཆེ་ཞིག་བསྟུ་བྱབ་པའི་འབད་བཅོམ་ཞུ་ཡི་ཡིན། ད་ཡོད་ཀྱི་ལག་དེབ་ཕྱོན་པོ་བསྟུ་སྤངས་རེད། འགན་འཁུར་མཁན་དེ་ཆོ་འདྲི་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན། ང་ཆོ་བསམས་པར་དོན་གཙོད་སོ་སོའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་མི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒྲིང་ལ་མེབས་བསྟན་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་འདི་གཅིག་གྱུར་ཞིག་གང་འདྲ་བཟོ་བྱབ་ས་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་མང་པོ་ཞིང་གཅིག་ཅིག་གི་རྒྱལ་ལ་མེབས་བསྟན་ཡོད་ཅང་། བོད་རིགས་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་བྱི་མི་རིགས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ལས་ཀ་བྱེད་ས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱུད་པ་བྲིས་མཆོས་ཡིན་ནའང་རེད། འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། མི་རེ་རེས་དེབ་ཕྱོན་པོ་འབྲུལ་མཁན་མི་གངས་ ༥ འཆོལ་བྱབ་པ་ཡིན་ན། ཁོས་ཁོ་ལར་སྟོར་ ༥༡༠ མ་གཏོགས་མ་སྤྱད་པ་ཡིན་ནའང་། དེས་གངས་ཀ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་སྟོང་དུས། དེར་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་བློ་བྱ་ཐོག་ནས་བསྟུ་རྒྱ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་འབད་བཅོམ་ཞུ་ཡི་ཡིན་ཞུ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་ཁྱབ་དེའི་ནང་དུ། མང་ཆེ་བ་ཞིག་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་གསུམ་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ག་རང་རེད་འདུག་མ་གཏོགས། འདྲིའི་ནང་དུ་གསར་བ་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུངས་སོང་། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་རྙིང་པ་དེ་རང་འཇགས་བཞག་ན་འགྲིག་གི་མེད་འགྲོ། རྙིང་པ་དེས་དཀའ་ངལ་ག་ཆོད་སེལ་བྱབ་ཀྱི་འདུག་ ང་ཆོས་བཟུ་རྒྱ་རེད། གང་ལྟར་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཡར་སློབ་པའི་སྐབས་སུ། ལག་དེབ་གསར་བ་བཟོས་མ་བྱབ་པ་དང་། བཟོ་བཅོས་བྱས་མ་བྱབ་པའི་གནས་སྤངས་མང་པོ་ཞིང་གཅིག་ཅིག་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་གངས་ཐོ་འདྲིར་ཁྱེར་མེད་མ་གཏོགས། གནས་སྤངས་མང་པོ་ཞིང་གཅིག་ཅིག་ཡོད་རེད། དེ་ཆོར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༢། ༢༠༠༤ དང་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལ་བཟོས་བཞག་པ་དེས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་ཆོས་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་འདི་ག་རེ་བྱས་ནས་བཟོ་དགོས་རེད། དུས་ཆོད་དེ་ཙམ་ག་རེ་བྱས་ནས་གཏོང་དགོས་རེད། ཆོགས་ཐངས་ ༢། ༤ ག་རེ་བྱས་ནས་འཆོགས་དགོས་རེད། རྣམ་པ་ཆོད་ནང་དུ་ཐུགས་སྤང་ཡོད་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱི་ལོ་ ༢༠༠༢། ༢༠༠༤ ལོའི་བཀོད་ཁྱབ་དེ་ཆོ་གང་འདྲ་རེད་འདུག་ བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ བཀོད་ཁྱབ་གང་འདྲ་རེད་འདུག་ ད་ལྟ་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོར་གཏོང་བའི་བཀོད་ཁྱབ་གང་འདྲ་རེད་འདུག་ དེ་ཆོ་བསྟུར་གནང་དང་། བསྟུར་ནས་ཆ་རྒྱུན་དེ་ཆོ་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུད་རེད་འདུག་གམ་མི་འདུག་ གོས་ཆོགས་ནང་དུ་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུང་ཡོང་དུས། དེ་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཡོང་དུས་ཏོག་ཙམ་ཆོག་མ་བདེ་བ་ཡོད་སྟོང་ཀྱི་འདུག་ ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ ལེགས་བཅོས་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་པན་ཐོགས་ཀྱི་མི་འདུག་ ཕྱོན་མ་ནས་བཟོས་བཞག་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་གསུང་ཡོང་དུས་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱ་རྒྱུར་ཏོག་ཙམ་བསམ་སྟོང་།

གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག ལས་ཀ་གསར་བ་བྱེད་དགོས་ན་འདྲ་མཉམ་ན། གཅིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་འདྲ་ཆོག་ས་
གཏས་རྒྱ་རྒྱ་ཐད་བསྐྱད་པའི་བཅོ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། གལ་སྲིད་དངོས་གནས་པམ་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། པན་
ཐོགས་པ་རེད། པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་པན་ཐོགས་ཀྱི་མི་འདུག་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེར་ཆོག་རེ་ཡོད་རེད། དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཐུགས་སྦྱང་གནང་རོགས། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༥།༢༠༠༩ ལོར་བཀོད་ཁྲབ་གཏང་འདུག
འདིའི་ནང་དུ་ཆ་རྒྱུན་གཏང་བཅོས་འདུག གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལ་བསྐྱར་བ་གང་འདྲ་བཏང་འདུག དེ་ནས་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལ་བསྐྱར་
བ་གང་འདྲ་བཏང་འདུག དེ་ཆོར་གཞིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། བྱོས་ཆོགས་ནང་འདི་འདྲ་ཞིག་སྤྱད་དུས། མང་ཆོགས་
ནང་དུ་འདྲ་མགོ་སྤོས་ཀྱི་དང་། བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་ཆོན་ས་ཀྱང་ཡིག་ཆ་མ་གཞིགས་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་དེ་
འདྲ་ཞིག་མིན་ན་བསམ་བསམ་འདྲ་པོ་ཞིག་དགོངས་མ་སྲིད་པ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འགན་བཞེས་རོགས་གནང་ཞེས་སྟོན་མ་
ནས་ཁྱས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྟོན་མའི་གནས་སྤངས་ཐོག་ནས་འདི་འདྲ་བཅོ་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། གང་ལྟར་ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱབས་
བདེ་བྱ་བཏང་ཡོད་ལྟ་ཀྱི་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞེན་འགྲོངས་ཤོག་ནང་དུ་སྟོན་མ་ནས་ཆ་རྒྱུན་དེ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ང་ཆོས་ལས་བྱེད་གསར་འདུག་བྱས་པ་
ཞིག་གིས་ཁོ་རང་གིས་དང་སྤངས་དབྱ་དབྱལ་སྤེབ་གཅིག་ལ་འབྲལ་གྱི་ཡིན་གསུང་དུས། ཡང་དཔལ་འབྱོར་ལས་སྤངས་
ཀྱིས་མང་གཞིས་ཆགས་ལ་ཡི་གེ་བཏང་ནས། ཁྱེད་རང་ཨ་མའི་ཐོན་དུ་ཁྱེད་རང་བྱ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་མི་འདུག འདི་བྱེད་
དུས་ཡང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་སྤངས་ནས་རྒྱབ་གཉེར་ལྷ་དགོས་པ། དེ་ཆོའི་ཆ་རྒྱུན་སྟོན་མ་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད།
འདི་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། གང་རེད་ཅེ་ན། དཔལ་འབྱོར་ལས་སྤངས་ལ་ནང་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
བལྟས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་པ་ཆེ་རིང་ཟེར་དུས། སྟོན་པ་ཆེ་རིང་གི་ནང་མའི་ནང་དུ་སྤྱད་དུ་ཡོད་མེད་ཏེ་གོ་ཀྱི་འདྲ་སྤངས་
ཤིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་སོང་ཅང་ང་ཆོས་འདི་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་འདྲ་དབྱ་དེ་བ་ནང་དུ་
འགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱབ་སྤྲོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་སོང་ཅང་། འདི་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད་ལྟ་ཀྱི་ཡིན།

དེ་ནས་དེ་བ་ནང་དུ་ཞིབ་པ་དེ་ཅུང་དུ་བཏང་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། མང་ཆོགས་ལ་དཀའ་ངལ་ཅུང་དུ་གཏང་ཀྱི་ཆེད་དུ་
ཞིབ་སྤྲོད་དུ་བཏང་བ་རེད། ཡང་ཞིབ་སྤྲོད་དུ་གཏོང་དུས་ཅུང་འགས་འདུག་ཟེར་མཁན་ཡོད་རེད། སྟོན་མ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་རེད། དེར་གཞི་བཞག་ནས་གཅིག་བཅོ་རྒྱ་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་བྱེད་དུས་འདི་བཞེ་པོ་བརྒྱབ་སའང་མི་
འདུག ག་རེ་ཡིན་ན་གཅིག་བྱེད་ས་མི་འདུག་ཟེར་ནས་དཀའ་ངལ་འཆད་མཁན་དེ་འདྲ་འདྲ་འདུག གང་ལྟར་ག་རེ་བྱས་ན་འདྲ་
རེད། མ་བྱས་ན་འདྲ་རེད། དཀའ་ངལ་འདྲ་པོ་སྤྱད་ནས་ཡོང་སྟོན་གྱི་རེད། ཡིན་ན་འདྲ་དུས་དང་འཆོམ་པའི་གཏོང་ལེན་
བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་འགོ་རྒྱ་དེར་ང་ཆོས་གནད་འགག་ཅིག་མཐོང་གི་ཡོད། དེར་གཏོང་ལེན་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་འགོ་རྒྱ་རེད།
འདི་ལྟ་ཀྱི་ཡིན། སྟོན་མའི་བྱེད་སྤངས་བྱས་པ་ཡིན་ན་དཀའ་ངལ་ལྷག་བསྐྱད་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། དཀའ་ངལ་ལྷག་
བསྐྱད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། དཔལ་འབྱོར་ལས་སྤངས་ལ་དཀའ་ངལ་ལྷག་བསྐྱད་པ་ག་ཆོད་འདུག་གས་མི་འདུག་བཀའ་འདྲི་
གནང་བ་ཡིན་ན་མཁྱེན་གྱི་རེད།

དེ་ནས་ལོ་ལྷ་དང་། ཆད་གསལ་ཟེར་བ་དེ་རེད། ངས་ཁ་སང་དེས་སྤྲིག་གཞི་འགལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ཁྱས་པ་ཡིན། ཆད་
གསལ་ལྟ་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དེས་ཆད་གསལ་ལྟ་ཀྱི་རེད། ལག་དེབ་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱ་ཀྱི་དེ་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱ་ཀྱི་འདྲ་སྤངས་ཤིག་རེད།
ཟེས་མ་དབྱ་དབྱལ་འབྲལ་གྱི་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ན། ལག་དེབ་མང་འབྲལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་ལྟ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཁྱེད་

རང་གིས་དབྱ་དབྱལ་སྒྲོད་ཀྱི་ཡིན་ནའང་ལག་དེབ་སྤྲད་ཀྱི་མ་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་ལོ་གསུམ་སྤྲད་མི་འདུག ལོ་བཞི་སྤྲད་མི་འདུག ལོ་ལྔ་སྤྲད་མི་འདུག དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོམ་མ་རེད། འདི་ལྟ་བཞིན་ཡོད།

དེ་ནས་ཁྱིམ་ས་དང་འགལ་འདུག་གསུངས་པ་རེད། ཁྱིམ་ས་སྤྲོད་དང་གང་ཡང་འགལ་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན།

རང་ལོ་ ༤ ནས་དབྱ་དབྱལ་སྤྲད་ཆུ་དང་། ཚད་འཛིན་ས་ཡིན་ན་གཅིག་གསུངས་སོང་། འདི་ཚང་མས་མཐུན་གྱི་ཡོད་པ་
རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་འདིར་འགྱུར་བ་ཐོན་བྱ་ཞིག་བཏང་ནས། སྤྱ་གྲུ་སྤྲོད་པ་ནས་ལྔ་བ་ ༤ རྗེས་སུ་དང་ལྷན་དབྱ་དབྱལ་
ལག་དེབ་ལྟས་ན་འགྲིག་གི་རེད། དབྱལ་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡང་གི་དེ་རྒྱ་འགྲོ་ཡི་རེད། རྗེས་མ་ལོ་ ༤ སྤྱི་
དུས་ཡིན་ནའང་རེད། ལོ་ ༣ ལ་བྱ་བཅོལ་ཁང་ལ་འཇུག་དུས་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག སྒོ་བ་ལྷན་འཛིན་གྲུ་དང་པོར་འཇུག་པའི་
སྐབས་སུ་ཡིག་ཆ་དེའང་གྲ་སྤྲོད་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་གྲངས་ཐོའི་ནང་ལའང་ཚུད་པ། གང་རེད་ཅེ་ན། དཔལ་འབྱོར་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་གྲངས་ཐོ་དེར་ང་ཚོས་གཞི་བཅོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། གྲངས་ཐོ་འདི་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། འདི་གང་རེད་ཅེ་ན། ལོ་
༤ མན་དེ་ཚོ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྲངས་ཐོའི་ནང་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དང་ལྷན་དབྱ་དབྱལ་མ་སྒྲོད་མཁན་ཚོ་
དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྲངས་ཐོའི་ནང་དུ་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འདི་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་གྲངས་བཤེར་བྱེད་
ཀྱི་ཡིན་ཟེར་རྒྱུ་འདི་གྲངས་ཐོ་དེ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ལ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཐོ་གཉིས་གསུམ་མཚུངས་སུ་བ་བཞིག་བཟོ་
རྒྱུ་ཆེད་དུ་འདི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་མི་རེ་འདི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྒྲུ་ལེན་དུས། གང་ཟག་གཅིག་དེའི་གནས་ཚུལ་
མ་གཏོགས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ནང་མིའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་མེད་དུས། ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ནང་མིའི་
གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མང་པོ་ཞིག་ཤེས་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ད་ལྟའི་གནས་བབ་འདི་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་སུ་བ་མེད་དུས། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་འགྲོ་བཞིན་
པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀོད་ཁྲབ་ནང་དུ་སྤྱ་གྲུ་བཅོལ་ནས་ལྔ་བ་ ༤ རྗེས་དབྱ་དབྱལ་ལག་
དེབ་བཟོ་ཆོག་གི་རེད་ཟེར་བ་དེ། མ་འོངས་པར་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་དང་། དགེ་ཞིག་ལ་བཅིས་ནས་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱ་གྲུ་ལྔ་
བ་ ༤ ཡན་ནས་དེབ་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དབྱལ་ཡང་བསྐྱ་དགོས་རེད་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དབྱལ་བསྐྱ་རྒྱ་དེ་ལོ་ ༤ ལ་
སྤྱི་བས་ན་མ་གཏོགས་བསྐྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།

ད་ལྟ་བར་དུ་བཀའ་འདྲི་གནང་བཞག་པར་ལན་དེ་ཅ་མ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རྒྱ་རི་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་དཀར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རྒྱ་རི་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱག་ལས་གནང་སྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡིན། ས་
གནས་ས་ཐོག་ལ་འཆོམས་གཟེགས་བཅར་བའི་སྐབས་སུ། མི་མང་གིས་རང་བཅོན་ལག་དེབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས།
ཁོར་བཅོས་ལྟ་དགོས་པ་དེ་ཆོར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུང་མཁན་འདུག བྱས་ཅང་འདིའི་ཐོག་ལ་གཟེགས་
རོགས་གནང་། ད་ལྟ་དཔལ་ལྷན་བཀའ་འགག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ངོས་ནས་ཅ་འཛིན་ལམ་སྟོན་གསུང་བ་ཐེབས་པ་དེས་ཀྱིན་
པས། དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པའི་མི་མང་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱགས་པན་གསོ་ཡི་འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་སྤང་དེ་བྱུང་། དེར་
སྤྱགས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན།

འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལེགས་བཅོས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འགྲོལ་ཤོག་འགྲོལ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཕྱལ་ན་བསམས་བྱུང་། ད་ལྟའི་འགྲོལ་ཤོག་ནང་དུ་རྒྱན་ལྷན་ནས་པ་དང་མའི་མིང་འབྲི་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་སྟོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མོ་དང་མོ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ (Gender) ག་དེ་ཡིན་མིན་འབྲི་དགོས་མིན་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྟུན་ཡོད་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལས་སྒྲུབ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་མ་གནང་བ་དང་། ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ཕྱོགས་གནང་བའི་ཐོག་ནས་། སྐབས་དེ་དེ་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་མོ་དང་མོ་མ་ཡིན་པ། མོ་མོས་ (Gender) གཞན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ཆོར་དགོངས་པ་བཞེས་པའི་ཐོག་ནས་གངས་ག་གཞན་ཞིག་བསྟན་རྒྱུ་གནད་འགག་མཐོང་གི་འདུག་འདི་སྟན་མེད་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ།

དེ་ནང་བཞེད་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་པ་གཅིག་དང་། མ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཆགས་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ (Single Mother) དང་ (Single Father) ཁོ་རང་ཆོས་པའམ་མ་མེད་པ་དེའི་མཆོན་འགོད་འདོད་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གསོ་སྤྱོད་དེ་ཆོ་ལ་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་གི་ཡོད་དུས། ཁོ་རང་ཆོར་གངས་ག་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་འདུག་འདི་སྟན་མེད་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ།

འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་དགོས་པ་གཅིག་དེ། རྒྱན་ལྷན་ནས་སྟོན་ཅིས་གི་ལས་བསྟོམས་མཐའ་མའི་ནང་དུ་དེ་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་དཔལ་འབྱོར་བཞོ་མཁན་གྱི་བཞོ་བྲལ་ཁག་ཡིན་ནའང་རེད། གཙང་ཁའི་བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་འབྲུལ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བརྒྱ་ཆའི་འབབ་འབྲུལ་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྟུན་ཡོད་རེད། དེ་ཆོར་གཅིག་གཞིགས་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཤས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གིས་སྒྲིང་ལ་སྤྱད་སྟོང་མཁན་ཆགས་སྟོང་གི་འདུག་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་འབྲོལ་དང་སྒྲུགས་ནས། སྤྱིར་བཏང་གོས་ཆོག་ནང་དུ་མིང་འབོད་བྱས་སྟོང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ལྟ་བུ་ཆ་བཞག་ན། དེ་སྤྱི་ནས་དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་སྟོང་བཞེད་པ་ཆགས་གི་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་བརྒྱ་ཆའི་འབབ་དེ་མཐོ་ཤོས་ནང་དུ་ཆགས་བསྟུན་ཡོད་རེད། ཁོ་རང་ཆོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ལོ་མང་སྟོན་བསགས་བསྟུན་ཡོད་དུས། ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་མིག་བཟུས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དབྱ་དངུལ་འབབ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་གི་འདུག་ བྱས་ཅང་བརྒྱ་ཆའི་འབབ་ཐོག་ཡིན་ནའང་རེད། གཙང་ཁའི་བརྒྱ་ཆའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། དཔལ་ལྷན་བཀའ་འགག་གསར་པའི་ངོས་ནས་དབྱ་དངུལ་དང་འབྲེལ་ནས་མི་རེ་ངོ་རེར་ལོ་ ༡ དང་། ལོ་ ༢༡ ལོ་ ༣༡ ལོ་ ༤༡ མཆོས་འདྲན་གསོ་གནང་གི་ཡོད་ན། དེ་ཆོ་ལའང་འདྲན་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་འདྲ་པོ་ཡོད་ན། འདི་བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་གཅིག་དང་། གལ་ཏེ་ཁོ་ཆོར་བྱུག་དངུལ་འབྲུལ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཁོ་ཆོར་འདྲན་གསོ་གནང་བའི་ཐོག་ནས་གོས་ཆོག་སྤྱད་སྟེ་ཆག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ན། ཡོད་རེད་ཟེར་ནས་སྟན་མེད་ཞུ་བ་པ་ཡིན་ན། དཀའ་ངལ་འདི་མེད་པར་སྤྱོད་པ་མཁན་གསོ་ཡི་མེད་དམ་སྟུམ།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་སྟེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ འགྲོལ་ཤོག་ནང་དུ་པ་དང་མ་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར། གངས་ག་གསུམ་པ་ཞིག་འཛོག་སྤྱབ་གི་ཡོད་མེད་གསུངས་པ་རེད། ཁ་སང་འགྲོལ་ཤོག་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཆར་བ་རེད། གངས་ག་

གསུམ་པ་དེ་རྗེས་སུ་གང་འདྲ་གདགོས་འདུག་ང་ཚོས་བལྟ་རྒྱུ་ཡིན། གང་མ་ག་གསུམ་དེ་སྟོང་པ་བཞག་ན་མ་གཏོགས།
ཡང་མོ་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཚན་པ་མང་པོ་ཞིང་ག་ཅིག་ཡོད་རེད། དེར་སང་ (LGBTQ2+) ཞེས་མང་པོ་ཞིང་ག་འདུག་ རྩོན་མ་
ཡིན་ན་ (LGBTQ) ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་འདྲིའི་འོག་ལ་འཕར་མ་གཉིས་སྒྲིབ་ས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། འདྲིའི་རིགས་ད་དུང་
མང་དུ་གང་འདྲ་འགོ་ཡི་ཡོད་ན། གང་ལྟར་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་དུས། གལ་ཏེ་འབྲི་ས་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། སོ་སོས་གང་མ་
ག་ཐོག་ནས་ཐོ་རྒྱ་མ་གཏོགས། འདི་རང་ཟེར་ནས་འགོད་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད།

དེ་ནས་གཙང་ཁའི་བརྒྱ་ཆ་སྤྱད་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་མཁན་སྒྲོར་རེད། ཅ་བའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་
ཤིག་གིས་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་ནས། དེར་ང་ཚོས་བསམ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཁྱུས་པ་ཡིན། གནད་འགག་ག་ཅིག་དེ་ག་
པར་ཐུག་གི་འདུག་ཅེན། ད་ལྟ་སྟོན་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ལྟར་ཁེ་
སང་བཅོ་སྟོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། འབྲུལ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཞིང་ག་ཡོད་མ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་ཁག་ཅིག་ལོ་འགའ་ཤས་གྱི་ང་
རག་བསྐྱད་པ། ཡང་ལོ་ ༡ ཁེ་བཟང་རག་དུས། ཁེ་བཟང་རག་པ་དེའི་བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ ཡར་འབྲུལ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་
འདྲ་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ལོ་ ༩ རིང་གྱི་རག་བསྐྱད་པ་དང་། ལོ་ ༡ གི་ཁེ་སང་དེ་ནས་ཡར་འབྲུལ་དགོས་པ་དེ་ཚོ་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་མིན། དེ་ཚོ་ཆ་ཆང་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ནས། ཆོང་ལས་སྡེ་ཆན་སོ་སོར་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་ཞིག་
འཕྲད་ཀྱི་འདུག་ ཁ་སང་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་འདྲིའི་ཐོག་བཀའ་ཤག་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་མ་
འོངས་པར་དེར་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། དེ་ཚོ་ལའང་སྤྲིག་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་མ་བྱས་པར་འགྲོ་ས་ཡོད་མ་རེད། དེ་
ཡིན་དུས་གྲོས་ཚོགས་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཚོ་བྱས་ནས་ཡར་
བཅར་ཆོག་པ་གྱིས།

བློ་གསེབ་ཅེར་བ་དེ། སལ་ཆེར་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བློ་གསེབ་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱི་རེད་དེ། ང་ཚོས་ག་རེ་ཤེས་དགོས་
རེད་ཅེན། སྡེ་ཆན་དེ་དག་གི་ཅིས་ཞིབ་ཐོན་ཡོད་མེད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅིས་ཞིབ་ཐོན་ཡོད་ན། ཅིས་ཞིབ་ཀྱི་སྟུན་
ཐོན་ནང་དུ་ཁེ་འདི་རག་འདུག་དང་། གྱིང་འདི་རག་འདུག་ འདྲིའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ ཡར་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་
དུས། ཅིས་ཞིབ་ཐོན་པ་ཏ་གོ་སོང་ན་དེར་དཔགས་པའི་བྱེད་རང་ཚོས་འདི་ཅུ་མ་ཞིག་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་རྒྱུའི་གནས་
སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་སྟེ། ཡིན་ནའང་། ཁྱོད་ཡོངས་ནས་མ་འོངས་པར་བརྒྱ་ཆ་དེ་ག་རང་འཛོག་དགོས་འདུག་གས།
བརྒྱ་ཆ་མར་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས་འདུག་གས། ཡང་ན་འགྲོ་སྟངས་ཏོག་ཅུ་མ་མི་འདྲ་ཞིག་བཅོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ ཡང་ན། ཅ་བ་
ཉིད་ནས་བསྐྱར་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་གས། གང་རེད་ཅེན། སྤྲིག་འཇུག་ས་དེ་ཚོ་ཆ་ཆང་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྲིག་
འཇུག་ས་ཤིག་རེད། ཁེ་སང་དེ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ས་ལ་ཡར་སྒྲིབ་ས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག་ མི་མང་ལ་མར་པན་ཐོགས་
ཀྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ་འདུག་ གང་ལྟར་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྲིག་འཇུག་ས་ཤིག་ཡིན་དུས། ཡར་བསྐྱར་པ་ཡིན་
ནའང་ཏ་ཅང་བྱེད་པར་བཅོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་དང་། སྤྲིག་འཇུག་ས་སོ་སོར་ལྷག་པ་ཡིན་ནའང་། སོ་སོའི་མི་མང་ལ་པན་ཐོགས་
པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་འགྲིག་ ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ཐག་བཅད་ནས་འདི་ཡིན་ལྟ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་སྟེ།
མ་འོངས་པར་ཏན་ཏན་འདྲིའི་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལྟ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་ནས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུན་འཁྲབ་ཐོན་ཅིས་བསྟོན་སྒྲོལ་ ༦༡, ༣༣༩, ༤༣༠ སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་
འཁེབས་ཁྱུས་པར་དགག་བྱ། མེད་པར་སོང་ཅང་འདི་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འཁེབས་ཁྱུས་པ་ཡིན།

ཁ་སང་དབུས་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་ཅིས་འགོ་དེ་འགོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་དེ། ད་ལྟ་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་ལ་ཡོད་གསུངས་སོང་། དབུས་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་དེ་རེད། ད་ལྟ་མེད་ན་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་འགྲིག་གི་འདུག ལགས་སོ། རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། ད་ལྟ་དབུས་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་འགོ་བྱས་ནས་བཞག་ཡོད།

ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོག་ས་ཆུང་གི་ཆོག་ས་མི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་དོན་ལགས། དཔལ་འབྱོར་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྤྱི་ཅིས་ཀྱི་བཀའ་འབྲོལ་རྒྱལ་གཉེར་བསྐྱེད་སྐོར་ ༡༢,༤༤༤,༡༣༤ རེད་འདུག ཆོག་ས་ཆུང་གི་དོས་ནས་སྤྱི་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་དོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཕུར་བཀོལ་སྤྱི་ཅིས་ཀྱི་བཀའ་འབྲོལ་རྒྱལ་གཉེར་བསྐྱེད་སྐོར་ ༡༢,༤༤༤,༡༣༤ རེད་འདུག ཆོག་ས་ཆུང་གི་དོས་ནས་སྤྱི་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་འབྱོར་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཕུར་བཀོལ་སྤྱི་ཅིས་བསྐྱེད་སྐོར་ ༡༢,༤༤༤,༡༣༤ སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཉན་འབེབས་ཁྱེད་པར་དགག་བྲ། མེད་པར་སོང་ཅང་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཉན་འབེབས་ཁྱེད་པ་ཡིན། ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཆོག་ས་ཆུང་གི་ཆོག་ས་མི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་དོན་ལགས། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དག་ཅིའི་བསྐྱེད་སྐོར་དེ་སྤྱི་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་དོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དག་ཅིའི་ཕུར་བཀོལ་སྤྱི་ཅིས་བསྐྱེད་སྐོར་ ༥,༢༢༤,༢༥༥ རེད་འདུག ཆོག་ས་ཆུང་གི་དོས་ནས་སྤྱི་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དག་ཅིའི་ཕུར་བཀོལ་སྤྱི་ཅིས་ སྤྱི་འཐུས་མཆོག་པོ་ཀླུ་གཤམ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཆོག་པོ་ཀླུ་གཤམ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དག་ཅིའི་ཅིས་འགོ་མང་། ༡༢ ཁ་བ། ཤེས་ཡོན་དང་འཕྲོད་བསྐྱེད་བཅུ་སྟེང་ལས་གཞི། དེའི་ཕུར་འཇར་ནང་དུ་སྤྱི་མོས་པའི་ལས་གཞི་ལ་སྐོར་ ༥༠༠,༠༠༠ བཞག་འདུག དེ་ག་ནང་བཞེན་ ཅ་བ། ཉམ་ཐག་བདེ་དོན་བཅུ་སྟེང་ལས་གཞི། འདིའི་ནང་དུ་འང་སྐོར་ ༥༠༠,༠༠༠ བཞག་འདུག གང་ལྟར་ཕུར་བཀོལ་ནང་དུ་ན་གཞོན་རོགས་སྐོར་ལ་སྐོར་ ༥༠༠,༠༠༠ བཞག་འདུག དེ་ཆོ་ཆང་མ་འགྲོ་ས་གཅིག་པ་རེད་འདུག ཅིས་འགོ་ལོགས་ཀར་སྐོར་ ༥༠༠,༠༠༠ རེ་འཁུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་ཡིན། དེ་ཆོར་ངེས་པར་དུ་གསལ་བཤད་ཅིག་གནང་རོགས་གོངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་སྤེལ་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཤེས་ཡོན་དང་འཕྲོད་བསྟེན་བལྟ་སྤྱོད་ལས་གཞི། འདིའི་ནང་དུ་བཀའ་འཁྲུག་ཞུས་པ་དེ་སྟོར་ ༤༠༠,༠༠༠ རེད་འདུག འདིའི་རྒྱུ་ལྡན་སྤྱོད་དང་པོ་དེར། ལས་འཆར་མིང་དེ་ལ། སློབ་ཡོན་དང་། འོས་སྤྱོད་། ཟབ་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྟོར་ ༡༠༠,༠༠༠ འདུག དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཤིག་པ་སྟེ་གནས་ཉམས་གསོ་དང་། རོགས་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྟོར་ ༢༠༠,༠༠༠ འདུག སྟོན་སྤྱོད་ལས་གཞི་ཟེར་བ་ལ་སྟོར་ ༤༠༠,༠༠༠ འདུག དེ་དག་ལ་རྒྱུ་ལྡན་རེ་རེ་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་སློབ་ཡོན་དང་། འོས་སྤྱོད་། ཟབ་སྤྱོད་ལ་པལ་ཆེར་རྒྱུ་ལྡན་སྤྱོད་ ༩ པ་དང་ ༩ པའི་འཕྲུས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད། དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བ་དེ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། སྟོར་ ༢༠༠,༠༠༠ དེ། ཤེས་རིག་བསྟེན་གནས་ཉམས་གསོ་དང་། རོགས་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་རེད། འདི་ཕྱི་ནང་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། ཤེས་རིག་བསྟེན་གནས་ཁང་ལ་རོགས་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱུ་དེ་རེད་འདུག དེ་ནས་སྟོར་ ༤༠༠,༠༠༠ དེ། སྟོན་སྤྱོད་ལས་གཞི་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག སྟོན་སྤྱོད་ལས་གཞི་འདིའི་ལས་འཆར་གྱི་རོལ་དང་དམིགས་ལུལ་འདི། ཚོགས་པའི་དམིགས་ལུལ་ལྟར་ཕྱི་ནང་ཚོགས་སྤྱིད་ཁག་བརྒྱུད་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་བལྟ་སྤྱོད་ལས་གཞི་སྤེལ་རྒྱུ་དང་མཐུན་ཆེན་བསྟན་རྒྱུ། སྐབས་འདིའི་ཅིས་ལོའི་ནང་དུ་ལས་དོན་ལག་བསྟར་ཞུ་རྒྱུ་རི་ཡིན་ཟེར་བ་དེར། སྟོན་ཅིས་ཁང་བརྒྱུད་སྟོན་སྤྱོད་སྟོན་སྤྱོད་གོ་སྤྱིག་ཞུ་རྒྱུ་ཆེད་སྟོར་ ༣༠༠,༠༠༠ དང་། ཚོགས་སྤྱིད་གཞན་ནས་སྟོན་སྤྱོད་ལས་འཆར་གོ་སྤྱིག་ཞུ་རྒྱུ་སྟོར་ ༢༠༠,༠༠༠ པལ་ཆེར་འདུ་འཛོམས་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ཅིས་ཁང་གི་ངོས་ནས་བལྟ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ལ་འགོ་སོང་གཏང་རྒྱུ་ཆེད་དུ་རེད་འདུག

ཅིས་འགོ་ཅ་བ། དེའི་རྒྱུ་ལྡན་སྤྱོད་ ༢ པའི་ནང་དུ། ཉམ་ཐག་བདེ་དོན་བལྟ་སྤྱོད་ལས་གཞི། ལས་འཆར་གྱི་རོལ་དང་དམིགས་ལུལ་འདི་ཉམ་ཐག་ཐོག་ཞུང་ནང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སྟོན་བྱུང་དུ་ལྷག་པའི་ཉམ་ཐག་བཅས་ལ་དཀའ་སེལ་ཟེར་བ་དེ། ད་ལོའི་ཅིས་ལོ་ནང་དུ་ཀླས་གཅོད་དང་ཉམ་ཐག་སྟོན་བྱུང་དཀའ་སེལ་དགོས་དཔལ་མཁོ་སྟོན་ཞུ་རྒྱུ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠་་་༢༠༢༡ ལ་དངོས་སོང་སྟོར་ ༣༤༢,༠༣༩ ཕྱིན་འདུག ད་ལོར་སྟོར་ ༤༠༠,༠༠༠ བཞག་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། པལ་ཆེར་བྱི་བ་གཉིས་རང་ཡིན་བསམས་བྱུང་། གལ་སྲིད་ངས་གོ་མེད་པ་ཡིན་ན་བསྐྱར་དུ་འདི་གནང་རོགས་གཞོངས།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཕྲུས་མཁན་པོ་ཀའ་མཐོག་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཕྲུས་མཁན་པོ་ཀའ་མཐོག་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དེ་དང་འབྲེལ་ནས་དཔལ་ལྷན་པོད་མིའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཅིས་འགོ་ ༡་ལ སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་ལས་གཞི། ཁ་བ་དེར་བཀའ་འདྲི་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། ཅིས་འགོ་ཆ་ཆང་ལ་སྟོར་ ༤༠༠,༠༠༠ རེ་བཞག་འདུག དེ་བཞུགས་ཅིས་འགོ་ ཁ་བ། དཔལ་འབྱོར་ཉམ་ཐག་དང་ནང་གཅོད་བདེ་དོན་གྱི་ལས་གཞི་ཞིག་འདུག དེ་ཆོ་ཆང་མ་གཞི་རྩའི་འགོ་སྟངས་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱང་རེད་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་ཚོར་གསལ་བཤད་བྱུང་སོང་བྱུང་། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དགེ་ལུ་བཀོལ་སྡོད་ཅིས་བསྐྱོམས་སྒྲོལ་ ༥, ༩༩༩, ༩༩༩ གྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ཁུས་པར་དགག་བྱ། མེད་པར་སོང་ཅང་འདི་གྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ཁུས་པ་ཡིན། ཚོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་གྱི་འཕུས་ཀྱི་ལྷོང་ཕུར་བ་དེ་ལྟེ་ལགས། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ཕུར་བཀོལ་བསྐྱོམས་དེ་སྟོན་སྟོན་གནང་རོགས་གནང་ས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ལྷོང་ཕུར་བ་དེ་ལྟེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ཕུར་བཀོལ་བཀའ་འཁོལ་རྒྱུ་གཉེར་བསྐྱོམས་སྒྲོལ་ ༣༩༡, ༩༡༡, ༩༦༠ རེད་འདུག ཚོགས་ཚུང་གི་ངོས་ནས་སྒྲོལ་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཅིས་འགོ་ཁྲུང་། ༡༩ རྒྱ་ལ་ལས་འཆར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་སྤྱོད་དང་གོ་རྟོགས་ལས་གཞི། འདིའི་ནང་གི་ ༩། རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་སྤྱད་སྤྱོད་ལས་གཞི་ཟེར་བ་དེ། ད་ལྟ་ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༠་་་༢༡ ལ་སྡོད་ཅིས་བཀའ་འཁོལ་སྒྲོལ་ ༥, ༩༩༩, ༠༦༠ རེད་འདུག གང་ལྟར་དེར་ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༡་་་༢༣ ནང་སྡོད་ཅིས་བཀའ་འཁོལ་གང་ཡང་ཁུས་མི་འདུག འདི་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན་དུས། འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྟན་འདུག ད་ལྟ་སྡོད་ཅིས་བཀའ་འཁོལ་མ་ཁུར་བ་དེ། གྱིར་བཏང་སྡོད་མའི་ལས་གཞི་སྤྱད་སྤྱོད་ནས་འགོ་དགོས་པ་མེད་རེད་དེ། གང་ལྟར་ལས་གཞི་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཐབས་སྤྱོད་དེ་འདྲ་སྤྱོད་དུས། རོན་པན་ལྷན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་དམ། གང་འདྲ་རེད། དེར་སྡོད་ཅིས་བཀའ་འཁོལ་མ་ཁུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་རེད། དེར་གསལ་བཤད་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཛིན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཛིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ཕུར་བཀོལ་སྡོད་ཅིས་དང་སྒྲགས་ནས། ཅིས་འགོ་ཁྲུང་། ༡༩ ནང་གི་ ༡༩ ལ་ཐོན་ཆོང་ལས་རམ་འདེགས་ལས་གཞི། འདི་དང་འབྲེལ་ནས་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སྟོན་མཆོག་ལ་བཀའ་འཛིན་ཞུ་འགྲུབ་གསལ་གྱིས་ཡོད། དེ་སྡོད་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སྟོན་མཆོག་ནས་འདི་ཐད་བཀའ་མོལ་གནང་བ་ལྟར་ན། ད་ལྟ་ཅིས་འགོ་ནང་དུ་འཇུག་ལོ་ ༢༠༢༡་་་༢༣ ལ་ལས་མཆོས་

བཞག་པའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་འདུག སྤྱིར་བཏང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་འདི་གཅིག་གསུངས་སོང་། ན་གཞོན་རྒྱུ་སྟོབས་གོང་འཕེལ་གཏང་རྒྱའི་ནང་ལ་གཞོན་སྤྱི་ལས་མེད་ཀྱི་གྲངས་འཕོར་དེ་ཉུང་དུ་གཏང་རྒྱུ་དེ་སྤང་མང་བ་ཞིག་ཐུགས་སྤང་གནང་གི་ཡིན་གསུངས་གནང་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་གལ་ཏེ་ད་ཆོས་གོང་བ་དཀར་པོའི་(White-collar) བྱུག་ལས་རང་ལ་བྱུགས་བརྒྱབ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། ད་ཆོ་གྲུབ་ཆ་དེར་བསྐྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཞིན་ནས་བསམ་གྱི་མི་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཙང་དེར་ལག་ཤེས་སྤྱོད་བརྒྱུད་རང་གི་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཁྲོད་ལ་གོ་རྟོགས་སྤེལ་དགོས་པ་དང་། ད་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་ལག་ཤེས་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཐེར་དུས་མཐོང་ཆུང་གྲེད་ས་འདྲ་པོའི་གནས་ཚུལ་ཞེས་གཅིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་ད་ཆོས་བྱུགས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ལག་ཤེས་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང་། ཆོང་ལས་རམ་འདེགས་ལས་གཞི་ཐེར་དུས་ཀྱི་གཅིག་གི་སྤྱོད་པ་གཉིས་འདྲ་པོ་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཙང་དེ་བ་དང་པོ་དེར། དེ་སྟོན་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་སོང་། བོད་ཀྱི་ཐེབས་ཅའི་ངོས་ནས་གྲུབ་འབྲས་སོན་གྱི་མི་འདུག་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེར་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ལངས་སྤྱོད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན། འདི་ལྟ་མཐུད་ནས་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་དགོངས་ཀྱི་ཡོད་དམ། འདི་ལྟ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ལྟ་པ་ཡིན། ཅ་བའི་ལས་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གྲུབ་འབྲས་སོན་དང་མ་སོན་ཐེར་དུས། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ཡིན་སྐད་ནང་དུ་ལྷ་ཆོག་པ་གྱིས། (Outcome) དང་ (Output) ལྟ་ཡི་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ཆོང་ལས་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོང་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་འགྱུར་བ་ལ་བསྟན་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དུས། མཆོངས་རེ་ཁེ་བྱུང་གི་རེད། མཆོངས་རེ་གྲོང་གུང་རག་གི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གྲུབ་འབྲས་ (Output) ཐེར་དུས་མི་གཙོ་ཅིག་གིས་མཉམ་ཞུགས་བྱས་རེད་ཐེར་རྒྱུ་དེ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག (Outcome) དེ་ད་ཆོའི་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་དུ་གང་འདྲ་ཆོད་དཔག་ཐིག་གི་རེད། བྱས་ཙང་ད་ལྟའི་ཆར་ཡར་ཐོན་ཆོང་ལས་རམ་འདེགས་ལས་གཞི་དེ་ལྟ་མཐུད་གནས་རྒྱའི་དགོངས་པ་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་ན། འདི་བཀའ་འདི་ལྟ་ལྟ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཆོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅ་དང་འབྲེལ་ནས་གནད་དོན་གཉིས་ཡོད། གནད་དོན་དང་པོ་དེ། དང་སྒྲངས་དབྱ་དུལ་དུ་རྒྱའི་བརྒྱུད་འབྲེལ་རྒྱའི་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། བཀའ་འཁྲོལ་དང་གནས་སྤངས་མཐུག་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དུ་འཁོད་བསྐྱད་འདུག ལས་གཞི་དེ་ལྟ་མཐུད་ནས་འགྲོ་བུལ་པ་ཡིན་ན་གྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་ལ་པན་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད། དེ་བཞིན་གནང་བུལ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ལྟ་ལྟ་ཡིན། གཉིས་པ་དེ། ང་། བྱད་མེད་རྒྱུ་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལས་གཞི། ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསམ་གང་ཡང་ལུ་རྒྱ་མེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་བྱད་མེད་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་དབྱེ་ལ་བཞུགས་མཁན་ཆོ་ཡིན་ནའང་རེད། ད་ལྟ་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་ཆོང་ལོ་གཞོན་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱད་འདུག རྒྱུ་པ་ཆོ་ལ་ཆོར་བ་དེ་སྤེལ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ཟེན་གྱི་འདུག ཡག་པོ་ས་མཆོག་གིས་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་བྱུགས་སྤྱོད་རྒྱུ་དགོས་པ། ད་ཆོ་འདྲི་སྤྱོད་དང་གོས་ཆོགས་པན་ཚུན་ཡིག་འབྲེལ་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་བོད་ཡིག་ཐོག་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ། དེའི་ཐོག་ལ་འབད་བཅོམ་གནང་དང་གནང་

བཞིན་པ་རེད་དེ། ཉེ་ཆར་ཕྱི་ཁྱེ་ ༣ ཆེས་ ༥༠ ཡས་མས་ཤིག་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཞོན་མཆོག་སྐུ་མགྲོན་ལ་སྐད་གཏོང་
 ཏུས་མགྲོན་ཤོག་ཅིག་འབྱོར་འདུག རྒྱུ་མར་ལྟ་དུས་རྩ་ཤོད་ནས་རྒྱ་གར་ལས་ཁུངས་ཤིག་གི་སྐུ་མགྲོན་མགྲོན་ཤོག་ཅིག་
 མེད་འགྲོ་བས་མ་བས་མ་ཞིག་འདུག དེའི་ནང་དུ་བོད་ཡིག་གི་ཆོག་གཅིག་གྲང་འཁོད་མེད་པ། གཞུང་འབྲེལ་ཁྲབ་ཁྲིའི་སྤྱི་
 ལས་ཁུངས་ཤིག་གི་མགྲོན་བཅའ་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆ་ཆ་ཡིན་ཡིག་ཐོག་གཏོང་ཡོད་དུས། ད་རེ་ཆོའི་སྐད་དེ་བདག་པོ་གང་འདྲ་
 ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་ན་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ལྷག་ས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་རིང་བྱུང་མེད་ཀྱས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལས་
 གཞི་ཚོམ་མཁན་ལ་ཞིབ་འཇུག་གྱེད་བའི་སྐབས་སུ། འདིའི་ནང་དུ་ཞིབ་འཇུག་གྱེད་མཁན་ཆོ་གཞོན་སྤྱི་ལོ་ཆུང་བ་རྒྱང་རྒྱང་
 རེད་འདུག ཡིན་ནའང་། ཁྲིའི་རྒྱུ་མ་ཆོ་ལོ་ཆུང་བ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁྲིའི་སྤྱི་ཆགས་བསྐྱེད་
 ཡོད་དུས་སྐད་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་རེད། ལྷག་པར་དུ་དེའི་འགན་དེ་ཆོ་འཛིན་སྤྱི་ལོ་ལུང་གིས་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 ང་ཆོས་ཕྱིའི་བརྒྱུད་ལས་ཁག་ལ་སྐད་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྐད་ཡིག་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་འདྲ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ནང་དོན་
 ཨ་མ་ལས་ཀ་གྱེད་ས་ཁག་ལ་ཡིན་ཡིག་རྒྱང་བ་བེད་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྐད་ཡིག་ཉམས་ཆག་གང་འདྲ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་རེད།
 མ་འོངས་པར་དེ་ཆོའི་ཐོག་དོན་པོ་གནང་རོགས་གནོངས། དེ་འབོད་བསྐྱེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡིན།

ཆོག་པ་གཏོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དོན་ཆེ་ཆེ་བརྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དོན་ཆེ་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཏོ་མཆོག་ ཇི་བ་རང་ཡིན། ཅིས་འགོ་ཁྲུང་ ༡༧ སྤྱི་ཆོག་པ་བདེ་དོན་ལས་གཞི། ནང་གསེས་ ༡ མ་སྤྱི་
 རི་བོད་ཁྱིམ་སྟོབ་ཁང་ལ་ཆོད་དཔག་བྱུང་དང་། སོང་དེར་སྟོར་ ༥,༥༠༠,༠༠༠ རེད་འདུག དེ་སྟོན་གྱི་ལོ་དེར་སྟོར་
 ༡༧,༠༠༠,༠༠༠ རེད་འདུག དེར་ཁྲུང་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག སྟོན་མ་སོང་དང་། བྱུང་ཡང་དེ་ག་རང་ཕྱིན་འདུག དེ་བཞིན་
 ནང་གསེས་ ༡ སྤེར་སྤྱི་རི་བོད་ཁྱིམ་སྟོབ་ཁང་ལའང་། ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༡་་་ ༢༠༢༡ ལ་སྟོར་ ༡༥,༠༠༠,༠༠༠ རེད་འདུག ད་
 ལན་ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༢་་་ ༢༣ ལ་སྟོར་ ༦,༠༠༠,༠༠༠ རེད་འདུག དེར་ཁྲུང་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག འདིའི་གནས་སྟངས་ག་རེ་
 ལ་ཐུག་ཡོད་ན།

ཆོག་པ་གཏོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཁྱེ་བ་བྱུན་སྤྱིད་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཁྱེ་བ་བྱུན་སྤྱིད་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཏོ་མཆོག་ ཅིས་འགོ་ང་བ་དེ་ཡིན། བྱུང་མེད་ཀྱས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལས་གཞི། འདིའི་ཟུར་འཛར་ ༥
 པའི་ཨང་ ༡ བྱུང་མེ་ཀྱས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་དང་། ཐོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤེལ་རྒྱ། ཟེར་བ་ཞིག་འདུག འདིའི་ཐོག་དང་
 འོག་དེར་ཇི་བ་གཉིས་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་ཀྱས་ན་སྟུམ། ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་པ་ནང་དུ་ང་རང་ཆོའི་ཕྱོད་ལགས་དང་། སོ་
 སའི་བཟའ་ཁྲི། སྤྱི་གྲྲ། སྤྱི་མོ། ཨ་ཅག་བཅས་སྤྱི་ཆོག་པ་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཐམས་པ་བྱུང་མེད་དེ། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་

དེ་ཚོ་ལྟ་ས་པ་དང་། དེ་ཚོ་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཆུ་དེ་ཚོ་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་སོང་ཅང་། ང་ཚོས་གྲུ་ས་
བཅི་དང་མཐུན་འགྱུར་སྒྱུར་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཞེས་གཟིགས་ཡིན་པ་བྲན་གྱི་འདུག གནད་དོན་འདི་གཅིག་དང་།

འདྲ་མཉམ་ཐོག་སྐད་ཆ་འཆད་དུས་ དཔེར་ན། ཐ་མག་ཉེས་ཐ་དང་། ངན་གོམས་རིགས་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་
ཐོག་ལ་དེང་སང་བྱ་མོ་ཡང་ཉོག་ཅམ་ཞིག་སླེབ་གྱི་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། བྱ་མོ་ཡག་པོ་ཡིན་པ་རང་ལ་བཅིས་ནས། ད་ཉོག་
ཅམ་ཉོག་ཅམ་སླེབ་གྱི་འདུག་ག་ ང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། འདི་ངའི་ཐོབ་ཐང་རེད་དང་། བྱ་
འཐེན་ཆོག་སར་བྱ་མོས་འཐེན་མ་ཆོག་པ་ག་རེ་རེ། ཚྱོད་པ་དེ་འདྲ་འདྲ་སླེབ་གྱི་འདུག བྱས་ཅང་འདྲ་མཉམ་གྱི་གནས་སྐབས་
དང་། བྱ་དང་བྱ་མོའི་གནས་སྐབས་ཐོག་ནས་ཚྱོད་པ་དེ་འདྲ་རིགས་སླེབ་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེར་སེམས་འཆབ་གྱི་
གཞི་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་སྡོད་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་ཨ་མ་དེ་རྩ་ཆེན་པོ་ཞེས་གཟིགས་ཡིན་པ་དང་། ཨ་མས་སྒྲ་གྲུ་ལ་འོ་མ་སྡོད་
གྱི་ཡོད་པ། ཨ་མའི་སྒྲ་ལ་ད་དུང་དོག་ཁྲིས་འཕར་མ་ཆགས་གྱི་འདུག་ཟེར་ན། སྒྲ་གྲུའི་སྒྲ་ལ་ (Cylinder) འཁྱར་ཀྱི་
ཆགས་གྱི་འདུག་ཟེར་ན། སྒྲ་གྲུ་དེ་པས་ཀྱང་ལྟ་ཡི་ཡོད་རེད་ཅེས་ཚྱོད་པ་བརྒྱབ་ཀྱི་རིགས་དེ། མོ་མོ་འདྲ་མཉམ་འདི་གང་
སར་སྒྱུར་ཀྱི་ཞིག་མ་རེད། བཟང་ཕྱོགས་གྱི་དཔེ་ཞིག་ཡོད་ན། དེར་ང་ཚོས་བཟང་ཕྱོགས་རང་བཅིས་ནས། དེ་ཚོའི་ཐོག་མ་
སླེབ་པའི་དགོངས་བཞེས་དེས་པར་དུ་གནད་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། ང་ཚོས་ཡག་སྒྲུག་ཆང་མ་འདྲེས་ནས་བཅད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱིངས་
ཆ་ཞིག་མ་རེད་བསམས་པ་དང་། ཡག་པོའི་ཐོག་ལ་མཐུན་འགྱུར་རིགས་རམ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཐོག་ལ་འབད་བཅོན་གནད་ཀྱི་དེ་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་སྟེ། ང་ལ་ཆོར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ད་ཡང་འདི་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་པོ་
མོ་འདྲ་མཉམ་དགོས་གྱི་མེད་པ་དང་། འདྲ་མཉམ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཆོར་གྱི་ཡོད་ན། ང་ཚོས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་འདུག་ཅེ་ན།
བཅོན་ཤྱོད་པོད་མའི་བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་དོན་ཆེན་སོ་བདུན་པ། པོད་མེ་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་གྱི་གྲུབ་ཆ། འདིའི་ནང་དུ་
པོད་གྱི་ས་ཁུལ་ཆོལ་ཁ་རེ་ནས་འོས་བསྐྱབ་བྱས་པའི་སྤྱི་འཐུས་པོ་མོ་བྱེད་མེད་བཅུ་རེ་སླེབ་ཆོག་གི་ཡོད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ནས་འོག་གི་དོན་ཆེན་ ༩ པ་དེ་ལ་ག་རེ་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། བྱད་མེད་གཉིས་དེས་པར་དུ་སླེབ་དགོས་གྱི་ཡོད་ཅེས་འཁོད་
ཡོད་པ་རེད། བཅོན་ཤྱོད་པོད་མའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་དུ་བྱད་མེད་ལ་གཉིས་དེས་པར་དུ་སླེབ་དགོས་རེད་འཁོད་པ་དེས་མཛོང་
ཆུང་ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། ཁེ་པན་ཞིག་སྒྲུན་གྱི་ཡོད་རེད་དམ། ག་རེ་བྱེད་གྱི་རེད་ཟེར་ཀྱི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་
ཞིག་བཞེས་ནས། དམིགས་བསལ་པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་ཞེས་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད།
འདི་གཅིང་མ་ཞིག་བཟོ་སྐབས་ན་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། རྒྱུ་མཐོན་ཞུ་མཁན་དང་པོ་གས་ནས་གཅིག་ཡིན་ཞུ་
ཀྱི་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

རྩ་བའི་ཁ་སང་ནས་ལམ་སྟོན་ཞུས་པ་ཡིན། ཅིས་འགོ་དང་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་གསུང་རོགས་གནང་། བཟོ་སྐྱེད་འདྲ་པོ་ཞེས་ག་
ཆགས་སོང་ན། དུས་ཚོད་འགོར་ཀྱི་ཆགས་གྱི་ཡོད་དུས་སེམས་ཁུལ་འདུག དུས་ཚོད་སྤུང་སྤུང་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད།
ཉིན་ལ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད་དུས། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཨ་གྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཨ་གྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ངས་དོན་དག་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཞུ་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ཆོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ཟུར་འཛར་ ༥ པ་
དེར་མ་གྲི་འོག་ལ་ཟུར་འཛར་ ༩ པ་བཟོས་འདུག འདི་གཅིག་བཅོས་དགོས་གྱི་འདུག་ཞུ་ཀྱི་དང་།

དེ་ནས་ཅེས་འགོ་མཇུག་ ༡༥ རྒྱུ་གསུམ་ཇ་པ་ལ་འཆོ་རྟེན་ཆེད་དུ་བྱམ་གཡར་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག འདིའི་སྡོན་ལ་
འདི་གང་འདྲ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ན་བསམ་བསམ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱུང་།

དེ་དང་མཉམ་དུ་ད་ལྟ་ང་ཆོར་ཨ་རི་ནས་རོགས་དཔུལ་ཐད་ཀར་འབྱོར་རྒྱ་དེ། དེ་སྡོན་གཅིག་འབྱོར་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་ ༩
པའི་ནང་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དམངས་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་དཔུལ་དེ་ཐད་ཀར་འབྱོར་རྒྱའི་སྤང་ལྷན་པ་བསྐྱོན་གྱི་ཡིན་གསུངས་
ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་ཨ་རི་ནས་རོགས་དཔུལ་འབྱོར་བསྐྱད་པ་དེ་ལ་ཨ་སློར་ས་ཡ་ ༤ རྣམ་ཨ་སློར་ས་ཡ་ ༥ བར་དུ་
གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཨ་སློར་ས་ཡ་ ༥ འདྲ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོར་ཐད་ཀར་འབྱོར་ན་ཆ་ཆར་འབྱོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འབྱོར་ན། ཁ་སང་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དམངས་ལྷན་ཨ་རི་ཐེབས་ཅའི་བརྒྱུད་ནས་ཚུར་འབྱོར་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཆ་
གཅད་རྒྱ་ཉུང་ཤོས་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། དེར་བརྒྱ་ཆ་ ༩ རེད་གསུངས་སོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བརྒྱ་ཆ་ ༩ ཅེས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་
ནའང་། ཨ་སློར་ ༥༠,༠༠༠ ཞིག་ཁོ་ཆོས་གཅད་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་རེད་འདུག ཨ་སློར་ ༥༠,༠༠༠ བཅད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་གར་
སློར་ ༥༥.༥༠ རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ཐོན་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་པར་ཐེབས་ནས་འདིའི་
ཐོག་ལ་ངེས་པར་དུ་ལྷན་པ་བརྒྱ་བ་རྒྱ་གཡར་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་དང་མཉམ་དུ་ངེ་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ལ། ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་ཐེབས་ནས་གཞི་ཅའི་ནད་ཡམས་དང་གང་ཅའི་ཐོག་ནས་ཕྱག་ལས་
གནང་རྒྱ་རག་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ཀའ་ངལ་འཕྲད་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ཟླ་བ་ ༩ ཟེར་དུས་ལོ་ ༥ རྒྱུ་ནས་བརྒྱ་ཆ་མ་
སོང་ན་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་གསར་པ་ཐེབས་ནས་ང་ཆོར་དཔལ་
འབྱོར་གསར་པ་བཅའ་བཞག་པ་གཞི་བྱུང་ཡོད། འདིའི་གྲངས་ཀ་ང་ལ་གསུང་རོགས་གནང་། ད་ལྟ་བར་དུ་ང་ཆོར་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ཆ་ཆར་འདྲ་པོ་དེ། ཡོང་འཆར་དེ་ཡོང་འཆར་རེད། གཞན་མང་ཆེ་བ་འདི་སྡོན་མ་བཅའ་བཞག་པ།
འདི་འགྲུལ་སྤྱོད་བརྒྱ་བ་དང་མ་རྒྱག་ཐོག་གསུངས་བསྐྱད་པའི་གནས་སྐབས་འདྲ་པོ་ཆགས་བསྐྱད་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་བཀའ་
ཤག་གསར་པ་ཐེབས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་དཔལ་འབྱོར་བཅའ་བཞག་པའི་གྲངས་ཀ་དེ་གཞི་བྱུང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་འདིར་ཕྱག་བརྒྱུངས་ནས་མཆོན་ཐོ་ཟེན་པ་སྤྱི་འཐུས་བདུན་ལྷན་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ནས་གོ་སྐབས་འབྲུལ་རྒྱ་མིན་ཅུ་རྒྱ་
ཡིན། སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀླུ་གཙོ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀླུ་གཙོ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅའི་ཅེས་འགོ་མཇུག་ ༡༥ རྒྱུ་
གསུམ་ཀ་དང་ཁ་གཉིས། སྤྱི་བཏང་སྡོན་མཁའ་ངས་དོགས་འདི་དྲིས་སྤྱོད་བསམ་གྱི་འདུག མཆོམས་རེ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་བྱ་
དེ་ཅེས་འགོ་ཁག་ཁག་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་དང་། འགྲོ་སོང་ཡང་ཁག་ཁག་བཏང་བསྐྱད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་བཞག་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། དེ་རིང་འདིར་སྡོན་ནས་ད་བར་ཅེས་འགོ་མང་པོ་ཞིག་ཁུར་བསྐྱད་འདུག ད་ལྟ་འདི་དོགས་པ་ལྷན་བསྐྱད་ཡོད་དུས་
བསྐྱར་དུ་འདི་བཞིན་ཡོད། མ་སྤྱི་རེ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་ཁང་ལ་ད་ལོར་སློར་ ༥,༥༠༠,༠༠༠ ཁུར་འདུག ད་གཞན་བཞིན་སྤྱི་སྤྱི་
ཇ་སློབ་ཁང་ནང་ལ་སློར་ ༤,༠༠༠,༠༠༠ ཁུར་འདུག དེ་ཆོག་རེ་བྱས་ནས་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། མཆོམས་རེ་བོད་
གཞུང་སློབ་བྱ་དང་ང་ཆོག་གཉིས་ནད་དེ་ཁག་ཁག་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་བྱས་པ། བོད་གཞུང་སློབ་བྱ་དེ་ཤེས་རིག་སྤྱོད་ཁོངས་
སྤྱི་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་མང་པོ་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་སྡོན་མཁའ་དྲི་བ་བཏང་ཡིན་བསམས་བྱུང་། དེར་ངེས་པར་དུ་

དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཅིག་གནང་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ དེ་དོགས་པ་དེ་མེལ་འགྲོ་ས་རེད།
 དེ་ནས་འོག་གི་ཅིས་འགོ་དང་བ་བྱད་མེད་རྒྱུ་སྟོབས་སྒྲོར་ལ་རེད། འདིའི་ཟུར་འཛར་ ༡ བའི་ནང་དུ་བལྟས་ཡོང་དུས། ༡ བོ་
 དང་། ༡ བ། ༣ བ་མང་ཆེ་བ་བྱད་མེད་རྒྱུ་སྟོབས་གོང་སྒྲོལ་སྒྲོར་རེད་འདུག་ དང་པོ་དེར་སྒྲོར་ ༡,༠༠༠,༠༠༠། དེའི་རྗེས་ལ་
 སྒྲོར་ ༡,༥༠༠,༠༠༠། དེའི་རྗེས་ལ་སྒྲོར་ ༡,༠༠༠,༠༠༠། དེ་འབྲེལ་པོ་ཞིག་བཞག་འདུག་ མང་ཆེ་བྱད་མེད་རྒྱུ་སྟོབས་གོང་
 སྒྲོལ་ཐོག་བཞག་འདུག་ དེར་ཅིས་འགོ་གཅིག་བཞག་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག་ ཅིས་འགོ་གསུམ་ཀར་བྱད་མེད་
 རྒྱུ་སྟོབས་གོང་སྒྲོལ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱུར་རྒྱུར་ཡིན་དུས། དེ་ལའང་སྒྲོར་ ༡,༠༠༠,༠༠༠ དང་། སྒྲོར་ ༡,༥༠༠,༠༠༠། སྒྲོར་
 ༡,༠༠༠,༠༠༠། ༥་ལས་སྒྲོར་ ༣,༥༠༠,༠༠༠ ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག་ དེ་འབྲེལ་ཞིག་དམིགས་བསལ་འཛོག་དགོས་དོན་གང་ཡང་
 མཐོང་གི་མི་འདུག་ གོང་དུ་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱད་མེད་དང་པོ་མོ་འབྲེལ་མཉམ་ཟེར་བ་དེ། བྱས་
 ག་རེ་བྱས་ནའང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་དེ་བྱེད་དགོས་པ། དེ་ཆོ་བཅན་ཀྱིས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་དར་བསྐྱད་ཡོད་དུས། ངས་དེར་པོ་
 མོ་འབྲེལ་མཉམ་ཆ་བ་ཉིད་ནས་ངོས་ལེན་ཞུ་ཡི་མེད། བྱས་གང་བྱས་པ་དེ་བྱ་མོས་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ངས་ལྷིངས་ཆ་འདིའི་སྤངས་ལ་
 འཆད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེར་ཟབ་སྦྱོང་མང་པོ་སྤྱད་རྒྱུ་འི་ཐོག་ངས་ངོས་ལེན་མེད། ཅིས་འགོ་གཅིག་ལ་མ་
 གཏོགས་ངོས་ལེན་མེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཅིས་འགོ་ཨང་ ༡༤ ནང་གསལ་ཅ་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་གོང་དུ་བཀའ་འོས་ཤིག་གིས་ངེས་ཆར་སོང་། འདིའི་ཐོག་
 ལ་བསྐྱར་སྒྲོལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ཅིས་འགོ་ཨང་ ༡༤ ནང་གསལ་ཅ་པའི་ཟུར་འཛར་ ༤ བར་བལྟས་དུས། ༤ བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོབ་དོན་གཅོད་ཁང་
 བརྒྱད་རོགས་དངུལ་ཞལ་འདེབས་དེར་ད་ལོ་སྟོང་པ་བཞག་འདུག་ ད་ལོར་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱིས་དོན་གཅོད་ཁག་
 གིས་ཞལ་འདེབས་བསྐྱེད་ཐུབ་པའི་འདེད་ཆོད་པལ་ཆེར་མེད་པ་ཡིན་ས་རེད་སྟེ། དེའི་སྟོན་ལ་དོན་གཅོད་ཁག་ནས་ཞལ་
 འདེབས་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡོང་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་ས་རེད། ད་ལྟའི་ཅིས་འགོ་ནང་དུ་ཆ་བ་ཉིད་ནས་མི་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་དོན་
 གཅོད་ཁག་ནས་པལ་ཆེར་ཞལ་འདེབས་རག་ས་མ་རེད་བསམ་བསམ་གྱི་ཆོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་མེད། ཆོར་བ་ག་རེ་བྱུང་
 ཡོད་ནའང་། དེར་གསལ་བཤད་ཅིག་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ཅིས་འགོ་ཨང་ ༡༤ ནང་གསལ་ཏ་པ། བོད་མིའི་བྱུང་ལས་དང་སྐྱེད་ལས་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི། དེ་རིང་
 བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་བྱུང་ལས་པ་ཞེ་བྲག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོང་། ང་རང་ཡིན་ནའང་བྱུང་ལས་པར་
 དགའ་པོ་ཡོད་མཁན་གསལ་ཤིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་། ད་ལོར་བྱུང་ལས་པར་ལས་གཞི་གང་ཡང་མི་འདུག་ སྟོང་པ་སྟོང་རྒྱུར་
 བཞག་འདུག་ བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་བྱུང་ལས་པ་ཞེ་བྲག་ཡིན། གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། གཉིས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། གསོ་
 སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་གྱིན་ཟེར་གྱིན། ཅིས་འགོ་དེ་ནང་དུ་བྱུང་ལས་པ་ཆ་ཆར་སྟོང་པ་བཞག་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་འདིའི་ཐད་
 གསལ་བཤད་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་སྒྲིག་པ་ཆ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་སྤྱད་སྟོབ་ལས་གཞི་ལ་དངུལ་མི་

འདུག་གསུངས་སོང་། ད་ལྟ་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་མང་ཆེ་བ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐད་ཀར་
 ལས་གཞི་རེད། རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དདུལ་དེ་དག་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནང་དུ། ད་ལོར་རིག་གཞུང་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་གསར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། སློལ་རྒྱ་ནི་རིག་གཞུང་དང་དེར་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད།
 དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནང་དུ་རིག་གཞུང་སྤྱད་སློབ་དང་འབྲེལ་བའི་དདུལ་དེ་ཡར་སྐྱར་ཡོད་རེད་ཞུ་རྒྱ་དང་།
 བཀའ་ལག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་སློབས་ནས་འགྱུར་བ་ཐོན་བྱ་ཞིག་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། དེ་སྤྱི་མ་རི་
 རོགས་དདུལ་ག་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་། དེ་ཚོ་ཆང་མ་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅའི་མིང་ཐོག་སློབས་ཀྱི་འདུག་འདི་སློབ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བྱི་རྒྱལ་རོགས་དདུལ་ལེན་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༠
 ཟླ་ ༥། ༡༠ ལ་འགྱུར་བ་བྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ལོག་ནས། འདི་འདྲ་ཞིག་ལེན་སྡོད་ཀྱི་འདུག་འདི་ལེན་སྡོད་དུས་ལྷན་ཁང་སོ་
 སོར་སྡོན་ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་འཆད་དུས། ལྷན་ཁང་སོ་སོར་དཀའ་ངལ་འབྲུད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་
 འདུག་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། རོགས་ཚོགས་ནས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ལ་སྤྲད། བྱང་འཛིན་ཆང་མ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་
 ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱང་འཛིན་ཆང་མ་གཉིས་རེར་ཉར་དགོས་པ། སོ་སོའི་ལྷན་ཁང་ལ་གཅིག་ཉར་
 དགོས་པ་དང་། ཡང་ངོ་མ་དེ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ལ་ཡར་གཏོང་དགོས་པ། དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ། ལྷག་པར་དུ་
 དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་སྤྱི་ལུ་གས་ཀྱིས་ཡོང་འབབ་ཅིག་བསྟན་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྡོན་མ་བསགས་བཞག་པའི་དདུལ་དེ་
 འགྲོ་སོང་གཏོང་དུས། དེའི་བརྒྱ་ཆ་ ༡ མ་གཏོགས་གཏོང་ཆོག་གི་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ལ་བཞེན་ནས། དདུལ་ཁག་ཅིག་ལེན་སྐབས་དེ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་ནས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་
 ཐེབས་ཅའི་བརྒྱད་ནས་མ་ཡིན་པ། ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཡིན་ན་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ལ་ཐད་ཀར་བཏང་། ནང་སྤྱིད་ཡིན་
 ན་ནང་སྤྱིད་ལས་ཁུངས་ལ་ཐད་ཀར་བཏང་། ཤེས་རིག་ཡིན་ན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ལ་ཐད་ཀར་བཏང་། འཕྲོད་བསྟེན་ཡིན་
 ན་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ལ་ཐད་ཀར་བཏང་ནས། ལྷན་ཁང་དེ་ཚོ་ཨིན་ཇིའི་སྐད་དུ་ (Sub Recipient) བཟོས་ནས་
 འགྱུར་བ་ཐོན་བྱ་བྱིན་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། སྡོན་མ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནང་དུ་གསལ་བསྐྱད་པ། ད་ལྟ་ལྷན་ཁང་སོ་སོའི་
 ནང་དུ་པར་སློབ་བཞག་པ་དེ་འདྲའང་ཡོད་རེད། འདི་གཅིག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ཡར་ཐོན་ཆོང་ལས་རམ་འདེགས་ལས་གཞི་དང་། གཞོན་སྐྱེས་ལས་མེད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཐོག་ནས་རེད། ཡར་
 ཐོན་ཆོང་ལས་རམ་འདེགས་ལས་གཞི་འདི། ཨིན་ཇིའི་སྐད་དུ་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ (Tibetan
 Entrepreneurship Development) ཟེར་བ་དེ་རེད། ལས་གཞི་འདི་བཀའ་ལག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་སློབས་སྡོན་ནས་
 བསམ་ཚུལ་ཡོད་བསྐྱད་པ་ཞིག་དང་། དེ་སྤྱི་མ་ཐུད་ནས་བྱ་རྒྱ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་གི་སྐར་ལ་སློབས་བསྐྱད་ཡོད་པ་
 རེད། བཀའ་ལག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་སློབས་ནས་གནས་སྐབས་དེ་ཚོ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཆོར་དེས་པ་ཡིན། བྱི་ལོ་ ༢༠༡༢
 དང་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ནས་འགོ་བཅུགས་ནས། ད་ལྟ་བར་དུ་ལས་གཞི་གང་དང་གང་སློབ་ཡོད་པ་རེད། ལས་གཞི་དེས་མི་ག་
 ཆོད་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་མེད། དདུལ་འགྲོ་སོང་ག་ཆོད་བཏང་ཡོད་མེད། དེ་ཚོ་ཆང་བསྐྱར་ཡོང་དུས། ང་ཚོས་དཀའ་ངལ་
 བརྒྱབ་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ཐོན་པ་གཉིས་ཉག་ཉག་ཅིག་ཡོང་གི་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ང་ཚོས་མཐོང་བ་རེད། ཆོང་ལས་
 རམ་འདེགས་ལས་གཞི་ལ་ཆོང་ལས་བྱེད་སྐབས་དེ་ཚོ་བསྐྱབས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། ཆོང་ལས་བསྐྱབས་བཞག་པ་དེས་མ་
 འོངས་པར་ཆོང་ལས་རང་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་སུབ་དང་མ་སྐབ་པའི་གནས་སྐབས། འདི་པན་ཐོགས་ག་ཆོད་བྱུང་ཡོད་མེད་
 (Outcome) ཟེར་བའི་གནས་སྐབས་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་མ་སློབས་པར་སོང་ཅང་ཡར་ཐོན་
 ཆོང་ལས་རམ་འདེགས་ཀྱི་ལས་གཞིར་དེར་འགྲོ་སོང་མང་པོ་ཞིག་གཏང་བསྐྱད་པ་ལས། གཞོན་སྐྱེས་ལས་མེད་ཐོག་

ལྷགས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། གཞོན་སྤྱི་ལས་མེད་ཆོར་ལག་རྩལ་སྤྱོད་བཟོ་ཡིན་ནའང་རེད། ག་རེ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དེ་ཆོའི་ཐོག་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་རེད་བསམས་ནས། ད་ཆ་འདིའི་སྤང་ལ་ལྷགས་མང་བ་བརྒྱབ་བསྟན་ཡོད།

དེ་ནས་ལག་ཤེས་སྤྱོད་བཟོ་ལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་མཐོང་ཚུལ་ཡོང་གི་འདུག་ཟེར་བ་དེ། རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་ནས་ཐོན་པའི་ཤེས་ཚད་ལག་འཁྱར་དེ་ཁྱེད་ནས་སོ་སོར་དེ་ལས་དཔགས་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་རག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཨ་མི་རི་ཀ་སྤྱི་མཐའ་ནང་ལ་སྤྱོད་མ་ལག་ཤེས་ཤེས་མཐའ་དེ་ཆོ་འཛོན་པ་ཆགས་བསྟན་འདུག དཔལ་འབྱོར་གནས་སྟངས་ཀྱང་ཡག་སོ་ཆགས་བསྟན་འདུག ཁོས་དཀའ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ལག་ཤེས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དུས། (B.A.) དང་(M.A.) ཐོན་པ་ལས་ཁོ་ཆོར་སྤྱི་ཆེ་མང་བ་རག་གི་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེར་མཐོང་ཚུང་བྱ་རྒྱུ་འགན་སྦྲངས་ཤིག་མ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ལས་ཀ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མཐོང་ཚུང་བྱ་རྒྱུ་མ་རེད། ཞིང་ལས་བྱེད་མཐའ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཁོས་ཞིང་ལས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་རྟེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡོང་འབབ་ཆེ་ཚུང་གི་བྱེད་པར་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། སོ་སོས་འདོད་མོས་གཞིར་བཟུང་འཆོ་བ་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནང་བཞིན་ལག་ཤེས་སྤྱོད་མཐའ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སོ་སོས་འདོད་མོས་ལྟར་འཆོ་བ་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་སྤྱི་ཆེ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་མཐའ་དེ་མཐོ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལག་ཤེས་ཡོད་མཐའ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཚུང་བྱ་རྒྱུ་འགན་སྦྲངས་ཤིག་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁ་སང་ལམ་ཅམ་ཞིག་ལྷན་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལས་ཡོན་སྤྱི་ལྷན་ནང་དུ་འཆར་ཅན་གྱི་སློབ་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་དང་། ལག་ཤེས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་མཚུངས་བཟུ་རྒྱུ་འདི་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྤྱི་ལྷན་རེད། དེ་འབྲེལ་ཅང་ཅང་ཆོས་ལག་ཤེས་སྤྱོད་ལ་ད་དུང་ལྷགས་ཏོག་ཅམ་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་ལོ་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་མང་ཆོགས་ནང་ནས་མཐོང་ཚུང་ཅ་བ་ཉིད་ནས་གནང་དགོས་པ་ཡོད་པ་རེད། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། ལག་ཤེས་ཡིན་ནའང་རེད། སློབ་སྤྱོད་ཡིན་ནའང་རེད། ཆང་མ་ཤེས་བྱ་རེད་མ་གཏོགས། འདིས་འཆོ་བ་བསྐྱལ་རྒྱུར་པན་གྱི་ཡོད་ན། མི་དེ་ལ་པན་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེར་མཐོང་ཚུང་བཏང་ནས་པན་ཐོགས་རྒྱ་གར་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་འགོ་དགོས་ན་ལག་ཤེས་སྤྱོད་ལ་ལག་ས་རེད་མ་གཏོགས། (B.A.) དང་ (M.A.) ཐོན་པས་ཞེ་བྲག་པན་ཐོགས་ཀྱི་མི་འདུག མ་ཟད་པ་གིར་ལག་འཁྱར་དེ་ཁོས་ལེན་ཡང་ཞེ་བྲག་མི་འདུག དེ་ལས་མ་བྱེད་ལག་སོ་སྤྱོད་ནའང་པ་གིར་ལས་ཀ་ལག་སོ་རག་གི་འདུག ལག་ཤེས་ལག་སོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ལས་ཀ་ལག་སོ་རག་གི་འདུག འདི་ཟེར་དུས་གོ་བ་གཞན་པ་མ་ལེན་ལོགས་གནང་། ངས་ཆང་མ་ཕྱི་རྒྱལ་འགོ་དགོས་བྱོས་ལྷ་ཡི་མེད། མཐོང་ཚུང་གཏང་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་འདི་ལྷ་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་ (TED) གནས་སྟངས་དེ་ལྷན་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་རེད། དེའི་སྤྱོད་མཐའ་ཀྱི་ངོས་ནས་རེད། དེ་འབྲེལ་ལྷ་ཡོང་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་རེ་བ་བྱས་པ་ནང་བཞིན་ཞིག་བྱུང་མེད་པར་སོང་ཅང་འདི་ཆགས་བསྟན་པ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཆོས་གཞོན་སྤྱི་ལས་མེད་སྤང་ལྷགས་བརྒྱབ་རྒྱུ་འདི་ཐོག་མང་བ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འདི་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ཁེ་སྲོང་གི་གནས་སྟངས་ལ་ལྟ་དགོས་རེད་གསུངས་པ་རེད། ང་ཆོས་མཆོམས་འཛོག་བྱས་པ་དེ་གནས་སྟངས་ཤིག་ལ་བལྟས་ནས་དེ་འབྲེལ་མཐོང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། གཞོན་སྤྱི་ལས་མེད་ཆོར་དུ་ལས་གཞི་སྤེལ་བའི་སྐབས་སུ། འདི་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་ཤིག་དེའི་ནང་དུ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད། དེར་ང་ཆོས་བལྟ་ཡིན་བལྟ་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་དང་སྤངས་དབྱ་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་འདུལ་རྒྱུ་ལས་གཞི་དེ་སྤྱི་མཐའ་ནས་གནས་འདུག དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་བྱུང་མེད་ལྷན་སྦྲེལ་ཆོན་པ་དང་འབྲེལ་ནས། བོད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་ཐོག་ནས་རེད། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་

ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན་ན། དེས་མགོན་ཤོག་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ། གལ་སྲིད་ཕྱི་མི་རིགས་ཡོང་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཤིག་ཡིན་ན། མདུན་ལ་བོད་ཡིག་དང་། རྒྱ་བ་ལ་ཨིན་ཇི་བྲིས་ནས་བཏང་བ་ཡིན་ན། གང་ལྟར་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དེས་པར་དུ་བོད་ཡིག་འབྲི་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་མི་རིགས་ཀྱིས་ཏ་གོ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། རྒྱ་བ་མདུན་གཉིས་ལ་སྐད་ཡིག་མི་འདྲ་གཉིས་བྲིས་ན་ཏན་ཏན་ཁྱད་པར་ཞིག་བཟོ་ཡི་རེད། འདི་བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་ཚན་པར་མངགས་ཆོག་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་དང་དེའི་རྗེས་ལ་འདེད་ག་རང་གསུངས་སོང་། བོད་བྲིས་གཉིས་ནས་གཅིག་ལ་དདུལ་ཁུང་དུ་བཏང་འདུག་ཟེར་བ་དེ། ཨ་རི་ཐེབས་ཅའི་དོས་ནས་ལོ་ ༡ ནང་དུ་ག་ཆོད་སྟོད་ཐུབ་ས་རེད་བལྟས་ནས། ད་ལྟ་ངས་ཅིས་ནང་དུ་ལམ་སང་རྟེན་གྱི་མི་འདུག་འདི་དུམ་བུ་གཉིས་བཏང་ཡོད་དང་། དུམ་བུ་གཅིག་རང་བཞག་ཡོད། དུམ་བུ་གཉིས་ཡོད་བསམས་བྱུང་། དེ་ཡིན་དུས་དདུལ་འབོར་སྤྱད་རྒྱ་དེ་སྟོན་མ་རང་འཇགས་སྤྱད། ཡིན་ནའང་ཆོན་པ་གཅིག་འདིའི་ནང་དང་། ཆོན་པ་གཅིག་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཞན་པ་གཅིག་གི་ནང་ལ་བཞག་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། དདུལ་དང་ཅིས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེད་སྟོན་པ་རེད་མ་གཏོགས། འབུལ་རྒྱ་དེ་རང་འཇགས་སུལ་བ་སྤྱད་ཡོད་པ་རེད། ཁུང་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ན་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དདུལ་འབོར་དེ་རང་འཇགས་དང་། ཅིས་ཁུངས་དེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཏང་ནས། ད་ལྟ་འདིར་ཆག་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་དེ་ཆག་ཡོད་མ་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་སྒྲོར་ལ་གསུངས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡར་བཤད་ནའང་མར་བཤད་ནའང་འཛུམ་བུ་སྤྱིར་བྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ནང་དུ་པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་འདི་ཆང་མས་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། སྤྱིར་བསྟན་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་འཛུམ་བུ་སྤྱིར་ག་པར་ཡིན་ནའང་དེར་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅིས་ནས། ལྷག་པར་དུ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་ལུང་པ་དེ་ཆོའི་ནང་དུ་བྱད་མེད་ལ་ཐོབ་ཐང་དམིགས་བསམ་ལ་བཟོ་དགོས་རྒྱ་དང་། བྱད་མེད་ལ་གདུག་རྩལ་བྱ་རྒྱ། དེ་ཆོའི་གསུམ་མང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅང་དེར་ལྟ་རྟོག་བྱ་རྒྱ་གནད་འགག་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་པོ་དང་མོའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཆོ་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ནས་གཅིག་བྲས་པ་ཡིན་ན། དེར་རྩོད་པ་བརྒྱབ་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཐུགས་ཆང་མར་གསུང་རྒྱ་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་ང་ཆོས་བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་ཀྱི་ལས་གཞི་མང་པོ་འཛོག་དགོས་པ་དང་། འག་ཅིག་དེ་ཨ་རི་གཞུང་རང་གིས་ལས་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་། ལས་གཞི་དེའི་ནང་དུ་པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ལ་གཞི་བཞག་པའི་ཐོག་ནས། ཁེ་ཕན་དེའང་པོ་མོ་གཉིས་ཀར་གཅིག་པ་རག་དགོས་རྒྱ་དང་། དེ་འདྲ་བྲས་ནས་འདས་པའི་ལོ་འགའ་ཤས་ནང་དུ་ རྣམ་པ་ཆོས་གཟིགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ང་རང་ཡང་རྟ་རམ་ས་ལར་ལོ་འགའ་ཤས་ཤིག་གི་རྗེས་སུ་ཡོང་དུས། ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སློང་ང་ཆང་མར་བྱད་མེད་ལ་གདུག་རྩལ་གཏང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱར་འདུག་འདི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད་བསམ་བསམ་ཞིག་བྱན་གྱི་མེད་དེ། ཡིན་ནའང་རེ་བྱང་ཏན་ཏན་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད། འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱར་ནས་ཕྱིའི་མི་ཞིག་སྤེལ་བ་ཡིན་ན། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ནང་དུ་དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་མེད་ན་བསམ་བསམ་གྱི་ཆོར་བ་ཞིག་སྟོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། ད་ལྟ་ང་ཆོས་བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་བསྐྱགས་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ། བྱད་མེད་ལ་རྒྱང་བསྟན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན་ན། དེས་བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་སྤེལ་བར་ཕན་གྱི་ཡོད་ན་མེད་ན། གང་རེད་ཅེ་ན། བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་དུས། རིག་གཞུང་ཞིག་གི་རྒྱ་བ་སྟོངས་ཤིག་ལ་གཞི་བཞག་ནས་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རིག་གཞུང་དེའི་རྒྱ་བ་སྟོངས་ལ་གཞི་བཞག་ནས་མིའི་བྱ་སྟོད་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། ཨིན་ཇིའི་སྐད་ནང་དུ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། (Cultural Background) ལ་གཞི་བཞག་ནས་ང་ཆོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས།

ལས་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ནའང་འདིའི་རིག་གཞུང་དང་ལེགས་བྲང་ལ་གཞི་བཞག་ནས་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ན། ཁ་སང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུངས་སོང་། དཔེར་ན། དེ་ལ་པར་གཞན་པ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས། བྱད་མེད་ལ་གདུག་རྩལ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། མིས་སྤང་བ་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་མེད་འགྲོ། པར་ནང་དུ་བྱད་མེད་ལ་རྩལ་བསྐྱད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་བཞག་པ་ཡིན་ན། མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་དུ་བོད་པའི་ནང་དུ་རྩལ་མཁན་ཞིང་གའི་མེད་འགྲོ་བསམ་བསམ་འདྲ་ཤོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བྱ་དེ་ཆོ་རྩལ་བ་ལ་བསམ་པའི་ཆོར་སྤང་སྤེབས་མ་སྲིད་པ་མ་རེད། མི་སོ་སོར་བསམ་སྒྲིལ་དེ་འཕྲོད་དུས། སྤྱི་ཆོག་གསལ་གྱི་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་བྱད་མེད་རུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལས་གཞི་འདི་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་འཛོག་དགོས་པ་དང་། མོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་རྒྱ། དེ་ཆོ་འཆར་གཞིའི་ནང་དུ་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལོ་ལྟར་བྱད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་གཅིག་ལྷན་ཀྱི་ཡིན།

བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཞིག་གིས་ད་ལྟ་ཨ་རི་ནས་རོགས་དངུལ་ཐད་ཀར་འབྱོར་བསྐྱད་པ་དེ་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༥ རེད་གསུངས་སོང་། ཁ་སང་ངས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་མཐུན་པ་བསམས་ནས་འདི་ལྟ་ས་པ་རེད། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ལ་ཨ་སྒོར་འདི་ཅུ་ཞིག་རྒྱ་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་དུས། བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ཐམས་པ་ང་ཆོར་རྒྱ་གི་ཡོད་ཤིག་བརྩིས་པ་ཡིན་ན། འདི་ཉག་ཉག་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་བསམས་ནས། ངས་དཔེ་མཆོན་དང་སྤྱི་འཐུས་ནས། གལ་སྲིད་འདི་འདྲའི་བཀའ་འཁྲོལ་སྤྲད་ཡོད་ན། འདི་ཅུ་ཞིག་མ་གཏོགས་ང་ཆོའི་ལག་པར་རྒྱ་གི་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ལྷན་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་འདི་རེད། ད་ལྟ་ངས་ལྷན་ཀྱི་དུ་ད་ལྟ་ང་ཆོར་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་གསུང་ནས་རྒྱ་བསྐྱད་པ་འདི། བོད་ནང་དུ་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༤ རེད། བོད་ནང་དུ་ལས་གཞི་དེར་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༤ རེད། བཅོན་པོལ་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༤ རེད། དེའི་སྤྱང་ལ་ (PRM) གི་སྒོར་ས་ཡ་ ༣.༥༠ ཞིག་རེད། དེའི་སྤྱང་ལ་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་འཐུས་མཉམ་ཁུན་གནས་རྒྱ་དང་། དེར་དཀའ་སྤྱུག་གཏོང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སྒོར་ས་ཡ་ ༣ ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལས་གཞི་གཞན་པ་གཅིག་དེ་ལོར་གསར་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ཡོད་བསྐྱད་པ་འདི་རེད། ད་ལོར་ཨ་རི་གྲོས་ཆོག་གིས་གསར་དུ་གཏན་འབེབས་བྱས་བཞག་པ་དེའི་ནང་དུ། ཁ་སང་གྲོས་ཆོག་སྤྱི་འཐུས་ལ་སྤྱན་གསལ་ཞིག་ལྟས་པ་ཡིན། བོད་ནང་ལ་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༤ ལས་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༣ ཡར་སྤར་ནས། ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༡༠ ཆགས་བསྐྱད་འདུག་ ང་ཆོའི་བཅོན་པོལ་ནང་ལ་རོགས་བྱ་རྒྱུ་དེར་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༤ ཐོག་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༣ ཡར་སྤར་ནས་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༤ ཆགས་བསྐྱད་འདུག་ ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༣ སྤར་བའི་ནང་ནས་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་ ༡ དེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་གངས་ཆོག་གིས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཞེངས་རྒྱུའི་ཆོག་སྤྱི་འཐུས་ལ་ཞིག་འདུག་ ཁོ་རང་ཆོས་པ་གིར་ཐད་ཀར་ལྟས་ནས། དེ་འདྲ་ཞིག་སྤྲད་རྒྱུའི་གནས་སྤངས་འདྲ་པོ་ཆགས་མ་སྲིད་པ་མ་རེད་འདུག་བསམས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ འདི་ང་ཆོའི་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་ཡི་མ་རེད། ཨ་རི་གཞུང་གི་རོས་ནས་ཐད་ཀར་པར་འགྲོ་རྒྱུའི་གནས་སྤངས་ཞིག་རེད། འདི་བྱས་པ་ཡིན་ན་ལོ་ ༣ གི་རྩིས་ལ། ད་ལྟ་བཀའ་འཁྲོལ་སྤྲད་བཞག་པ་འདི་ལོ་ ༣ གི་རྩིས་ལ་མ་གཏོགས་བབ་སྤྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ལོ་ ༣ ཡང་ན། ལོ་གཉིས་དང་སྤྱི་དཀའ་དེ་འདྲ་འགོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བཀའ་འཁྲོལ་དེ་ལོར་སྤྲད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་མ་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་འདི་གསུངས་པར་སོང་ཅང་། ངས་དངུལ་འབོར་འདི་ལྟ་ས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བརྒྱ་ཆ་ ༤ བྱས་པ་ཡིན་ནའང་ཨ་སྒོར་ ༥༠,༠༠༠ ཆགས་ཀྱི་འདུག་གསུངས་པ་དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་བསྒྲིམས་པ་ཡིན་ན། འདི་རེད། བརྒྱ་ཆ་ ༤ འདི་བོད་ཀྱི་ཐབས་ཅིའི་གནས་བབ་འདི་རེད། གཞན་པ་དེ་ཆོར་བརྒྱ་ཆ་ ༣༥.༣༠ དེ་འདྲ་སྤྲོད་དགོས་སྤྱུག་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཐབས་མེད་རེད། གཡོ་ཐབས་མེད་རེད། སྤྱི་འཐུས་གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ན། གང་ལྟར་འདིའི་འོག་ལ་ང་ཆོར་རྒྱ་རྒྱ་མེད་རེད། འདི་ངས་ལྷན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཇི་བ་གཙོ་བོ་དེ་ག་རེ་རེད་འདུག་ཅེ་ན། དངུལ་གསར་པ་ག་རེ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཡོད་གསུངས་པ་འདི་རེད། ད་ལྟ་འགོ་བརྩམས་ནས་ཆེ་བ་ ༡༠ མ་

གཏོགས་ཕྱིན་མ་སོང་། འདིའི་བར་ལ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ལས་ལ་བཀའ་འཁོལ་ཞིག་ཞུས་ཡོད། གློ་རྒྱ་ ༩,༧༠༠,༠༠༠,༠༠༠
 བཀའ་འཁོལ་ཞིག་ཞུས་ཡོད། འདི་གསར་པ་སློབས་བསྟན་པ་ཞིག་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པ་འཆར་གཞི་སྤུལ་བཞག་པ་
 དང་། འགྲོ་བཞག་པ། ཁ་སང་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་གསལ་བ་བཤད་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་མ་དཔྱད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་
 བཀའ་འཁོལ་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལས་རིམ་ནང་དུ་འཆར་གཞི་འདི་མི་འདུག་ཆབ་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་གཅིག་མི་འདུག་རྒྱ་རིགས་
 འབྲེལ་མ་ཐུང་སྒྲུབ་ལ་གཅིག་མི་འདུག་གཉིས་མི་འདུག་གསུངས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་འཆོས་འདིའི་ནང་
 དུ་ཆ་ཆང་ཞིག་འགོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ལས་གཞི་འགའ་ཤས་ཤིག་འཆར་གཞི་སྤུལ་ནས་རྒྱ་བ་འགའ་ཤས་ནང་དུ་མ་
 གཏོགས་གཏན་འཁེལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་དེ་ཆོའི་གསལ་འདིའི་ནང་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་ཉག་ཉག་སྟོང་གི་མེད་པར་སོང་
 ཅང་། དེར་རོགས་དཔུལ་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ལས་གཞི་གཙོ་བོ་གཉིས་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་
 ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱུ་འཆད་དུ་ལས་གཞི་གཉིས་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན། འདི་ག་པར་ཞུས་ཡོད་མེད་དེ་ད་ལྟ་ཞུ་མི་དགོས་པ་དང་།
 རྗེས་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་ན་ཞུ་ཆོག་པ་གྱིས། གཞན་ནས་ཡོང་བསྟན་པ་དེ་ཆོ་གནས་རྒྱལ་མི་འདུ་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་སྟོང་གི་
 རེད། འདི་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀའ་འཁོལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་བོད་ཁྱིམ་དང་མ་སྤྱི་རིམ་ག་རེ་བྱས་ནས་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་བཀའ་འཁོལ་ཐེབས་པ་
 རེད། བོད་ཁྱིམ་དང་མ་སྤྱི་རིམ་སྤྱད་ནས་ལོ་འགའ་ཤས་ཤིག་ཕྱིན་འདུག་དེ་རེས་ཐེངས་དང་པོ་མ་རེད། གནང་བསྟན་པ་ཞིག་
 ང་ཆོས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཞེས་གཞི་ཡོད་རེད། འདིའི་སྒྲུབ་ལ་མ་སྤྱི་རིམ་བོད་ཁྱིམ་དང་། རྒྱ་རམ་ས་ལ་བོད་སྤྱུག་ཁྱིམ་སྡེ་
 གཉིས་ཀའི་དགོངས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ང་ཆོར་གསོ་སྤྱུག་ནང་བཞིན་ལྟ་ཡི་འདུག་མ་སྤྱི་རིམ་
 བོད་ཁྱིམ་དང་ (TCV) གཉིས་ལ་གསོ་སྤྱུག་ནང་བཞིན་ལྟ་ཡི་འདུག་ཟེར་བའི་དགོངས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ཆོ་མི་ཡོང་
 བའི་ཆེད་དུ་ང་ཆོས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མ་སྤྱི་རིམ་བོད་ཁྱིམ་ཡོད་མཁན་སློབ་སྤྱུག་དེ་ཆོ་ཡིན་ནའང་བོད་
 བའི་སློབ་སྤྱུག་རེད། རྒྱ་རམ་ས་ལའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཡོད་པ་དེ་ཆོའང་བོད་བའི་སློབ་སྤྱུག་རེད། རོགས་དཔུལ་ནས་ཉོག་ཅམ་
 ཐུགས་པན་གསོས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། འདི་སྤྱི་མ་ཐུང་ནས་འདུལ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད།

བྱད་མེད་ཞུས་སྟོབས་ལ་ཅིས་འགོ་གཅིག་མ་གཏོགས་དགོས་མི་འདུག་མང་པོ་དགོས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དེར།
 འདིར་ཅིས་འགོ་བཞུག་ཞིག་སློབས་བསྟན་འདུག་དེ་ཆོ་རྒྱ་སྤུལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བཟོ་བཅོས་གྲོས་འཆར་ཞིག་འབྲེར་དགོས་
 རེད། ཅིས་འགོ་རེ་རེ་ཡོད་པ་དེའང་ལས་དོན་གྱི་རོ་བོ་མི་འདུ་རེད། བྱད་མེད་ཞུས་སྟོབས་གཅིག་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ལས་
 དོན་གྱི་རོ་བོ་མི་འདུ་རེད། དེ་ནས་དོན་ཁང་ནས་ཞལ་འདེབས་མི་འདུག་གསུངས་སོང་། ཞལ་འདེབས་འདི་ད་ལྟ་ངས་ལམ་
 སང་བལྟ་རྒྱ་བྱུང་མ་སོང་། གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་རྗེས་ལ་ཞུ་ཆོག་པ་གྱིས།

དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ལས་པའི་ཅིས་འགོ་མི་འདུག་གསུངས་པ་དེའང་། ཇི་བམ་གྲོགས་པོ་གཏོང་དུས་ཤོག་བྱ་བ་སྟོན་རྒྱུ་འགོར་
 སོང་། དེ་མ་ཐད་དུས་ཆོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་རྗེས་ལ་ཞུ་ཆོག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

བྱག་ཆོད་ ༥:༡༥ བར་དུ་གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་ཡིན།

ཆོར་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱོད་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་སྤྱོད་གཏོང་ས་དེ་རེད། རྒྱ་སྤྱོད་གཏོང་ས་བྱ་དང་བྱ་མོ་སུ་ཡིན་ནའང་རེད།
 རྒྱ་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་དེར་དམིགས་བསམ་ལ་ལམ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་གས་མི་འདུག།
 དེ་ནས་སྐར་མ་ ༡ གི་ནང་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིན་ཇིའི་ནང་དུ་བཤད་སྟོལ་ཞིག་ཡོད་རེད། རོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཐོག་བཀའ་
 མོལ་གནང་བའི་སྐབས་སུ། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག། (Behind Every Successful Man, there is a
 Woman.) ཞེས་བྱ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་འདུག་དཔེ་མཆོན་ཞུས་ན། ང་ལྟ་བུ་མི་དགུས་མ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ང་སྤྱི་
 འཇུག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ངའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ལེན་དགོས་རེད་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལྟ་སྤངས་ཤིག་རེད། ཡང་
 སྟོགས་གཅིག་ནས་བྱད་མེད་འགོ་ཁྲིད་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་སྟེབས་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱ་བ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་མོ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད།
 ཆང་ས་བརྒྱབ་མེད་ན་ཟེར་ས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་གས་ནང་དུ་རོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ལ་ལྟ་སྤངས་དང་ལྟ་ཚུལ་འདྲ་
 མིན་ཡོང་གི་རེད་སྟེ། བསམ་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་ནའང་། གཙོ་མོ་གོ་སྐབས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡིན་གས་སྤངས་ཤིག་
 ཡིན་པ་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་མཆོམས་གཞག་གི་ཡིན། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། དེར་སང་སྤྱི་ཆོག་གས་ནང་དུ་སྟོག་
 བརྒྱན་གཏུབ་ནས་བཅོམ་ཁན་ཞེས་པ་ཡོད་རེད། གནད་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག། (Sensitive)
 རེད་སྟེ། གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་བཤད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་འདིར་ཡར་ལངས་སྤོང་མཁན་གྱི་སྤྱི་འཇུག་མཆོན་ན།
 བྱད་མེད་བྱས་སྟོབས་ལ་རྒྱ་བ་སྤོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཇུག་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཇུག་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་དང་པོ་དེར་ ༡༣ སྤྱི་ཆོག་གས་བདེ་དོན་ལས་གཞི། ༡༧ སྤྱི་སྤྱོད་ཐོད་ཁྲིམ་སྟོབ་ཁང་དེ་
 དང་འབྲེལ་བ་བཏགས་ནས་སྤང་སྤང་ཞིག་ཞུ་ཡོད། སྤྱི་ར་བཏང་བོད་སྤྱུག་ཁྲིམ་སྤྱི་དེ་ཆོ་ལ་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་པར་འབྲུལ་
 སྤོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གོང་དུ་སྤྱུག་སྟེལ་སྤྱི་འཇུག་ཤིག་གིས་གཙང་ཁེའི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ལྷག་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 ལས་ཞུས་པ་ནང་བཞིན། ད་ལྟ་གནད་འགག་ཆེ་གོས་དེ། ན་ནིང་མང་ཆོག་གས་ཅིས་ཁྲིམ་ཆོག་གས་ཆུང་གི་སྟན་ཐོ་དང་འབྲེལ་ནས།
 ཐོད་སྤྱུག་ཁྲིམ་སྤྱི་དང་གངས་ཅན་བདེ་ཆ་ནས་སྟོན་མ་བརྒྱ་ཆ་ ༡ གི་རོགས་དཔུལ་འབབ་ཅིག་ང་ཆོར་སྤྱོད་དགོས་པའི་ལྷག་
 འཕྲོས་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཅིས་ནང་དུ་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་བཀའ་ཤག་ཐོག་ཁར་གྲོས་ཆོག་གས་
 འཆོག་གས་དུས། དེ་མི་དགོས་པ་བཅོས་ཆར་བ་རེད་དེ། དེ་ཆོར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། འདི་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན།

གཉིས་པ་དེ། ཟུར་འཇར་ ༡ པོའི་ནང་གསེས་ ༣ པ། "སྤྱི་ཞུ་བ་འོས་ཆོས་ལྷན་པ་གསར་ཞུགས་ཆེད་སྟོན་འགྲོའི་
 འོས་སྤྱོད་།" སྟོན་མ་དང་པོ་འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་དང་མཉམ་དུ་གཅིག་བྱས་པ་རེད། ལྷ་བྱ་བ་ཟེར་ན་འགྲིག་ཡོད་མེད་མི་
 ཤེས། གང་ལྟར་འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་སྤངས་དང་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ལས་བྱེད་ཆགས་ཆར་བ་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་
 འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་གིས་ལག་པ་བཅང་རྒྱུ་མི་འདུག་ཟེར་ནས། བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཆར་གི་ཐད་ཀར་སྤངས་འཛིན་འོག་ས་རྒྱ་
 ཐོད་གྱི་མཐོ་རིམ་སྟོབ་གཉེར་ཁང་ལ་ཟབ་སྟོང་རིམ་པ་མང་པོ་སྤྱོད་པ་རེད། ཟབ་སྟོང་རིམ་པ་མང་པོ་སྤྱོད་པ་དེས་ད་ལྟ་བར་དུ་
 སྤྱི་ཆོག་གས་ནང་དུ་སྤྱི་ཞུའི་ལས་བྱེད་ནང་ཞུགས་སུ་བཅིན་ལ་མ་སྟོས་པར། བན་ཐོག་ཡོད་བསྐྱེད་པ། སོ་སོའི་སྤྱིག་འཇུག་གས་

གྱི་གནས་སྤངས་ཆ་ཆང་ཤེས་སྡོད་མཁན། གཞོན་སྤྱོད་མཐོན་མཁན་མང་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ད་ལོ་ནས་
 མེད་པ་གནང་ཡོད་རེད། མདང་དགོང་གསུངས་སོང་། ལས་འབོར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་ཉེ་ཆར་ལས་བྱེད་ཡིག་
 ཆད་བཏང་བའི་ནང་དུ། ལོ་སྡོན་མ་འདིའི་ནང་དུ་ཞུགས་མཁན་ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་གང་ལ་གང་འཆམ་མཐོན་པོར་སླེབ་བྱུང་བ་
 བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་གསལ་བྱུང་རེད། མ་འོངས་པར་འདིར་གནད་འགག་ཅིག་
 གཟིགས་གྱི་ཡོད་ན། དེར་དགོངས་བཞེས་གནང་དགོས་གྱི་འདུག འདི་རོགས་ཆོགས་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བ་རེད། ད་ལྟ་དཔལ་
 ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོག་དང་ལྟ་བུའི་མ་ཐུན་ནས་མེད་པ་བཅོས་རེད་དམ། ཡང་ན། རོགས་ཆོགས་གྱིས་དགོས་གྱི་མི་འདུག་
 ཟེར་ནས་མེད་པ་བཅོས་རེད། མང་པོ་ཁྱུ་ཡི་མིན་ཏེ། ཡིན་ནའང་། ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་གྱི་སློབ་ཐོན་མཇུག་སྟོར་གསུངས་པའི་ཆོག་
 དེ་འདྲ་ཡོད་རེད་སྟེ། ཐོས་པ་ཉག་ཉག་མེད་པ་ཡིན་ན་ཁོ་ཆོར་སློབ་སྤྱོད་སྤྱད་ནའང་པན་ཐོགས་ཡོད་མེད་རེད་ལྟ་བུའི་བཀའ་
 མོལ་བཅོ་འདྲ་པོ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་མེད་པ་བྱས་རེད་དམ། གང་འདྲ་རེད། མ་འོངས་པར་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཆགས་གྱི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སློན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སློན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཆའི་བྱར་བཀོལ་སྡོན་ཅིས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། ཁ་སང་ནས་བོད་མིའི་བྱང་ལས་དྲུང་ཁྲུངས་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི། ༡༩༩༩ ལོ་ལ་ཞུས་ཆར་བ་ཡིན།
 ད་ལོར་ཅིས་འགོ་མེད་དུས་གསར་པ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག མ་འོངས་པར་ཅིས་འགོ་བསྐྱེད་ཐེབས་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གོང་དུ་བྲག་སླེལ་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གཉིས་གྱིས་བྱད་མེད་རུས་སྟོབས་སྟོར་ཆོག་འགའ་ཤས་ཤིག་གསུངས་སོང་།
 དངོས་གནས་བྱས་ན་བྱད་མེད་རུས་སྟོབས་སྤང་ཆ་ཤས་སྤང་རྒྱུའི་ཐོག་བང་བསྐྱེད་མེད་དེ། ཡིན་ནའང་། སོ་སོ་བྱད་མེད་
 སྤྱི་འཐུས་ཤིག་ཡིན་དུས། དེར་ཆ་ཤས་ཤིག་ལེན་བྱུང་ན་བསམས་བྱུང་། བྱར་འཛར་ ༩ པའི་ནང་དུ་ཅིས་འགོ་ཞང་། ༡༩
 ༡༨ ལོ་ བྱད་མེད་རུས་སྟོབས་གོང་སླེལ་ལས་གཞིའི་ཐོག་ལ་མང་པོ་ཞེ་དག་ཅིག་འདུག པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སླེལ་རྒྱ་
 ཟེར་བ་དེ་དགོས་མི་འདུག་འདྲ་པོ་ཞིག་གསུངས་སོང་། སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་མི་སྤྱིས་ག་རེ་བཤད་ནའང་གནད་འགག་ཡོད་མ་
 རེད་བསམ་གྱི་འདུག མཇུག་གཙོ་རྣམ་པས་བཀའ་མོལ་གནང་དུས་གཟབ་གཟབ་གནང་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གནད་འགག་རེད་འདུག
 འདིའི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་བ་ཚོད་གནང་སྤངས་གྱི་གནས་ཆད་དེའང་ཉ་ཅང་སྟོ་པོ་རེད་འདུག་སྟེ། བྲག་སླེལ་སྤྱི་འཐུས་གྱིས་བྱད་
 མེད་ཁ་ཤས་གྱིས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་འདི་འདྲ་བཤད་གྱི་འདུག་ཟེར་བ་དེ། སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་མི་འདྲ་མིན་ཡོད་རེད། མིས་ག་རེ་
 བཤད་ནའང་འབྲེལ་བཤད་དེ་ང་ཆོས་ཞུ་ཡི་མེད། ང་ཆོ་བྱད་མེད་སྤྱི་འབྲེལ་མཁན་གྱིས་བྱས་ཐ་མག་འཕེན་ན་”

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་ ཅུ་བའི་དྲུ་སྟོན་ཅིས་དང་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ངས་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་འདོན་དགོས་པ་དེ། སྤྱི་རབ་ཏུ་ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ར་བའི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་མི་ཁག་ཅིག་གིས་མི་རིགས་ཤིག་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་འཐབ་ཅོད་སྐོར་དོ་སྣང་གང་ཡང་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ མོ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་གཞོན་སྤྱེས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། མི་རབས་གསར་རྒྱུད་གི་ཐོབ་ཐང་ཅོད་ཡོང་དུས་གྲུང་པོ་བྱེད་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཚོའི་གྲས་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་ཅོད་ས་དེ་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོའི་བདེ་སྤྱི་ག་དང་རང་དབང་། འཐབ་ཅོད་དེའི་སྐར་ལ་རྒྱས་པ་སྤངས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། རང་ཉིད་གང་གི་འཛོལ་ཁུངས་དེའི་ཚོར་བ་འཁུར་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། གྲོས་ཚོགས་ལ་ཉག་ཉག་སྟོན་ཀྱི་མི་འདུག ཅིས་རང་གི་ཐོག་ལ་ལས་རིམ་འདི་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཅུ་བའི་གོང་དུ་ཞུས་པ་ཡིན། ཟུར་བཀོལ་སྐབས་སུ་ཅིས་འགོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་གང་སྐབས་གསུང་རོགས་གནང་ཞུས་པ་ཡིན། བཟོ་སྐྱེད་གི་རྣམ་པར་ལེབས་སོང་ན། བརྗོད་གཞི་དེ་ཚོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། གནད་དོན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་དུས། ང་ཚོས་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་གནང་རོགས་གནང་ས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལན་འདེབས་བསྐྱད་པ་མ་གཏོགས། གཞི་རིམ་གྱི་ལྟ་བུ་ཐོག་ནས་བཀའ་ཁོལ་གསུང་མཁན་དགོན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེར་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་རོགས་གནང་ས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ སོ་སོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བཟོད་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་མེད། གོང་དུ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་དུས། སྐབས་དེ་དུས་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་འབྲེལ་མཁན་མི་འདུག ད་ལྟ་བུ་མེད་ཐོག་བཀའ་ཁོལ་གནང་དུས། སོ་སོ་བུད་མེད་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆ་ཤས་ཤིག་ལེན་དགོས་བསམས་བྱུང་། ༡ ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དོན་དག་རང་གི་ཐོག་ལ་གསུང་རོགས་གནང་། ༢ མོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཟེར་དུས་ཆབ་སྲིད་ནང་དུ་ཉམས་ཞུགས་གནང་རྒྱུ་དང་། འདིར་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ཆ་ཤས་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཁོལ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་མཁྱེན་གསལ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་བྱིའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བུད་མེད་བཀའ་སྟོན་གསུམ་དང་། སྤྱི་འཐུས་གངས་ ༡༠ ཡོད་རེད་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེས་ཡོད་ཐོག་ནས་ཁྱད་གསོད་དང་། ཆོབ་འདྲ་ཞིག་བཟོ་གནང་གི་འདུག་ག། བཀའ་ཁོལ་གནང་སྐབས་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་མ་རེད་སྟེ། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཉེས་རྒྱུང་ཡོད་མ་རེད་དམ། བཅན་གཡེམ་ཡོད་མ་རེད་དམ། གདུག་རྩལ་ཡོད་མ་རེད་དམ། དབང་ཆ་ཐོག་ནས་བུད་མེད་ལ་ག་རེ་ཡོད་རེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དྲོག་ཅམ་བཞུགས་རོགས་གནང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་བུན་སྤྱི་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བྱད་གསོད་ཁྱོན་ནས་བྱས་མེད། ཅིས་འགོ་འདུག་ ཆམས་སྒངས་བ་ཡིན། ཅིས་འགོ་ ༡༨ ་།
བ། ཟུང་འཛུང་ ༩ པའི་ ༡ པའི་ཐོག་མར་བྱེན་བ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆོག་པེད་སྤྱོད་གསར་བ་མ་གཏོང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་དབྱ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས།
མཐུག་བསྟུ་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དབྱ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ངས་མཐུག་བསྟུ་རྒྱུ་ཡིན། སོ་སོ་ཡིན་ན་འགན་འཁུར་གྱི་ཡོད། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་བཟོ་སྒྲིང་
ནང་དུ་ཆམས་ལེན་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གང་ལུ་བཅུ་ཅི་ལུ་སྤྱི་པའི་རང་གི་ཐོག་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ལས་
རིམ་རྣམས་གཞག་གཞོན་རྒྱུ་འོ་ཐོག་ལ་འདྲེས་ཚོགས་གཙོ་སྤྱངས་འཛིན་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སོ་སོས་སྤང་བར་མ་
བྱེན་ན་ལས་སང་ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་འདོང་གནང་གི་འདུག་ ༡ ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་
ནས། མཐུག་བསྟུས་ཆར་སོང་ངམ། ༡ ཆར་མ་སོང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས། ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ལ་འཁོད་བསྐྱུལ་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་
ཡོད་མ་ཤིང་། བཅའ་ཁྲིམས་ལ་གསལ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཆགས་བསྟན་ཡོད་ཤིང་། ཅིས་འགོ་འཕེལ་གནད་དོན་དེའི་ས་མཆའ་ལས་
བརྒྱལ་སོང་ན། ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་འདོན་ཚོག་བ་དེ་སྤྲིག་གཞི་ནང་དུ་ཡོད་ཤིང་། གནས་སྤངས་དེ་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་ཐོག་ལ་ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་གཞོན་རྒྱུ་འོ་ལས་ལྷགས་ཡོད་མ་ཤིང་། ཚོགས་གཙོས་ལས་རིམ་གཙོ་
སྒྲིང་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ དེའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་ག་རེ་འགོ་ཡི་འདུག་ ཁྲིམས་སྤྲིག་གཞིར་བཟུང་བྱས་བ་ཡིན་ན། ཚོགས་
གཙོའི་གཙོ་སྒྲིང་བྱེད་སྤངས་ཐོག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤིང་།
སྤྱི་འཐུས་དོ་རྩེ་ཆེ་བརྟན་ལགས། ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དོ་རྩེ་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ངའི་རིང་ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་འདི་ཚོགས་གཙོ་རང་ལ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་དུ་གནས་
སྤངས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཆ་ཆང་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་རག་ཡོད་པ་དང་། ད་ལན་བསམ་ཚུལ་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་

བརྒྱུད་གཞི་ལྟགས་ཤིག་བསྐྱབས་ནས། ཚ་ཚང་བ་ཞིག་ལྷ་མུབ་ཀྱི་མི་འདུག དེས་རྣམ་པ་ལོར་བ་ཞིག་འགོ་བཞེན་འདུག
གང་ཡོད་པ་དེ་གསུང་བཅུག་ན་ཡག་པོ་འདུག ང་ཚོ་ལ་འདེད་བསམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ད་ལན་དུས་ཚོད་མེད་ཅད་ལྷ་ས་གང་ཡང་
མི་འདུག མ་འོངས་པར་ཡོང་ཆོག་གི་རེད།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གོང་དུ་བཞོ་སྐྱེད་གི་རྣམ་པར་འགྲོ་ཡི་འདུག་ལྟས་ཡོད། ཚང་མ་མཁུན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་དུས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། ཁ་སང་ནས་བཞོ་སྐྱེད་གི་རྣམ་པར་གྱིན་ན་ཉག་ཉག་སྟོད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་ལམ་སྟོན་ལྟས་ཡོད། ཅིས་འགོ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་གནང་རོགས་གནོངས་ལྟས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བསྐྱར་དུ་ལྷ་ས་ཞིན་ཡོད། དེ་ག་རང་ལ་དགོངས་པ་
བཞེས་རོགས་གནང་། གལ་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་ཐོག་དགོངས་ཚུལ་དེ་སྤངས་ཡོང་ན། གནད་དོན་
གཅིག་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་གོ་བསྟར་དང་བཞོ་སྐྱེད་ག་རེ་ཡིན་ནའང་བྱེད་ཆོག་པའི་གོ་སྐབས་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་དེ་
ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡིན་དུས། པར་རྒྱ་ཆེ་བུ་སོང་བ་ཡིན་ན་ཆོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉོག་ཅམ་སེམས་ཁུལ་འདུག དེར་
དགོངས་པ་བཞེས་གནང་རོགས་གནོངས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། མཐའ་མ་དེ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཚང་གཡུ་སྟོན་ལགས།
འཕྲོས་དེ་གསུང་གནང་རོགས་གནོངས།

སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཚང་གཡུ་སྟོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ བསྐྱར་དུ་གོ་སྐབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བསམ་སྒྲུབ་གནས་ཚད་ཐོག་ནས་དཀར་ལ་
ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ལྷ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། གཙོ་བོ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་དང་རྩ་དོན་ཐོག་ཆ་གས་སྒྲང་
རྒྱུའི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད་རེད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། སྟོན་རྒྱུ་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་པུའི་སྒྲུང་ནས་འགྲིག་གི་འདུག་དང་མི་
འདུག་གསུངས་ན། ཉག་ཉག་གཅིག་བསྟན་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེར་དུས་ཐོག་ནས་ཐེབས་དགོས་རྒྱ་དེའང་གནད་
འགག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྟོང་ལ་ཡིན་ནའང་། ངས་འདི་ལྷ་འདོད་བྱུང་། རོགས་ཆོག་ས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་
ལ་གཞིགས་ནས་བཅུགས་ཡིན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་གོ་བྱུང་། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཉག་ཉག་བསྟན་ཀྱི་མི་འདུག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཛིན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཛིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཆོག་ས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅའི་བྱར་བཞོལ་སྟོན་ཅིས་ཀྱི་ཅིས་འགོ་ཡང་།
༡༩ ཉང་། བྱུང་མེད་རུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལས་གཞི་འོག་ལ་ཡོད་པའི་ལས་འཆར་བཞོལ་པར་ཆད་མཐོན་པོས་རྒྱ་བསྐྱར་
ཡོད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། རྒྱས་སྟོན་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྱབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་ལྷ་ཡི་ཡོད། དེའང་ནན་
ཏན་བྱས་ནས་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ ད་ལྟའི་སྤྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ དགོངས་པ་ཁྱོན་ནས་མ་
འཆོམས་རོགས། འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྐྱགས་ཀྱི་ (Article) དང་པོའི་ནང་དུ་ཁ་གསལ་པོ་ག་རེ་

འཁོད་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། (All Human beings are born free and equal in dignity and rights.) མི་སྲུ་འབྲ་
 ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཆང་མར་རང་དབང་དང་། འབྲ་མཉམ་། ཆེ་མཐོང་། ཐོབ་ཐང་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་།
 ང་ཆོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་ལ་ཡོད་རེད་དམ། དེ་བ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་ང་ཆོའི་གྲོས་ཚོགས་ར་
 བའི་ནང་དུ་ལོ་ཆུང་གོས་ང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ར་བའི་ནང་དུ་བཀའ་
 མོལ་གནང་སྐྱད་ས་ལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ན། དེར་འབྲུ་སྤྱོད་དང་གད་མོ་དགོད་མཁན་དེ་ཆོར་ལྟ་ཡོད་དུས། དེས་གནས་སྡོ་
 བམ་ཆེན་པོ་བྱང་། གདུག་རྩལ་གྱི་དཀའ་ངལ་དེ་རེ་བྱང་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་དུ་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་
 འདོན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ངས་ལོ་ ༡༡ ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དུ་བྱུང་
 མེད་དང་། བཙུན་མ། ལྷག་པར་དུ་གཞོན་སྤྱོད་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་གི་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་དུས། དེ་འབྲའི་གནས་ཚུལ་མང་
 པོ་ཞེ་དྲག་འདུག ཡིན་ནའང་མར་འདོན་བྱལ་གྱི་མི་འདུག ག་རེ་བྱས་ནས་འདོན་བྱལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོའི་གྲོས་ཚོགས་
 ནང་དུ་བཀའ་མོལ་འདི་ལྟར་གནང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་ལ་གང་འབྲུག་སྐྱབ་གྱི་རེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འབྲུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འབྲུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་བཏོན་པ་དེར། དེ་དེ་བཞིན་ལས་
 རིམ་མར་འགོ་ཆོག་པའི་འཕོད་བསྐྱལ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ངས་བསྟོན་སྐྱོད་བརྒྱལ་ནས་ལྷ་རམས་པ་ཡིན་ན། བཅན་ཁྲོལ་བོད་མའི་
 སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་བཙུགས་པ་དེ་གཞིས་བཞུགས་བོད་མའི་བདེ་སྤྱིག་དང་རང་དབང་འཐབ་ཅོད་བྱ་རྒྱུའི་
 ཆེད་དུ་རེད་མ་གཏོགས། བཅན་ཁྲོལ་ནང་གི་ཆེད་དུ་མ་རེད། དཔེ་མཆོན་གཅིག་ཞུས་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བོད་རྒྱལ་རྩོད་
 ཁྲོགས་ལ་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་དེས་ས་སྐྱམ་ལྷགས་ནས་མེར་སྤོག་གཏོང་དུས། བྱུང་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཅོད་མཁན་
 དེ་ཆོ་གང་ལ་འགོ་བསྐྱད་ཡོད། ལྷག་པར་དེ་དུས་ལྷ་རམས་པ་གྲུ་ཆས་ཁྲོན་ཡོད་དེ་བྱ་རྒྱུའི་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ཆ་ཆང་ལ་གསལ་
 བསྐྱལ་བྱས་བཞག་ཡོད། དེ་དུས་བྱུང་མེད་ཐོབ་ཐང་ཅོད་མཁན་དེ་ཆོ་ག་པར་ཡོད། རྒྱལ་རྩོད་གི་བྱུང་མེད་རེད། དེ་ཡིན་
 དུས་འདིར་བཅན་ཁྲོལ་ནང་གི་གཞོན་སྤྱོད་ཆོའི་སློ་བ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཁོ་པན་འབྲུག་བཤུད་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། ཅ་བཤིད་
 ནས་སྤྱོད་ཀྱི་མི་འདུག གྲོས་ཚོགས་ར་བའི་དགོས་དོན་འབྱུང་གྱི་མི་འདུག གཤམ་སྤྱོད་ཅོད་པ་ཡིན་ནའང་གཞིས་བཞུགས་བོད་
 མི་ཆོ། རྒྱ་ནག་གིས་བྱུང་མེད་ཆོར་རང་དབང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་གདམ། སྤྱི་སློ་འགོག་གི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ཁ་ཆེ་ཆོས་གང་
 བྱང་མང་བྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་སློར་འགེམས་སྤོལ་བྱས་ཡོད་རེད་དམ། ཐོབ་ཐང་ཅོད་རྒྱ་ཁོར་འདུག ད་དུང་རིམ་
 པས་བསྟོ་སྤོང་ལ་ཆ་ཤས་སྤང་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འབྲུས་ལྷ་རྒྱ་རེ་རྣམ་རྒྱལ་སློལ་དཀར་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་རེད་དམ།

སྤྱི་འབྲུས་བསྟན་འཕེལ་ཆོས་འདིན་ལགས། འགོ་སྤྱོད་གསུང་རོགས་གནང་། དོན་དག་ཐོག་ལ་གསུང་གནང་རོགས་གོང་ས།
 ཆོར་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ཡོད་རྒྱུ་མི་འདུག

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཛིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་དགོངས་སེལ་ཞུ་བྱ་ཡིན། ཟུར་འཇོམ་ ༩ པའི་ཨང་ ༡ བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་དང་། རོ་མོ་འབྲུ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤེལ་བྱུང་ཐོག་ལ་དེ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཆུབ་ལྗོངས་ཡག་ཤོས་དེ་དེ་ཆོས་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད་དུས། སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཐབ་ཁྲིད་པའི་མ་ཐུན་ཆེན་མུར་བྱུང་ཐོག་ལ་སྤྱགས་སྤྲོད་གནང་རོགས་གནང་སྟེ། འདི་འཛིན་སྐྱོད་ལ་འབོད་བསྐྱེད་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་དེ་ལྟའི་འཆར་ཆན་པ་འདིའི་ནང་དུ་སྤྱགས་ལས་གནང་མཁན་ལ་མཆོན་བཞུགས་ཡིན། ཉམས་སྤྲོད་ཆ་ནས་ཆད་ལྷན་རེད་ལ། དེ་འབྲེལ་ཐོག་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་དུས། སྤྱི་ནས་སྤྱག་རོགས་གནང་དགོས་པ་དེ་གནས་ཚུལ་གོ་རྟོགས་ཆེད་དུ་དང་། སྤྱི་ཆོག་སྤྲོད་དུ་གནས་ལུས་ཆུལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐོག་ནས་ཆུབ་ལྗོངས་ལ་བྱད་པར་འབྱོར་ཡི་ཡོད་དུས། འདི་ཐད་སོ་སོའི་མིས་སྐྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཞུ་བྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ཨང་ ༢ པ་བཅན་དབང་དང་རྩལ་སྤྱོད་རིགས་འགོག་ཐབས་ཀྱི་ལས་འཆར། དེར་དཔལ་ལྷན་ཀྱི་ཆུར། འོག་ནས་ཀྱང་འབོད་སྤྲོད་ཞེས་ཀྱི་འདུག་དེ་ལྟར་དུ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་(Bottom to Top) ཞུ་ཡི་རེད་སྟེ། འོག་ནས་ཡར་འདུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲེལ་དུས་ཁྲིམས་བཟོ་བ་ཡིན་ནའང་དེ་ཆོའི་ཐོག་གོ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་(Bottom to Top) མ་ཡིན་པར་(Top to Bottom) མཇོང་གཙོ་རྣམ་པ་ནས་འགོ་བཙུགས་ནས་སྤེལ་བ་ཡིན་ན། དཔལ་ལྷན་ཉན་ཉན་སྤྱགས་པན་གསོ་ས་རེད་བསམ་པའི་ཆོར་བ་བྱུང་། སྤྱགས་ཇེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་ཆུ་རི་རྣམ་ཆུལ་སྤྲོལ་དཀར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་ཆུ་རི་རྣམ་ཆུལ་སྤྲོལ་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཆོག་ལས་ཆུས་ཐེབས་ཅིའི་ཅིས་འགོ་ཨང་ ༡༢ ་ ༡ ་ ༢ ་ བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལས་གཞི། ཅིས་འགོ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ།

ཨང་ ༡ བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་དང་། རོ་མོ་འབྲུ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤེལ་བྱུང་། རོ་མོ་ལྷ་ཚུལ་མཉམ་སྤྱད་བཅས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཆར། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་དེ་ལྟར་སྤྲོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ལས་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱག་དུལ་འཕར་བསྤྱད་འདུག་དཔལ་ལྷན་བཀའ་འགལ་ལ་སྤྱགས་ཇེ་ཆེ་ཞུ་བྱ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་དགོས་པའི་ཆུ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བའ་མོལ་ཆོག་ལ་འདུ་སྐྱོད་ཀྱིས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་དུ་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཆན་པའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པའི་སྤྱག་ལས་གནང་སྤངས་དེར་དོ་སྤྲོད་བྱས་སྤྲོད་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ལྟར་སྤྲོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་སྤེལ་ཆན་དུ་སྤྱག་ལས་གནང་མཁན་ཆོར་བསྤྱགས་བཟོད་དང་སྤྱགས་ཇེ་ཆེ་ཞུ་བྱ་ཡིན།

དེ་དང་མཉམ་དུ་ཞུ་བྱ་ཞིང་རྣམ་པས་སྤེལ་བའི་ཅིས་འགོ་འཛིན་ཆོག་རེ་རེར་གཞིགས་རོགས་གནང་། "རོ་མོ་འབྲུ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤེལ་བྱུང་། རོ་མོ་ལྷ་ཚུལ་མཉམ་སྤྱད་བཅས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཆར།" དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་འདིའི་ནང་དུ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་(Positive) རྣམ་པ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཞུ་བྱ་ཡིན། དེ་ཆོར་འཕོལ་བ་དགོས་འདུག་དང་། མི་འདུག་ཅེས་ཅུ་ཉིད་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གི་བརྒྱུད་ནས་ཐོས་ཆོག་པ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱག་སྤེལ་རྣམ་པར་འབོད་བསྐྱེད་ཞུ་བྱ་ཡིན། བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཆན་པས་

ལས་གཞི་འདི་བྱག་བསྟར་གནང་བའི་སྐབས་སུ། དེས་པར་དུ་ཟབ་སྟོང་ལ་མེད་པའི་རྟོག་པར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཟབ་སྟོང་སྐབས་སུ་ཁྲིའི་རྣམ་པས་བཀའ་མོལ་ག་རེ་གནང་གི་འདུག དེར་གཞིགས་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བྱག་དངུལ་སྟོར་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེར་གཞིགས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟོ་རྩིས་པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་འཆད་དུས། བྱད་མེད་གཅིག་བྱ་སྟོང་གི་འདུག བྱད་མེད་སྟོབ་རྟོགས་ཞེས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནའང་། ངས་ཞུས་པ་ཡིན་ན་མ་འགྲིག་པ་མི་འདུག སྤྱིས་པ་ཞིག་ལ་ "ཁྱོད་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་འདུག སྤྱིས་པ་ཆ་པོ་འདུག ཁྱེད་པོ་ཆ་པོ་འདུག" ཟེར་བ་ཡིན་ན་ཞུ་སྟངས་དེ་ལྟར་བ་རེད། སྤྱིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་དང་འདི་འདྲ་བའི་དཔེ་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་ཟབ་སྟོང་གནང་གི་ཡོད་ཅང་། འདིས་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་སྟོན་ཡོངས་ལ་ཡར་རྒྱས་འགོ་རྒྱུར་ཐུགས་པན་གསོ་ཡི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཨང་། ༣ བྱད་མེད་ཞུས་སྟོབས་གོང་སྤྱིས་ཆོན་པའི་དབྱེད་ཞིབ་དང་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ལས་འཆར། གོང་དུ་ངས་བྱད་མེད་ཞུས་སྟོབས་གོང་སྤྱིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་སྟན་མེད་ཞུས་པ་ཡིན། བཀའ་འབྲེལ་དང་སྒྲགས། (Gender equality) བེད་སྟོང་གཏོང་ཆོག་པ་ཞུ་ཟེར་ནས། (Gender) ཞེས་བེད་སྟོང་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཅེན། ང་རང་ཆོའི་བྱད་མེད། པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཞུས་ནའང་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་ག་རེ་འཕྲད་ཀྱི་འདུག་ཞུས་ན། (Gender) ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཡིན་སྟངས་ནང་དུ་ཡོད་པ། ཐ་ན་ཉིན་ཉིད་ནང་དུ་ཡོད་ནའང་། བོད་སྟངས་ནང་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བེད་སྟོང་གཏོང་ཡོང་དུས། བོད་སྟངས་ནང་དུ་ཆོག་དེ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྟན་འདུག བྱས་ཅང་དབྱེད་ཞིབ་དང་ཉམས་ཞིབ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཡིག་ཆ་བསྟར་བྱ་བ་དང་། (Data Collection) གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར། སྟངས་ཡིག་གས་ཐ་སྟངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་གནང་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག འདི་སྟན་མེད་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ།

དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཞུ་རྒྱུ་ལ། བྱད་མེད་ཞུས་སྟོབས་གོང་སྤྱིས་ཀྱི་ཆོན་པ་ཡིན་ནའང་རེད། ཁྲིའི་རང་ཆོས་ད་ལྟོ་བར་དུ་ལས་གཞི་འདི། དཔེར་ན། ནང་གསེས་ ༥ པ་དེ་ཆ་བཞག་ན། བཅན་དབང་དང་རྩལ་སྟོང་རྟོགས་འགོག་ཐབས་ཀྱི་ལས་འཆར། དེར་ཆ་མཚོན་ན། ད་ལྟོ་ཆར་བྱད་མེད་སྟན་ཆོག་མཉམ་དུ་ལས་འགྲུལ་སྤྱིས་པ་ཞིན་པ་ཆགས་བསྟན་འདུག འདི་བརྒྱུད་ནས་ད་ལྟོ་བར་དུ་ཁྱོས་ཆོག་ནང་དུ་སྟན་མེད་ཞུས་པ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ལས་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་ནས་བྱད་མེད་དེ་འདྲས་ཁྲིའི་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ཞུས་ནས། ང་ལ་དཀའ་ངལ་སྟོང་མཐན་འདུག་ཅེས་ཞུས་སྟོང་ཡོད་པ་རེད། ངས་སྟན་མེད་ཞུ་རྒྱུ་ལ། སྤྱིས་པ་ལའང་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཁྲིའི་རང་ཆོར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་རང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། བྱས་ཅང་རྩལ་སྟོང་དེ་རྟོགས་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་པར་ངོ་བཞེས་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱིས་པ་ལ་བྱང་བ་ཡིན་ནའང་རེད། བྱད་མེད་ལ་བྱང་བ་ཡིན་ནའང་རེད། གང་ལྟར་སུ་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱང་བ་ཡིན་ནའང་། འདི་ཁྲིམས་འགལ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོ་བཞེས་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་སྟུག་སྟོང་མཐན་ཆོར་གདུང་མེས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱལ་སྤྱིར་ཞུ་རྒྱུའི་སྤྱི་ཆོན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། བྱད་མེད་གཅིག་བྱའི་ཆེད་དུ་མ་རེད་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ འདིའི་ནང་ "བྱད་མེད་ཞུས་སྟོབས་གོང་སྤྱིས་" ཞེས་གསལ་ཡོད་དུས། ང་ཆོའི་གནད་ཡོད་མི་སྟེའི་ནང་དུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་འདྲ་དེ་ག་རང་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ང་ཆོའི་མི་འབོར་བྱེད་ཀ་ཟེར་ནའང་རེད། བྱད་མེད་གཅིག་བྱའི་ཆེད་དུ་མ་རེད་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ། ང་རང་ཆོ་སྤྱི་ཆོག་ཆ་ཆང་གི་ཆེད་དུ། ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་བསམ་སྒྲུབ་ཆེད་པ་དང་། བསམ་སྒྲུབ་བྱ་དོག་པོ་དེར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། བྱད་མེད་ཡིན་ནའང་། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ། བོད་དོན་ཐོག་གོ་རྟོགས་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་སྤྱིས་པའི་སྐབས་སུ། ངས་འདིར་ཐོབ་ཐང་བཅད་པ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མིན། བོད་

ནང་གི་གནས་བབ་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡི་ཡོད། བོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་དཀའ་སྤྱད་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡི་
ཡོད། བོད་ནང་གི་བྱད་མེད་ཆོས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་ཆ་ཆང་ཐོག་བཀའ་མོལ་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས།
མ་འོངས་པར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རང་དབང་སྤར་གསོ་ཐོག་ནས། མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལ་འགྱུར་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ང་
ཚོས་ན་ཆ་དེ་ཆོར་སྤྲོན་བཅོས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་འགོ་ས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཆན་དེར་གཞི་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ཞུ་ཆོག་པ་
ཞུ། ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པར་རོགས་ཆོག་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡིན་ན་འདྲ་རེད། གང་ལྟར་ལས་གཞི་དེར་བྱུག་དངུལ་བཅག་
བསྐྱད་པ་ཆགས་ཀྱི་འདུག མ་འོངས་པར་དབལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ། བྱད་ན་དངུལ་དེ་སྤོར་
རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཅ་བའི་ངས་ཞུ་དགོས་བསམས་པ་དེ་གོང་དུ་བྱུག་སྤེལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་ཞུས་ཆར་སོང་། དེ་
འབྲེལ་ཡིན་དུས་བསྐྱར་རྫོས་བྱ་རྒྱུ་མིན། ཅིས་འགོ་ཞུང་། ༡༥ རྒྱ་ཁྱེ་ནང་གསེས་ ༣། སྤྱི་ཞུ་བ་འོས་ཆོས་ལྷན་པ་གསལ་
ཞུགས་ཆེད་སྤོར་འགྲོའི་འོས་སྤྱོད་། དེའི་སྤོར་ལ་བསྐྱར་དུ་དམིགས་བསལ་ཞུ་དགོས་ཆགས་མ་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་བྱིར་
འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་ལློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་ལློན་སྤོར་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་སྤེལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས། བཅན་དབང་དང་རྩལ་སྤྱོད་རིགས་
འགོག་ཐབས་ཀྱི་ལས་འཆར་དེར་དངུལ་འབོར་ཏོག་ཅམ་ཅུང་དུ་བྱིན་འདུག ལས་གཞི་རྒྱ་ཆུང་དུ་བཏང་བ་རེད་དམ། ག་རེ་
བྱས་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་ཐེབས་སོང་། ད་ལྟ་འདྲིའི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་དངུལ་འབོར་དེ་སྤོར་འབྲུམ་ ༥༥ དེ་རེད། ལས་གཞི་
དེ་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏང་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོལ་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཨ་རི་རོགས་ཆོག་གསལ་གཞན་ནས། ད་ལྟའི་དངུལ་འབོར་གཅིག་སྤྱི་
མ་ཡིན་པའི་རྩིས་སུ་བར་བཞག་པ་བཀའ་འཁོལ་ཞུས་ནས་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགོ་བའི་རེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད། འདི་ཅུང་དུ་འགོ་ཡི་མ་
རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ད་བར་བཅན་དབང་དང་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ། ངས་གངས་ཀ་
ཏག་ཏག་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནའང་། མེ་ལྷན་ (McLeod Ganj) ལ་ཡོད་པའི་རོགས་བྱ་རྒྱུའི་ (Helpline) དེར་
ལས་བྱེད་གཅིག་ལ་གསོལ་སོགས་སྤུལ་ནས་བཞག་ཡོད་རེད། བྱད་མེད་ལྷན་ཆོག་གསལ་མཉམ་དུ་བྱུག་ལས་གནང་གི་ཡོད་རེད།
ཁོ་ཆོར་བདེ་སྤྱུག་ཞུ་མཁན་གངས་ ༥༦ ཅམ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འདུག དེ་ཡིན་དུས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་བྱད་མེད་
ལ་བཅན་དབང་གཏང་རྒྱུ་དང་གཏུག་རྩལ་བྱ་རྒྱུའི་གནད་དོན་དེ། ང་ཚོ་གཅིག་སྤྱི་ཡིན་གྱི་མ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་

དཀའ་ངལ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་ལས་གཞི་དེ་ཏོག་ཙམ་རྒྱ་ཆེ་བུ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ད་ལོར་ག་རེ་
 ཆགས་གྱི་ཡོད་ན། མ་འོངས་པར་གཞིས་ཆགས་རེ་རེར་ (Helpline) འཇུགས་རོགས་ཟེར་ན་ཏོག་ཙམ་རྒྱ་ཆེ་བུ་གས་གྱི་
 རེད། འགྲོ་སོང་མང་པོ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཙམ་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་བུད་མེད་ལ་བཅན་དབང་དང་གཏུག་རྩལ་
 གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་རོགས་བྱ་རྒྱ། དེ་འདྲའི་རིམ་པ་ཞིག་བང་བསྐྱེགས་ནས་བྱ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད་
 རེད་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། འཆར་གཞི་དེ་རིགས་ངེས་ཅན་ག་དུས་ཆགས་པ་ཡིན་ནའང་གོས་ཚོགས་ལ་སྟུན་སེང་ལྷོག་པ་ལྟ།
 མོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཟེར་དུས། གོ་སྐབས་སྔོན་དགོས་གྱི་རེད་གསུངས་པ་དེ་རེད། ད་ལྟ་ལངས་སྔོན་མཁན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་
 ནའང་། ད་ལྟ་འདིར་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ལྟ་ཡི་ཡོད་ནའང་རེད། གང་ལྟར་འདྲ་མཉམ་ཟེར་དུས་གོ་
 སྐབས་འབྲལ་རྒྱ་ངས་གལ་ཆེན་པོ་ཅི་བཞིན་ཡོད། དང་པོ་འདྲ་མཉམ་ཡོང་བར་གོ་སྐབས་འདི་འདྲ་མཉམ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད།
 བུད་མེད་ཚོས་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་གོ་སྐབས་ལེན་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་དཔེ་མ་སྤྱི་བའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན། སྔོན་མ་
 བོད་ཀྱི་གོས་ཚོགས་དང་སྤྱི་བུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ། འཛིན་ཁྲ་ ༡༡ གི་ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་ལོ་
 རྟག་པར་ཆོགས་གྱི་ཡོད་རེད། འཛིན་ཁྲ་ ༡༡ གི་ཟབ་སྦྱོང་ཆོགས་དུས་སློབ་ཁྲ་མོ་མོ་ལ་འཛིན་ཁྲ་ ༡༩ ཡོད་སའི་སློབ་ཁྲ་ཁག་
 ༡༦ ལ་འབྲལ་བ་བྱེད་དུས། བུ་དང་བུ་མོ་གཅིག་པ་ཐོངས་ཤོག་ཟེར་ན། སློབ་ཁྲ་འདི་འཛིན་སྦྱོང་ཤོག་ལ་ཡོད་ཙམ་། བུ་དང་བུ་
 མོ་གཅིག་པ་གཏོང་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། བོད་མིའི་སྤྱི་འཇུགས་རྒྱས་ལོན་བྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཆང་མར་གོ་
 སྐབས་གཅིག་པ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ། མཐོ་སློབ་སློབ་ཁྲ་འདི་ཟབ་སྦྱོང་དེ་འདྲ་འཆོགས་དུས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཉམས་ལྷགས་
 བྱེད་མཁན་བུད་མེད་དེ་ཉུང་བ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཆོང་ཆོང་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཇུགས་རྣམས་པ་ཆོ་ཡིན་ནའང་རེད། ཟབ་སྦྱོང་དེ་འདྲ་
 ལ་མཉམ་ལྷགས་བྱེད་དགོས་པ་དང་གོ་སྐབས་ལེན་དགོས་པ། ཤེས་བྱ་གཙོ་ཡོད་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་གོ་སྐབས་ལེན་ཐུབ་
 གྱི་རེད། གོ་སྐབས་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཞབས་འདེགས་ཡིན་ནའང་རེད། ཞབས་ཕྱི་ལྟ་རྒྱ་ཡིན་ནའང་རེད། ག་རེ་ཡིན་ནའང་
 ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གོ་སྐབས་གནང་དགོས་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཅི་ཡི་ཡོད་ལྟ་
 རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་གིས་བུད་མེད་རྩལ་སྟོབས་སྤེལ་བར་ཁ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། གོ་མ་པའང་རྒྱག་གི་ཡོད་ལྟ་རྒྱ་
 ཡིན།

བཀའ་འོས་སྤྱི་འཇུགས་ཤིག་གིས་སུ་རྒྱ་བོད་ཁྱིམ་དང་འབྲལ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོང་སྟེ། ཡིན་ནའང་། སུ་རྒྱ་བོད་ཁྱིམ་རང་
 ལ་གང་ཡང་གསུངས་མ་སོང་། བོད་སྤྱི་ཁྱིམ་སྤྱི་དང་གངས་ཅན་བདེ་ཅུ་བཅས་ནས་བརྒྱ་ཆ་འབྲལ་བ་སྤྱད་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད་
 ཅེས་གསུངས་སོང་། དེ་ཆོང་རིགས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེ་རིགས་ག་
 ཆོད་ལྟག་བསྤྱད་ཡོད་ནའང་། ཁ་སང་གཙང་ཁའི་བརྒྱ་ཆའི་སྒྲོར་ལྟས་པ་ལྟར། གཙང་ཁའི་བརྒྱ་ཆ་དང་རོགས་དཔུལ་འབྲལ་
 འབབ་གྱི་གནས་སྟངས་ག་རེ་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ཞིབ་འཇུག་ཅིག་ལྟ་ཆོག་པ་བགྱིས། ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་
 གནས་སྟངས་ག་རེ་ཆགས་གྱི་ཡོད་ནའང་། གོས་ཚོགས་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་སྟུན་སེང་ལྷོག་པ་ལྟ།
 དེ་ནས་སྤྱི་ལྟ་བར་ཟབ་སྦྱོང་སྤྱད་རྒྱའི་སྒྲོར་སྔོན་མ་ནས་སྤྱད་ཆ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། པན་ཐོགས་ཡོད་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་
 རེད། ད་ལྟའི་ཆར་བྱུང་ཆའི་གནས་རིམ་ལ་སྤེབས་བསྤྱད་པའི་ལས་བྱེད་མང་པོ་ཞི་བྱ་ཅིག་ས་རྒྱ་ལ་ཆོ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པའི་རྒྱུན་པས། བོད་ཡིག་གི་གནས་ཆད་ཡིན་ནའང་རེད། ཅིས་གྱི་གནས་ཆད་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་དག་ཆ་ཆང་ཆད་ལྟན་
 ཆགས་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལོར་འདིའི་ནང་དུ་མི་འདུག་གསུངས་པ་དེ། འཆར་འབྲལ་དེ་ལས་
 བྱེད་འདེམས་བསྐོས་ལྟན་ཁང་ནས་ལྟ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། བཀའ་ཤག་ནས་ལས་འཆར་དེ་ཆོ་ཐག་གཙོད་བྱུང་མེད་པ་ཡིན་
 ནའང་། གང་ལྟར་འདི་ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱོང་གང་མང་སྔོན་ཐུབ་རྒྱ་དང་། ལས་བྱེད་མ་འདེམ་སྔོན་ནས་ཟབ་སྦྱོང་སྤྱད་རྒྱ་དང་།

ལས་བྱེད་བདམས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཟབ་སྐྱོང་སྤྱད་ཆུ་ཟེར་བའི་ཐོག་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བཀའ་ལག་ལ་གོ་བསྟར་
 ཀང་ཡང་བྱང་མ་སོང་། ད་ལྟ་ནི་བ་གནང་བ་དེ། བཀའ་ལག་དང་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོས་ལྟ་ཁང་གཉིས་དབར་གོ་བསྟར་
 བྱང་ཡོད་པ་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། སྤྱི་སྐྱོང་དང་འདེམས་བསྐོས་ལྟ་ཁང་དབར་གོ་བསྟར་གང་ཡང་བྱང་མ་
 སོང་། ལས་འཆར་གཞག་ཆུ་ཡིན་ནའང་རེད། ལས་འཆར་ནང་དུ་མ་འཁོད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། དེའི་སྐོར་ལ་གོ་བསྟར་གང་
 ཡང་བྱང་མ་སོང་། ད་ལྟ་བར་དུ་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོས་ལྟ་ཁང་ནས་འཆར་འབུལ་གང་ཞུས་པ་དེར་རྒྱབ་གཉེར་ཞུས་ནས་
 འགོ་བཞེན་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཟབ་སྐྱོང་དེ་ཡོད་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ། ང་ཚོས་འདིའི་ཐོག་ལ་གོ་བསྟར་ཞུ་
 ཆོག་པ་ཞུ། བཀའ་ལག་ལ་གོ་བསྟར་བྱས་ནས། ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོས་ལྟ་ཁང་ལ་གོ་བསྟར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ད་ལོའི་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་
 རང་དུ་མེད་ནའང་། ལོ་རྗེས་མར་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བཟུ་ཆུ་ཡིན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།
 བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་བྱང་ལས་པའི་ལས་གཞི་ཟེར་བ་དེ་རེད། འདི་སྐོར་ངས་ཞུས་ཚར་བ་ཡིན། ག་རེ་ཞུས་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལོའི་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་རང་དུ་ཡོད་མ་རེད། ད་ལོ་ནས་ང་ཚོས་གསལ་བསྐྱབས་ཤིག་བཏང་ནས། སྤྱི་རྒྱལ་ནས་ཚུར་རྒྱ་
 རམ་ས་ལར་བྱང་ལས་པ་ག་ཚོ་དེ་ལས་ཀྱི་བྱེད་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་དེ་བ་བཏང་། ཐོག་ཞུང་དེ་ལ་དབག་པའི་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་
 བཟོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༣...༢༥ ཕྱི་ཕྱི་ལོ་བཟོ་བྱུང་དང་། གལ་ཏེ་ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༥...༢༧ ལ་འཛུལ་མཁན་ཡོད་
 པ་ཡིན་ན། ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༣...༢༥ ལ་གསལ་བསྐྱབས་བྱ་རྒྱ། གཞོན་སྤྱི་ཚོས་ཡིན་ནའང་བར་བསྐྱིག་རྒྱ་དང་། འདིར་ཡིན་
 རའང་སུ་འདྲ་ཞིག་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དེར་དམིགས་བསལ་བྱང་ལས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ག་རེ་འདུག་ ལྟ་ཁང་གང་དུ་འཛོག་
 དགོས་འདུག་ དེ་འདྲའི་བར་བསྐྱིག་རྒྱ་ར་ཉན་ཉན་བྱང་པར་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། སྤྱིར་བཏང་ལན་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡང་
 བསྐྱར་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
 དེ་ནས་སྤྱི་སྐྱོང་གིས་རོགས་ཆོག་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོས་པ་རེད་དང་། རྒྱ་མཚན་འདི་གཅིག་སུ་མ་རེད་གསུངས་
 པ་དེ་རེད། འདི་ཉན་ཉན་རེད་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། མངོན་གསལ་དོན་ཤོས་དེ་ཨ་རི་གཞུང་གིས་པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་
 བྱས་དེ་དཔེ་མ་སྤྱི་དཔེ་འབྲུག་ཆེན་པོ་ཞིག་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་པ་གིར་ཐེངས་མང་ཕྱིན་ཆར་བ་རེད། མི་སྣ་མང་
 པོར་མཇུག་བ་རེད། ཁོ་རང་ཚོས་ཀྱང་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བྱེད་རང་ཚོའི་ལས་གཞི་ག་རེ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་དུ་ དཔལ་ལྷན་
 ཆོག་གཙོ་མཆོག་ (Gender Equity) པོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ (Element) ཆ་ཤིག་ཤིག་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུང་གི་
 ཡོད་པ་སོང་ཅང་། རྒྱ་མཚན་གཅིག་འདི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ཆང་མ་འདི་རེད་ཞུ་ཡི་མེད། རྒྱ་མཚན་གཞན་པ་
 དེ་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཆོག་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་དབག་པའི་དགོས་མཁོ་འདུག་དང་མི་འདུག་བཟུ་རྒྱ་རེད། གལ་སྤྱི་ངས་འདི་
 ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་མེད་རྣམ་པ་ཚོ། ཡང་ན། སྤྱི་མ་རྣམ་པ་ཚོའི་དགོངས་པ་འགལ་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཆགས་
 ཡོད་ན་དགོངས་པའི་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་དེ་བྱེད་རང་ཚོའི་དགོངས་པ་འགལ་རྒྱུ་འཆད་དུ་མིན། བཀའ་ལག་གིས་
 ལས་གཞི་དེ་དག་ལ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་འགོ་བཞེན་ཡོད།
 བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གདུག་རྒྱུ་ཀྱི་གནད་དོན་ཡོད་རེད། སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་སོང་། དངོས་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། སོ་སོར་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱང་དུས་མང་པོ་ཞིག་འདོན་མ་
 ཐུབ་ནས། གལ་སྤྱི་འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོན་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཆོག་ཀྱི་དེར་ལྟ་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དུས།
 གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་བ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ལ་འདོན་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྤངས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་རེད།

ཚན་པའི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཉུང་ཐག་འབད་ཐག་བྱེད་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁ་སང་ངས་ཁྱེད་པ་ནང་བཞུགས། གྲོས་ཚོགས་ལ་
 རྒྱལ་ཁྱབ་བཤད་སྒྲུའི་འདོད་པ་མེད། བྱད་མེད་ཚན་པ་དང་། དང་སྒྲུང་ས་དབྱ་དབྱལ་གྱི་ཚན་པ་གཉིས་འཛོམས་སྒྲུ་ལྷན་
 བསྐྱེད་ཡོད། རྒྱ་བ་འགའ་ཤེས་ནང་དུ་ང་ཚོ་ཡང་འཛོམས་ནས་འཆར་གཞི་དེ་ཚོ་བར་བསྐྱེད་སྒྲུ་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་རིམ་
 བསྐྱེད་པ་བཞག་པ་དེ་ཚོ་འགོ་བཞེས་པ་རེད། བཀའ་ཤེས་གིས་ལམ་སྟོན་ཞུ་དགོས་པ་དེ་ཚོ་ཁྱེད་ཡོད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
 གཙོ་མཆོག་(Helpline) ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། ཁ་སང་ཉན་སྒྲུ་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར། བྱུང་ན། དཔེར་ན། བྱ་མོ་
 ཞིག་ལ་སྤྱད་ཆོ་བར་ཡོང་གི་ཡོད་ན། ལམ་སང་ཁ་སང་བཏང་ནས། གང་ས་སྤྱིད་གཡས་གཡོན་ལ་ཡིན་ན་བདེ་སྤྱད་ལས་
 ཁུངས་ལ་ཁ་སང་གཏང་སྒྲུ་ཡོད་པ། ལམ་སང་མི་སྒྲིབ་བྱུང་སྒྲུ་ཡོད་པ་ཞིག་གནས་ཚུལ་མ་ཆགས་སྟོན་ནས་སྤྱི་བྱུང་བའི་
 གནས་སྤངས་ཤིག་བཟོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཁ་སྤོང་ལག་ཡོད་ཀྱི་པན་ཐོགས་ཡོད་རེད། དེ་མིན་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཆར་བའི་རྗེས་
 སྟེ། དེར་སེམས་གསོ་བྱ་སྒྲུ་དང་བདེ་སྤྱད་པ་ལྟ་སྒྲུ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོས་གནས་ཚུལ་མ་བྱུང་སྟོན་ནས་སྟོན་
 འགོག་བྱ་སྒྲུའི་ཐབས་ཤེས་མང་ཙམ་བྱེད་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཚོར་ཉན་ཉན་ཁེ་སན་ཡོད་རེད། དེར་བྱེད་རང་ཚོས་དགོངས་པ་
 བཞེས་རྟོགས་གནང་ཁྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་ཀྱིས་མཐོ་ས་ནས་མར་
 ཟུང་སྤྱོད་གནང་སྒྲུ་གཡུ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། བྱད་མེད་ལ་གདུག་རྩུབ་གཏོང་གི་ཡོད་ན་མང་ཆེ་བ་
 སྤྱི་བྱུང་པ་མོར་ཅི་དགོས་རེད་ཟེ། དེ་ཡིན་དུས་ཟུང་མང་ཆེ་ཞིག་སྤྱི་བྱུང་པ་མོ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག་དེར་གོ་
 རྟོགས་སྟེལ་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གནས་སྤངས་ཤིག་གཞིགས་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། མ་འོངས་པར་ག་དེ་ཡོང་བྱུང་བ་འདུག་
 བྱད་མེད་ཀྱི་ཁྱས་སྟོབས་ལས་གཞི་ཚན་པ་དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་ཁྱེད་པ་ནས་བཟུ་སྒྲུ་ཡིན་ཞུ་ཡིན།
 དེ་འདྲའི་ཟུང་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་བྱུང་པ་ཚོ་ཐེབས་རྟོགས་གནང་ཞེས་འབོད་བསྐྱེད་གནང་སོང་། དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་དེ་སྤྱི་བྱུང་པ་ནས་
 འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་བྱུང་པ་དེ་ཚོ་ཐེབས་ནས་ཁོང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་གསན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་ཞུ་
 སྒྲུ་ཡིན།
 ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་གནད་དོན་གཅིག་བྱ་མ་ཟད་ཐ་སྤྱད་ཐོག་ལའང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་
 གསུངས་སོང་། ཅ་བའི་ཆ་ནས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚན་པ་རང་གིས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་དགྲ་ལོ་རྒྱུད་
 བ་རྒྱུད་ཡིན་དུས་ཐ་སྤྱད་གསར་ཚོམ་དེ་འདྲ་བྱུང་གི་ཡོད་དམ་མེད་མི་ཤེས་ཏེ། ཁོང་རང་ཚོས་འདི་ལྟ་བུའི་དཀའ་ངལ་
 མཐོང་གི་ཡོད་ན། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ལ་ཐ་སྤྱད་ཚན་པ་ཡོད་རེད། ཡིན་རྗེའི་ཆོག་འདི་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་
 ཡག་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་ཁྱེད་པ་ཡིན་ན། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཆོག་གཅིག་གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདི་
 རྒྱ་ཁབ་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་གཏང་སྒྲུ་ཡོད་པ་ཆགས་འགོ་ཡི་རེད། འདི་གཅིག་ཞུ་སྒྲུ་ཡིན།
 ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་སྐབས་སུ་བོད་ནང་གི་བྱད་མེད་ཚོས་དཀའ་སྤྱུག་ག་ཚོད་སྤྱོད་གི་ཡོད་སྟོར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། སྟོན་
 ཅིས་ནང་དུ་འདྲ་སྤྱོད་རྟོགས་གནང་ཞེས་གསུངས་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་ལ་སྟོར་འབྲུམ་ ༥༥ རེད། དཔལ་ལྷན་
 ཚོགས་གཙོ་མཆོག་རྗེས་སུ་ (National Democratic Institute) ཀྱིས་སྟོན་ཅིས་དེ་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཆར་བ་ཡིན་
 ན། ལས་གཞི་དེར་ (NDI) ནས་ཉོག་ཙམ་རག་མདོག་རེད་ཞུ་སྒྲུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལན་བྱུང་མ་སོང་ངམ། སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཕེལ་ཕུན་ཚོགས་ལགས། དེ་བདེ་བསྐྱར་དུ་འདོན་རྟོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྐྱོན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དགོངས་དག རྗེས་མ་ལས་རིམ་ནམ་གཞག་ཉུང་ཙམ་གཤོན་རྒྱ་ཡིན། གོང་དུ་ངས་བཀའ་འདི་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ། གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་ས་དེར་སློབ་གསོ་དང་ག་རེ་ཡིན་ནའང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་མཁན་དེར་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། འདི་བཀའ་འདི་ཞུས་པ་ཡིན། གང་རེད་ཅེ་ན། གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་མཁན་ལ་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་རིང་འདིར་བསྐྱོན་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་ནའང་། ཁོས་སང་ཉིན་གཞན་པ་ཞིག་ལ་གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་གི་རེད། གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་ས་མང་དུ་བྱིན། གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་མཁན་དེ་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ (One Man Show) འདྲ་པོ་ཆགས་ནས། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་མཁན་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་ལན་བྱུང་མ་སོང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱོན་འཛིན་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་སྤྱི་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ འདི་དེ་སློར་ལ་ཞིབ་པ་ཞེས་མ་སོང་། མང་ཆེ་བ་གཤམ་རྒྱུ་བ་གཏོང་སའི་བྱད་མེད་དེར་ལྟ་རྟོགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས། གཏོང་མཁན་དེ་རྒྱུ་བ་བྱུང་ནས་འདི་ཙམ་བྱ་རྒྱུ་དང་། སློབ་གསོ་བྱ་རྒྱུ་རིགས་ག་ཚོ་དེ་ཅིག་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་དམ་མེད་ལམ་སང་ཞུ་བྱུང་གི་མི་འདུག རྗེས་སུ་གོ་སྐབས་རག་ན་ཆོན་པ་ནས་ཐོ་གཞུང་བླངས་ནས་འབྲལ་ཆོག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱོན་འཛིན་མཆོག་ནས།

དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ཟུར་བཀོལ་གྱི་བསྐྱོམས་སྟོར་ ༣༣༡,༡༡༡,༩༦༠ སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འཁེབས་ཞུས་པར་དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཙང་། སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འཁེབས་ཞུས་པ་ཡིན། ཚོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་དོ་རྩེ་ལགས། དཔལ་ལས་གངས་ལྷོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་གི་སྟོན་ཅིས་བསྐྱོམས་དེ་སྐྱོན་སྟོན་གནང་རོགས་གཞོངས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་དོ་རྩེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལས་གངས་ལྷོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་གི་ཟུར་བཀོལ་སྟོན་ཅིས་བསྐྱོམས་སྟོར་ ༤༥,༠༣༩,༩༦༠ ཚོགས་ཚུང་གི་དོས་ནས་སྟོར་གཏོག་གང་ཡང་མེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱོན་འཛིན་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལས་གངས་ལྷོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་གི་ཟུར་བཀོལ་སྟོན་ཅིས་བསྐྱོམས་སྟོར་ ༤༥,༠༣༩,༩༦༠ སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འཁེབས་ཞུས་པར་དགག་བྱ། སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀློག་དོས་བྱུང་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀླུ་གཤམ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལས་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་གི་ཅིས་འགོ་ ༡་༩༩༩ གྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་དངུལ་བྱ་གཏོང་ལས་གཞི་དེ་རེད། བཀའ་ལག་སྐབས་གོང་མས་བྱ་གཏོང་ལས་གཞི་དེར་སྒོར་ས་ཡ་ ༣ བཞག་ཡོད་པ་རེད། ད་ལོར་སྒོར་ ༥༠,༠༠༠,༠༠༠ མ་གཏོགས་མི་འདུག་ བྱ་གཏོང་གཡར་ས་དེ་ཆོ་གཡར་མི་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད་རེད་དམ། སྤོན་མ་འདིའི་ནང་དུ་སྤྱད་ཆོང་བ་གངས་ ༩༠༠ ལྷག་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོར་ལོ་རེར་བྱ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོར་སྒོར་ ༥༠,༠༠༠,༠༠༠ འདིས་འདར་གི་རེད་དམ། སྤོན་མ་ལས་གཞི་འདིར་སྒོར་ས་ཡ་ ༣ ཉག་ཉག་བཞག་འདུག་ ད་ལོར་ཞེ་དག་ཅུང་དུ་སོང་འདུག་ དེ་ཅུང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོག་གསུང་རོགས་གནང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སྤོན་སྤྱོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ གོང་དུ་ཐེངས་གཉིས་སྟན་སེང་ཞུས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་ད་ལོར་སྤོན་ཅིས་འབྱོར་སྤངས་དེ། སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ནང་དུ་ཨ་རི་གཞུང་གིས་རོགས་དངུལ་གནང་བཞག་པ་དེ། དངུལ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་དངུལ་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་པ་སོང་ཅང་། སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ནང་དུ་རང་འཇགས་ཁྱིམ་བཞུགས་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་ནང་དུ་སྒོར་འབྲུམ་ ༥༠༠ ལྷག་ཙམ་གྱི་མ་ཙུག་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲུ་སོང་ཅང་མ་ཙུག་ཡོད་པ་དེ་ནས་བྱ་ལོན་གཏང་རྒྱ་དེ་སྒོར་ ༥༠,༠༠༠,༠༠༠ ཡིན་པ་འདིར་གསལ་བསྟན་ཡོད་རེད། གཞན་མི་མང་ལ་སྤྱད་ཆོང་དང་དེ་འདྲའི་བྱ་ལོན་གཡར་དགོས་པ་དེ་ཆོ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅི་ནས་སྤྱི་མཐུན་ནས་གཡར་བསྟན་རྒྱ་རེད། དེ་རིང་སྒོར་དུང་ཕྱུར་ ༥༥ ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་ནང་དུ་ཁྱེད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅི་ནས་སྤྱི་མཐུན་གཡར་གྱི་རེད་ཞུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལས་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་གི་བྱར་བཀོལ་སྤོན་ཅིས་བསྟན་སྒོར་ ༦༥,༠༣༩,༩༦༠ སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ཞུས་པར་དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཅང་། སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ཞུས་པ་ཡིན། ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ལྗོངས་ལ་དོ་རྒྱུ་ལགས། ལས་བྱེད་གསོལ་ཆང་གི་བསྟན་སྤོན་གནང་རོགས་གནོངས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ལྗོངས་ལ་དོ་རྒྱུ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ལས་བྱེད་གསོལ་ཆང་གི་བྱར་བཀོལ་སྤོན་ཅིས་བསྟན་སྒོར་ ༡,༡༡༥,༣༩༦ རེད་འདུག་ ཚོགས་ཆུང་གི་ངོས་ནས་སྤོན་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་བྱེད་གསོལ་ཁང་གི་བྱར་བཀོལ་སྡོན་ཅིས་བསྐྱེམས་སྒྲོར་ ༡,༡༡༥,༩༩༦ གྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ཞུས་པར་
དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཙང་། གྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ཞུས་པ་ཡིན།
གྱི་འཕུས་མཁན་པོ་ཀམ་ལ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས། གཏན་འབེབས་ཞུས་ཁྲི་ཙམ་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། ཅིང་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་གཅིག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཕུས་མཁན་པོ་ཀམ་ལ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་སྤྱི་བཏང་དུ་ལོར་ལས་བྱེད་གསོལ་ཐབས་ཁང་ལ་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནའང་། དཔལ་
འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱན་ཐོན་ཅིས་འགོ་ཡང་ ༡༥ ནང་དུ་སྒྲོར་ ༡,༡༠༠,༠༠༠ འཕུར་འདུག་འདིར་སྒྲོར་བ་བཞག་འདུག་
དེར་གཅིག་བྱས་ན་རིག་པ་ཞིག་བཏང་འདུག་བསམ་བསམ་ཞིག་བྱ་བྱི་འདུག་དངོས་གནས་བྱས་ན་ལས་བྱེད་གསོལ་ཁང་
དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་འདིའི་ནང་དུ་འཕུར་དགོས་པའི་མ་གཏོགས། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱན་ཐོན་ཅིས་འགོ་ཡང་
༡༥ ནང་དུ་སྒྲོར་ ༡,༡༠༠,༠༠༠ བཞག་འདུག་ཅིས་འགོ་ཡང་འཛོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསུང་རྒྱ་ཡོད་ན་གསུང་རོགས་
གནང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་སྟེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འགོ་ཡར་མར་བཞག་པས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་ཞུ་བྱ་ཡིན། ལས་འཆར་
མིན་པའི་འགྲོ་བྱོན་ཁོངས་སུ་རྒྱན་ཐོན་གྱི་འགྲོ་སོང་གཏང་རྒྱ་དེ་རེད། རྒྱན་ཐོན་ལ་ཅིས་འགོ་ཡང་ ༡༥ ཡོད་རེད། དེར་སྒྲོར་
༡,༡༠༠,༠༠༠ ཞུས་བཞག་པ་དེ་རེད། ཐོགས་དང་རྒྱན་ཐོན་དེ་རིགས་རེད། འདི་ཡར་མར་བཞག་པས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་
ཡོད་མ་རེད་ཞུ་བྱ་ཡིན། ཅིས་འགོ་ཡང་འགྲོ་སྐྱེད་དེ་ག་རང་རེད། ལས་འཆར་མིན་པའི་འགྲོ་བྱོན་འོག་ལ་རྒྱན་ཐོན་གྱི་ཅིས་
འགོ་བཟུ་བཟུན་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཞུ་བྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་བྱེད་གསོལ་ཁང་གི་བྱར་བཀོལ་སྡོན་ཅིས་བསྐྱེམས་སྒྲོར་ ༡,༡༡༥,༩༩༦ གཏན་འབེབས་ཐོབ་པ་ཡིན། ཚོད་དཔག་
འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་རྩི་ཞུས་ལགས། ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་
བཀའ་འཁྲོལ་སྡོན་ཅིས་བསྐྱེམས་འཁོར་དེ་རྒྱན་སྟོན་གནང་རོགས་གཞོངས།

སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕུར་བ་རྩི་ཞུས་ལགས་ནས།

ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཀའ་འཁྲོལ་སྡོན་ཅིས་བསྐྱེམས་འཁོར་སྒྲོར་ ༣༦,༩༩༩,༩༩༠ རེད་འདུག་དེར་
ཚོགས་ཆུང་གི་དོས་ནས་སྒྲོར་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཅིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་གསུང་རོགས་གནང་། ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་འོག་ཏུ་བྱུང་བཀོལ་སྐབས་སུ་གོ་སྐབས་
འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། ཅིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཕྱག་རྒྱུང་རོགས་གནང་། སྤྱི་འཐུས་དག་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དག་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཅིས་འགོ་ཁྲུང་། ༡༤ སྤ་ལགས་ཞེས་པའི་གཏམ་བཟློན་སྐོར་བསྐྱོད། གཏམ་བཟློན་སྤ་ལགས་
དེ་སྤྱི་འཐུས་འཁྲབ་ཀྱི་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་འཁྲབ་ཀྱི་རེད། སྤ་ལགས་ཟེར་བའི་ནང་དུ་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་གནད་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་རེད་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀའམ་ག་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀའམ་ག་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ད་ལྟ་རང་དྲིས་ཆར་སོང་། དེས་གོ་ཆོད་བ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོས་རིག་བཀའ་སྟོན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་ཆོས་རིག་བཀའ་སྟོན་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ད་ནང་ཞོགས་པར་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བ་ཤད་ནང་དུ་འང་ཁྱས་ཡོད། བོད་དོན་གྱི་དྲིལ་
བསྐྱེད་དེ་བརྒྱུད་ལམ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ནས་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་འབད་བཅོམ་ ཆབ་སྲིད་ཡིན་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ། ལམ་
ཁར་ཐོན་ནས་ལས་འགུལ་སྟེལ་བསྟན་པ་དེ་གཙོ་བོ་གཞུང་ཁོངས་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་སོ་
སོར་ཁྱུ་གཉིད་གི་ལས་འགུལ་དེ་རིགས་སྤྱི་གཞུང་གི་འགན་འཁུར་མཁན་དང་། བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པ། གཞོན་
སྟེས་བཅས་མང་པོ་ཞིང་ཅིག་གིས་འགན་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གང་སྒྲུབ་ཅི་
སྒྲུབ་བརྒྱུད་ལམ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་སྟེལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཤས་སོ་སོའི་དགའ་མོས་བྱེད་སྒྲུངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། དཔེར་ན། ཆབ་སྲིད་རྒྱུད་རྒྱུད་འཆད་དུས། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཆབ་སྲིད་ལ་ཁྱོད་ནས་དགའ་ཡི་མེད་ཟེར་ནས་
ཁྱོད་ནས་མ་ཉན་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། ཡང་ཁ་ཤས་འཁྲབ་སྟོན་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པ། འཁྲབ་སྟོན་བརྒྱུད་ནས་བོད་པའི་གནད་
དོན་རྒྱས་ལོན་ཡོང་རྒྱ། གང་ལྟར་ག་རེ་ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཅལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཁྱབ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུར་ང་ཆོས་
རོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་བྱས་ནང་དུ་ད་ནང་ཞོགས་པ་སྟན་སེང་ཁྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་ "སྤ་ལགས་" ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་
གར་བ་ཞིག་གིས་བོད་ནས་ཚུར་བཅན་གྱིས་དུ་འབྲོས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་
ཞིག་གིས་བཞག་པ་འདི། འདས་པའི་ལོ་གཉིས་གསུམ་གོང་ལ་ཡིན་ཡུལ་ལ་འཁྲབ་སྟོན་ཁྱས་འདུག ཡིན་ཡུལ་ལ་འཁྲབ་སྟོན་

གྲེང་དུས་འཁམས་མཁན་ཐོད་པ་མ་རག་ནས། ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡའི་མི་དེ་འབྲས་ལྗངས་ནས་འཁམས་དུས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་འང་བསམ་མཁེ་ལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ས་རེད། འཁམས་སྟོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ནམ་པ། འཁམས་མཁན་མི་རེད། དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་དགོངས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་དུས། འཁམས་སྟོན་པ་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱི་མཁན་ཞིག་ཡོད་རེད། རྒྱ་མ་ཆང་མས་མཁེ་ན་གསལ་རེད། ལྷག་པ་ཆེ་རིང་ལགས་ལ་འཁམས་སྟོན་ལས་རོགས་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་རེད། དེའི་སྐད་ལ་གཙོ་བོ་སྒྲོམ་གར་དང་མཉམ་དུ་བྱ་རྒྱ། འཁམས་སྟོན་བྱ་རྒྱར་མི་མང་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ལྷག་པ་ཆེ་རིང་དང་ཁོ་རང་གི་བྱ་གཞི་དེ་ཆོ། དེའི་སྐད་ལ་སྒྲོམ་གར་དང་མཉམ་དུ་འཁམས་སྟོན་བྱས་ནས། རྒྱ་གར་ནང་དུ་གར་སྐབ་བྱེད་ཆེད་དུ། འགོ་སྐད་དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཐོད་མིའི་སྒྲིག་འཇུག་ནས་འབྲུལ་སྐབ་པའི་རེ་འདུན་ཀྱིས་པ་ནང་བཞིན། ད་ལོར་ང་ཚོས་རོགས་སྐྱོར་ཀྱིས་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་ཁོང་ཚོས་ལུ་རོབ་ནང་དུ་འཁམས་སྟོན་གྲེང་དུ་འགོ་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་རེད། གཙོ་བོ་དེ་འཇར་མ་ནི་ལ་འགོ་རྒྱ། འཇར་མ་ནི་ལ་བྱ་གཞི་ཀྱིས་ཀྱི་མཁན་གཙོ་བོ་དེ་ (Deutsch Initiative) ཐོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་རོགས་བྱས་ནས་ཁ་སང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་གྲེང་ (Geneva) ལ་སྐྱུ་སྐད་ཀྱི་ཁོ་ཚོས་འཁམས་སྟོན་གྲེང་སའི་འཁམས་སྟོན་ཁང་ཆེ་བ་འགའ་ཤས་ཤིག་གིས་ངོ་བཞེས་བྱུང་སྐད་ཅེས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ལས་གཞི་དེ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འབྲུས་ལྷ་རྒྱ་རི་རྒྱལ་སྐྱོལ་དཀར་ལགས་ནས།

སྤྱི་འབྲུས་ལྷ་རྒྱ་རི་རྒྱལ་སྐྱོལ་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཅེས་འགོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡིན། "སྤྱི་ལགས་ཞེས་པའི་གཏམ་བཞིན་སྐྱོར་བསྐྱོད།" ཅེས་བའི་ཆགས་བསྐྱད་འདུག བྱ་གཞི་ཀྱིས་ནས་དགོངས་འཆར་ཐེབས་སོང་། གཏམ་བཞིན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་ཅ་བའི་ནས་མིན། བསྐྱུགས་བཞིན་དང་སྐྱུགས་ནས་ཡིན། ལས་གཞི་འདི་མཆོན་ན། སྤྱིར་བཏང་ཁ་སང་གོས་ཚོགས་ར་བའི་ནང་དུ་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་རེད། སྤྱི་ལུས་མེར་སྲེག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོས་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག སྤྱི་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་བྱེད་བསྐྱུགས་གྲེང་དགོས་ཀྱི་འདུག གངས་འཕོར་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདིའི་ཐོག་ལ་གོ་ཉོགས་དགོས་ཀྱི་འདུག ཅེས་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་སོང་། སོ་སོ་ཚོགས་ཆུང་ནང་བསྐྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དུ་ལས་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ཆ་བཞག་ན། དེར་སྐྱུགས་པན་གསོ་བའི་ལས་གཞི་ཞིག་དང་། སྤྱི་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་ཆོའི་ཁ་གངས་གཅིག་བྱུར་མ་ལྟ་བུར། གཏམ་བཞིན་བརྒྱུད་རིམ་ཐོག་ནས་མི་མང་ལ་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ལ་གོ་ཉོགས་སྤེལ་རྒྱུའི་ལམ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཅིག་མཐོང་སོང་། འདི་སྟོན་སེང་ཀྱི་ཆོག་པ་ལྟ། སྤྱིར་བཏང་དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་གྱིས་གསུངས་སོང་སྟེ། ལས་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ཆ་བཞག་ན། ཨིན་ཡུལ་ལ་གཏམ་བཞིན་དེ་འཁམས་སྟོན་བྱས་ཐོན་པ་ཆགས་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་ལ་བཞིན་གཞི་དང་ཡང་ན། **། ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།** ཅེས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་རོགས་གནང་། ཅེས་དང་འབྲེལ་བ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ལས་གཞི་དེར་འབྲེལ་བཤད་རྒྱ་ག་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་འདུག **། ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།** དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་མཆོག་གིས་གསལ་བཤད་གནང་ཆར་སོང་སྟེ། ། རོ་སྤོང་ཀྱིས་ན་བསམས་བྱུང་། འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་། **། ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།** བསྐྱུ་རོགས་གནང་། ། ལགས་སོ། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོས་ལས་གཞི་ཐོག་བཀའ་མོལ་

གནང་ཡོང་དུས་རེད། ཚེས་རིག་སྐོར་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་ཡོང་དུས། རྒྱུན་ལྡན་ནས་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནང་དོན་ཐོག་བཀའ་མོལ་གནང་གི་འདུག་ལ། དགོངས་པ་དེ་འདྲ་བཞེས་ཀྱི་འདུག ཚེས་རིག་ལས་ཁུངས་འདི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་སྒྲོམ་གར་གྱིས་ཕྱག་ལས་ག་རེ་གནང་གི་འདུག སྒྲོམ་གར་ཆ་བཞག་ན་གཞས་སྒྲ་འབྲུབ་སྟོན་གཅིག་ཕྱ་མ་ཡིན་པར། གཏམ་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་གནང་ཐུབ་ན། སོ་སོའི་ངོས་ནས་དགེ་མཚན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་གཏམ་བརྗོད་དེ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ན། དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟའི་བཀའ་ལག་གི་ངོས་ནས་ལས་གཞི་དེར་ཕྱག་དངུལ་བྱེད་ཀ་ཅམ་ཞིག་རོགས་སྐྱོར་གནང་འདུག དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡི་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གང་མགྱོགས་མགྱོགས་ཤིག་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཁོ་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གང་ཐུབ་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཅིས་དང་འབྲེལ་ནས་རེད་དམ། སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤེ་ཐར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤེ་ཐར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཅིས་འགོ་ཁྲུང་ ༡༩ པ། བླ་ལགས་ཞེས་པའི་གཏམ་བརྗོད་སྐོར་བསྐྱོད་དང་འབྲེལ་ནས་ཞུ་རྒྱུར། ཕྱིགས་གཅིག་ནས་འདིའི་ཐོག་བསྐྱོད་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་གནས་སྟངས་འགའ་ཤས་ཤིག་ཏག་ཏག་མ་བསྐྱེད་ནས་གནས་ཚུལ་འགའ་བྱུང་ཡོད་དུས། དེར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་འདིའི་ནང་དུ་བསྐྱོར་བ་བཏང་ཡོད་དམ་མེད། འདི་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ན་བསམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ (London) ལ་ལྟང་མོ་འདི་སྟོན་པའི་སྐྱབས་སུ་གཏམ་བརྗོད་ནང་དུ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཏག་ཏག་བསྐྱེད་འདུག་གམ་མི་འདུག དེ་མ་ཟད་གཏམ་བརྗོད་འབྲི་མཁན་དེས་འདི་ཚུམ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁོ་རང་བོད་ལ་ཕྱིན་པའི་གནས་སྟངས་དང་། འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་གནང་ཡོད་དམ་མེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་དེར་དབྱེད་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད་དམ། འདི་བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཚེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཅིས་འགོ་ཁྲུང་ ༡༡ "བཅན་བྱོལ་ནང་སྐྱེས་པའི་བོད་མི་དང་། ཉེ་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་བཅུན་སྒོམ་ཡོན།" ཟེར་བའི་སྐོར་ལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། "བཅན་བྱོལ་ནང་སྐྱེས་པའི་བོད་མི་དང་།" ཟེར་དུས། སྤྱིར་བཏང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གྱ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག གལ་སྲིད་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་ན། བཅན་བྱོལ་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་བོད་མི་བྱ་བཅུན་ག་ཆོད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གསལ་པོ་གསུང་རོགས་གནང་། གཅིག་འདི་ཡིན།

དེ་ནས་ཅིས་འགོ་ཁྲུང་ ༦ པར་ "དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱལ་སྐོར་སྐོར་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་བོན།" དང་འབྲེལ་ནས་ཞུ་རྒྱུར། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཁག་གི་བསྐྱབས་པ་སྒོམ་གཉིས་གནང་མཁན་གྱི་བཅུན་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་། དེ་ཆོའི་རྒྱགས་

སྟོན་ཐོག་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་མ་ཐུན་འགྱུར་གནང་དགོས་པའམ་ཁྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་ངམ་བྱུང་མ་སོང་། དེ་དང་
མཉམ་དུ་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་དོས་ནས་ཀྱང་དགོ་བཤེས་མ་བསྐྱབ་བ་མཐར་ཕྱིན་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། མཁན་སོ་དང་
མཁན་མོ་མཐར་ཕྱིན་མཁན་དེ་ཚོ་ལ་ལག་འཁྱེར་འབྲུལ་རྒྱུ་ལམ་སློལ་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། ལག་འཁྱེར་འབྲུལ་བར་ཆ་
ཤིན་ག་རེ་ཆང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྤྱི་ལུ་ལ་བ་བྱུང་ཡོད་རེད་དམ་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་སོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་འདིའི་ཅིས་འགོ་ཁྱེད་ ༤ པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ་ཆར་ས་གནས་ལ་འགྲོ་བའི་
སྐབས་སུ། ད་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་འཐུས་གནང་རོགས་གནང་ས་ཞེས་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་འབོད་བསྐྱེལ་
གནང་གི་འདུག་འདིའི་ནང་དུ་དེ་ལྟར་འཁོད་འདུག་པས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟར་རྒྱ་ཡིན།
གཉིས་པ་དེ། བོད་དུ་བཟོ་སྐྱེད་མང་པོ་གནང་སྟོན་པའི་ཅིས་འགོ་ཁྱེད་ ༡༤ པ་དེ་ཡིན། དེར་ "བླ་ལགས་ཞེས་པའི་གཏམ་
བརྗོད་སྐོར་བསྟོད།" ཟེར་དུས་དངོས་གནས་ཡག་པོ་རེད་འདུག་ བསྐྱེལ་བ་བརྗོད་ཡོད་དེ། ཡིན་ནའང་། མ་འོངས་པར་བླ་
ལགས་གཅིག་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཨ་མ་ལགས་ཞེས་པའི་གཏམ་བརྗོད་མ་འཁྲབ་བ་ཡིན་ན། ཡང་ང་ཚོར་ཚོར་བ་ལྷགས་ཆེན་སོ་
བསྐྱེལ་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད་ལྟར་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་སོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་སློན་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ད་གིན་ཅི་བ་ཁ་ཐུག་བཏང་གནང་བ་དེ། ཚོས་རིག་དང་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་
བ་དེ་རེད། ཚོས་གར་གྱི་འཁྲབ་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་སོང་ཅང་། དེའལ་དེའང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་དོས་ནས་ཚོས་གར་
རང་ལ་འབྲུལ་རྒྱ་དང་། ཅིས་དེའང་ཚོས་གར་རང་གིས་ཉར་རྒྱ་བྱས་པ་རེད། བོད་གཞུག་ཚོས་གར་དེ་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཡིན་ཅང་། འབྲེལ་བ་ཆགས་སྐྱེད་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཆགས་པ་རེད།
བཀའ་དོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གནས་སྐྱེད་ལག་འཁྱེར་ལ་ལྟ་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། ཡིན་ལེན་
(England) ལ་འཁྲབ་མཁན་དེ་འདྲའི་ཐོག་གནས་སྐྱེད་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་མ་གཏོགས། སྤྱི་གི་ནང་དོན་ལ་གནས་
ཚུལ་ཆགས་ཡོད་སྟོར་ཁྱེད་མཁན་བྱུང་མ་སོང་། ཁྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བ་སོང་ཅང་མ་ཤེས་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་གནས་
ཚུལ་ཡོད་ན། ང་ཚོས་པར་སྐད་ཆ་ཞིག་དེ་རྒྱ་ཡིན། གནས་ཚུལ་ཁུངས་ལྷན་ཡིན་དང་མིན། གཏན་བརྗོད་འཁྲབ་རྒྱ་དང་འགྲོ་
སོང་ཆ་ཆང་ང་རང་ཚོས་བཏང་། ང་རང་ཚོར་གཞོན་གཞི་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཏག་ཏག་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་མ་
རེད། ད་ལྟ་གསུངས་པ་དེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། གལ་སྲིད་གནད་དོན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་ལ་སྐད་ཆ་དེས་
ནས་གནས་ཚུལ་མ་ལྟག་པ་བཟོ་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་འདུག་ལྟ་ཆོག་པ་བཞིན།

བཀྲའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤེས་གིས་ཅིས་འགོ་ཁུང་ ༡༡ ནང་འབྲེལ་ནས་གསུངས་སོང་། ཅིས་འགོ་རང་ནས་གྲ་བ་དང་བཅུན་མ་
 ཡིན་པ་པལ་ཆེར་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་སྟེ། ག་དེ་རེད་ཅེ་ན། "བཅན་ཁྱོད་ནང་སྤྱི་འཐུས་པའི་ཐོད་མི་དང་། ཉེ་མ་ལ་ཡའི་རི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གྲ་བཅུན་སྒོར་ཡོད།" ཞེས་འཁོད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གྲ་བཅུན་གཉིས་མཉམ་དུ་སྒྱུར་ཡོད་དུས། གྲ་བ་དང་བཅུན་
 མ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ནི་བ་གནང་བ་དེ་བཅན་ཁྱོད་ནང་དུ་སྤྱི་འཐུས་པའི་གྲ་བ་ག་ཆོད་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་
 སོང་། ཁ་གྲངས་དེ་ད་ལྟ་ཞུ་ཆོག་ཆོག་མི་འདུག གལ་སྲིད་གྲངས་ཀ་དེ་ཡོད་ན་ཆོས་རིག་ལས་ཁྱུངས་ནས་སྒྲངས་ནས་ཞུ་
 ཆོག་པ་ཞུ། གལ་སྲིད་གྲངས་ཀ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པར་ང་ཆོས་གྲངས་ཀ་བསྟུ་རུབ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དབྱེ་བསལ་
 ག་རྒྱ་ཡོད་མེད་བཟུ་རྒྱ་ཡིན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ད་ལྟ་ཞུ་མཁན་ག་ཆོད་བྱང་ཞེས་བཀའ་འདི་མེད་པ་རེད། ཇི་བ་དེ་ཅིས་འགོ་གང་གི་སྐོར་ལ་ཡིན་ན་ངས་ཐོ་རྒྱལ་
 ཐུབ་མི་འདུག ད་ལྟ་དམིགས་སུ་བཀའ་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཡོད་ཞུ་མཁན་བྱང་མ་སོང་། དགོན་སྡེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་
 གནས་བབ་དེ་འདྲ་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཐོ་གཞུང་དེར་ཆ་ཆང་ཞིག་བཟུས་ནས་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ།
 དགོ་བཤེས་མའི་ལག་འཁྱར་འབྲུལ་རྒྱུ་འོས་དེ། དགོ་བཤེས་མའི་ལག་འཁྱར་དེ་ཆོས་རིག་ལས་ཁྱུངས་ཀྱིས་འབྲུལ་ཀྱི་ཡོད་
 བསམས་བྱུང་། ངས་ཞིབ་ཆགས་པོ་ཞིག་ཤེས་མ་སོང་། སྐད་ཆ་དེས་ནས་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ།
 རྗེས་མ་ "བྲ་ལགས་" མིན་པར་ "ཨ་མ་ལགས་" ཞེས་པའི་གཏམ་བཞེད་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། བྲ་ལགས་ཡོང་སྲིད་པ་
 རེད། བྲ་མོ་ལགས་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། མོ་མོ་ལགས་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། སྒོ་སྒོ་ལགས་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་འི་
 སྐབས་སུ་བབ་པར་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་འགན་ཁུར་ནས། སོ་སོའི་ལྷག་བསམ་ཐོག་ནས་ང་ཆོར་ཞུ་མཁན་དང་པོ་དེ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ང་ཆོས་རིགས་སྐོར་དེ་ལུལ་བ་ཡིན། མ་འོངས་པར་དེ་དང་དེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ན།
 སྐབས་མཆམས་ལ་ང་ཆོས་དདུལ་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཆོར་བཟུས་ནས། བགོ་བཤེས་ག་ཆོད་རྒྱལ་དགོས་འདུག གང་འདྲ་
 ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་སྐབས་མཆམས་ལ་བཟུ་རྒྱ་ཡིན་ཞུ་ཡི་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིད་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིད་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཅིས་འགོ་ཁུང་ ༡༦ "བྲ་ལགས་ཞེས་པའི་གཏམ་བཞེད་སྐོར་བསྐྱོད།" ཟེར་བ་དེ་རེད།
 བཀའ་ཤག་གིས་ནང་དོན་མ་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་འཁྱོལ་རྗེ་ལྷར་གནང་བ་རེད། ད་ལྟ་བཀའ་འདི་ཞུ་དགོས་པའི་གནས་
 སྟངས་དེའི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན་ན་འཐུས་ཤོར་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་དམ་མེད། ཇི་བ་འདི་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རྡོ་རྗེ་ཆེ་བརྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རྡོ་རྗེ་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཅིས་འགོ་ཁུང་ ༡༦ པར། བྲ་ལགས་ཞེས་པའི་གཏམ་བཞེད་ཀྱི་ནང་དོན་ཐོག་བཀའ་འདི་ཞིག་

ཐེབས་སོང་། གཏམ་བཟློན་འདིའི་མིང་དེ་སྤྱི་ལགས་ཡིན་ཅང་འདི་སྤྱི་ལགས་ཀྱི་སྤྱད་རེད་དམ་མ་རེད་ཀྱིས་གོ་ནོར་ཞིག་ལེན་
འགྲོ་ཡི་འདུག གཙོ་བོ་འདིའི་ནང་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དང་། སྤྱི་ལུས་མེར་བསྐྱབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་འབྲེལ་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་བྱུག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་ནས་གཏམ་བཟློན་ཀྱི་ནང་དོན་སློར་དྲི་བ་ཞིག་སྐབས་སོང་། དེར་
གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏན་ཏན་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

ངས་དྲི་བ་དེ་དྲིས་བཞག་ན་བསམས་བྱུང་། དེ་འབྲེལ་གཏམ་བཟློན་ཅིག་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་འཐབ་ཚད་ལ་ཕན་གྱི་རེད་དམ་
མ་རེད་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་ཞིག་ཐེབས་སོང་། ངས་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློར་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བོད་
དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པས་མཉམ་མ་ཐུན་གྱིས་འདིའི་ནང་དུ་བསྐྱར་བ་འགའ་ཤམ་ཤིག་གཏོང་དགོས་འདུག་ཟེར་ནས།
བསྐྱར་བ་དེ་འབྲེལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་གཏམ་བཟློན་དེ་སྤྱི་ལགས་གཅིག་ཏུ་ཞེས་གྱིན་བྱས་ན། མིའི་ལྟ་
སྟངས་ཤིག་ཡོད་རེད་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་དངོས་བྱུང་མིན་པའི་སྤྱད་ཞིག་བཟོས་འདུག འདི་དྲི་བ་དེ། ཨིན་ལུལ་ (England) ལ་
འཁྲབ་སྟོན་དེ་ (Royal court) ལ་བྱས་པ་རེད། དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གཞོན་ཤུགས་ཞེས་གསྟེན་ཡོད་པ་དང་། སྤྱད་བཟོ་
མཁན་ལ་འང་གཞོན་ཤུགས་སྤྱད་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཏོན་མ་བཅུག དེ་འབྲེལ་དཀའ་ངལ་འབྲད་ཡོད་སློར་ངས་གོ་བྱུང་། འདི་
དངོས་འབྲེལ་རེད་དམ་མ་རེད། གལ་སྲིད་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་དེ་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་རེད་སྟེ། གང་
ལྟར་འདི་ལྟ་བུའི་གཏམ་བཟློན་བརྒྱུད་རིམ་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཐབས་བྱས་མ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་
ཐུབ་གྱི་ཡོད་ན། ངས་དེར་རྒྱ་བསྐྱོར་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ངས་ནང་དོན་དེར་བསྐྱར་བཅོས་བྱུང་ཡོད་པ་གོ་སོང་། དེ་འབྲེལ་སོང་ཅང་
དེར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གཟིགས་དགོས་ཀྱི་འདུག དེར་ཐུ་མ་ཐུད་རྒྱ་བསྐྱོར་ལྷ་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ལྷ་ཡི་ཡོད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགའ་བསོད་སྟོབས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགའ་བསོད་སྟོབས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཅེས་འགོ་ཁྲིལ་ ༣ པར་ "དམིགས་བསམ་མཆོད་འབུལ།" ཟེར་བ་ཞིག་འདུག དམིགས་
བསམ་མཆོད་འབུལ་ཞེས་འདིར་འཁུར་དགོས་དོན་དང་། དེ་གང་ལ་གནང་གི་ཡོད་རེད། དོགས་འདྲི་ཚུང་ཚུང་ལྷ་རྒྱུའི་འདོད་
པ་བྱུང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་སློན་སྟེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ནང་དོན་མ་ཤེས་པར་བཀའ་འཁྲོལ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་རེད་ཅེས་
གསུངས་སོང་། རྒྱ་བའི་འདིར་ལངས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་དོ་བདག་འདིས་གཟའ་སྟེན་པ་དང་ཉི་མ་མང་ཆེ་ཞིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤོག་
བུ་མང་པོ་ཞེས་གཅིག་སྟོན་སྤྱོད་གྱི་ཡོད། སྤྱད་ཆ་ཆང་ཞིག་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། དེ་བ་གཅིག་གང་ཆང་ཞིག་སྟོན་དགོས་ཀྱི་
འདུག འོན་ཀྱང་ངས་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ཅིག་ལ་འང་མངགས་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་རེད། ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། སོ་སའི་མིས་ལྷ་ཡི་ཡོད་

དུས། ཁོ་ཚོས་དཔལ་དོན་གནང་ཡོད་ཤིང་འག་བཅིས་ནས། འཆར་གཞི་དེ་སྒྲིམ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལས་ཚབ་དང་འབྲལ་སྟོན་པའི་འགན་འཁུར་བ་ལྟག་པ་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་གཉིས་ཐེབས་སོང་། གཅིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་ཚབ་རེད། སྤང་ཆེ་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལས་ཚབ་གནང་བཞིན་པ་རེད། གཅིག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་བྱུག་ལས་མང་པོ་གནང་ཡོད་དུས། དེ་ཚོར་སྤྱུགས་ཁུར་གནང་ཡོད་ཤིང་འག་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་སྤུལ་བ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་སྐད་ཆ་འདི་ད་ལྟ་མ་གཏོགས་གོ་ཡོད་མ་རེད། འཕུས་ཤོར་བྱིན་པ་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་ན། གནང་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། ང་ཚོར་བྱད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ལྟ་བུ་ཡིན། དངོས་གནས་བྱས་ན་ཐེངས་གཅིག་སྟོག་སྟེ་སྤུལ་བ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་ཆེད་བཞུགས་འགྲིལ་གས་ཟེར་དུས། བུ་དོན་དེ་སྒྲིམ་ཆུང་གཏོང་རོགས་ཟེར་གྱི་ཡོད། བུ་དོན་ཉག་ཉག་མ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། རྗེས་ལ་ཆེད་བཞུགས་འགྲིལ་དུས་སྤྱིད་སྤྱོད་གིས་དེར་མོས་མ་ཐུན་བྱས་འདུག་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། བྱིའི་མི་རིགས་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་འབྲེལ་ཤོག་ཟེར་གྱི་ཡོད། བོད་པ་ནང་ཁུལ་ལ་ཡིན་དུས་ཡིད་ཆེས་སྟོ་འགོལ་བྱས་ནས། དངོས་གནས་བྱས་ན་སྒྲིམ་མ་དགལ་ངལ་འདི་འདྲ་ཞིག་འབྲུད་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་རིགས་ང་ཚོས་མེད་པ་བཅོས་ཆར་བ་ཡིན་ཞེས་ཆ་ཆར་གསུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་རིང་ངས་གྲོས་ཚོགས་ལ་འགན་འཁུར་བའི་སྐབས་སུ་འང་ཆ་ཆར་བ་ཞིག་ལྟ་སྟེ་སྤུལ་བའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་གསུངས་མེད་པ་སོང་ཅང་། ད་ལྟ་ཆ་ཆར་ཞིག་ལྟ་སྟེ་སྤུལ་བའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འཕུས་ཤོར་བྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འཕུས་ཤོར་བྱིན་ཡོད་པར་ཞིག་ངོས་འཛིན་གནང་རོགས་གཞོངས། དགོངས་སེལ་ལྟ་བུ་རེད།

བཀུར་འོས་སྤྱི་འཕུས་ཤིག་གིས་ངེ་བའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་དེ། གཏན་བཞུགས་ཀྱི་བུ་དོན་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་རེད། ཉན་ཉན་གནང་ཡོད་སྤྱིད་པ་རེད། ཚུམ་པ་པོ་དང་འབྲལ་སྟོན་པ། འགན་འཁུར་མཁན། གོ་སྐྱོག་ལྟ་མཁན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་བྱུག་དུལ་སྤུལ་བ་དེ་བྱི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་སོང་གཏང་བྱ་མ་རེད། རྒྱ་གར་གཅིག་བྱའི་ནང་དུ་འགྲོ་སོང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་སྤུལ་བ་རེད་མ་གཏོགས། བྱི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་སྟོན་དེ་པ་གིར་ཡོད་པའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་པ་དང་། གོ་སྐྱོག་ལྟ་མཁན་གྱི་སྤྱི་འཕུས་འཛུགས་ཁག་གིས་བྱུག་རོགས་ལྟས་ནས། འགྲོ་སོང་ཆ་ཆར་ཞིག་གཏོང་རོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་རེད་གསུངས་པ་དེ། ཉན་ཉན་ཡོད་སྤྱིད་པ་རེད། ང་ལ་ཆ་ཆར་བ་ཞིག་ལྟ་བུ་མེད། ང་ཚོར་ཡར་ལྷུ་མཁན་མ་བྱུང་བ་སོང་ཅང་ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་ཟེར་སྟེ་བྱུག་གི་མི་འདུག གལ་སྤྱིད་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིག་གཞུང་གི་རྒྱ་བཞུགས་ཞིག་ཡོད་རེད་ཟེ། དེ་ཡིན་དུས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་འདྲ་ལ་སྟོན་དུས། ཉིག་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ག་རེ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག རྒྱ་གར་ལ་སྟོན་དུས་ཉིག་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ག་རེ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག འབྲལ་སྟོན་པ་རང་ལའང་རང་དབང་ག་ཆོད་ཡོད་རེད། ཚུམ་པ་པོ་ལའང་གོ་བསྐྱར་ལྟ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཟེ། དེ་འདྲ་ཉན་ཉན་ཡོད་སྤྱིད་པ་རེད། གལ་ཏེ་བསྐྱར་བ་དེ་འདྲ་བཏང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་ལ་གཞོད་འཆབ་མི་ཡོང་བའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་འདུག གམ་མི་འདུག་བལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་ན་དགའ་བསུ་ལྟ་བུ་རེད།

དགའ་ངལ་འབྲུད་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་ཐེབས་སོང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ "སྤྱ་ལགས།" ཞེས་པའི་འབྲལ་སྟོན་དེར་གནས་ཚུལ་ཁག་ཅིག་ཆགས་ཡོད་པ་ཤེས་སོང་མ་གཏོགས། ཚུམ་པ་པོ་ལ་དགའ་ངལ་འབྲུད་ཡོད་པ་ཤེས་མ་སོང་། བཀུར་འོས་སྤྱི་འཕུས་ཀྱིས་དེའི་སྐོར་ལ་མང་བ་མཁུན་གྱི་སྤྱིད་པ་རེད། གང་ལྟར་དགའ་ངལ་བཟོ་མཁན་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་མ་གཏོགས་འགྲོ་སྟོན་མེད་པ་གསལ་པོ་གསལ་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེར་དགག་པ་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། མི་གཞན་པས་བལྟས་མི་སྤུལ་བ་བཟོ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་ལ་ཁ་གཏད་གཅིག་གི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འདོན་གྱི་ཡོད་རེད་ལྟ་བུ་ཡིན།

༼ ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ཅིས་འགོ་མཇུག་ ༣ པ། དམིགས་བསལ་མཆོད་འབུལ་
 རྒྱུ་གསུང་རོགས་གནང་། ༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དགོངས་འགའ་མེད་པ་ཞུ། དམིགས་བསལ་མཆོད་འབུལ་གྱི་
 འབྲེལ་བཤུད་དུ། ལས་འཆར་གྱི་མིང་དེ་ "དམིགས་བསལ་མཆོད་འབུལ།" རེད། "ལས་འཆར་གྱི་ངོ་བོ་དང་དམིགས་ལུས་
 རི། བོད་ནང་དུ་བསྟན་མིན་མི་རིགས་དང་རང་དབང་གི་དོན་དུ་སྐྱེ་ལས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་གྱིས་གཙོ་སྟུང་སྟེ་
 ལོངས་སྟོན་སྟེ་བཏང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་མཆོད་འབུལ།" སྐབས་འདིའི་སྟོན་ཅིས་ལ། བོད་ཀྱི་དཔལ་
 བོ་དཔལ་མོ་སྐྱེ་ལས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་གྱིས་གཙོ་སྟུང་སྟེ་ལོངས་སྟོན་སྟེ་བཏང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅིས་པ་
 རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་བསྟོན་སྟེ་སེམ་རིམ་གྱི་འཆོད་འབུལ་སྟོན་ལམ་གོ་སློག་ཞུ་སྐབས། མཆོད་
 རོད་དང་བསྟོན་བཀུར་གྱི་ཆེད་དུ་རེད་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཀའ་འཁྲོལ་སྟོན་ཅིས་བསྟོན་སྟེ་ ༣༦, ༣༩༧, ༣༩༨ གྱི་མོས་ཐོག་ནས་
 གཏན་འབེབས་ཞུས་པར་དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཅང་། གྱི་མོས་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་ཞུས་པ་ཡིན།
 སྟོན་ཅིས་ཆོད་དཔག་འཆར་ཅིས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་གྱི་འཕུས་རྒྱལ་གྲོང་ཕུར་པ་དོན་ཤེས་ལགས། ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་
 ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་སྟོན་ཅིས་བསྟོན་སྟེ་སྟོན་གནང་རོགས་གནོངས།

སྐུ་འཕུས་རྒྱལ་གྲོང་ཕུར་པ་དོན་ཤེས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་སྟོན་ཅིས་བསྟོན་སྟེ་ ༧༣, ༩༣༩, ༠༣༧ རེད་
 འདུག་ ཚོགས་ཚུང་གི་ངོས་ནས་སྟོན་གཙོག་གང་ཡང་མེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྐུ་འཕུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས།

སྐུ་འཕུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་སྟོན་སྟེ་གསུང་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་འཆར་
 འགའ་ཤས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིད། དང་པོ་ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་གི་བཅོལ་ཞིག་འདོན་དགོས་ཐུག་སོང་། ང་ཚོར་ཞོགས་པའི་ཆུ་ཆོད་
 ༩: ༣༠ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༥: ༠༠ བར་དུ་བཀག་བཞག་འདུག་ གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་འདྲ།
 བཀའ་སྟོན་རྣམས་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། རྟོས་ས་རྟོས་འཛིན་གི་གནས་ཡོད་མི་སྣ་ཆགས་ཡོད་དུས། ཁོང་རྣམས་པ་ལའང་
 དམིགས་བསལ་ཐུག་ལས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ དེ་ག་ནང་བཞིན་དུ་ཆོད་སྐྱེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་ལིན་
 ནའང་མི་རེར་སྐར་མ་ ༥ ཡིན་དུས། མཆོམས་རེ་སོ་སོས་བསམས་པ་དེ་བཤུད་མ་སྟབས་དང་། གཉིས་ནས་གསལ་ཁ་མ་
 བྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག་ མ་འོངས་པར་དེ་འདྲ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་ལས་ཉིན་ཉིག་ཅམ་མང་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 ནའང་འདྲ་འདུག་ གང་ལྟར་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟབས་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ཁ་སང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ལ་གསལ་བཤད་གནང་
 བའི་བརྒྱུད་རིམ་སྟོན་ནས་བཀའ་ཚོལ་གཅིག་གསལ་པོ་ཞུ་དགོས་བསམས་བྱུང་། "ཉི་མ་ལ་ཡའི་གྲ་བཙུན་རྣམས་ལ་མངའ་
 གྱེན་ས་རོགས་སྐྱོར་འཛོལ་ཐབས།" ཟེར་བ་ཞིག་འདུག འདིའི་སྟོན་ལ་བསྟོ་སྟེང་མངའ་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་དཔལ་ལྷན་གྱི་
 སྐྱོར་མཆོག་གིས་ག་རེ་གསུངས་སོང་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ལུགས་སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་པར་མི་དགོས་ན་གཡུག་ཤིག་དེ་འདྲ་ཞིག་
 གསུངས་སོང་། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་འདིར་ལངས་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་འབྲུས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བཙུན་གྱིས་བོད་མིའི་
 སྤྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཆོགས་ལ་པན་པའི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན་ན། དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆ་ཆང་
 ཡོད། དང་པོ་འདི་ཞུ་འདོད་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་གྲ་བཙུན་གྱི་གྲངས་འཁོར་གང་ལ་གང་འཆམ་མངའ་པོ་ཡོད་རེད།
 འདིའི་ནང་ནས་ཀྱང་མངའ་པོས་དེ་འབྲུག་དང་བལ་ཡུལ་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་
 བཀའ་སློན་གྱིས་འབྲུག་དང་བལ་ཡུལ་གྱི་སློབ་ཐུག་རྣམས་ལ་རོགས་སྐྱོར་འཛོལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་གང་འདྲ་ཞིག་འཛོལ་གྱི་
 ཡོད། དང་པོ་འདི་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དགོ་ཆུན་རྣམས་ལ་ལེགས་གསོལ་གྱི་སྒོར་ ༣༠༠༠ ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད། དེར་བརྒྱུད་རིམ་གསུམ་ཡོད་རེད། བརྒྱུད་རིམ་
 དང་པོ་དེ། ཁ་སང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དགོན་སྡེ་ཆོས་སྟན་ཞུ་བཏང་ནས་སྒོར་ ༣༠༠༠
 ལེན་མཁན་རིགས་ཤིག་ཡོད་རེད། དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱིས་དེར་མི་བརྒྱུད་བཙུན་གྲ་གྲངས་ཤིག་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་
 སོང་། རིགས་གཅིག་གིས་སྟན་ཞུ་མ་བརྒྱབ་ནའང་པར་ཆེ་མཐོང་གི་ཚུལ་དུ་འབྲུལ་རྒྱུའི་རིགས་ཤིག་ཡོད་རེད། རིགས་
 གཅིག་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལེགས་གསོལ་བསྐྲགས་བརྗོད་གྱི་སྒོར་ ༣༠༠༠ ལུལ་ནའང་མ་ལེན་པའི་
 རིགས་བཅས་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་གྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་དགོས་རེད་ཟེར་དུས།
 མི་གྲངས་ ༩༠༠ ལྷག་ཙམ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་བསྐྱར་ཞིབ་བྱས་ནའང་འདྲ་འདུག མ་གྲུས་
 ནའང་འདྲ་འདུག མ་འོངས་པར་འདི་རིགས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། ཁོང་རྣམ་པས་འདིའི་
 ཆེད་དུ་སྟན་ཞུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁྱེད་རང་ཆོར་དགོས་ཀྱི་འདུག་གས་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཡིན་ན། ཁོང་ཆོས་དགོས་ཀྱི་
 མི་འདུག་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདིའི་རིགས་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་
 བསམ་གཞིག་ཅིག་བྱེད་དགོས་རེད་སྟེ། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གོང་མས་ཀྱང་ལེགས་གསོལ་བསྐྲགས་
 བརྗོད་གྱི་སྒོར་ ༣༠༠༠ སྟོན་ས་མ་རག་པ་ཞིག་དང་། བརྒྱུད་རིམ་མ་སོང་བ། ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་པ་ཞིག་རེད་སམ་ཟེར་ན།
 ཅ་བཤེད་ནས་ཡིན་གྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ཁོང་རྣམ་པས་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་འདི་འཆམ་མཐུན་ཡོང་བ་
 དང་། དགོ་ཆུན་རྣམས་པར་ཆེ་མཐོང་སྟོན་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུལ་བ་མ་གཏོགས། བརྒྱུད་རིམ་གང་ཡང་མ་སོང་བར་སྤུལ་བ་ཞུག་
 བ་ཞིག་ལ་ངས་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་མེད།

ཏཱ་ལའི་ཁླ་མའི་མཐོ་སྟོན་ནང་དུ་ཀར་ན་ཏཱ་ཀ་ (Karnataka) མངའ་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་མཁན་པོ་དང་། སྟོན་དཔོན། དགོ་
 བཤེས་རྣམས་པ་མངའ་པོ་ཞིག་ལ་ཞིན་ཟིའི་སྟོན་སྐྱོར་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའང་ཀར་ན་ཏཱ་ཀ་མངའ་སྡེའི་ཅིས་ལོ་ ༢༠༡༩་་་
 ༢༠ སྟོན་ཅིས་ནང་དུ་གསར་གཏོང་ཅིག་ལ་སྟོར་ (Crore) ༣ གཏན་འཁེབས་ཤིག་བྱས་འདུག དེ་ནས་ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༠་་་
 ༢༡ ལོར་སྟོར་ (Crore) ༢ སྟོན་འདུག སྟོར་ (Crore) ༢ ནང་ནས་སྟོར་འབྲུམ་ ༥ དེད་ལྟའི་ལས་གཞི་སྐྱང་ལ་བཏང་བ་
 རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལོར་ལས་གཞི་དེ་མེད་པ་བཞེས་འདུག འདིའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད། ཀར་ན་ཏཱ་ཀ་མངའ་སྡེས་རོགས་རམ་ེ་
 བཅད་པ་རེད་དམ། ཡང་ན། རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་པ་རེད། འདི་བསྐྱར་འཇུགས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསྐྱར་
 འཇུགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པའི་སྟོན་ཐུག་རྣམས་པར་ལོ་ ༣ ལུ་མཐུད་སྟོན་སྐྱོར་ཞིག་སྟོན་ཐུག་ན་ཡག་པོ་

འདུག ལོ་ ༡ གིས་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མི་འདུག འདིའི་སྐང་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་
 འུགས་ཤིག་སློན་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མ་གཞི་ནས་ཀར་ན་ཀྲ་ཀྲ་མངའ་སྡེའི་རོགས་སློར་དེ། དང་པོ་སྒྲོར་ (Crore) ༣
 རེད་འདུག དེ་ནས་ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༠་་་༢༡ ལ་སྒྲོར་ (Crore) ༡ ཆགས་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དངུལ་དེ་འཛག་འགྲོ་ཡི་འདུག
 ད་ལོར་གཞི་སྒྲུབ་ཡོད་པ་རེད། དེའང་མར་འཛག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད། འདི་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་།
 གཉིས་པ་དེར། ངས་སྒྲོན་མའང་གོས་ཆོགས་ནང་ཞུས་སྟེང་། འཛིན་སྟོང་གོང་མའི་ལས་གཞི་དེ་རིགས་ཡག་པོ་འདུག དེར་
 བསམ་གཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་སོང་། ཡིན་ནའང་དུས་ཆོད་དང་ལས་ལུན་རིང་མུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་གཞི་འདི་ཉག་ཉག་ཅིག་འགྲོ་བྱུང་མ་སོང་། ངས་ག་རེ་ཞུ་ཡོད་ཅེན། བོད་ཀྱི་སྒྲོས་གར་ཆོགས་
 པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་སྒྲོས་གར་ཆོགས་པ་ཡིན་དུས། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཉིད་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་དེ་
 རིགས་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་ལམ་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག དེ་ཆོ་བདག་སྟོང་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཁ་སང་དེ་རིང་ང་
 ཆོས་སྒྲོས་གར་ཆོགས་པར་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ཐོགས་ར་མོགས་ར་ཡག་ཐག་ཆོད་འདུག མ་འོངས་པར་དེ་ཆོ་རིམ་
 པས་ཐོན་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་ས་མཚམས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་དགོས་པའི་གནས་སྐངས་ཆགས་སྤྱད་པ་རེད་འདུག དེ་ཡིན་
 དུས་ད་ལྟ་སྒྲོས་གར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྟེ། དུས་ཆོད་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 ཆོད་ལྟན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་བདག་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཉ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་འདུག དེ་ཡིན་དུས་
 ངས་དེ་རིང་ཞུ་འདོད་པར། སྤྱིང་གེ་སར་ཀྱི་སྤྱང་ཞིག་ཡོད་རེད། སྤྱིང་གེ་སར་ཀྱི་སྤྱང་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། བོད་
 ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག ཆབ་སྤྱིད། དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན། དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ཆབ་སྤྱིད། སྤྱོད་
 སྐྱུངས་ལ་སོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། མར་ཉན་ཐོས་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་ནས། ཡར་ཚོགས་
 པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག འདིའི་བར་ཀྱི་
 གང་ཟག་ཅིག་ཆེ་འདི་ལའང་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གདམས་ངག་ཆ་ཆོད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་
 རིག་གཞུང་གི་ཆ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། ང་ཆོའི་གོང་མའི་གོང་མ། ཡབ་དང་མེས་པོའི་རིགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་
 དགག་འཕྲང་མང་པོ་ཞིག་ནས་བྱུང་བ། དཔེར་ན། གནའ་བོའི་གཏམ་དཔེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོ་ཉ་ཅང་གི་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་
 རེད། དེ་རིགས་ལའང་བོད་ཀྱི་སྒྲོས་གར་ཆོགས་པས་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཉོག་ཅམ་སྤྱངས་ཆ་ཞིག་སྤྱད་
 བྱུང་པ་ཡིན་ན། ཉ་ལས་པ་ཡག་པོ་འདུག་བསམ་ཀྱི་འདུག སྤྱིང་གེ་སར་ཀྱི་སྤྱང་ཟེར་བ་འདི། ཁ་སང་དེ་རིང་མཉམ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་པོ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོའི་རིག་གཞུང་སྤྱང་སྟོབ་སྤྱང་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོད་དུས། ང་ཆོས་སྤྱང་མེད་བྱས་ནས་སྤྱུག་སོང་བ་ཡིན་ན་ཉག་ཉག་ཅིག་མི་འདུག སྤྱིང་གེ་སར་སྤྱང་གི་བྱུང་ཆོད་དེའང་།
 དཔེར་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱང་ན་ལོ་རྒྱུས་སྤྱན་ཚུམ་རིང་མོ་ > > महाभारत << རེད། སྤྱིང་གེ་སར་ཀྱི་སྤྱང་དེ་ལས་
 ཀྱང་ལྷ་པ་ལྷ་ལས་རིང་བ་འདུག་ཟེར་བ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་གནའ་བོའི་ཀི་རི་སིའི་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱན་ཚུམ་རིང་
 མོ་ལས་ལྷ་པ་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་འདུག་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དུས། ང་རང་ཆོར་འདི་ལྟ་བུའི་རིག་གཞུང་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་སྟེ། དེ་འདྲ་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཉག་ཉག་ཅིག་མཐོང་གི་མི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རིག་
 བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་འདིའི་སྐང་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་འགན་ཞིག་འཁུར་བྱུང་པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་འཛིན་
 ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག ལོ་རྒྱུས་ལ་བདག་སྟོང་ཟེར་དགོས་ནའང་འདྲ་འདུག ག་རེ་ཡིན་ནའང་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཡོང་ས་
 རེད། འདི་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

གསུམ་པ་དེ། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་སོག་པོ་དང་། ཉི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ནས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སོག་པོའི་སློབ་སྤྱད་ལ་འང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སློབ་ཡོན་ཞིག་སྤྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། ཉི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ནས་ཡིན་པར་སློབ་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཟེར་ན། སློབ་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོར་ཡུག་གཅིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ར་ཆོར་མཐོང་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག་ཅེ་ན། ར་རང་ཆོར་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་པན་ཐོགས་ཟེར་ནའང་འདྲ་འདུག་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཉི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཁ་ཤས་ལ་སྤྲད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་མ་སྤྲད་པ་ཡིན་ན། མ་འོང་པར་ར་ཆོར་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཉན་ཉན་འཕྲད་ཀྱི་རེད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་ཡོད་མ་རེད། རིགས་མཐོ་དམན་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདི་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ ཁྱད་པར་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ནའང་། ར་རང་ཆོར་དགོན་སྡེ་ཁག་ན་ཡོད་པའི་ཉི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ནས་ཡིན་པ་ཆོ་ཉ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འབྲུག་དང་། བལ་ཡུལ། ལ་དྭགས་སོགས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་བོད་པའི་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་དུ་སྦྱེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ལ་དྭགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དཔལ་ར་རང་ཆོར་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས། གྲ་རྒྱར་ཟེར་ནའང་འདྲ་འདུག་ དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག་ག། དེ་བཞིན་འབྲུག་དང་བཅས་པ་ལ་འང་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པར་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་མི་རིགས་དབྱེ་དབྱེད་ཟེར་ནའང་འདྲ་འདུག་ གང་ལྟར་ཁ་ཤས་ལ་སྤྲད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་མ་སྤྲད་ན་ཉ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག་ འདི་གཅིག་ཟུ་འདོད་བྱུང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་”

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགའ་བསོད་སྟོབས་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགའ་བསོད་སྟོབས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་གི་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་འདིས་ག་ཆོད་བཞུགས་བཞུགས་རེད་དམ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་ལས་བསྟོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དུས་ཆོད་རྒྱར་ཆས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ག་ཆོད་ཉུང་ཉུང་དང་། ག་ཆོད་ཁ་གསལ་གསལ་གསུང་སྤྱད་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཟུ་རྒྱ་ཡིན། དུས་ཆོད་ལ་རྒྱར་ཆས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས། འཕྲོས་དེ་གསུང་རོགས་གནང་། ༄ སྤྱི་འཐུས་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ངས་བཞུགས་ཆར་ཡིན། ༅ སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱར་བཀོལ་གྱི་རྒྱར་འཛར་ ༡ པའི་ནང་དུ། "དབང་ལུང་མན་ངག་" ཟེར་བར་ད་ལོའི་སྟོན་ཅིས་ནང་དུ་དབྱུང་འབོར་ལྡན་མང་པོ་ཞིག་འཕར་བསྐྱད་འདུག་ ད་ལོ་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དབང་

ལུང་མན་ངག་ག་རེ་གནང་ཅིས་ཡོད་པ་རེད། ག་རེ་ཞུ་ཅིས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཚོའི་སྐོར་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་ཞིབ་ཆགས་པོ་ཞིག་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཅིས་ལོ་སྟོན་མའི་ནང་དུ་དབུལ་འབོར་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་འདི། དབང་ལུང་མན་ངག་ག་རེའི་ཐོག་དུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བའདི་གཉིས་མཉམ་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་གོང་དུ་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཐོག་ལ་དེ་བ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཕྱལ་ཡིན་ཏེ། དེར་ལན་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། ང་རང་ཚོའི་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་མཐར་སོན་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རིས་ནས་དེ་ཆོར་བྱུག་འབྲེར་འབྲུལ་རྒྱུའི་ལུགས་སློལ་དེ་འབྲེལ་འདྲུག་དང་མི་འདྲུག་གསལ་སྤྲོད་གནང་སློལ་ཡོད་ན། དེར་ཆ་རྒྱུན་ག་རེ་ཆང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། དག་བཤེས་མ་ཡིན་ནའང་རེད། མཁན་པོ་དང་མཁན་མོ་ཡིན་ནའང་རེད། སར་བྱིན་རབ་འབྱམས་པ་དང་དབྱུ་མ་རབ་འབྱམས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ག་རེ་མཐར་སོན་གྱི་ཡོད་ནའང་། དེ་ཆོར་བྱུག་འབྲེར་གནང་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་སློལ་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད། འདི་གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞུགས་གོང་དུ་དེ་བ་ཕྱལ་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བཅན་གྱོལ་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་བོད་པའི་བླ་བཙུན་ག་ཆོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་གངས་དེ་ཉ་གོ་མ་སོང་ཞེས་གསུངས་སོང་། འདི་གསལ་ཁ་ཡོད་རྒྱུ་རེད་བསམ་གྱི་འདྲུག་སློབ་ཡོན་གྱི་དབུལ་འབོར་གཏན་འབེབས་བཅོ་ཡོང་དུས། གང་ལ་གང་འཆོམ་གསལ་ཁ་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདྲུག་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ལན་ཡོད་པ་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་གཅིག་དེ། གོང་དུ་བྱུག་སྐྱེལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་པ་བཞིན། ཁ་སང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་གྱི་བཀའ་ལན་ཞིག་དང་འབྲེལ་ནས། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་བླ་བཙུན་ལ་རྒྱ་གར་དབུས་དང་མངའ་སྡེ་གང་ནས་སློབ་ཡོན་རག་གི་ཡོད་ན། འདི་ཚོའི་ཐོག་ལ་འབད་བཅོན་གནང་གི་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ནའང་། ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་འཐུས་ཆོས་དགོས་ཀྱི་མེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན། འདིའི་ཐོག་ལ་བྱུག་ལས་གནང་གི་མིན་ཞེས་གསུངས་སོང་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཡིན་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཅ་བཉིད་ནས་མ་བཞེས་རོགས་གནང་། བཅན་གྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ག་ཆང་དེ་ཆོར་ནང་དུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་པའི་ང་རང་ཚོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བླ་བཙུན་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་མཉམ་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་དབྱུག་མཉམ་དུ་འབྲེར་ནས། བཟའ་རྒྱུ་འཐུང་རྒྱུ་ག་རེ་ཡོད་ནའང་མཉམ་ཟ་མཉམ་འཐུང་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་དུས། དབུས་དང་མངའ་སྡེས་མཐུན་འགྱུར་ག་རེ་གནང་བྱུང་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་གནང་ཐབས་ཤིག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་། ད་ལྟ་གནང་གི་མེད་པ་ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པར་གནང་བྱུང་པར་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་། མི་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་ངོ་ལ་བལྟས་ནས་འདི་བྱ་རྒྱུ་མིན་ཟེར་ནས། འདི་འབྲེལ་དགོངས་པ་མ་བཞེས་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

འདི་དང་འབྲེལ་ནས་སྐབས་གོང་མའི་བཀའ་ཤག་དང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཞལ་ལག་དོད་ཅིག་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་རག་རྒྱུའི་དགོངས་པ་ཞིག་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་དང་། གཅིག་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་གནས་སྟངས་ག་རེ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འདི་འབྲེལ་ཐབས་ལམ་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། དེ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་དཔེ་མི་སྤྲོད་པའི་ཡག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། འདིའི་ཐོག་ལ་གནས་སྟངས་ག་རེ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་གོང་དུ་བྱུག་སྐྱེལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅིས་ལོ་སྟོན་མའི་ལས་བསྐྱེམས་ནང་དུ་གསལ་འདྲུག་སྟོན་གཞིས་ཁག་ལྗེའི་བྱུང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ག་ཆང་དེ་ཆོར་ཨིན་རི་སློབ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཐོ་སློབ་ནང་དུ་སྐད་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་གསལ་གྱི་འདྲུག་སྐབས་དེ་དུས་སྟོན་གཞིས་ཁག་ལྗེའི་བྱུང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ག་ཆང་ཆ་ཆང་ཞིག་གསལ་གྱི་མི་འདྲུག་དགོན་པ་ག་ཆང་ག་ཆོད་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་དགོན་པ་ག་

ཆང་ཆ་ཆང་ནས་སྐད་བཏང་ཡོད་པ་རེད་དམ་མ་རེད། ཇི་ལ་འདི་ཡིན། གང་རེད་ཅེ་ན། ཁ་སང་ལས་བསྐྱེམས་ནང་དུ། སྤེལ་
 ཀོབ་གཞིས་ཆགས་ཡིན་ན། འབྲི་གྲུང་བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་པའི་མིང་ཐོ་བཏང་མ་སོང་ཟེར་བའི་ལན་ཞིག་འདུག དེ་འདྲ་སོང་
 ཅང་དགོན་པ་ཆ་ཆང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་གཞི་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དགོན་པ་འགའ་ཤིང་
 ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དང་། འགའ་ཤིང་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། འདིའི་ཐོག་ལ་གསལ་བ་འདད་
 ཅིག་དང་།

མ་འོངས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ཀར་ན་ཀ་ (Karnataka) མངའ་སྡེ་གཞུང་གིས་རོགས་སྐྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་གནང་
 རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ས་གནས་གཞན་པ་ལ་སྐད་མ་བཏང་ནས་དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་སོ་སོའི་ནང་དུ་ཡིན་ཇི་དགོ་གན་
 དང་མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཆོ་སྤུལ་བ་ཡིན་ན། ཡག་པོ་ཆགས་ས་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། མར་མེབས་དགོས་ན། དགོན་
 སྡེ་གྲུ་ཆང་ནང་དུ་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་གང་ལ་གང་འཆོམ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དུས་ཚོད་དང་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་
 དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་མཐུན་རྐྱེན་འདི་ལྟར་གནང་སྟབས་པོ་ཡོད་ན། དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་
 རང་ལ་མཐུན་རྐྱེན་ཆ་ཆང་སྤུལ་སྟབས་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ནང་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ལྟའི་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོང་མཆོག་ནང་སྲིད་
 བཀའ་ཁྲོན་དང་། ཆོས་རིག་བཀའ་ཁྲོན། ༼ ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ད་ལྟ་ནང་སྲིད་
 ལས་ཁུངས་བསྐྱབ་རྒྱ་རེད། ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་སྐབས་སུ་གསུང་རོགས་གནང་། ༽ མ་རེད། འདི་ཆང་མ་གཅིག་གྲུ་ཡིན་
 པ་དང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཐོག་ལ་ཞུ་བ་ཞིན་ཡོད།
 ༼ ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། འདིར་ནང་
 སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མིང་འཕོད་དགོས་མི་འདུག ཐད་ཀར་གསུང་རོགས་གནང་། ༽ ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་ས་ལ་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མིང་འཕོད་ཆོག་གི་མེད་ཟེར་ན་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན། ལྷན་ཁང་ཆང་མ་པར་ཚུར་
 འབྲེལ་བ་མེད་པ་གཅིག་གྲུང་ཡོད་མ་རེད་སྟེ། ༼ ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། འཕྲོས་དེ་
 གསུང་རོགས་གནང་། ༽ དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ མཆོ་བསྐྱེད་དུ་ཅེ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་ཆོས་རིག་
 བཀའ་ཁྲོན་ལ་ཐད་ཀར་རེ་འདུན་ཞུ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་འགའ་ཤིང་འདི་ཡོད། རི་ཁྲོད་འདི་ཙམ་པའི་ཆ་ནས་གནས་ཙམ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ། ང་ཆོ་ཆང་མར་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་འགན་ཡོད་པ་རེད། མཆོ་བསྐྱེད་རི་ཁྲོད་ལ་
 བཞུགས་པའི་གྲུ་བཙུན་དེ་ཆོ་ཡིན་ན། དེས་གནས་བྱང་གནས་ཆོས་རང་གི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། འདོད་ཚུང་ཆོག་
 ཤེས་ཞེས་བྱས་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། རྣམ་པ་ཆོ་གནས་སྐོར་ལ་མེབས་དུས་གཟིགས་ན་མཁྱེན་གྱི་རེད། ཁོང་རྣམ་
 པའི་བཞུགས་སའི་གནས་བབ་དེར་ཉ་ལས་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ལུགས་ཤོག་ཁང་པ་ཡིན་པ། དེར་བཞོ་
 བཅོས་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ། ཚུ་མེད་པ། ཁོང་དུ་ནང་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གཅིག་འདི་ཡིན། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོང་མཆོག་ཆང་མ་གཅིག་ལྷུགས་ཡིན་དུས། དེ་རིང་བརྒྱ་ལོ་གཅིག་ཆོད་བྱས་ནས་ད་
 རེས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྡོན་ཅིས་དང་འབྲེལ་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད། མ་འོངས་པར་འདིའི་ཐོག་ལ་ངས་པར་དུ་བྱུག་རོགས་
 གནང་སྟབས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག ད་རེས་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བ་འདད་ནང་དུ་འདྲུག་སྤྱད་ཆོང་བར་
 དམིགས་བསམ་ལས་བྱེད་དེ་འདྲ་བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ས་ཆའི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསམ་ལ་
 དགོན་པ་གྲུ་ཆང་དང་། རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མཁན་ཆོར་བྱུག་རོགས་གནང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ། དམིགས་

བསལ་ནང་སྲིད་ལས་ཁྲུངས་སུ་བསྐྱོད་པ་ཞུས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། དེ་འབྲེལ་ཆེད་ལས་པའི་ལས་ཀྱི་ཅིག་བསྐྱོད་ཐུབ་
པ་ཡིན་ན། རྩམས་ཆེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་རིགས་རྩམས་ཐོག་ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་པར་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤམ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དང་པོ་དེ། བཀའ་ཤིག་སྐབས་སྡོན་མཁའ་ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་བསྟོནས་
ཞིག་མེད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་འདྲེ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བསམ་ཚུལ་སྤང་སྤང་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། གཞི་ཅིའི་ང་ཆོ་བཅན་
ཁྱོད་ལ་འབྱོར་ནས། ཆོས་དད་རང་མོས་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་གཙོ་བོར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལུགས་འབྲེལ་ཐོག་སྤྱོད་གསོ་
རག་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེ་རིང་ཁ་སང་ཆོས་ཟེར་དུས་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་ནང་དུ་ངོས་འཛིན་ཞེས་པ་ཐུབ་པའི་ཐོ་འབྲེལ་དཀའ་ངལ་
དེ་སྤྱི་མཐུན་ནས་ཡོད་པ་སོང་ཅང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཞབས་རིམ་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་། ལྷན་ལྷན་གྱི་ཕྱག་ལས་
དེ་ལས་ལྷབས་ཆེ་བ། ལྷ་གྲུབ་ངོ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལ་འགྲུགས་སྟོན་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དཔེར་ན། ལྷ་ལ་བའི་སྤྱི་
ཕྱ་རེད། དེ་བཞིན་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་ལ་ཆ་མཆོན་པ་ཡིན་ན། ཞབས་རིམ་ལ་འགྲོ་སོང་པོ་ཆེ་ཆེ་པོ་ཞེས་པའི་ཕྱག་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ངོས་ནས་ཞབས་རིམ་ངོ་མ་འདི་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་ན། ལྷ་མཐུན་གྱི་གསུང་ལ་སྟོན་སྟོང་བྱ་རྒྱུ་
དང་། འདིའི་ནང་ནས་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྟོང་གིས་དབུས་པའི་ཆོས་རིག་བཀའ་སྟོན་གྱི་ངོས་ནས་ལས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་
ཆོའི་སྤྱི་གཙུག་རང་གི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་ཆ་ནས་སྡོན་སངས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་འདས་པའི་དབྱར་ཐོག་རྩིས་མ་ནས་
སངས་ཀྱི་བཀའ། གནས་བརྟན་དེ་དག་གིས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་ནང་བཞིན་ལྷ་མཐུན་གྱི་གསུང་འདི་ཆོ་སྤྱི་གཙུག་
རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་བསྟུ་བའི་ལས་གཞི་ལྷབས་ཆེན་པོ་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་ན། ལོ་རྩི་ ༣༠༠།༩༠༠ རྩིས་སུ་བོད་
མི་རིགས་ལ་བཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཞིག་གིས་ལེགས་སྤྱོད་ལྷབས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཕྱག་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་སྟེ། དེ་
ཡིན་ཅང་། སྡོན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་བསྟུ་བ་ནང་བཞིན་ལྷ་མཐུན་གྱི་གསུང་རེད། ད་ལྟ་དཀའ་ལྷན་པོ་བྱང་གིས་བསྟུ་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་ལྷབས་ཆེད་ལས་གཞི་གནང་རྒྱ་གཅིག་དེ། ལྷ་མཐུན་གྱི་ཕྱགས་བསྐྱེད་དམ་
བཅའ་གཉིས་པ་དེ་རེད། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོར་ལ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ལྷ་མཐུན་གྱིས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
མཆོམས་ལས་འདས་པ་ཟེར་ནའང་རེད། ཆོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྟོང་གྱི་ལས་གཞི། འདི་ཆོ་ཏ་ཅང་གི་ལྷབས་
ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས། ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་གནང་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད།

ད་ལྟ་ང་ཆོས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བཀའ་མོལ་གསུང་དུས། ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཟེར་དུས་ཆོས་དེ་ཆོས་རེད།
རིག་ཟེར་བ་དེ་རིག་གཞུང་རེད་སྟེ། ཨིན་ཏུ་ཏུ། (Department of Religion and Culture) གིས་ཡོད་རེད་སྟེ། འདི་
ཡིན་དུས་ཆོས་རིག་ཟེར་དུས་ཆོས་གཅིག་ཕྱར་གོ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དཔེ་ནང་ཆོས་གཅིག་ཕྱར་གོ་བསྟན་པའི་དགོངས་
གཞི་ཞིག་འདུག དེ་ཆོ་ཏོག་ཅམ་ཁྲུང་ཐོགས་པ་རེད་ཐོག་གྱི་འདུག དེ་འབྲེལ་སོང་ཅང་ཁ་སྡོན་ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་
ལས་བསྟོནས་སྟོན་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ངས་ག་རེ་ཞུས་པ་རེད་ཅེ་ན། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ སེར་མོ་བས་

ཚོས་བཤད་བྱས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པར། མི་སྐྱེས་ཀྱང་ཚོས་བཤད་བྱས་དགོས་པའི་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། བཀྱར་འོས་སྤྱི་
འཐུས་ཤིག་གིས་གཏམ་དཔེ་ཞིག་བྲངས་གནང་ནས། མི་སྐྱེས་ཚོས་བཤད་ན་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་སྤྱུ་ལྟས་རེད། དེ་གནང་
བཞིན་ "གྲ་པ་སྤྲོད་སར་མི་སྐྱེ་འཇུག་" ནང་ "ཁྱིའི་སྤེད་ནས་ཚོས་བཤད་" ཟེར་བ། དེ་འདྲའི་གོ་བ་སྤངས་ནས། ངས་ཚོས་
བཤད་ཟེར་བ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་ཅེས། དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤེ་ཚན་ནམ་གཟུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་
དེ་དག་གི་ནང་དུ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཏེ། ཤེས་རིག་གི་ལྟེ་གནས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས། དེ་འདྲའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས། ལྷག་པར་དུ་སེམས་
ཁམས་རིག་པའི་གནས་ཚུལ། དེ་གནང་བཞིན་སློབ་དང་། ལྟ་གྲུབ། དེ་ཚོ་བཤད་དགོས་རེད། འདི་ཚོ་བཤད་པར་ཡིན་གཅིག་
སེར་མོ་བ་ཞིག་གི་གནང་དགོས་པ་མི་འདུག་ འདི་ག་རེ་རེད་ཅེས། ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མི་མང་ལ་གསུང་ཚོས་རོ་སྤྲོད་
ཟེར་ནའང་རེད། ནང་ཚོས་རོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་གཞི་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ངས་ཞུས་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གཞི་ཅའི་བསྟན་པ་ཉམས་
པའི་སྤྱུ་ལྟས་དེ་ཚོ་གང་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅེས། མདོ་སྤང་འདས་རེད། དེ་ནང་བཞིན་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་མདོ་རེད།
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ནང་དུ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་བཀོ་སྐྱོང་མང་པོ་ཞུས་སྤྱོད་
ཡོད།

དེ་དང་འཕྲོས་ནས་ང་གང་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སའི་བསྟན་གནས་དེར་ཁ་རྩུང་བཏང་གནང་བ་རེད། གཞི་ཅའི་ང་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
ལ་ག་རེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ང་ལ་ཤེས་ཡོན་རག་སའི་བསྟན་གནས་འདི་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་
དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བསྟན་གནས་ཞིག་ཡིན་པ། ཐོག་མར་འཇུག་ས་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་ལུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་
བྲག་ཅིག་གིས་བཟུགས་ཡོད་ཀྱི་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། འདས་པའི་ལོ་ ༥༠ ནང་དུ་ཡ་སྟུ་མདུན་གྱི་གསུང་ཞབས་ཞུ་མཁན་མི་
གཅིག་རྒྱུང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ་འདྲའང་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་ཚོ་ཉམས་ཞིབ་མ་གནང་བའི་བཀའ་མོལ་རེད་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷ་ར་ཏ་སི་གཟུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་འཇུག་ས་པའི་སྐབས་སུ། ཐོག་མའི་དགོངས་གཞི་དེ། གནའ་བོའི་རིག་
གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན་དང་དར་སྤེལ་གནང་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ནས་གཉིས་པ་འདི་ཡིན་པ་ཡིན་ན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས། ལས་རིམ་ནམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཚོས་རིག་གི་ལས་བསྟོམས་ཐོག་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ། འདས་པའི་གནས་སྤངས་འགའ་གས་
ཤིག་གི་ཐོག་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་ཁོང་ལ་ལན་དེ་དང་དེ་རྒྱག་དགོས་རེད་གང་ཟེར་ནས། སློབ་གྲ་འདིའི་བྱ་བ་ཁོངས་ཀྱི་སློབ་
བྱར་དང་སྤེ་ཚན་ཁག་ཅིག་གིས་ཁོང་ལ་ལན་བསྐྱུལ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ཆ་ཆང་རྟོགས་སོང་། བྱས་ཅང་དེ་རིང་ཚོས་རིག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྟོམས་ཐོག་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ། སྤེ་ཚན་བྱེ་བྲག་པའི་སྐྱེ་ཆ་བྱས་ནས་བཀོ་སྐྱོང་བྱས་
ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ཆལས་ལེན་གྱི་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་རོགས་གནང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་པར་ཚུར་ལན་

ཐུག་རེས་བྱས་མས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱུ་རེད་འདུག རྗེས་སུ་གཅིག་གིས་ཆ་ཤས་བཞེས་དུས་ཡང་ལན་
བརྒྱ་ལ། ང་ཚོའི་དུས་ཚོད་ཚུད་ཐོས་སུ་འགོ་སླིད་པ་རེད་འདུག སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས། འཕྲོས་དེ་གང་བསྟུ་
བསྟུ་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ གོ་སྐབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ལགས་འདིར་གོ་མས་ཤིང་འདྲིས་
པ་ཆགས་བསྐྱད་འདུག སྤྱི་འཐུས་ཤོད་པ་ཡིན་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད་དེ། གསུང་གིན་གསུང་གིན་ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་གང་
འདྲ་འགོ་ཡི་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག ༼ ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དོན་དག་རང་གི་
ཐོག་ལ་གསུང་རོགས་གནང་། ༽ ངས་ད་ལྟ་འདིར་ལན་ཐུག་ཟེར་བ་དེ། གོས་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་དུ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་
གསུངས་པ་དེ། སྤྱི་འཐུས་སྐེང་ལའང་ངས་ལན་བརྒྱབ་རྒྱ་མིན། ཡིན་ནའང་། གོས་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་དུ་བཀའ་ཕྱོང་
འདི་གསུངས་པ་ཡིན་དུས། གོས་ཚོགས་ར་བ་འདི་སྤངས་ཆ་ཅ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་སོང་ཅང་། ད་ལྟའི་ལས་ཁུངས་དང་ཐད་
ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ། ལྷ་ར་ཏ་སི་ལ་ཆ་མཆོན་ན་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ག་
ནང་བཞུགས་བཞུགས་ཀྱི་ཁོང་ལ་ "ཆོས་དང་རིག་གཞུང་" ཟེར་བ་འདི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྐྱེད་པའི་གསལ་པོ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་བཀའ་ཕྱོང་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག
དཔེར་ན། ལྷ་ར་ཏ་སི་ལ་མཆོན་ན། ཡིན་ཅི་དང་གསུང་སྒྱུར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་དེ་འདྲ་གང་ཡང་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷ་ར་ཏ་
སི་ནང་དུ་ཡིན་སྐད་ནང་དུ་གསུང་སྒྱུར་ཞུ་མཁན་མེད་པ་ཡིན་ན། དཔེར་ན། རྡོ་འབྲུམ་སྤྱུ་སྒྱུ་དང་། མཁན་པོ་མིག་དམར།
མཁན་པོ་བསོད་ནམས། འདི་ནས་མར་མཆོན་ཏ་ཅང་མང་པོ་རེད། ད་ལྟའི་ལས་ཐོག་པ་དང་། ལས་ཟུར། སློབ་སྦྱོང་དེ། དེ་
བཞིན་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་སློབ་དཔོན་སློབ་ཐབས་ཞོར་བྱ་བྱ་སྤྱོད་དེ། ༼ ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་ནས། ལས་དོན་རང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་རོགས་གནང་། ཆང་མ་སྦྱོར་དགོས་མི་འདུག ༽ དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བྱས་ཅང་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ལ་ག་རེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། གཅིག་རྒྱུད་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བ་འདི་ཉག་
ཉག་བསྐྱད་ཡོད་མ་རེད་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ལྷ་ར་ཏ་སི་འདི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྟུ་གསུང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཤིག་།

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐབས་པན་བདེ་ལགས། ལས་རིམ་རྣམས་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་ཐབས་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ལ་ངས་ཆོས་རིག་དང་འབྲེལ་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། རྡོ་འབྲུམ་
སྤྱུ་སྒྱུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོང་ལས་ང་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། འབྲུམ་སྤྱུངས་སློབ་གསལ་སྤྱིང་གི་སྒྲ་མ་ཞིག་རེད། ལྷ་
ར་ཏ་སི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་མིང་གནས་འཁུར་བ་ཅན་རེད་མ་གཏོགས། ལྷ་ར་ཏ་སིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཆ་ཆང་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐྱེད་མ་
རེད། དེ་དང་དེ་བཞིན་གོང་དུ་མིང་སློབ་བྱས་པ་དེ། ད་ལྟའི་སྤྱི་འཐུས་ལས་ང་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བ་ཡོད་དེ།
ཡིན་ནའང་། ངས་ཁ་གསལ་པོར་ཞུ་དགོས་པར། སློབ་ཟུར་ཚོགས་པའི་སྐད་འཕྲིན་ཚོགས་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ "ཁྱེད་རང་
གིས་ཁོ་ལ་ལན་ཐུག་དགོས་ཀྱི་རེད་གང་ལ། བཤད་དགོས་ཀྱི་རེད་གང་ལ།" ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆང་ངས་རྟོགས་སོང་།

འོན་ཀྱང་ངས་གོང་དུ་ཞུས་ཡོད། ང་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་ཚོས་བརྒྱད་ལམ་ཁག་གི་ཚོགས་པ་དེ་ཚོས་གཅིག་བཤད་དགོས་
རེད་གངལ། གཅིག་བྱེད་དགོས་རེད་གངལ། ཟེར་བའི་སྤྱི་ཚབ་ཐོན་རན་པོ་མི་འདུག ང་ལ་ལན་བརྒྱབ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་འདྲ་
མིན། སྤྱི་འཐུས་གསར་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མཉན་ན་སློབ་གསོ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་རང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་རོགས་གནང་། སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་
ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རང་སློབ་སློག་ཏུ་མ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སོང་ཅང་། སྤྱི་ཚུགས་
གིས་ང་ལ་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཤོད་ཤོག་གསུངས་མ་སོང་གངལ། "གསུངས་རེད་" ཅེས་གསུང་ཡོང་དུས་བྱུང་མཆར་འདུག
ལར་ནས་འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་"

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་བཟང་པན་བདེ་ལགས། ལས་རིམ་ལྷན་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་བཟང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྐད་སྐད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ག་རང་ལ་ཉ་རེ་ཉ་རེ་
བྱས་ནས། དེ་ག་རང་ལ་སྤྱི་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་ཡི་འདུག གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་དུ་འདི་འདྲའི་སླེར་གྱི་དགག་
ཕྱོགས་དང་སྤྱི་ཚུགས་འགྲོ་མ་དགོས་ན་པོ་ཀྱི་ཡོད། གང་ཟག་འདིས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དཔྱད་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་
ཡོད། དེ་རིང་ཁགས་ལ་པོ་བྱས་ནས་ཞུ་ཆོག ཨར་ཏ་སློབ་ཐུང་ཚོགས་པ་ཆང་མས་གོ་རྒྱུ་ཆེད་དུ། ངས་འདིའི་ནང་དུ་ག་རེ་
ཞུས་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། རང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆད་མཐོན་པོའི་སྐད་སྐད་ཀྱི་ཁྱེད་སྤྱི་ཚུགས་མཁན་མི་འདུག་ཞུས་ཡོད། འདི་ཆད་ལྷན་
ཡིན། ཞེས་འདུག་བྱས་ཡོད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གསལ་པོ་བྱུང་སོང་། བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ ལས་དོན་རང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུང་རོགས་གནང་། ད་གོ་
སྐབས་མཐའ་མ་ཡིན།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས། ལས་རིམ་ལྷན་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཁོང་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་པར་ཚུར་གསུང་རེས་བྱ་རྒྱུ་འདྲི་ཆོད་མ་རེད། སྤྱི་འཐུས་འདིས་

ལྷ་ར་ཏ་སི་མཐོ་སྒོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོངས་ཡིན་པ་གསལ་པོ་གསལ་ལྟར་མཐུན་གྱི་
འདུག འདི་ཡིན་ན། ལྷ་ར་ཏ་སི་མཐོ་སྒོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་དེ་བ་དེས་པ་དེ་ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་གྱིས་ལན་རྒྱག་
དགོས་པ་དེ་མ་གཏོགས། སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ལན་རྒྱག་དགོས་མ་པར། འདི་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་ལ་
མངའ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལྟ་ཀྱི་ཡིན།

ཆོག་གསལ་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་གིན་ནས་ལྷ་ས་པ་ཡིན། ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་ནས་གསུང་རོགས་གནང་། ཆོས་རིག་
ལས་ཁྲུངས་ལ་དེ་བ་ག་དེ་དེས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་གྱིས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལན་འདེབས་གནང་གི་རེད། འདི་
དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་ལྟ་ཀྱི་ཡིན།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས། འཕྲོས་དེ་གསུང་རོགས་གནང་། ཏུས་ཆོད་འཕྲོ་བརྒྱུག་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཐུགས་རྗེ་ཆེ། གཞི་ཅིའི་གོང་དུ་ལྷ་ས་པ་དེ་ག་རང་ཡིན། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་དོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དོས་ནས་གོང་དུ་ལྷ་ས་པའི་དོན་ཆེན་ལྟར་ལས་
དོན་གནང་ཕྱོགས་ཡོང་བ་ལྟ།

ལས་ནས་ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེམས་ནང་དུ་མ་འཁོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྟེ་
གནས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་དོས་འཛིན་ཡོད་པ། ད་ལྟ་ལས་བསྐྱེམས་ཀྱི་མཐུག་དེར་རང་སྤྱོད་གི་སྤྲེ་ཆེན་ཟེར་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
རང་སྤྱོད་གི་རིག་གཞུང་གི་བསྟེ་གནས་དེ་ཆོའི་ལོ་རེར་འགྲོ་སོང་བྱེད་བསྐྱེམས་གང་འདྲ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་འདིར་
མང་པོ་ཞིང་ལྷག་ཅིག་འཁོད་འདུག སྤྲེ་ཆེན་སོ་སོས་ལོ་འཁོར་གྱི་སྟུན་ཐོ་ཡར་འབྱུང་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་མ་འོངས་པར་དེ་
ཆོ་ཡིན་ནའང་གོས་ཆོག་ནང་དུ་བསྐྱེམས་པེབས་རོགས་གནང་ལྟ་ཀྱི་ཡིན། འདི་བྱང་བ་ཡིན་ན་ཆོས་རིག་གི་རིགས་གཞུང་སྤྲེ་
ཆེན་དེ་དག་གིས་ལས་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་གི་འདུག འདི་ཆོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོངས་སུ་གང་འདྲ་ཚུད་ཀྱི་
འདུག འདི་ཆོ་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

མདོར་ན། ད་ལྟ་སྤྱི་འཐུས་ལན་རྒྱག་དང་མི་རྒྱུག་ཟེར་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོང་གི་འདུག
འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་སྤྲོད་མ་གཏོགས་དཔེ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལང་ཞོར་བ་ཟེར་ན་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་
ན། >>བྱ་བ་རན་པར་གོམས་པ་ནི་སྤྱི་ལང་ཞོར་བལྟོ << ཟེར་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚོ་
འདྲ་ཞིག་འདུག འདི་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་། གཞི་ཅིའི་མི་སྤྱི་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་བཤད་དུས་གང་ལྟར་སྤང་
བར་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད་སྟེ། འདི་ཡིན་དུས་དེ་འདྲ་རང་གནང་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ཉག་ཉག་སྤོད་ཀྱི་མི་འདུག མ་འོངས་པར་འདི་འདྲ་
མ་གནང་རོགས་གཞོངས་ལྟ་ཀྱི་ཡིན།

ཆོག་གསལ་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

མཆོམས་འཛོག་རོགས་གནང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས། ལས་རིམ་ནམ་གཞག་
གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་བཟང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྐད་སྒྲིག་གིས་འཛིན་གྱིད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། མི་སྤྱི་
ཚོས་ཚོས་བཤད་ན་གྲུ་བ་ཚོས་སྐད་བར་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་མ་རེད། མི་ཉ་མ་ཉ་མེ་འདི་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་དགྲུག་གི་རེད་
གདལ། འདི་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་འབོད་བསྐྱེད་མང་པོ་ཞུས་པ་ཡིན། ག་རེ་གསུང་ཡོད་། དགོངས་ཚུལ་ག་རེ་འདོན་ཡོད་ཚོགས་གཙོས་ཉ་གོ་ཡི་
མི་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་སོ་སོས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་རེད་འདུག་ད་པལ་ཆེར་གསུངས་ཆར་བ་འབྲ་
འདུག་སྤྱི་འཐུས་སློབ་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སློབ་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཚོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཆ་གསུམ་ཤིག་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན། ཚོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་
ཀྱི་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་ལས་དོན་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ ལྟུངས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་ལྷ་ཞབས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
ནས་དུལ་འབོར་གང་ལ་གང་འཆམ་ཞིག་གནང་འདུག་ འདི་ཉ་ལས་བའི་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ ལྟུངས་ཞབས་རིམ་དང་ལྟུངས་
ལྷ་སྤྲུང་སློབ་ཐོག་ལ་ག་རེ་གནང་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་། ཡོད་ཆད་མེད་ཆད། ཆད་མཐོ་ཤོས་དེ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་
འགྲོ་སོང་ག་ཆོད་འགྲོ་ནའང་། མཐའ་ན་འགྲོ་སོང་གིས་མ་འདད་ནའང་བསྐྱུ་རུབ་གྱིད་དགོས་ནའང་། གང་ལྟར་འདིའི་ཐོག་ལ་
ག་ཆོད་ཅིག་གཏོང་དགོས་ནའང་བཏང་ནས། ད་ལྟའང་འཆར་འབྲལ་ཡང་གང་ལ་གང་འཆམ་བྱས་འདུག་ འདིའི་ཐོག་ལ་ཉུར་
ཐག་འབད་ཐག་གནང་དགོས་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ འདི་དཔེ་ཡག་པོ་རེད་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་ནང་བཀའ་ཤིག་གི་གསལ་བཤད་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་ལྟུངས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་ལྟུངས་མཚན་གནས་སྤྲུང་སློབ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཉ་ལས་བའི་རྒྱ་མཚན་པོ་གསུངས་འདུག་ འདི་ཆོའི་ཐོག་ལ་འང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཟེར་ནས་རྒྱ་བ་སྤྱོར་
བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ཡོད་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ཚོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ལྷ་རྒྱུ་ཡོད། ཚོས་རིག་
ལས་ཁྲུངས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཅའ་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་ཁག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
འདིའི་ནང་ནས་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་ཀྱི་གྲུ་བཙུན་སྤྲུགས་གསུམ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁག་དེ་ཆོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་
རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། ཚོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དོན་ནས་དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་ཁག་ལ་ཞབས་རིམ་སྤྲུགས་ཤོག་ཟེར་ནས་བསྐྱེད་
པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་འང་རྟ་རམ་ས་ལར་ཚོགས་འདུ་ཐེབས་ཤོག་ཟེར་ནས་མངགས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས། སྤྱི་ཚོགས་དེ་
ཆོར་མཚན་སྤྲད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་འདེབས། སྤྱི་སྤྱི་རེ་འབྲུ་གྱིད་དུས་ཚོས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཁ་གྲགས་མ་སོང་།
སྤྱི་པམ་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་ཡོད། བཅའ་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྲེལ་མ་གྱི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཆོར་བཀའ་བཀྲོན་ག་ཆོད་བཏང་
ཡོད་པ་དེ་ཆོ་བྲོས་ཚོགས་ར་བའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཚོས་ཉ་གོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཉ་མ་གོ་མཁན་ཉ་ལམ་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད། ད་ཆོས་ཁ་
ནས་བཤད་རྒྱུ་པར་བཞག་ནས་སེམས་བའི་ནང་དུ་བསམ་མ་ཐོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འདེབས་དེ་འབྲ་སྤྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་བྱས་ཡོད་པ་
རེད། "སྤྱི་ཚོགས་ཆོས་ད་ལྟ་བར་དུ་ག་རེ་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་ག་རེ་གནང་ཡོད། ཁྱེད་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་བཟོས་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས་ག་རེ་བྱས་བཞག་ཡོད། དས་མཚན་བཙུགས་ནས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་གདལ།" ཟེར་ནས། བརྒྱ་བརྒྱད་ལམ་ནང་ནང་དུ་

འདི་འདྲའི་སྐྱར་འདེབས་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། བདེ་སྤྱང་གིས་ཁ་གྲག་མ་སོང་ལ། ཆོས་རིག་ལས་
 ཁུངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁ་གྲག་མ་སོང་། སུ་གཅིག་གིས་ཁ་གྲག་མ་སོང་། ཟེར་མཁན་དེ་ཆོའང་ར་བ་འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཆོས་
 རྒྱུ་མ་མང་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་རེད། འདི་འདྲའི་སྐྱར་འདེབས་ཆེན་པོ་བྱས་སོང་། ངས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཅིག་
 ཟེར་གྱི་རེད་བསམས་བྱུང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སོང་ཅང་། ལྷག་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་
 སྤྱོད་རེད། དེ་བས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་གིས་གཅིག་ཟེར་གྱི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བཀའ་ཤག་སྐབས་
 བཅུ་དྲུག་པ་ཡར་སླེབས་པ་དང་། ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་བྱ་ཆང་དང་། སྤྱི་ཆེན་ཁག་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བ་
 རེད། ལུས་པ་མཉམ་སྤྱངས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཆོས་རིག་གཞུང་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ། ང་ཆོ་ཆང་མས་མཉམ་དུ་བྱེད་གྱི་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཆེན་དེ་ཆོར་སྐྱར་འདེབས་དང་མཆན་སྤྱད་བྱེད་དུས། ལམ་མཁན་དང་ལྟ་མཁན་
 སུ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག གལ་ཏེ་ལམ་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་ན་ང་ལ་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མེད། ཡིན་རྒྱུ་རེད།
 ཡིན་ནའང་ང་ཆོ་བཅན་གྱིས་དུ་བསླེབས་ནས་དཀའ་ངལ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཕྲད་ནས། ར་བྲག་དུས་ཆོད་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ཆེན་
 དེ་ཆོ་ནང་བཞུགས་ཀྱིས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབུ་འོག་དབུང་འདེགས་དང་། ལྷག་
 བསམ་སྦྱོང་མེད་ཐོག་སྤྱི་ལྷ་སྐབས་མཁན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་དེ་ཆོ་མ་གཏོགས་སུ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོར་དཔེ་མཆོན་སུ་བཟུན་རྒྱ་
 ཡོད། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་ནས་ ༢༠༡༩ ལོར་དུ་ཆོས་ཆོགས་ཐེངས་ ༡༩ ལོར་དུ་ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་
 ཆོར་བཀའ་སློབ་ག་རེ་གནང་འདུག བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་ཆོས་བཀའ་ལོང་མ་ག་རེ་བསྐྱབས་འདུག ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་
 བཀའ་སློབ་ཆ་ཆང་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དེབ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། ག་རེ་གསུངས་འདུག ང་ཆོས་ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་
 ཆེར་ཅིས་མཁན་ཡིན་དང་། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་བྱེད་དགོས་རེད། གསུང་བསྐྱེད་དགོས་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་ག དེ་ཆོ་
 ཆ་ཆང་བསྐྱེགས་ཡོད་ཀྱི་རེད། "བྱེད་རང་ཆོ་ཉ་ལས་པ་ཡིན། བསྐྱེད་པ་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སོང་། ལྷག་
 བསམ་བྱས་སོང་། ཉུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་སོང་། བྱེད་ཆོ་ནང་བཞུགས་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་མེད་གདལ། ཉ་ལས་པ་ཡིན།"
 ཞེས་ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་བསྦྱོང་པ་དང་བསྐྱེགས་བཞེད་ག་ཆོད་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞུགས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་དེ་ཆོས་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྐྱེད་གནས་ཆང་མ་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཏེ། མི་སྤྱོད་སྤྲུལ་མང་པོ་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད་
 ལྷ། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ལ་དགོན་པ་ལ་སློ་ལོ་ཅེད་ཐང་དགོས་འདུག་དང་། ཁང་པ་རྒྱག་ས་དགོས་འདུག དཀར་ཅི་གཏོང་
 རྒྱར་འཁྱེར་ལོག་ཟེར་ནས་སུ་སླེབས་ཡོད་པ་རེད། ཆང་མས་ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་བསྐྱེད་པོ་བཟོ་དུང་གི་མ་
 རེད། བོད་མིའི་སྤྱི་གཏུགས་འདི་ཡག་ནའང་རེད། སུ་ག་ནའང་རེད། ང་རང་ཆོའི་གཞུང་རེད། ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་
 དབུ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཏུགས་བཅུགས་པ་རེད། འདིར་ང་ཆོས་དབུ་འོག་དབུང་འདེགས་བྱས་ནས་ཡར་
 ཞབས་ཏོག་ལྷ་དགོས་རེད། ང་ཆོས་སྤྱི་ལྷ་སྐབས་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། མར་ལུས་ན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འབྲུག་གི་མ་རེད་ཟེར་
 བས། སྤྱི་ཆེན་སོ་སོས་ཐུགས་འགན་ཀླང་བཞེས་ཀྱིས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྐྱེད་གནས་ཡིན་ནའང་རེད། ཁོང་རྣམ་པས་
 བསྐྱར་བཟོ་བྱས་ཡོད་པ། འོག་གི་ཤེས་ལྷན་གྱི་མི་སྣ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ནའང་། ཁོང་རྣམ་པས་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ཅས་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ལྷ་སྐབས་འདེགས་ག་ཆོད་ཅིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་
 ཐག་ཉེ་སར་ལུས་པ་ཡིན་ནའང་། ཏོག་དབྱིབས་ནད་ཡམས་སྐབས་སུ་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་འང་རོགས་སྐྱོར་ཆ་ཆང་བོད་ཀྱི་
 དགོན་སྡེ་བྱ་ཆང་གིས་བྱས་སོང་པ། དེ་ག་ནང་བཞུགས་ར་བྲག་གི་དུས་སུ་སྤོན་ཁབ་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་ཆ་ཆང་དགོན་པ་བྱ་ཆང་
 གིས་བྱས་སོང་པ། སྤྱི་ཆེན་རྣམ་པས་དབུ་བྱེད་ནས་བྱས་སོང་མ་གཏོགས། གཞན་སུ་གཅིག་གིས་བྱས་བྱས་མ་སོང་པ།
 མིག་སྤར་མཐོང་ས་དང་ཐག་ཉེ་པོའི་སྐད་ཆ་རེད་གདལ། དེར་ལོའང་ཁ་འཁོར་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་མི་སུ་གཅིག་གིས་ཁ་

གྲག་མ་སོང་། འདི་འབྲུ་མ་རེད། འདི་འབྲུ་མེར་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། འདི་འབྲུ་བྱས་ན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིག་གི་མ་རེད་གང་འབྲེལ་
 མཁན་སྤྱ་གཅིག་བྱང་མ་སོང་། བྲང་པོ་བཤད་ན་ཉ་ལས་པའི་སྒོ་པམ་ཆེན་པོ་རེད། སྒྲ་ཆེན་དེ་ཆོའི་རྗེས་ལ་དད་འབངས་ཁྱི་
 སྤྲག་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོའི་སེམས་ལ་ཕོག་ཐུག་ག་ཆོད་བྱང་ཡོད་རེད། བོད་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བསམ་
 སྒོ་གཏོང་སྤངས་འདི་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ན། རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཆོས་ད་ལྟ་བར་དུ་སྤྱི་ཞུ་ལྷག་བསམ་འདི་འབྲུ་ཞིག་བསྐྱབས་པ་དེ། བྱང་
 མཚར་ཡིན་ས་རེད་བསམ་པས་སྒོ་པམ་བྱེད་མཁན་མི་མང་པོ་ཡོད་རེད། རོ་བདག་སོ་སོར་ཡིན་ནའང་ཐུག་སོང་། བྱེད་ཆོ་
 བོད་གཞུང་གིས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོང་། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་སྤྱི་ཞུ་ཞབས་ཏོག་ག་ཅོད་བསྐྱབས་སོང་། བར་ནས་
 སྒྲ་ཆེན་དེ་ཆོས་སྒྲ་བྲང་བཞེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་ག་རེ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཡོང་དུས། སྤྱ་གཅིག་གིས་ཁ་གྲག་གི་མི་འདུག་སྤྱི་ལྟོང་
 གིས་གྲག་མ་སོང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གྲག་མ་སོང་། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གྲག་མ་སོང་། སྤྱ་གཅིག་གིས་
 གྲག་མ་སོང་། རྟ་རམ་ས་ལར་ཆོགས་འདུ་ཆེད་དུ་ཕེབས་ཕོག་ཟེར་བ་ཅེས་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མི་འདུག་ཟེར་ནས། ང་ཆོར་
 རྣམ་འགྲུར་བྲག་པོ་བསྟན་ནས་ཟེར་མཁན་བྱང་སོང་ལ། ཞི་བ་དང་ཐུགས་པམ་ངང་ཟེར་མཁན་བྱང་སོང་། བྲང་པོ་བཤད་ན་ཉ་
 ལས་པའི་སྒོ་པམ་ཆེན་པོ་རེད། འདི་འབྲུ་བྱས་ན་ང་ཆོས་རྒྱས་པ་མཉམ་སྤངས་གང་འབྲུ་བྱེད་དགོས་རེད། ང་རང་ཆོར་དགོས་
 གལ་ཆགས་དུས་ཆོགས་འདུར་ཕེབས་ཕོག་ཡར་ཡིན་དང་མར་ཡིན་ཟེར་ནས། འདི་ཆོར་རྒྱུན་ལྡན་ནས་བདག་པོ་མེད་པའི་
 བཟོ་འབྲུ་ཞིག་རྒྱུན་ལྡན་ནས་བེད་སྤྱོད་མེད་པའི་བཟོ་འབྲུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཉག་ཉག་སྤྱོད་ཀྱི་མི་འདུག་བསམ་ཀྱི་འདུག་དེ་
 ཡིན་དུས་དེར་ཉ་ལས་པའི་སྒོ་པམ་ཆེན་པོ་བྱང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཡིན་ནའང་རེད། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཡིན་ནའང་
 རེད། འདི་ཆོའི་ཐོག་ལ་འགན་འཁུར་རྩ་བ་ཉིད་ནས་གནང་མ་སོང་། འདི་ང་གཅིག་བྱ་མ་རེད། བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ས་སྤྱ་ཆོས་
 བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཡུང་བྱང་བོན་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བདག་སྒྲ་ཆེན་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་སྦྱར་འདེབས་བྱས་པ་
 རེད། དེ་མ་གཏོགས་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ལུང་ཆུ། སྤེ་ཆུ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་མ་རེད། ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་སྦྱར་འདེབས་
 བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདི་ཆོ་ཉ་ལས་པའི་སྒོ་པམ་ཆེན་པོ་རེད། མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་ཉན་ཉན་བཞེས་དགོས་ཀྱི་
 འདུག་མ་གཏོགས། མཐོང་ནའང་མ་མཐོང་མདོག་མདོག་གནང་བསྟན་པ་འདིས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ལ་ཕོག་ཐུག་ཆེན་པོ་
 ཞོར་ཀྱི་འདུག་ ང་ཆོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་འདི་ཡག་པོ་ཞིག་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཕྱོགས་ཆང་
 མ་ནས་དགོངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ འདི་དོན་ཅན་པོ་ཐོག་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ལགས། འཕྲོས་དེ་སང་ཉིན་གསུང་རོགས་གནང་། ད་ལྟ་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱར་བཀོལ་སྒོ་བྱས་
 རྣམ་བཞག་ཡོད། སང་ལྟ་ཕྱི་ཕྱག་ཆོད་ ༩: ༣༠ བར་དུ་ཆོགས་གསེང་ཡིན།